

Е. Дж. Ваггонер

ЖИТТЯ ТА УРОКИ ІСУСА ХРИСТА

Том 1

*«І Слово сталося тілом, і перебувало
між нами, повне благодаті та правди»
(Івана 1:14)*

2025

Ваггонер Е. Дж.

В12 Життя та уроки Ісуса Христа. Том 1. Харків : Факт, 2025. 312 с.
ISBN 978-617-8175-75-7

«Життя та уроки Ісуса Христа», том 1 – це ранкові читання на кожен день другого півріччя 2025 року, покликані спрямувати серце читача до підніжжя хреста. Засновані на натхненних працях Е. Дж. Ваггонера, ці сторінки розкривають Ісуса – Боголюдину, Який став подібним до нас, щоб дарувати нам Себе. У центрі кожної думки – Христос: страждаючий, переможний, вірний. Його життя – наш шлях. Його віра – наша опора. Його перемога – наша надія. Ці читання не просто вчать, але закликають: слідувати, жити, вірити так, як жив і вірив Христос. Підготовлено з молитвою і увагою до Слова Божого групою «Вісники».

УДК 279

ISBN 978-617-8175-75-7

© Група «Вісники», підбір статей, складання,
адаптація, богословська експертиза та переклад,
2025

Від укладачів

Дорогі читачі, ми представляємо вам для вивчення у другому півріччі 2025 року ранкові читання на кожен день під назвою «Життя та уроки Ісуса Христа», том 1.

Ці читання складені на основі надихаючих статей Е. Дж. Ваггонера, проникнутих духом піднесеного одкровення про Особистість і місію Ісуса Христа. У центрі цієї праці – Боголюдина, Який став подібним до нас, щоб через Свій приклад, Свою віру і Свої уроки відкрити нам шлях до спасіння.

На сторінках цього збірника читач зустрічається з **живим Христом** – не тільки як Учителем і Спасителем, але і як Людиною, що пройшла через страждання, спокуси і перемогу. Тут показана **віра Ісуса**, як досконала залежність від Отця, і **Його життя** – як **досконалий зразок для кожного віруючого**.

Кожна стаття закликає нас не просто захоплюватися Христом, але **слідувати за Ним**, дозволяючи **Його життю стати нашим життям, Його вірі – нашою вірою**.

При підготовці даного матеріалу використовувалися тексти Святого Письма українською мовою в перекладі І. Огієнка. У тих випадках, де була необхідність використання іншого перекладу для яскравішого підкреслення змісту, відповідна інформація вказана (*пер. КJV* або *пер. з англ.*).

Підбір статей, складання, адаптація, богословська експертиза та переклад виконані групою «Вісники».

Зміст

ЛИПЕНЬ	9
Слово Боже. Частина 1	10
Слово Боже. Частина 2	12
Світло і життя	15
Непереможне життя	16
Слово життя і світла	18
Відповідальність за світло. Частина 1	21
Відповідальність за світло. Частина 2	23
Народжений від Бога	24
Вірити й отримувати. Частина 1	25
Вірити й отримувати. Частина 2	27
Слово, що сталося тілом. Частина 1	29
Слово, що сталося тілом. Частина 2	31
І все ж увірували	34
Благодать на благодать	35
Христос і Мойсей	36
Благодать та правда	38
Благодать та правда з самого початку	40
Служіння смерті та життя	42
Впевнене знання	44
Сила Іллі	46
Два питання	47
Високий привілей	48
Господь із тобою	50
Як же станеться це?	51
Святкування народження Христа	52
Сила Слова. Частина 1	53
Сила Слова. Частина 2	54
Син Всевишнього	55
Зглянувся й визволив	57
Лише тінь	59
У чому полягає порятунок	60
СЕРПЕНЬ	61
Нині прийшло спасіння	62
Бог з нами	63
Цар слави	65
Як знайти віру	67
Вселенське послання	68
Бог бідних	70
Чудова дитина	73
Первісток	75

Можливості дитинства	77
Визнання Господа	79
Невимовний дар Божий	82
Коли прийшов Месія.....	85
Урок управління.....	87
Правити – значить годувати.....	88
Народження Ісуса. Частина 1	91
Народження Ісуса. Частина 2	93
Народження Ісуса і Його Друге пришествя.....	94
Велика радість – Спаситель	95
Непохитна віра	96
Мудрість Ісуса. Частина 1	97
Мудрість Ісуса. Частина 2	99
Справа Мого Батька	101
Зростання в мудрості та урок батькам	102
Мудрість дитини	104
Джерело мудрості.....	106
Справи Отця.....	108
Робота Івана Хрестителя і Друге пришествя Христа.....	109
Іван Хреститель. Покаяння і віра.....	111
Іван Хреститель. Заповіді Божі.....	112
Іван Хреститель. Хрещення	113
Іван Хреститель. Стриманість і Святий Дух	114
ВЕРЕСЕНЬ	115
Хрещення Іванове і хрещення Ісусове	116
Проповідь Івана Хрестителя. Звістка сьогодні.....	118
Проповідь Івана Хрестителя. Слово прийшло	120
Проповідь Івана Хрестителя. Дух пророцтва	121
Проповідь Івана Хрестителя. Що означає бути пророком	123
Ми маємо отця Авраама	125
Хрещення вогнем	127
Мудра відповідь	129
Виправдані та прославлені	130
Втіха від схвалення	132
Виконання всякої правди. Як Христос хрестився?	133
Необхідні спокуси. Його перемога.....	135
Спокуса Христа. Влада над апетитом	137
Спокуса Христа. Віра проти самовпевненості	138
Спокуса Христа. Спокуса честолюбством.....	139
Візьміть до уваги	141
Спокуси	142
Усяким Словом.....	143
Тільки хлібом?	144

Довіряти, а не спокушати	145
Ще написано	148
Слава, що в'яне.....	149
Вигнання бісів	150
Спокуса Господа і розум Христовий.....	151
Кожна спокуса.....	152
Надмірна благодать.....	153
Куди ви дивитеся?.....	156
Перші учні Ісуса. Непочесні люди	157
Перші учні Ісуса. Ті, що зневажені світом	158
Перші учні Ісуса. Швидкий послух	159
ЖОВТЕНЬ	161
Перші учні Ісуса. Прийди і подивися.....	162
Як коритися.....	163
Ісус із Назарету. Частина 1.....	165
Ісус із Назарету. Частина 2.....	166
Кана Галілейська. Христос – справжня лоза	168
Кана Галілейська. Праведність і стриманість	170
Заколений, але живий	172
Явище слави.....	173
Чудеса нашого Господа. Перетворення води на вино	174
Вино, яке робить Господь	177
Ісус і Никодим: нова людина	180
На небесах.....	184
Дивлячись на інших	185
Євангеліє дарує радість	186
Божий шлях проти людського шляху	187
Все з небес	188
Він має рости.....	189
Проголошення Слова Божого	191
Дух і Слово	193
Ісус біля колодязя Якова	195
Христос – вода життя.....	198
Життя і закон	200
Духовне поклоніння.....	203
Дотримання суботи	205
Істинне поклоніння Богу	207
Самарянка	208
«Пожива, якої не знаєте ви».....	209
Наша потреба.....	210
Чи хочеш бути здоровим?	211
Бути здоровим	212
Добрі діла.....	214

ЛИСТОПАД	217
Кого ми будемо слухати?	218
Спасіння і воскресіння	219
Юдейські правителі та Мойсей	220
Вільний як птах	221
Сумнів і вбивство	225
Ісуса відкинули в Назареті	226
Який день є суботою?	227
Спасіння через життя Ісуса	228
Біблійні терміни не застаріли	229
Віра отримує благодіяння	230
Зберігається силою Божою	231
Відійди від мене	232
Працювати разом з Ним	234
Високе покликання	235
Ісус зцілює в Капернаумі	236
Свідोцтво авторитету	238
Практичне вчення	239
Авторитет у Слові	240
Небажане свідчення	241
Очищувальний дотик і слово	242
Не боявся заразитися	245
Охочі та здібні	246
Зцілювальний дотик	247
Друг прокаженого	250
«Хочу»	251
Поклавши руку на чоловіка	252
Відокремтеся від грішників	253
Зцілений паралізований	254
Головна потреба людини	255
Протиставлення двох видів мудрості	256
ГРУДЕНЬ	257
Остерігайтеся «Євангелія сумнівів»	258
Сила прощення	259
Влада, дана людям	260
Хвороба гріха	261
Сила прощення	262
Покликання Матвія	265
Шукачі недоліків	267
Пошук загублених	268
Нове вино в нових міхах	269
Правильне дотримання суботи. Частина 1	271
Правильне дотримання суботи. Частина 2	273

Закон любові.....	276
Мета суботи. Частина 1	279
Мета суботи. Частина 2	281
Він радіє милосердю	283
Чому це робилося в суботу?.....	284
Заповіді блаженства. Частина 1	285
Заповіді блаженства. Частина 2	287
Заповіді блаженства. Частина 3	289
Заповіді блаженства. Частина 4	291
Втіха скорботних.....	294
Голод і спрага	295
Світло і діла	296
Проповідь на прикладі.....	297
Різні види праведності	298
Що б зробив Ісус сьогодні?	301
Досягнення моральної досконалості	302
Благочестя без показухи	304
Молитва «Отче наш»	307
Як молитися	309
Таємна молитва	311

ЛИПЕНЬ

Слово Боже. Частина 1

(Івана 1:1-14)

«Споконвіку було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово. Воно в Бога було споконвіку. Усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього» (Івана 1:1-3).

Хто Він? У тому, що це Слово Христос, немає жодних сумнівів. «І Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця» (вірш 14). І знову Іоанн пише про Слово життя: «Що було від початку, що ми чули, що бачили власними очима, що розглядали, і чого руки наші торкалися, про Слово життя» (1 Івана 1:1). А коли той самий автор отримав видіння від Христа, «вірного і правдивого» (див. Об'явл. 1:5; 3:14), «Царя над царями і Господа над панами», що прийшов судити світ по правді, він побачив Його як «Слово Боже» (Об'явл. 19:11, 16). Отже, Той, про Кого ми читаємо, – це **Той, Хто мешкав на землі у плоті як Ісус із Назарету**.

Слово, Єдинородний Син Божий, було «споконвіку». Коли це було? **Це неможливо визначити**. Нехай розум повернеться до «початку», коли Бог створив небо й землю, і там ми побачимо Його. Перед самим розп'яттям Ісус молився: «І тепер прослав, Отче, Мене Сам у Себе тією славою, яку в Тебе Я мав, поки світ не постав» (Івана 17:5). Смертний розум ніколи не зможе охопити це.

Ісус Христос – Той, «в Якому всі скарби премудрости й пізнання заховані» (Колос. 2:3). Він – «Божа сила та Божа мудрість» (1 Кор. 1:24).

«Бог було Слово». «Він остільки був ліпший понад Ангелів, оскільки славніше за них успадкував Ім'я» (Євр. 1:4). **Син повинен успадкувати ім'я, титули й майно Отця. Усі титули, що належать Богу Отцю, однаково належать і Христу**. Вони належать Йому по праву. За народженням Він «спадкоємець усього». Апостол Павло пише про славне явлення «великого Бога й Спаса нашого Христа Ісуса» (Тита 2:13). Сам Отець звертається до Сина як до Бога, кажучи Йому: «Престол Твій, о Боже, навік віку» (Євр. 1:8).

Слово – це не просто звук, воно матеріальне. У стародавніх євреїв був один термін для позначення і слова, і речі. Тому в єврейській Біблії слово, що позначає «слово», – це те ж саме, що й «річ». Слово – це вираження думки або ідеї. **Слово Боже – це вираження думки Бога**. «Ніхто Бога ніколи не бачив, Однороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був» (Івана 1:18). **Христос – це вираження думок Бога про людину**; а оскільки думки Бога про нас – це «думки спокою, а не на зло» (Єрем. 29:11), Христос, «прийшовши, Він благовістив мир вам» (Ефес. 2:17). **Чому люди не розуміють Бога, а вважають Його суворим і жорстоким? Просто тому, що вони не знають Христа**. Неможливо знати і вірити в єдиного істинного Бога, не знаючи Ісуса Христа, бо «Сина не знає ніхто, крім Отця, і Отця не знає ніхто, окрім Сина» (Матв. 11:27).

Ми читаємо: «Бо пророцтва ніколи не було з волі людської, а звіщали його святі Божі мужі, проваджені Духом Святим» (2 Петра 1:21). **Але в пророках був Дух Христа** (див. 1 Петра 1:11). «Усе Писання Богом надхнене, і корисне до навчання» (2 Тим. 3:16). **Натхнення – це дихання. Боже натхнення означає дихання Бога.** Писання, натхненне Богом, – це Писання, якому життя дав Бог. Так, ми читаємо: «Словом Господнім учинене небо, а подихом уст Його все його військо» (Псал. 33:6).

Оскільки Писання богонатхненні, вони є Словом Божим. Це те, на що вони претендують. Єремії Господь сказав: «Я дав в твої уста слова Мої» (Єрем. 1:9). Бог сказав: «пророк,... з яким Моє слово, хай каже про слово правдиве Моє» (Єрем. 23:28). Єзекілю Він сказав: «І будеш говорити до них Мої слова» (Єзек. 2:7). І знову: «Сину людський, іди, ввійди до Ізраїлевого дому, і говори до них Моїми словами» (Єзек. 3:4). Знову і знову ми знаходимо це твердження у пророків: «Слово Господнє, що було» (Осії 1:1); Давид, славний псалмоспівець Ізраїлю, сказав: «Дух Господній говорить в мені, а слово Його на моїм язичку» (2 Сам. 23:2). Павло дякував Богові за те, що солуняни прийняли слово, яке він їм говорив, «не як слово людське, але як правдиво то є Слово Боже» (1 Сол. 2:13). І знову він писав: «Коли хто вважає себе за пророка або за духовного, нехай розуміє, що я пишу вам, бо Господня це заповідь» (1 Кор. 14:37). Давид сказав Господу: «Для моєї ноги Твоє слово світильник, то світло для стежки моєї» (Псал. 119:105). «Я в серці своїм заховав Твоє слово, щоб мені не грішити проти Тебе» (вірш 11). Але не стане ні часу, ні місця, щоби переказати всі випадки, в яких Святе Письмо назване Словом Божим. Це те, що воно стверджує про себе. І так само, як безсумнівною є його істинність, так само безсумнівно є й те, що воно є Словом Божим.

Деякі люди вважають, що називати Святе Письмо Словом Божим – це применшувати Христа. Вони думають, що коли Христос є Словом Божим, то Писання ним бути не може. **Вони забувають, що саме з цієї причини воно і є Словом Божим. Через Писання, яке ми можемо бачити, ми пізнаємо Христа, Якого бачити не можемо.** Про єдність Христа і написаного Слова можна дізнатися, порівнявши вірші з П. Зак. 30:11-14 і Римл. 10:4-8. Ми не будемо повністю цитувати їх, але ви можете прочитати і порівняти їх самі. Заповідь, як нам сказано, не прихована й не далека. Вона не на небі, щоб ми говорили: «Хто зійде на небо для нас, та нам її візьме?» І не в глибині, щоб нам потрібно було її піднімати. **Апостол Павло використовує це ж місце Писання, тільки замість слова «заповідь» вставляє слово «Христос».** Коли Мойсей сказав, що не потрібно підніматися на небо, щоб спустити заповідь, це було те ж саме, як якщо б він сказав, що нам не потрібно підніматися, щоб спустити Христа. Він прийшов і воскрес, Слово життя, і слова, які Він говорить, є дух і життя (див. Івана 6:63). Хто читає слова апостолів і пророків як Слово Боже, той знаходить Христа.

Слово Боже. Частина 2

(Івана 1:1-14)

«Усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього» (Івана 1:3). Норвезький переклад говорить так: «Без Нього [тобто Слова] не створено жодної речі». «Бо то Ним створено все на небі й на землі, видиме й невидиме, чи то престоли, чи то господства, чи то влади, чи то начальства, усе через Нього й для Нього створено! А Він є перший від усього, і все Ним стоїть» (Колос. 1:16, 17). І все ж є люди, які заперечують, що Син існував до того, як народився немовлям у Віфлеємі! Заперечувати це – те ж саме, що заперечувати Його нинішнє існування.

Отець, звертаючись до Сина, промовляє: «Ти, Господи, землю колись заклав, а небо то чин Твоїх рук» (Євр. 1:10). Бог «Ним і віки створив» (вірш 2). Ми вже бачили, що Христос – «Божа сила і Божа мудрість» (1 Кор. 1:24). Тепер читаємо: «А Господь Бог правдивий, Він Бог Живий та Цар вічний... Своєю Він силою землю вчинив, Своєю премудрістю міцно поставив вселенну» (Єрем. 10:10-12). А потім знову прочитайте слова мудрості: «Коли клав Він для моря устава його, щоб його берегів вода не переходила, коли ставив основи землі, то **я майстром у Нього була**, і була я веселощами день-у-день, радіючи перед обличчям Його кожночасно» (Прип. 8:29, 30). Він був Архітектором, Майстром, без Якого нічого не було створено.

Святе Письмо не з простої цікавості представляє нам Христа як силу Божу – Того, Кому творіння зобов'язане своїм існуванням. **Це потрібно для того, щоб ми пізнали Його силу спасти нас від гріха.** Слово істини – це Євангеліє нашого спасіння (див. Ефес. 1:13). Вічна сила Божа видна у створених речах (див. Римл. 1:20). Але і хрест Христовий є сила Божа для тих, хто врятований ним (див. 1 Кор. 1:18). Тут проявляється єдина сила, якою все було створено й існує досі. Ми маємо відкуплення, навіть прощення гріхів, через кров Христа, «Він є образ невидимого Бога, роджений перш усякого творива. Бо то Ним створено все» (Колос. 1:15, 16). Христос – Відкупитель, бо Він – Творець; сила, якою Він відкупує, є тією ж самою силою, якою Він творить.

Христос також Слово Бога миру. Тому «Він бо наш мир» (Ефес. 2:14). Коли Він прийшов на землю, Він прийшов, говорячи слова Бога, Який сказав Мойсею: «Поставлю Пророка для них з-поміж їхніх братів, Такого, як ти, і дам Я слова Свої в уста Його, і Він їм говоритиме все, що Я накажу» (П. Зак. 18:18). Отже, Він прийшов, «благовістячи мир» (Дії 10:36). Саме це слово Він вимовив, коли на Галілейському морі вирувала буря. «Тоді Він устав, і вітрові заборонив, і до моря сказав: Мовчи, перестань! (*“Мир, заспокойся”*; пер. КJV). І стих вітер, і **тиша велика** настала» (Марка 4:39). **Вітри і хвилі визнали слово Творця.** Влада над стихіями, творча влада, проявилася в цьому слові «мир». Це те ж саме слово, яке проповідується нам у Євангелії, бо Христос каже: «Зоставляю вам мир, мир Свій

вам даю» (Івана 14:27). «Це Я вам розповів, щоб мали ви мир у Мені. Страждання зазнаєте в світі, але будьте відважні: Я світ переміг!» (Івана 16:33). **«Мир Божий» панує в наших серцях тільки тоді, коли «слово Христове» живе в нас рясно і з усякою премудрістю** (див. Колос. 3:15, 16). Це слово творить, тому що в Ньому ми маємо мир, «тому то, коли хто в Христі, той створіння нове» (2 Кор. 5:17).

«Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я вас заспокою», – каже Спаситель (Матв. 11:28). І мир, і спокій знаходяться в Ньому, «бо то Ним створено все» (Колос. 1:16). **Що міцніша наша основа, то надійніше ми можемо спочивати. Ми спираємося на Слово Боже і знаходимо в ньому досконалий спочинок, тому що саме Слово створило все суще.** «Бо шість день творив Господь небо та землю, а дня сьомого перервав працю та спочив» (Вих. 31:17). **Він спочив на Своєму власному Слові, яке є живим і дієвим і яке продовжує підтримувати те, що було створено.** Тому сьомий день – «субота Господу, Богу твоєму» – це спокій Божий. Це спочинок, який дає нам Христос; бо оскільки Христос створив усе, то саме Він після закінчення шестиденної праці відпочиває в сьомий день. Сьомий день – це день Господній, за порука спокою, який дає Ісус; і наше прийняття його в душі та істині – знак того, що ми приймаємо спокій, який Він нам пропонує.

Спаситель також молився: «Освяти Ти їх правдою! Твоє слово то правда» (Івана 17:17). Це слово Христа, слово, яким було створено все суще. Він Сам є правда (див. Івана 14:6), і Він «став нам мудрістю від Бога, праведністю ж, і освяченням, і відкупленням» (1 Кор. 1:30). Тепер послухайте, що Господь говорить про Свій народ, який залишив Його: «І також дав Я їм Свої суботи, щоб були вони знаком поміж Мною та між ними, щоб пізнати, що Я Господь, що освячує їх» (Єзек. 20:12). **Бог освятив нас Христом і дав нам суботу, щоб ми знали, що Він освячує нас; звідси впливає, що наше найвище знання про Бога у Христі міститься в суботі. Знати, що Бог дав суботу, і потім відкидати її – означає відкидати повне освячення.**

Розглянемо це питання докладніше. Наприкінці кожного дня творіння «побачив Бог, що це добре». Усе було досконалим на кожному етапі. Але припустимо, що Він зупинився б на якомусь етапі до суботи і більше нічого не робив – яким був би результат? Очевидно, недосконале, незавершене творіння. **Субота стала вінцем, знаком досконалого і завершеного творіння.** Так само і з людьми. Вони можуть прийти до Христа, щоб навчатися від Нього. Вони можуть досягти великого поступу в Його школі. Усе це добре. Освячення відбувається через послух, через Дух, і якщо люди вірно виконують усе, що Він їм відкриває, то є досконалими у тому малому, що знають, не менше, ніж якби знали все. Але припустимо, що субота, як «правда в Ісусі», була їм відкрита, а вони відкинули її. Тоді вони зупиняються у своєму зростанні й залишаються недосконалими, хоч якими б чудовими вони не були. Святі Божі – це насадження Господа, «і будуть їх звати дубами праведности» (Ісаї 61:3); але дерево, яке перестає рости, мертве.

Ми також читаємо: «Життя ж вічне це те, щоб пізнали Тебе, єдиного Бога правдивого, та Ісуса Христа, що послав Ти Його» (Івана 17:3). **Але ми не знаємо Бога, якщо не знаємо Його як Творця, і взагалі не можемо знати Його інакше, як тільки через пізнання Його в Христі, Яким все було створено.** Жахлива помилка – заперечувати існування Христа до Його приходу на цю землю у плоті; але **єдиним доказом Його передіснування є факт, що саме Він створив усе.** Заперечувати Його як Творця – означає заперечувати Його існування взагалі. Нехтувати вшануванням Його як Творця – значить «не дбати про таке велике спасіння. Воно проповідувалося спочатку від Господа» (Євр. 2:3). І ми не можемо вшанувати Його як Творця, якщо не приймаємо без сумнівів слова, які говорять нам про Його творчу працю та про спочинок, що настає після неї. **І єдиний шлях дійсно пізнати це – розділити той спочинок разом із Ним,** як ми знову читаємо: «І також дав Я їм Свої суботи, щоб були вони знаком поміж Мною та між ними, щоб пізнати, що Я Господь, що освячує їх» (Єзек. 20:12). Тож «звернімося до досконалости» (Євр. 6:1), знаходячи у Христі освячення і відкуплення в міру Його сили як Творця і радіючи суботі, яку Він дав нам як знак досконалого і завершеного творіння.

Світло і життя

(Івана 1:1-14)

Одна з особливостей світла полягає в тому, що воно може нескінченно множитися, анітрохи не зменшуючись. Запалена свічка може передати світло мільйону інших свічок, і при цьому її власне світло залишиться таким же яскравим. Сонце постачає світло й тепло цій землі, і його вистачає на всіх. Кожна людина зараз отримує від сонця стільки ж користі, скільки могла отримати кожна, коли населення Землі було лише наполовину меншим, ніж зараз. Сонце віддає всю свою силу кожній людині, і все ж у нього залишається так само багато тепла і світла, наче воно й не віддавало нічого.

Ісус Христос – Сонце Правди та Світло для світу. Світло, яке Він дає, – це Його життя. «І життя було в Нім, а життя було Світлом людей» (Івана 1:4). Він каже: «Хто йде вслід за Мною, не буде ходити у темряві той, але матиме світло життя» (Івана 8:12). Він віддає Своє життя за світ. **Усі, хто вірить у Нього, приймають Його життя й рятуються ним. Як світло свічки не зменшується, навіть якщо від неї запалити багато інших, так і життя Христа не зменшується, хоч Він дарує його багатьом.** Кожна людина може мати його у всій повноті.

Світло засяло в темряві, і темрява не змогла його здолати. Його світло не можна було загасити. **Сатана не зміг відібрати це світло, бо не зміг спокусити Його на гріх.** Тому **Він міг віддати Своє життя, і при цьому мав його стільки ж.** Його життя торжествує над смертю. Це нескінченне життя. Тому Він може спасти всіх до останнього, хто прийде до Бога через Нього. **Христос буде мешкати у Своїй повноті в кожному, хто дозволить Йому це. У цьому таємниця Євангелія.**

Непереможне життя

(Івана 1:4, 5)

«І життя було в Нім, а життя було Світлом людей. А Світло у темряві світить, і темрява не **обгорнула** його» (Івана 1:4, 5). В іншому перекладі слово «обгорнула» перекладається як «охопила», і таке значення передає нам точне значення тексту і передає послання, яке є великою втіхою для віруючого. Подивімося, що це означає.

Христос – Світло для світу. Але Його світло – це Його життя, як ідеться в наступному тексті, де Сам Христос каже: «Я Світло для світу. Хто йде вслід за Мною, не буде ходити у темряві той, але матиме світло життя» (Івана 8:12). Весь світ перебував у темряві гріха. Ця темрява виникла через брак пізнання Бога; як апостол Павло каже, що язичники «запаморочені розумом, відчужені від життя Божого за неумство, що в них, за ствердість їхніх сердець» (Ефес. 4:18).

Сатана, правитель темряви світу цього, зробив усе можливе, щоб обдурити людину щодо істинного характеру Бога. **Він змусив світ повірити, що Бог подібний до людини – жорстокий, мстивий і запальний.** Навіть юдеї, народ, якого Бог обрав бути носієм світла для світу, відійшли від Нього, і, хоча вони сповідували себе відокремленими від язичників, насправді вони були занурені в язичницьку темряву. Потім прийшов Христос, і «народ, що в темноті сидів, світло велике побачив, а тим, хто сидів у країні смертельної тіні, засяяло світло» (Матв. 4:16). «Йому Ймення Еммануїл,... з нами Бог» (Матв. 1:23). «Бог у Христі» (2 Кор. 5:19). **Бог спростував брехню сатани не гучними аргументами, а просто тим, що жив Своїм життям серед людей, щоб усі могли це побачити. Він продемонстрував силу Божого життя і можливість його прояву в людях.**

Також ми читаємо: «Та Бог воскресив Його, пута смерті усунувши, вона бо тримати Його не могла» (Дії 2:24). **Таким чином було засвідчено право Господа Ісуса Христа бути первосвященником «з сили незнищального життя» (Євр. 7:16).**

Це нескінченне бездоганне життя Христос дає всім, хто вірує в Нього: «Бо Ти дав Йому владу над тілом усяким, щоб Він дав життя вічне всім їм, яких дав Ти Йому. Життя ж вічне це те, щоб пізнали Тебе, єдиного Бога правдивого, та Ісуса Христа, що послав Ти Його» (Івана 17:2, 3). **Христос мешкає в серцях усіх, хто вірить у Нього, «і живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе» (Гал. 2:20, див. також Ефес. 3:16, 17).**

Христос, Світло світу, оселившись у серцях Своїх послідовників, робить їх світлом світу. Їхнє світло походить не від них самих, але від Христа, що живе в них. Їхнє життя не від них самих, але це життя Христа, явлене в їхній смертній плоті (див. 2 Кор. 4:11). Ось що означає жити християнським життям.

Це живе світло виходить від Бога нескінченним потоком. Псалмоспівець вигукує: «Бо в Тебе джерело життя, в Твоєму світлі побачимо світло» (Псал. 36:9). «І показав він мені чисту ріку живої води, ясну, мов кришталь, що випливала з престолу Бога й Агнця» (Об'явл. 22:1). «А Дух і невіста говорять: Прийди! А хто чує, хай каже: Прийди! І хто прагне, хай прийде, і хто хоче, хай воду життя бере дармо» (Об'явл. 22:17).

Ми читаємо: «Зрозумів тоді батько, що була то година, о котрій до нього промовив Ісус: Син твій живе. І ввірував сам і ввесь його дім. Це знов друге знамено Ісус учинив, як вернувся до Галілеї з Юдеї» (Івана 4:53, 54). Це життя Христа ми їмо й п'ємо, споживаючи Його Слово, бо Він додав: «То дух, що оживлює, тіло ж не помагає нічого. Слова, що їх Я говорив вам, то дух і життя» (Івана 6:63). **Христос перебуває у Своєму натхненному Слові, і через нього ми отримуємо Його життя.** І, як ми читали вище, це життя дається вільно всім, хто хоче його прийняти; і знову читаємо, що Ісус став і вигукнув, говорячи: «Коли прагне хто з вас нехай прийде до Мене та й п'є» (Івана 7:37).

Це життя – світло християнина, і саме воно робить його світлом для інших. Це його життя; і благословенна розрада для нього в тому, що, хоч би якою великою була пітьма, через яку йому доведеться пройти, жодна темрява не в силах погасити це світло. **Це світло життя належить йому доти, доки він живе вірлю, і темрява не може вплинути на нього.** Тому всі, хто сповідував істину Господню, мають упевненість і можуть сказати: «Не тішся, моя супротивнице, з мене, хоч я впала, Сіонська дочка, проте встану, хоч сиджу в темноті, та Господь мені світло» (Михея 7:8).

Слово життя і світла

(Івана 1:4-9)

Після згадки про Слово, Яке споконвіку було у Бога і Яке було Богом, Яким все було створено, апостол продовжує: «І життя було в Нім, а життя було Світлом людей. А Світло у темряві світить, і темрява не обгорнула його. Був один чоловік, що від Бога був посланий, йому ймення Іван. Він прийшов на свідоцтво, щоб засвідчити про Світло, щоб повірили всі через нього. Він тим Світлом не був, але свідчити мав він про Світло. Світлом правдивим був Той, Хто просвічує кожну людину, що приходить на світ» (Івана 1:4-9).

Христос є Слово, і Він є «наше життя» (Колос. 3:4). Його життя – це життя Бога, бо «Бог було Слово», а Бог – «пристановищем нашим Ти був з роду в рід» (Псал. 90:1).

Тому влада Христа як Священника – це «сила незнищального життя» (Євр. 7:16). На землі Він був просто проявом життя Бога. «Що було від початку, що ми чули, що бачили власними очима, що розглядали, і чого руки наші торкалися, про Слово життя, а життя з'явилося, і ми бачили, і свідчимо, і зв'язуємо вам життя вічне, що в Отця перебувало й з'явилося нам» (1 Ів. 1:1, 2).

Ми раніше вже бачили, порівнюючи П. Зак. 30:11-20 і Римл. 10:6-10, що **Христос є в усіх Писаннях, тож вони справді є Словом Божим**. Хто читає Писання, не знаходячи в них Христа, той читає їх марно; він отримує лише зовнішню форму, або оболонку. Але той, хто приймає Писання за те, чим вони є насправді, – **за Слово Боже, – виявляє, що в них є саме життя Христа**: «Слова, що їх Я говорив вам, то дух і життя» (Івана 6:63). Живитися Словом – це їсти тіло й пити кров Христа.

Христос, Який є Словом життя, прийшов дати життя і дати його в надлишку: «Я прийшов, щоб ви мали життя, і подостатком щоб мали» (Івана 10:10). «Хто має Сина, той має життя; хто не має Сина Божого, той не має життя» (1 Івана 5:12). У любові Бога до світу Христос був посланий, «щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16). Хто відкидає Христа, тому уготована вічна смерть. **Говорити, що людина може жити вічно без Христа, нехай навіть у стражданнях, означає заперечувати необхідність Христової жертви за людину.**

Твердження про те, що люди, які відкидають Христа, можуть жити вічно, не заперечує необхідності Його жертви, але й не бере до уваги, що **жертва була необхідна для того, щоб люди могли мати праведність**. «Але дух живий через праведність» (Римл. 8:10). **Христос дає праведність, тільки віддаючи Своє життя**, «знаючи те, що наш давній чоловік розп'ятий із Ним, щоб знищилось тіло гріховне, щоб не бути нам більше рабами гріха, бо хто вмер, той звільнився від гріха! А коли ми померли з Христом, то **віруємо, що й жити з Ним будемо**» (Римл. 6:6-8).

Ми також читаємо: «А праведний житиме вірою» (Римл. 1:17). Жоден християнин не стане заперечувати, що праведність приходить тільки завдяки Христові, «через послух Одного багато-хто стануть праведними» (Римл. 5:19).

Але цей послух Христа, завдяки якому ми стаємо праведними, – це послух життя Самого Христа в нас. «Я розп'ятий з Христом. І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе» (Гал. 2:19, 20). **Праведність по вірі є не що інше, як життя по вірі.**

Життя і праведність походять від Христа; але, оскільки Христос перебуває в Слові, написаному пророками й апостолами, з цього випливає, що життя і праведність приходять через послух написаному Слову. «Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих» (Матв. 4:4). Слово Боже є істина (див. Івана 17:17), і апостол Петро каже святим Божим: «Послухом правді очистьте душі свої через Духа» (1 Петра 1:22). **Кожне слово Боже – життя, і одного слова достатньо, щоб дати життя, якщо це все, що є в людині; але сам факт, що кожне слово – життя, показує, що навмисне нехтування або відкидання хоч одного слова Божого – це відкидання Його життя.**

Реальність цього життя показана у воскресінні Лазаря і всіх інших людей, які ожили за словом Христа. Коли до Ісуса привели бідного паралізованого, чие життя майже згасло, Господь дав йому праведність Своїм словом, сказавши: «Прощаються тобі гріхи твої» (Матв. 9:2). **І потім, щоб показати реальність нового життя, яке було передано чоловікові в цих словах, Ісус наказав йому встати і ходити в повному здоров'ї.** «Багато ж і інших ознак учинив був Ісус у присутності учнів Своїх, що в книзі оцій не записані. Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його» (Івана 20:30, 31).

Ісус закликає і каже: «Нахиліть своє вухо, й до Мене прийдіть, послушайте, й житиме ваша душа» (Ісаї 55:3). Коли мертві чують голос Сина Божого, вони оживають (див. Івана 5:25, 28, 29). Так було з Лазарем та іншими. **Щойно вони почули це слово, Його життя стало їхнім життям.** Вони послушалися голосу, який велів їм встати. **Неможливо було, щоб вони почули слово і не встали. Таким чином, слухання у біблійному розумінні означає послух. Той, хто дійсно чує слово Боже, кориться йому. Непослух означає відмовлятися чути.** Тож кожен, хто не відвертає вуха від слухання Закону, але постійно дослухається до Божих слів і уважний до кожного з них, неминуче отримає життя і праведність, які в них містяться. Живучи цим словом тут, так це слово буде його життям і у світі прийдешньому.

Христос – життя, що творить: «І життя було в Нім». Так «усе через Нього й для Нього створено» і «все Ним стоїть» (Колос. 1:16, 17). **Усеї речі створені в Ньому, тому що в Ньому життя.** Силою Його життя вони були створені й існують, «бо ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо» (Дії 17:28). Не тільки люди є Його нащадками, а й усе інше творіння. У Псал. 90:2 ми читаємо про те, що гори були «народжені»: буквально, як у деяких перекладах: «перш ніж гори народилися». Боже дихання – це життя; «словом Господнім учинене небо, а подихом уст Його все його військо» (Псал. 33:6). Оскільки все створено в Ньому, тому що в Ньому життя, з цього випливає, що «хто в Христі, той створіння нове» (2 Кор. 5:17). **Викуплення – це нове творіння силою життя, яка дана нам на хресті.**

Ми читаємо також: «Життя було Світлом людей». Це у найбуквальнішому сенсі правда, бо, оскільки всі речі були створені і продовжують існувати Його життям, світло сонця, місяця і зірок – це просто світло сили Його життя. У цьому, як і у воскресінні мертвих, Господь навчає нас через ті явища, які ми можемо бачити, кажучи про ті, які ми не можемо бачити. **Як світло сонця не зменшується від того, що його розділяють сотні мільйонів людей, так і життя Христа не зменшується від того, що Він дає його багатьом.** Як кожен отримує всю силу сонця, так і кожна віруюча душа отримує всю повноту життя Христа. Ісус сказав: «Я Світло для світу. Хто йде вслід за Мною, не буде ходити у темряві той, але матиме світло життя» (Івана 8:12).

У Слові є світло, і оскільки це те ж саме Слово, яке ми знаходимо в Писаннях, то повинно бути, що «вхід у слова Твої світло дає» (Псал. 119:130). Світло вже є; все, що потрібно, – це відкрити його, і світло засяє. «Для моєї ноги Твоє слово світильник, то світло для стежки моєї» (Псал. 119:105). Тоді йдїть за Словом, бо «коли ж ходимо в світлі, як Сам Він у світлі, то маємо спільність один із одним, і кров Ісуса Христа, Його Сина, очищує нас від усякого гріха» (1 Івана 1:7).

«А Світло у темряві світить». Коли прийшов Христос, сповнилося слово пророка: «Народ, що в темноті сидів, світло велике побачив, а тим, хто сидів у країні смертельної тіні, засяяло світло» (Матв. 4:16). «А земля була пуста та порожня, і темрява була над безоднею, і Дух Божий ширяв над поверхнею води» (Бут. 1:2). **Як Бог повелїв світлу засяяти з темряви, так Він сяє в темряві наших грішних сердець,** «щоб просвітити нам знання слави Божої в Особі Христовій» (2 Кор. 4:6). Місце для світла – у темряві. Тому, коли темрява вкриває землю, а люди перебувають у непроглядній пїтьмі, християни, у серця яких прийшло світло, повинні нести Слово життя і «сяяти, як світла в світі» (Филп. 2:15).

Ми знаємо про світло, що «темрява не обгорнула його» (Івана 1:5). Темрява ніколи не зможе досягнути світло. Між ними немає нічого спільного. «Яка спільність у світла з темрявою?» (2 Кор. 6:14). Темрява **не стає світлом, але світло, сяючи в темряві, виганяє її.** Темрява не може закрити світло. Як ніщо не ховається від сонячного світла, так і «Сонце Правди» розсіє всю темряву і настане досконалий день. **Того дня, коли темрява назавжди розсіється, ті, хто любив темряву, а не світло, будуть розсіяні разом із нею, тож для них не знайдеться місця; діти ж світла «засяють, як сонце»**

Ісус є світло світу; тому Він є істинним Світлом, «Хто просвічує кожну людину, що приходить на світ» (Івана 1:9). Або, як перекладають деякі: «Приходячи у світ, Він освітлює кожну людину». Рїч у тїм, що світло є у всіх. Для тих, хто сидить у темряві, з'явилося світло. Це життєдайне світло засяяло для всіх і продовжує сяяти. «Ось тому, як через переступ одного на всіх людей прийшов осуд, так і через праведність Одного прийшло виправдання для життя на всіх людей» (Римл. 5:18). Божа любов охоплює весь світ і кожну людину в ньому. Усім Він дав «Свій невимовний дар». **Яким сумним буде пробудження, коли люди зрозуміють, що було в їхній владі, і що вони відкинули.** Нехай усі уважно прислухаються до слів Христа: «Короткий ще час світло з вами. Ходїть, поки маєте світло, щоб вас темрява не обгорнула... Аж доки ви маєте світло, то віруйте в світло, щоб синами світла ви стали» (Івана 12:35, 36).

Відповідальність за світло. Частина 1

(Івана 1:9)

Про Ісуса Христа написано: «Світлом правдивим був Той, Хто просвічує кожну людину, що приходить на світ» (Івана 1:9).

Світло – це Його життя. «І життя було в Нім, а життя було Світлом людей» (вірш 4), тому що це життя було дано кожній людині, яка коли-небудь народжувалася в цьому світі, світло було явлене кожному.

Тому кожен, хто не буде спасений, буде «без виправдання», бо світло просвітило кожну людину. **Заблудлий язичник, навіть без писаного закону чи одкровення, все ж отримує життя від Нього, і саме це життя за природою своєю дає йому достатнє знання закону Божого** (*ред.: ворожнеча в Бут. 3:15 та совість*), **тож на суді його совість свідчитиме за або проти нього** (Римл. 2:14-16).

Людина, яка найменше знає про волю Божу, прекрасно розуміє, що вона зробила, і усвідомлює свою провину. І засуджена вона буде не за те, що не знала, а за те, що не вірила і не робила того, що знала. Бог справедливий. Засудження не в тому, що люди не знали, а в тому, що «світло на світ прибуло, люди ж темряву більш полюбили, як світло, лихі бо були їхні вчинки» (Івана 3:19)

«Кому дано багато, багато від нього й жадатимуть» (Луки 12:48). **Це закон Царства Небесного.** Велике світло тягне за собою велику відповідальність. **Коли Слово відкриває волю Божу людині, яка бачить її вперше в житті, вона вже не може продовжувати жити по-старому, відвернувшись від світла, і бути такою ж, якою вона була до того, як до неї прийшло нове світло.** «Коли б Я серед них не вчинив був тих діл, яких не чинив ніхто інший, то не мали б гріха» (Івана 15:24).

Свідчення про міста Галілеї ілюструє цей принцип відповідальності за відкинуте світло. Ісус прийшов і оселився в Капернаумі, «щоб справдилось те, що сказав був Ісаї пророк, промовляючи: Завулонова земле, і Нефталимова земле, за Йорданом при морській дорозі, Галілеє поганська! Народ, що в темноті сидів, світло велике побачив, а тим, хто сидів у країні смертельної тіні, засяяло світло» (Матв. 4:14-16).

Тут Христос жив і здійснив більшість Своїх могутніх діл. Цей регіон був густонаселеним, і в ньому можна було досягти людей з усіх народів. Фаррар у своїй книзі «Життя Христа» пише: «Через цей край проходили великі каравани на шляху з Єгипту до Дамаска; можна було постійно побачити язичників на вулицях Капернаума, які збиралися у Віфсаїді та Філіппах. За часів Христа він був “промисловим районом” Палестини, а води його озера борознили 4000 суден усіх типів, від військових кораблів римлян до грубих рибальських човнів Віфсаїди і розкішних галер з позолоченими шпильми із палацу Ірода».

Але велике світло засяяло, і люди відкинули його. **Їм було не зручно прийняти його саме в той час, і вони знову занурилися в смертну темряву, але тепер уже в густішу, ніж раніше.** І тому Христос сповістив горе цим жвавим містам – Хоразину, Віфсаїді й Капернауму: «А ти, Капернауме, що до неба піднісся, аж до аду ти зійдеш. Бо коли б у Содомі були відбулися ті чуда, що в тобі вони сталися, то лишився б він був по сьогоднішній день. Але кажу вам, що содомській землі буде легше дня судного, аніж тобі» (Матв. 11:23, 24).

Однак Капернаум, релігійний центр Півночі, пишався своїм ретельним виконанням релігійних обрядів і зовнішньою побожністю. Але, відкинувши «велике світло», яке зійшло над ним, він впав нижче за Содом, який, хоч і тяжко згрішив, та все ж не мав такого великого світла, як Капернаум.

Поділяючи з Єрусалимом відкиненн світла, Капернаум і прибережні міста розділили загальне запустіння, що впало на цю землю, що переповнила чашу відступництва. Про цей край тепер один з мандрівників, архідиякон Фаррар, каже: «Береги тепер спустошені. За винятком маленького й занепаłego містечка Тіверіади, що обсіпається на останній сторінці старезності, і “жахливого села” Медждель (стародавня Магдала), де про деградацію мешканців найяскравіше свідчить той факт, що діти граються абсолютно голими на вулицях, – на колись велелюдних берегах немає жодного населеного місця. Один жалюгідний човен – і той не завжди доступний – замінив його численний флот».

Руїни, нагромаджені тут серед скель і заростей, служать німим свідченням виконання тієї частини скорботи, що стосується цього світу. І в день розплати жакливий запис про відкинуте світло стане обвинуваченням для тих, хто міг би йти в тому світлі. Могутні діла, вчинені в Галілеї Христом, описані для того, щоб ми вірили і мали життя (див. Івана 20:31). Ті люди довірилися шляхам батьків, традиціям старійшин і відмовилися йти вперед у світлі. Сьогодні ми багато чуємо про просвітництво часів Реформації. Але світло, що сяє зі Слова відтоді, як Реформація визволила його, а Боже провидіння так примножило його і дало можливість усім вивчати, покладає на людей цього покоління найбільшу відповідальність, яка коли-небудь випадала на долю покоління відтоді, як Ісус ходив серед людей у Галілеї. **Світло все ще сяє. Реформація не закінчена.** Як Ісус сказав людям того дня, так Він говорить усім зараз: «Короткий ще час світло з вами. Ходіть, поки маєте світло, щоб вас темрява не обгорнула. А хто в темряві ходить, не знає, куди він іде» (Івана 12:35).

Відповідальність за світло. Частина 2

(Івана 1:12)

«А всім, що Його прийняли, їм владу дало дітьми Божими стати, тим, що вірять у Ймення Його» (Івана 1:12).

Яку силу Він дає тим, хто приймає Його, щоб вони стали синами? Очевидно, ту силу, завдяки якій Він Сам є Сином Божим – силу синівства. «...Силу Його воскресення» (Филп. 3:10), бо Він «об'явився Сином Божим у силі, за духом святости, через воскресення з мертвих, про Ісуса Христа, Господа нашого» (Римл. 1:4).

«І ми благовістимо вам ту обітницю, що дана була нашим отцям, що її нам, їхнім дітям, Бог виконав, воскресивши Ісуса, як написано в другім псалмі: Ти Мій Син, Я сьогодні Тебе породив!» (Дії 13:32, 33). Адам був сином Божим: «сина Еносового, сина Ситового, сина Адамового, Сином Божим» (Луки 3:38); але **в Адамі всі померли, і тому єдиний спосіб, завдяки якому люди можуть стати синами Божими, – це народитися згори, знайти нове життя, воскреснути з мертвих. Це нове, воскресле життя Ісус дарує всім, хто приймає Його.** «І яка безмірна велич Його сили в нас, що віруємо за виявленням потужної сили Його, яку виявив Він у Христі, воскресивши із мертвих Його, і посадивши на небі праворуч Себе» (Ефес. 1:19, 20).

Подумайте, що це означає для нас: не що інше, як те, **що для нас, які нині живуть у плоті, дана сила, така сама, як та, що оживляє мертвих.** Ця сила дуже справжня і реальна. Вона призначена для використання, а не для показухи. Раз вже вона в нас є, чому б не використати її по максимуму?

Народжений від Бога

(Івана 1:12, 13)

Дитина нічого не робить для того, щоб народитися; але робить багато чого, коли вже народилася.

Так і ми не можемо зробити нічого, що змусило б нас народитися від Бога; але, народившись від Бога, ми обов'язково проявляємо діла Божі. «А всім, що Його прийняли, їм владу дало дітьми Божими стати, тим, що вірять у Ймення Його, що не з крові, ані з пожадливості тіла, ані з пожадливості мужа, але народились від Бога» (Івана 1:12, 13).

Вірити й отримувати. Частина 1

(Івана 1:10-13)

Христос – Слово, Яке було споконвіку у Бога, і Яке було Богом, і Яким все створено. «Воно в світі було, і світ через Нього повстав, але світ не пізнав Його. До свого Воно прибуло, та свої відцурались Його. А всім, що Його прийняли, їм владу дало дітьми Божими стати, тим, що вірять у Ймення Його, що не з крові, ані з пожадливості тіла, ані з пожадливості мужа, але народились від Бога» (Івана 1:10-13).

«Воно в світі було, і світ через Нього повстав, але світ не пізнав Його», «через те ж, що світ мудрістю не зрозумів Бога» (1 Кор. 1:21). **Мудрість цього світу не відкриває Христа, а приховує Його. Жодна людина не може пізнати Христа за допомогою світської мудрості.** Саме містер Світський Мудрець відводить Християнина з правильного шляху (*ред.: тут використовується посилання на алегоричний роман Джона Буньяна Подорож Пілігрима*). «Цьогосвітня бо мудрість у Бога глупота, бо написано» (1 Кор. 3:19).

«Віл знає свого власника, а осел ясла пана свого, а Ізраїль не знає Мене, народ Мій не розуміє», – говорить Господь (Ісаї 1:3, пер. з англ.). **Тому мудрість цього світу не піднімається навіть до рівня розуму тварин. Ба більше, вона опускає людей нижче рівня тварин, у той час як їй дається повний шанс розвинутися;** тому що, люди «знікчемніли своїми думками... Називаючи себе мудрими, вони потуманіли, славу нетлінного Бога змінили на подобу образу тлінної людини, і птахів, і чотириногих, і гадів» (Римл. 1:21-23). Неможливо, щоб люди підносилися над об'єктом, якому вони поклоняються, і опис, який йде після процитованого уривку з Писання, показує, що ті, хто поклонявся звірам і гадам, справді спустилися нижче за них. І все це було лише повним розвитком мирської мудрості.

Біблія не знецінює мудрість чи науку. Засуджується лише «знання, неправдиво назване так» (1 Тим. 6:20) і вихвалена мудрість цього світу, яка насправді не є мудрістю, а лише безумством. «Бо Господь дає мудрість, з Його уст знання й розум! Він спасіння ховає для щирих, мов щит той для тих, хто в невинності ходить» (Прип. 2:6, 7). «Страх Господній це мудрість, а відступ від злого це розум» (Йова 28:28). «Коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку» (Івана 7:17). Тільки вірою ми розуміємо (Євр. 11:3).

Мудрість походить тільки від Бога. **Пізнання Його включає в себе все, що справді варто знати або мати.** «Так говорить Господь: Хай не хвалиться мудрий своєю премудрістю, і хай не хвалиться лицар своєю хоробрістю, багатий багатством своїм хай не хвалиться! Бо хто буде хвалитись, хай хвалиться тільки оцим: що він розуміє та знає Мене, що Я то Господь, Який на землі чинить милість, правосуддя та правду, бо в цьому Моє уподобання, каже Господь» (Єрем. 9:23, 24). Духом Господнім Павло сказав: «А щодо мене, то нехай нічим не

хвалюся, хіба тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, що ним розп'ятий світ для мене, а я для світу» (Гал. 6:14). **Оскільки ми можемо хвалитися тільки пізнанням Бога й тільки хрестом, з цього випливає, що тільки у світлі хреста ми можемо навчитися пізнання Бога. Світ не знав Христа, бо хотів слави без хреста.** Той, хто уникає або відкидає хрест, відмовляється пізнати Бога. Щоразу, коли в християнському досвіді людини з'являється хрест, а вона відмовляється прийняти його, вона тим самим каже: «Я знаю про Господа стільки, скільки хочу», і тоді вона починає втрачати навіть те, що має.

Апостол Іван говорить нам далі: «До свого Воно прибуло, та свої відцурались Його» (Івана 1:11). У грецькій мові існує чітко виражена відмінність між двома значеннями слова «свої»: перше – слово середнього роду, а друге – чоловічого. **«Свої», до яких Він прийшов, відрізняються від «своїх», які Його не прийняли.** В іншому перекладі з англійської ми читаємо так: «Він прийшов до Своїх, а ті, які були Його власними, не прийняли Його». Він прийшов у Свою спадщину, але Його власний народ відкинув Його. Ісус найбільш ясно показав це в притчі про виноградник, який віддали в управління працівникам, але які вбили спадкоємця, коли той прийшов (див. Матв. 21:33-44).

«Господня земля, і все, що на ній, вселенна й мешканці її» (Псал. 24:1). **Земля була дана людині на самому початку для володіння. Але вона була дана досконалій людині, а не грішній.** Людина втратила її, коли впала. Але Христос викупив її (див. Ефес. 1:14). Ми бачимо Ісуса, що через смерть «увінчаний честю й величністю» (Євр. 2:9), так само, як і людина, коли їй було дано панування. Воно належить Йому по праву, хоча ті, кому воно було довірено на деякий час, відкинули Його, коли Він прийшов до них.

«Він погорджений був, Його люди покинули, страдник, знайомий з хворобами, і від Якого обличчя ховали, погорджений, і ми не цінували Його» (Ісаї 53:3). В перекладі з англійської цей вірш звучить так: «Він погорджений та відкинутий людьми, страдник, знайомий з хворобами, і від Якого обличчя ховали, погорджений, і ми не цінували Його». Зауважте, Він не тільки був погорджений, але і досі «Він є погорджений та відкинутий людьми». Це все ще триває. **Багато з тих, хто з радістю носить Його ім'я, відкидають Його. Але як? Відкидаючи Його хрест. Вони згодні з тим, щоб Він страждав, але не готові страждати разом із Ним; відкидаючи хрест, вони відкидають і Його.**

Світ не навернений і ніколи не буде навернений. Між Христом і світом існує вічна відмінність, «дружба зо світом то ворожнеча супроти Бога». «Бо хто хоче бути світові приятелем, той ворогом Божим стається» (Якова 4:4). «Бо все, що в світі: пожадливість тілесна, і пожадливість очам, і пиха життєва, це не від Отця, а від світу. Минається і світ, і його пожадливість, а хто Божу волю виконує, той повік пробуває!» (1 Івана 2:16, 17). Тому світ завжди відкидає Христа. Сьогодні світ так само протистоїть Христу, як і дві тисячі років тому. Його народ – це ті, кого вибрано «зо світу» (див. Івана 15:19; Гал. 1:4).

Вірити й отримувати. Частина 2

(Івана 1:12-13)

«А всім, що Його прийняли, їм владу дало дітьми Божими стати, тим, що вірять у Ймення Його» (вірш 12). А хто ті, хто приймає Його? Ті, хто вірує в ім'я Його. Хто вірує, той приймає. Хто приймає Його, той стає сином Божим. **Тому кожен, хто не є дитям Божим, відкидає Христа.**

Що таке невірність? Багато людей думають, що вона полягає в тому, що вони виступають проти Бога, Христа і Біблії. Але є тисячі невірних, які ніколи не сказали ні слова проти Христа і були б шоковані претензією, що вони не вірять Біблії. Слово «невірність» – це англізована форма латинського слова «*infidelitas*», через французьке слово «*infidélité*», що означає невірність. **Невірність – це відсутність віри.** А хто має віру, той має Христа, бо в Писанні сказано, що ті, хто вірує в Христа, приймають Його, дозволяючи «щоб Христос через віру замешкав у ваших серцях» (Ефес. 3:17). **Тому той, у чиєму серці не живе Христос як «надія слави» (Колос. 1:27), – невірний, навіть якщо він сповідує християнство.** «Хіба ви не знаєте самих себе, що Ісус Христос у вас? Хіба тільки, що ви не такі, якими мали б бути» (2 Кор. 13:5).

Ісус, «Свідок вірний і правдивий», каже: «Ось Я стою під дверима та стукаю: коли хто почує Мій голос і двері відчинить, Я до нього ввійду, і буду вечеряти з ним, а він зо Мною» (Об'явл. 3:20). Як нам відчинити двері? Просто повірити Йому. Якщо ми віримо Йому, ми приймаємо Його. Як часто Він стукав, а ми передавали, що нас «немає вдома». Давайте більше не будемо обманювати нашого найвірнішого Друга. Нехай сьогодні стане днем, коли ми приймемо Його, «сьогодні, як голос Його ви почуєте, не робіть затверділими ваших сердець, як під час нарікань» (Євр. 3:15).

Коли ми приймаємо Господа Ісуса, Він оселяється в нас. Його присутність перетворює нас. Пам'ятаймо, ми приймаємо Його вірою. **Ми живимося Ним, приймаючи Його Слово.** Завдяки «цінним та великим обітницям» ми стаємо «учасниками Божої Істоти» (2 Петра 1:4). Таким чином, прийняття Христа робить нас синами. «А коли діти, то й спадкоємці, спадкоємці ж Божі, а співспадкоємці Христові, коли тільки разом із Ним ми терпимо, щоб разом із Ним і прославитись» (Римл. 8:17). У притчі про виноградник (Матв. 21:33-44) слуги вбили спадкоємця, щоб заволодіти спадщиною, і тим самим втратили її, а разом і свої життя. **Якби вони тільки знали день свого відвідування і прийняли спадкоємця, то могли б одержати усиновлення.** «Тому ти вже не раб, але син. А як син, то й спадкоємець Божий через Христа» (Гал. 4:7). Як мало розуміють ті, хто відкидає Христа, щоб здобути світ, яку велику втрату вони зазнають! **Відкидаючи Його, щоб здобути все, вони втрачають усе.**

Ті, хто в простій вірі приймають Господа, тим самим стають синами Божими. Вони не тільки називаються синами, а й є ними насправді, оскільки стають «учасниками Божої Істоти», вони вже «не з крові, ані з пожадливості тіла, ані з пожадливості мужа, але народились від Бога» (Івана 1:13). «Бо народжені ви не з тлінного насіння, але з нетлінного, Словом Божим живим та тривалим» (1 Петра 1:23). **Завдяки цьому прийняттю Слова Бог стає нашим Отцем, подібно до батька, від якого ми були народжені по плоті. Як наші земні батьки передали нам свою природу, так і в новому народженні Бог передає нам Свою природу, і вона «день-у-день відновляється», поки ми віримо в це. Ми – спадкоємці Самого Бога, а отже, і всього, що належить Йому.**

Слово, що сталося тілом. Частина 1

(Івана 1:14)

«І Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця».

Ми вже дізналися, що Слово було споконвіку у Бога, «і Бог було Слово». Тому, коли читаємо, що «Слово сталося тілом», ми розуміємо, що це те саме, що сказати: «Бог став тілом». Це найсвятіша територія, і ніхто не повинен наважуватися думати про це, а тим паче говорити або писати будь-якою іншою мовою, ніж мовою самого Писання. Безліч зла виникло через спроби визначити і пояснити Бога у людських віровченнях.

Яке це тіло? Писання говорить: «Не кожне тіло однакове тіло, але ж інше в людей, та інше тіло в скотини, та інше тіло в пташок, та інше у риб» (1 Кор. 15:39). Звісно, не може бути й мови про те, що Слово стало якимось іншим тілом, а не людським. Але важливо зауважити, що існує лише одне тіло – людське, тому, коли Слово стало тілом, Воно прийняло природу, спільну для всіх людей, високих і низьких, багатих і бідних. Він «тілом був із насіння Давидового» (Римл. 1:3). Він – «людина Христос Ісус» (1 Тим. 2:5).

Ми читаємо: «Учинки тіла явні, то є: перелюб, нечистість, розпуста, ідолослуження, чари, ворожнечі, сварка, заздрість, гнів, суперечки, незгоди, ересі, завидки, п'янство, гулянки й подібне до цього. Я про це попереджую вас, як і попереджав був, що хто чинить таке, не впадкоують вони Царства Божого» (Гал. 5:19-21). У жодної людини немає причин зневажати іншу людину. **Щоразу, коли ми чуємо про жорстокий злочин або бачимо людину, глибоко зіпсовану гріхом, ми розуміємо, що це природний прояв тіла, яке ми поділяємо з нею. Ми повинні бачити це перед собою, щоб досягнути ту дивовижну любов, яка спонукала чистого і святого Бога увійти в таке тіло (ред.: втілення Христа). Але це була та сама плоть, у яку втілилося Слово.**

Хоча Слово сталося тілом, нашим гріховним тілом (плоттю), Він був «повний благодаті та правди». Він був «в усьому спокушений, як ми, але не мав гріха» (Євр. 4:15, пер. з англ.). Бог учинив Його «за нас гріхом», але Він не відав гріха (див. 2 Кор. 5:21). Він був створений, щоб бути гріхом, але «не вчинив Він гріха, і не знайшлося в устах Його підступу» (1 Петра 2:22). Саме ці дві речі в сукупності роблять Його співчутливим Спасителем, Якому ми можемо вільно довіритися. **Ніхто не може по-справжньому співчувати чужим невдачам, якщо сам не піддавався подібним спокусам. Більше того, ті, хто сам винен у будь-якому гріху, найшвидше і найзапекліше засуджують інших за цей самий гріх. Грішники виправдовують гріх, але не відчують жодного співчуття до тих, хто згрішив. Тільки ті, хто очистився від гріха, можуть проявляти милосердя до тих, хто помиляється.** Христос був спокушений до краю, але завжди залишався чистим від навіть найменшої плями гріха, тому ми можемо довіряти

Йому як Тому, хто знає і піклується. «Тому мусів бути Він у всьому подібний братам, щоб стати милостивим та вірним Первосвященником у Божих справах, для вблагання за гріхи людей. Бо в чому був Сам постраждав, випробовуваний, у тому Він може й випробовуваним допомогти» (Євр. 2:17, 18). І «тому може Він завжди й спасати тих, хто через Нього до Бога приходить» (Євр. 7:25).

Іноді люди думають, що, оскільки Христос ніколи не грішив, Він не може так повно співчувати нам у наших гріхах; але саме тому Він і може. **Він знає силу спокуси, як ніхто інший, бо Він відчув на собі всю міць сатани. Той, на кого ворог спрямовує всю свою силу і не перемагає його, знає про масштаби цієї сили більше, ніж той, хто піддається цій силі. Той, хто пливе проти течії, знає її силу краще, ніж той, хто пливе за течією; а той, хто успішно долає течію, знає її силу краще, ніж той, кого вона зносить назад.** Так і Христос не тільки знає всі наші потреби і піклується про них, а й здатний позбавити від них.

Прийнято вважати, що Слово стало тіло в особі Ісуса з Назарету дві тисячі років тому для того, щоб Він міг пізнати стан і потреби людини і в такий спосіб співчувати і допомагати їй. Але ця думка є хибною. Це видно як із простого розуміння, так і з прямих свідчень Писання. Псалмоспівець каже: «Бо знає Він створення наше, пам'ятає, що ми порох» (Псал. 103:14). І знову: «Господи, випробував Ти мене та й пізнав, Ти знаєш сидіння моє та вставання моє, думку мою розумієш здалека. Дорогу мою та лежання моє виміряєш, і Ти всі путі мої знаєш, бо ще слова нема на моїм язичі, а вже, Господи, знаєш те все!» (Псал. 139:1-4). **Саме на Нього повинні покладатися люди в пізнанні самих себе.** «Людське серце найлукавіше над все та невігойне, хто пізнає його? Я Господь, що досліджує серце, що випробовує нирки, щоб кожному дати згідно з путтю його, за плодом учинків його» (Єрем. 17:9, 10). «Знаю, Господи, я, що не в волі людини дороги її, не в силі людини, коли вона ходить, кермувати своїм кроком» (Єрем. 10:23).

Усе це було правильно як за дві тисячі років до Христа, так і через дві тисячі після. **Бог знав людей так само добре і співчував їм так само сильно чотири тисячі років тому, як і сьогодні.** Коли діти Ізраїлю були в пустелі, «в усякому утиску їхньому тісно було і Йому» (Ісаї 63:9). За сімсот років до Христа пророк міг сказати: «Направду ж Він немочі наші узяв і наші болі поніс» (Ісаї 53:4). **Бог був у Христі не для того, щоб пізнати людей, а для того, щоб люди дізналися, що Він їх знає. В Ісусі ми дізнаємося, яким добрим і чуйним завжди був Бог,** і маємо приклад того, що Він зробить у будь-якій людині, яка повністю віддасться Йому.

Слово, що сталося тілом. Частина 2

(Івана 1:14)

Писання говорить нам: «Духа Божого цим пізнавайте: кожен дух, який визнає, що Ісус Христос прийшов був у тілі, той від Бога. А кожен дух, який не визнає Ісуса, той не від Бога» (1 Івана 4:2, 3). Щоб сповідувати Христа, недостатньо вірити в те, що Він одного разу жив, страждав, помер і воскрес. Ми повинні сповідувати не просто те, що Він прийшов у тілі, але те, що Він нині «прийшов у тілі» (пер. з англ.). Він – нинішній Спаситель. Як у житті стародавніх ізраїльтян Він страждав, так і зараз «ми маємо не такого Первосвященника, що не міг би співчувати слабостям нашим» (Євр. 4:15). **Він, як і раніше, відчуває все, що стосується нас, бо Він і досі у тілі.** Навіть на небесах Він усе ще «людина Христос Ісус» (1 Тим. 2:5). Він – наш Предтеча, **тобто один із братів, який пішов раніше, щоб приготувати місце для інших. Коли Він прийде знову, то прийде у тілі, бо Його тіло не бачило тління, і та плоть (хоча й гріхозна), що зійшла в могилу, піднеслася тією самою людською плоттю (хоч уже й святою) на небо.** «Хто зійшов був, Той саме й піднявся високо над усі небеса, щоб наповнити все» (Ефес. 4:10).

«І Слово сталося тілом, і перебувало між нами» (Івана 1:14), буквально: «жило в нас». Але оскільки вся людська плоть однакова, а Христос прийняв плоть, спільну для людства, щоб показати, наскільки тісно Бог ототожнює Себе з людською родиною, то з цього випливає, що Він бажає перебувати у всіх, у кожному, хто дозволить Йому це зробити вірою. Пам'ятаймо, що «життя було Світлом людей» (Івана 1:4) і що воно «просвічує кожную людину, що приходить на світ» (Івана 1:9). «Він недалеко від кожного з нас», що означає, що Він дуже близький до кожного з нас, настільки близький, що «ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо» (Дії 17:27, 28). Проявом того, що **Слово стосується всякої плоті**, є те, що всі знають, що вони грішники, і що навіть у найзліших людей часом виникають докори сумління, бажання й навіть рішучість жити краще. **Це робота Духа, представника Христа, Який бореться за них.**

Далі ми читаємо слова Мойсея з П. Зак. 30:11-14, процитовані апостолом Павлом у Римл. 10:6-8. Із цих двох текстів ми дізнаємося, що «Слово», про яке говорить Мойсей, – це Христос, те саме Слово, про яке пише Іван. Тому ми читаємо: «Близько тебе слово, в устах твоїх і в серці твоїм, цебто слово віри, що його проповідуюмо» (Римл. 10:8). Це звернення не до тих, хто вже досконалий, а до тих, кого заохочують слухати й виконувати заповіді Божі: «Бож дуже близька до тебе та річ, вона в устах твоїх та в серці твоїм, щоб виконувати її» (П. Зак. 30:14). **Воно там не тому, що ми його виконали, а для того, щоб ми могли його виконувати.**

І знову читаємо: «Випробовуйте самих себе, чи ви в вірі, пізнавайте самих себе. Хіба ви не знаєте самих себе, що Ісус Христос у вас? Хіба тільки, що ви не

такі, якими мали б бути» (2 Кор. 13:5). Відкинутий – це той, кого визнано недостойним. Але Бог не відкидає нікого, хто спочатку не відкинув Його. **Він ніколи не залишить людину, яка бажає Його присутності. Він не залишає людей самих по собі, доки вони не проженуть Його.** Тому Христос, Слово, Яке є Бог, торкається кожної душі, що приходить у цей світ, і бореться з людиною, поки не буде або прийнятий, або вигнаний.

Ми вже читали, що всякий дух, який сповідує, що Ісус Христос прийшов у тілі, – від Бога. Тепер прочитайте ще раз Римл. 10:6-8, де йдеться про те, що Слово, Христос, дуже близько до нас, у наших вустах і в нашому серці, і читайте далі: «Бо коли ти устами своїми визнаватимеш Ісуса за Господа, і будеш вірувати в своїм серці, що Бог воскресив Його з мертвих, то спасешся» (вірш 9). Сповідувати Христа, таким чином, означає визнати, що Він приходить у наше серце вірою з силою воскресіння і що Він має право бути там, викупивши нас Своєю смертю. Це, своєю чергою, означає цілковито віддатися Йому (бо Він не застосовуватиме жодного насильства), щоб Його життя проявлялося в нас досконало, а не час від часу, коли ми не пригнічуємо його. «Пізнавай ти Його на всіх дорогах своїх, і Він випростує твої стежки» (Прип. 3:6). Тоді ми можемо сказати: «Я розп'ятий з Христом. І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе» (Гал. 2:19, 20).

Ми читали, що Слово перебуває зовсім поруч із нами, у наших вустах і біля нашого серця, чекаючи на визнання. **Потрібно, щоб Христос оселився в серці по вірі** (Ефес. 3:17). «Віра приходить від слухання, а слухання від Слова Божого» (Римл. 10:17, пер. з англ.). **Якщо ми чуємо Слово й віримо йому, то Христос, Слово, оселяється в серці по вірі; і в тих, хто вірить, воно діє ефективно. Але незважаючи на те, що Слово живе, активне й могутнє, воно нічого не може зробити в нас всупереч нашій волі, бо воно є любов.** Тому від нас залежить, буде Слово діяти в нас ефективно чи ні. Тому апостол Павло просив братів молитися за нього та його товаришів, щоб Слово Господнє вільно діяло і прославлялося, як і в них: «Наостанку, моліться, браття, за нас, щоб ширилось Слово Господнє та славилось, як і в вас» (2 Сол. 3:1). **Слово – це жива вода, і їй потрібно дати можливість безперешкодно текти, інакше вона перестане бути для нас життям.**

У Посланні до римлян 1:18 ми читаємо про людей, які «правду гамують неправдою». Тут не сказано лише, що вони мають істину в неправді, а що вони її пригнічують, стримують. Їй слід дати волю, а вони її стримують. Якщо це придушення й опір триватиме, то Дух Слова врешті-решт буде відкинутий остаточно і світло, яке стосується людей, перетвориться на темряву. Але якщо ми сповідуємо свої гріхи, коли Слово показує їх нам, Слово Боже зростатиме й перемагатиме (див. Дії 19:18-20).

Ми бачили, що Христос, Слово, яке є Бог, невіддільний від написаного Слова. Якщо ми віримо Писанню, то Христос оселяється в серці по вірі. **Таємниця Бога, що став тілом, повинна повторитися в нас.** «Христос у вас, надія слави» (Колос.

1:27) – така таємниця Євангелія. Оскільки Христос перебуває в Слові, то, коли воно приймається вірою, ми маємо Слово, що стало плоттю, віддавши себе на виконання всіх вимог Слова. Христос сказав: «Твою волю чинити, мій Боже, я хочу, і Закон Твій у мене в серці» (Псал. 40:8). Він «учора, і сьогодні, і навіки Той Самий» (Євр. 13:8). Тож якщо Він вірою оселиться в нашому серці, то чинитиме в нас той самий послух закону, що й у давні часи. Праведність закону буде виконана в нас. Ми будемо виконавцями Слова, а не тільки слухачами; Його заповіді стануть життєвими, такими, що оживляють нашу плоть; і ми житимемо всяким словом, яке виходить з уст Божих.

І все ж увірували

(Івана 1:14)

Яке радісне задоволення відчуває апостол Іван, згадуючи про особисту присутність Спасителя поруч із ним та іншими учнями. У 14-му вірші 1-го розділу свого Євангелія він каже: «І Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця». У 1-му розділі свого Першого послання він повторює і підсилює ту саму думку з додатковим напруженням почуттів, **народжених роками роздумів і досвіду**, наповнених любовним повторенням спогадів про його особистий людський зв'язок і спілкування з Ісусом. З якою радісною упевненістю він говорить: «Ми бачили власними очима», «що розглядали, і чого руки наші торкалися» «Слово життя». «Життя з'явилося, і ми бачили», воно «з'явилося нам». «Що ми бачили й чули про те ми звіщаємо вам». «Це звістка, що ми її чули від Нього і звіщаємо вам». Усім, хто читає і чує ці радісні слова Івана, адресована та обітниця, яку Христос включив до Свого м'якого докору Фомі: «Блаженні, що не бачили й увірували!» (Івана 20:29)

Благодать на благодать

(Івана 1:16)

Говорячи про Христа – Слово, – Який був споконвіку у Бога і Який є Бог, Творець усього сущого, улюблений учень, Його близький друг, говорить за натхненням: «А з Його повноти ми одержали всі, а то благодать на благодать» (Івана 1:16).

«Благодать на благодать» або ще деякі перекладають: «благодать замість благодаті». Усі ці переклади передають одну думку, що, коли Бог дає, Він просто додає до Своїх власних дарів. **Тобто Бог дарує нам блага не тому, що ми чимось заслужили їх, а тому, що Він уже дав нам блага.**

Немає людини, яка не отримала б багато чого від Господа. «Бо Сам дає всім і життя, і дихання, і все» (Дії 17:25). «Добрий бо Він до невдячних і злих» (Луки 6:35). Він, «що всім дає просто, та не докоряє» (Якова 1:5). **І саме той факт, що всі ми, незалежно від нашого минулого, отримали дари від Господа, не є доказом того, що ми не маємо права чекати ще, а навпаки – дає нам сильну підставу звертатися до Нього з надією. Він дає заради Себе Самого. Він дає не як плату за те, що ми зробили для Нього, а як нагороду за те, що ми охоче приймаємо те, що Він уже дав нам.**

Тому, коли ми починаємо усвідомлювати, що, навіть коли ми ворогували з Богом, Він обсилав нас благами, то вигукуємо: «Чим я відплачу Господеві за всі добродійства Його на мені?» Відповідь приходить: «Я чашу спасіння прийму, і прикличу Господнє ім'я!» (Псал. 116:12, 13). **Тобто, якщо ми хочемо відплатити Господу за Його благодіяння до нас, ми не можемо зробити нічого, крім як прийняти їх так само вільно, як Він їх дає, і попросити ще. Ми кажемо: «Господи, що мені зробити, щоб відплатити Тобі за всі Твої дари?» І Він відповідає: «Візьми ще».**

Бог «кохається в милості» (Михея 7:18). **Він «має задоволення в успіху слуги Свого»** (Псал. 35:27, пер. KJV). Він дає нам добро, тому що Він добрий, і **Його природа може бути задоволена тільки діяннями добра.**

Тому нехай ніхто не зволікає закликати Господа. **Нехай почуття негідності не змушує вас боятися постати перед Ним, «бо навіки Його милосердя»** (Псал. 118:2). Отже, скажімо: «Люблю я Господа, бо Він почув голос мій у бланніях моїх, бо Він нахилив Своє ухо до мене, і я кликатиму в свої дні!» (Псал. 116:1, 2).

Христос і Мойсей

(Івана 1:17)

«Закон бо через Мойсея був даний, а благодать та правда з'явилися через Ісуса Христа» (Івана 1:17). Складається враження, що серед великої кількості віруючих існує дивна упередженість проти Мойсея. Якщо щось цитується з його писань, у відповідь лунає: «О, це було написано Мойсеєм» або: «Це ж у законі Мойсея», ніби цей факт є достатньою підставою, щоби поставити під сумнів авторитет сказаного.

Очевидно, що причиною цієї упередженості є наведений вище текст: «Закон бо через Мойсея був даний». Ця упередженість спрямована не стільки проти Мойсея особисто, скільки проти закону, з яким він був так тісно пов'язаний, бо ми не бачимо, щоб люди заперечували інші частини Писання через їхнього автора. Ніхто не каже: «О, це було дано Павлом» або: «Це з написаного Єремією», цитуються уривки з їхніх книг. **І причина цього, безсумнівно, полягає в тому, що саме у писаннях Мойсея містяться речі, що прямо суперечать ідеям та практикам людей.** «Закон бо через Мойсея був даний», і тому Мойсей дискредитується. Закон зневажають не тому, що його написав Мойсей, а Мойсей дискредитується тому, що він написав закон.

Що б не думали люди про Мойсея і його писання, ні він, ні його писання ні в найменшій мірі не дискредитовані в самій Біблії. Тим, хто говорив зневажливо про Мойсея, Господь сказав: «Послухайте ж ви Моїх слів: Якщо буде між вами пророк, то Я, Господь, дамся пізнати в видінні йому, у сні говорити з ним буду. Не так раб мій Мойсей: у всім домі Моїм він довірений! Говорю Я з ним уста до уст, а не видінням і не загадками, і Образ Господа він оглядає. І чому не боялися ви нарікати на Мойсея, Могого раба?» (Числ. 12:6-8).

І знову, після смерті Мойсея, було записано: «І не появився вже в Ізраїлі пророк, як Мойсей, що знав його Господь обличчя-в-обличчя, щодо всіх ознак та чуд, що Господь послав його чинити в єгипетським краї фараонові й усім рабам його та всьому його краєві, і щодо всієї тієї сильної руки, і щодо всього того страху великого, що Мойсей чинив на очах усього Ізраїля» (П. Зак. 34:10-12).

Майже заключне слово Старого Заповіту, яке відноситься до останніх днів історії землі, коли «діла, що на ній, погорять» (2 Петра 3:10), і праведні будуть спасенні, до людей того часу звернене таке застереження: «Згадайте Закона Мойсея, Мого раба, що йому наказав на Хориві устави й права щодо всього Ізраїля» (Мал. 4:4). А потім обіцяно пророка Іллю, щоб він нагадав про ці речі, аби не прийшло повне знищення на землю.

Наведений вище текст показує, що закон Мойсея не є чимось, що виникло завдяки йому. «Згадайте Закона Мойсея, Мого раба, що йому наказав на Хориві устави й права щодо всього Ізраїля». У всіх книгах Мойсея ми знаходимо повчання, яке починається словами: «І сказав Господь Мойсею». Відповідно,

Мойсей сказав синам Ізраїлевим: «Дивіться, навчив я вас постанов та законів, як наказав мені Господь, Бог мій, чинити так серед того Краю, куди ви входите, щоб посісти його. Бережіть, і виконуйте їх, бо це мудрість ваша та ваш розум на очах народів, що вислухають усіх постанов тих та й скажуть: Тільки він мудрий та розумний народ, цей великий люд!» (П. Зак. 4:5, 6).

Отже, ми бачимо, що Мойсей, як і всі інші пророки, говорив тільки слова Господа. **Він нічого не стверджував від себе, і ніщо не виходило від нього особисто.** Прийнято говорити про нього як про великого законодавця, але він був таким тільки тому, що він був вустами Господа. **Закон був даний Мойсеєм точно так само, як і настанови інших пророків і апостолів.** Петро сказав: «Щоб ви пам'ятали слова, що святі пророки давніше звістили їх вам, і заповідь Господа й Спасителя, що одержали через ваших апостолів» (2 Петра 3:2). Апостол Павло сказав: «Коли хто вважає себе за пророка або за духовного, нехай розуміє, **що я пишу вам, бо Господня це заповідь!**» (1 Кор. 14:37). Він дякував Богові за те, що солуняни прийняли слово, яке він проповідував, не як слово людське, але як істинне «Слово Боже» (1 Сол. 2:13). Апостоли давали заповіді не з власної волі, а від Бога.

Хоч Господь і промовив Десять заповідей Своїм власним голосом в присутності всього народ, **усі інші деталі закону були передані їм тільки через Мойсе.** Саме він записав їх у книгу для постійного користування народом (бо ніхто не міг бачити скрижалі з каменю, які зберігалися в ковчезі); і саме йому ми завдячуємо знанням навіть того факту, що Господь колись промовляв ці слова.

Зневажати Мойсея – значить зневажати Христа. Господь так говорив Мойсееві про Христа: «Поставлю Пророка для них з-поміж їхніх братів, Такого, як ти, і дам Я слова Свої в уста Його, і Він їм говоритиме все, що Я накажу. І станеться, кожен, хто не слухатиме слів Моїх, що Той Пророк говоритиме Моїм Ім'ям, Я покараю того» (П. Зак. 18:18, 19). І Христос сказав тим, хто не вірив Йому, хоча й заявляли, що вірять Мойсееві: «Коли б ви Мойсееві вірили, то й Мені б ви повірили, бо про Мене писав він. Якщо писанням його ви не вірите, то як віри поймете словам Моїм?» (Івана 5:46, 47). Отже, **хто зневажає Мойсея – той відкидає Христа**

Благодать та правда

(Івана 1:17)

Ще раз звернімося до твердження, що закон був даний через Мойсея, а благодать та правда з'явилися через Ісуса Христа. Це **не означає**, що існує протиставлення між законом і правдою, бо закон – це істина, як читаємо: «Правда Твоя правда вічна, а Закон Твій то істина» (Псал. 119:142). **Нам показано протиставлення влади Мойсея і влади Христа.** Це те саме протиставлення, яке існувало б між Христом і будь-якою іншою людиною, не лише Мойсеєм. **Найвидатніша людина з-поміж усіх – лише людина, тоді як Христос – це Бог, Який має життя в Самому Собі.**

Щоб зрозуміти всю силу слів, які ми читаємо в 1-му розділі Євангелія від Івана в 17-му вірші, нам слід прочитати в контексті з 14-го вірша до 18-го: «І Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця. Іван свідчить про Нього, і кликав, говорячи: Це був Той, що про Нього казав я: Той, Хто прийде за мною, існував передо мною, бо був перше, ніж я. А з Його повноти ми одержали всі, а то благодать на благодать. Закон бо через Мойсея був даний, а благодать та правда з'явилися через Ісуса Христа. Ніхто Бога ніколи не бачив, Однороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був».

Ані Мойсей, ані будь-хто інший не може вкласти істину в серця людей. Божа праведність – це те, що ми покликані шукати (Матв. 6:33), і вона виражена в законі Божому (Ісаї 51:5-7). Христос є дорога, правда і життя. **Люди можуть проповідувати, але тільки Він один може вкласти праведність і істину Божу в серця і життя людей. Закон був даний Мойсеєм; але хоча Закон – це праведність і істина, жодна людина ще не одержала праведність і істину від Закону. Усе, що може зробити закон, – це сказати нам, що ми повинні робити; але він не виконує свої власні вимоги до нас і в нас. Це велика справа – проголошувати людям закон; це найчудовіша справа – бути використаним як вісник Господній, правильно проголошувати Його Слово; але найкраща людина, яка коли-небудь жила, не змогла врятувати жодної душі.**

«А благодать та правда з'явилися через Ісуса Христа». Пам'ятайте, що закон – це істина: «Правда Твоя правда вічна, а Закон Твій то істина» (Псал. 119:142). Отже, закон приходить через Ісуса Христа, але разом із ним приходить і благодать. Христос каже, що закон перебуває в Його серці: «Закон Твій у мене в серці» (Псал. 40:8), тож коли Він оселяється в серці вірою (Ефес. 3:17), закон обов'язково перебуває там; і таким чином істина перебуває всередині, як того й бажає Господь. Більше того, оскільки у Христі – життя, очевидно, що, коли закон входить у нас у Христі, він стає життям для нас. «Бо закон духа життя в Христі Ісусі визволив мене від закону гріха й смерті» (Римл. 8:2).

Христос – це проголошення досконалості та святості Бога. Він закликає нас: «Отож, будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!» (Матв. 5:48). Бог каже: «Будьте святі, Я бо святий» (1 Петра 1:16). Але Бога ніхто не бачив, і тому як ми можемо знати, як бути святими, як Він? «Однороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був» (Івана 1:18). **Христос перебуває в лоні Отця. Це Його дім. Він із Богом, тому що Він – Бог.** Усі властивості Божества належать Йому, «бо в Ньому тілесно живе вся повнота Божества» (Колос. 2:9). «А з Його повноти ми одержали всі, а то благодать на благодать». Тобто у Христі нам передана вся повнота Божа (Ефес. 3:17-19), а отже, і вся праведність Божа.

Тепер очевидно, що жодна людина, хоч би якою доброю вона була, не може зробити це для нас, тому що, по-перше, жодна людина не може мати доброти, окрім тієї, яка необхідна для неї самої, і, по-друге, жодна людина не може жити в іншій. Жодна людина не може прожити життя іншого. Тільки Христос, Який віддав Себе за нас і здатний жити в нас, може привнести в наше життя праведність Божу, зробивши Своє життя нашим власним.

Благодать та правда з самого початку

(Івана 1:17)

Тепер виникає найважливіше питання: коли благодать та правда з'явилися через Ісуса Христа? У який саме момент історії світу Христос приніс праведність Закону в серця віруючих? Чи тільки з часу Його першого пришествя і воскресіння? Невже до приходу Христа Бог поклав на людей тягар здобуття праведності через закон за допомогою їхніх власних зусиль або справ, і тільки після Його розп'яття дарував людям благословення праведності через Христа? Що говорить Писання? Першого розділу Євангелія від Івана достатньо, щоб вирішити це питання для нас.

Прочитаємо важливі тексти Писання: «Споконвіку було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово. Воно в Бога було споконвіку. Усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього. І життя було в Нім, а життя було Світлом людей... І Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця... А з Його повноти ми одержали всі, а то благодать на благодать. Закон бо через Мойсея був даний, а благодать та правда з'явилися через Ісуса Христа. Ніхто Бога ніколи не бачив, Однороджений Син, що в лоні Отця, Той Сам виявив був» (Івана 1:1-18).

Що є Слово? Слово було Богом. Хто є Слово? Христос є Слово. Коли було Слово? «Споконвіку було Слово». Як далеко це сягає? «А ти, Віфлєме-Єфрате, хоч малий ти у тисячах Юди, із тебе Мені вийде Той, що буде Владика в Ізраїлі, і віддавна постання Його, від днів віковічних» (Михея 5:2). Де завжди перебуває Христос? Він «в лоні Отця». Що завжди перебуває в Ньому? Він завжди «повний благодаті та правди». Закон завжди в Його серці. «Ісус Христос учора, і сьогодні, і навіки Той Самий» (Євр. 13:8). Який же тоді напрошується висновок? Простий: **ніколи з часу існування людини не було періоду, коли праведність закону не могла би здійснитися в кожному, хто дозволив би Христу оселитися в його серці вірою.**

Але давайте конкретизуємо. Візьмемо дні Мойсея і сам час дарування закону. Звичайно, якщо ми зможемо встановити, що праведність закону прийшла тоді від Христа і тільки через Нього, то питання буде вирішено остаточно. Степан, сповнений Святого Духа, сказав про Мойсея: «Ще той Мойсей, що прорік Ізраїлевим синам: Господь Бог вам підійме Пророка від ваших братів, як мене, Його слухайте» (Дії 7:37). Ангел, Який розмовляв із Мойсеєм на горі Синай, був Ангелом, у Якому Ім'я Боже (див. Вих. 23:20-23), тобто Господь Ісус Христос. Цей Ангел мав іти перед синами Ізраїлю і вести їх у Землю обітовану; і ми читаємо, що «пили всі той самий духовний напій, бо пили від духовної скелі, що йшла вслід за ними, а та скеля був Христос» (1 Кор. 10:4). Закон був встановлений ангелами, «рукою посередника» (Гал. 3:19), і є тільки один «Посередник між Богом та людьми, людина Христос Ісус» (1 Тим. 2:5). Отже, Христос був на горі Синай і дав закон Мойсеєві, щоб той передав його народу.

«Закон же прийшов, щоб збільшився переступ. А де збільшився гріх, там зарясніла благодать, щоб, як гріх панував через смерть, так само й благодать запанувала через праведність для життя вічного Ісусом Христом, Господом нашим» (Римл. 5:20, 21). Закон міг тільки зробити гріх «міцно грішним» (див. Римл. 7:13). «Законом бо гріх пізнається» (Римл. 3:20). **Тому прийняття закону могло лише зробити явними гріхи, які вже існували за законом.** «Жало ж смерти то гріх, а сила гріха то Закон» (1 Кор. 15:56). **Закон робить гріх більшим, але не тому, що закон – це гріх, а тому, що він є проголошенням досконалої праведності.**

«А де збільшився гріх, там зарясніла благодать» (Римл. 5:20). Де примножився гріх? Там, де є закон. А де був закон? На Сінаї. Коли ж гріх став рясніти? Звичайно ж, на Сінаї. Але що буває там, де буває гріх? «А де збільшився гріх, там зарясніла благодать». Що ж було в безмежному достатку на Сінаї? Благодать Божа, дана Ісусом Христом. І що робить благодать? «Бо спасені ви благодаттю» (Ефес. 2:8). «Він нас спас не з діл праведности, що ми їх учинили були, а з Своєї милости через купіль відродження й оновлення Духом Святим, Якого Він щедро вилив на нас через Христа Ісуса, Спасителя нашого, щоб ми виправдались Його благодаттю, і стали спадкоємцями за надією на вічне життя» (Тита 3:5-7).

Отже, ми бачимо, що в самому даруванні закону, через який пізнається гріх, була присутня благодать Божа, що приносить спасіння від гріха. Бо там був Христос, який дав закон Мойсеєві, а Він завжди сповнений благодаті; благодать та правда приходять через Ісуса Христа.

Дуже переконливо звучать слова апостола Павла до коринтян з цього приводу. Він каже, що Бог «нас зробив бути здатними служителями Нового Заповіту, не букви, а духа, бо буква вбиває, а дух оживляє» (2 Кор. 3:6). Люди причетні до Христа у справі спасіння. «Ніби Бог благає через нас, благаємо замість Христа: примиріться з Богом» (2 Кор. 5:20). «Не тому, що ми здібні помислити щось із себе, як від себе, але наша здібність від Бога» (2 Кор. 3:5). Бог робить роботу. Апостол говорить про своє бажання представити всяку людину досконалою у Христі Ісусі: «У тому й працюю я, борючися силою Його, яка сильно діє в мені» (Колос. 1:29).

Служіння смерті та життя

(Івана 1:17)

Продовжуючи наші попередні роздуми, зазначимо, що у 2 Кор. 3:4-9 ми бачимо, що апостол проводить порівняння між служінням смерті та служінням життя; служінням осуду та служінням праведності. **Закон був смертю, і таким він залишається для кожного грішника. Мойсей передавав людям тільки закон, і тому його служіння було служінням смерті.** Проте навіть таке служіння було зі славою: коли він говорив із народом, його обличчя сяяло так, що вони не могли на нього дивитися (див. 2 Кор. 3:7; Вих. 34:29-35).

Але служіння праведності було і там, бо Христос був там у Своїй славі, з благодаттю «за багатством слави Своєї». Тому ми читаємо: «А не як Мойсей, що покривало клав на обличчя своє, щоб Ізраїлеві сини не дивилися на кінець того, що минає. Але засліпилися їхні думки, бо те саме покривало аж до сьогодні лишилось незняте в читанні Старого Заповіту, бо зникає воно Христом» (2 Кор. 3:13, 14). **Покривало на обличчі Мойсея вказувало на покривало, яке було на їхніх серцях.** Якби їхні серця не були закриті невір'ям, йому не потрібно було б закривати від них своє обличчя.

«Бо зникає воно Христом». Не тільки зараз, але щоразу, коли серце звертається до Господа. **У той самий час воно було зняте у Христі.** Адже Мойсей «був непохитний, як той, хто Невидимого бачить» (Євр. 11:27) і розмовляв із Богом віч-на-віч, робив це без покривала на обличчі. **Він зняв покривало, коли зійшов на гору, щоб поговорити з Господом.** Те, що було можливим для Мойсея, було можливим для всіх людей, якби вони мали таку ж віру, як він. Прочитайте, що говорить апостол далі: «Господь же то Дух, а де Дух Господній, там воля. Ми ж відкритим обличчям, як у дзеркало, дивимося всі на славу Господню, і змінємося в той же образ від слави на славу, як від Духа Господнього» (2 Кор. 3:17, 18).

Замість «відкритим обличчям» читається «незакритим обличчям» (як у переглянутій версії пер. KJV), і думка зберігається, оскільки згадується обличчя Мойсея, яке було закрите. Однак, як ми бачимо, **покривало було задля синів Ізраїлю. Мойсей наклав покривало на своє обличчя, щоб їм не доводилось накривати свої обличчя.** Для самого Мойсея не було необхідності в покривалі, тому що він говорив із Господом із непокритим обличчям. Про те, що покривало означало невір'я, яке було в їхніх серцях, ми дізнаємося з наступного розділу, де апостол каже: «Коли ж наша Євангелія й закрита, то закрита для тих, хто гине, для невір'ючих, яким бог цього віку засліпив розум, щоб для них не засяяло світло Євангелії слави Христа, а Він образ Божий» (2 Кор. 4:3, 4).

Покривало, таким чином, – це невірство, і це було завжди великою бідою ізраїльтян (див. Євр. 3:18, 19, 4:1, 2). Христос був із ними, «повний благодаті та правди», але вони не вірили й тому не були врятовані. Мойсей повірив, увійшов

у тісне спілкування з Господом, і його обличчя перетворилося від небесної слави. Якби вони повірили, то змогли б побачити славу обличчя Мойсея, і навіть більшу славу, бо прогрес іде «від слави на славу» дедалі більшою мірою.

У чому полягає слава Божа? У Його праведності. «Бо всі згрішили, і позбавлені Божої слави» (Римл. 3:23). **Гріх – це позбавлення слави Божої; тому праведність – це досягнення Його слави.** І в розповіді про перше чудо, яке здійснив Ісус після початку Свого земного служіння, ми читаємо: «Такий початок чудам зробив Ісус у Кані Галілейській, і виявив славу Свою» (Івана 2:11). Це чудо, як і всі інші, які Він здійснив, було корисним. **Воно було здійснене для того, щоб задовольнити потребу. Тому ми дізнаємося, що слава Божа проявляється в допомозі нужденним.** Слава Божа проявляється в Його милості. Іван говорить про Слово, що мешкало серед нас: «повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його». Ми стаємо дітьми Божими «на хвалу слави благодаті Своєї» (див. Ефес. 1:6).

Тому слава Божа, що перетворила обличчя Мойсея, була ознакою змін у характері, які повинні були бути здійснені під впливом слави Його благодаті в усіх віруючих. Сам Мойсей отримав закон не тільки в руки, а й у серце, з благодаті Христа, з Яким він розмовляв на горі. Якби сини Ізраїлю мали таку саму віру, вони б теж здобули ту саму благодать та правду через Ісуса Христа, що й Мойсей. Тоді Мойсей був би таким самим служителем нового заповіту, яким може бути будь-яка людина. Не всі ізраїльтяни були невірними. Було сімдесят старійшин, яким було дозволено бачити славу Божу, і вони принаймні могли поглянути на обличчя Мойсея. Тому Бог зробив його, як і апостолів, готовим для служіння благодаті життя.

Насамкінець відзначимо той факт, що закон був встановлений «рукою посередника», а саме Христа, Який є «один Посередник між Богом та людьми». Що це означає? Просто те, що, хоча закон сам по собі є смертю для будь-якої людини, Бог не залишив людей боротися з ним самотужки. Він не дав їм закон через Мойсея, просто залишивши їх зустрічати його віч-на-віч – своїми силами; **Він дав його їм у Христі, у Якому закон є життя, якщо тільки вони приймуть Його.** Христос знову приймає на Себе прокляття закону й передає його благословення всім, хто вірить у Нього. Він видаляє з нього жало смерті, так що в Ньому закон стає «законом духа життя»

Закон знаходиться в серці Христа. Із серця виходять джерела життя (Прип. 4:23). **Тому життя Христа – це закон Божий. Воно не замінює закон Божий, але є самим законом Божим.** **Його життя на землі було проявом закону як життя; воно було зразком того життя, яким Він житиме в кожному, хто прийме Його.** Він не змінюється. Він Той самий учора, і сьогодні, і на віки віків. Тому Його життя сьогодні те саме, що і дві тисячі років тому. Дивлячись на Сінай, ми бачимо виклад закону, Посередником якого є Христос; дивлячись на Голгофу, ми бачимо життя, яке тече для нас, за допомогою якого закон може жити в нас. Він – Посередник нового заповіту, щоб записати закон у серцях людей; бо Він мешкає в серці Своім Духом і таким чином стає засобом, через який праведність закону виконується в людях.

Впевнене знання

(Луки 1:1-4)

Початок Євангелія від Луки звучить так: «Через те, що багато-хто брались скласти оповість про справи, які стались між нами, як нам ті розповіли, хто спочатку були самовидцями й слугами Слова, тому й я, все **від першої хвили** докладно розвідавши, забажав описати за порядком для тебе, високодостойний Теофіле, щоб пізнав ти істоту науки, якої навчився» (Луки 1:1-4).

У перекладі короля Якова (*ред.: King James Version, KJV*) третій вірш дещо відрізняється, а саме: **«Отримавши досконале розуміння всього від самого початку, написати тобі по порядку»** і т. д.

Можна з упевненістю сказати, що Лука не був очевидцем усього того, про що він оповідає, оскільки він починає розповідь про події ще до народження Івана Хрестителя і розповідає історію його народження, а також народження Ісуса. Він також детально розповідає про спокуси в пустелі, про преображення і про багато інших подій, які відбувалися, коли він не міг бути присутнім. Тому його «досконале розуміння всього від самого початку» не було зумовлене особистим знайомством із подіями, коли вони відбувалися.

Якщо ми візьмемо варіант перекладу фрази «від першої хвили докладно розвідавши» (пер. І. Огієнка) як те, що він порівняв і просіяв різні розповіді, тоді ми знецінимо його розповідь, бо як міг би Теофіл або ми самі бути впевненими у своїх знаннях про події та істину, якщо довідалися про них з оповіді того, хто сам отримав їх із других рук?

Що ж нам робити? Чи станемо ми сумніватися в точності Євангелія від Луки? Ні в якому разі. Ми дотримуватимемося найпослідовнішого курсу, а саме **віртимемо, що він здобув свої знання за натхненням Святого Духа, що, власне, і стверджує він сам.**

Факт, у якому може переконалися навіть читач, що знає лише англійську, звернувшись до аналітичного конкордансу Янга, полягає в тому, що грецьке слово, яке в загальноприйнятій версії передається словами «від першої хвили», а в переглянутій версії – «від самого початку», **може бути правильно передано, як це часто буває, словом «згори»**. У наступних текстах слова, виділені курсивом, узяті з того самого слова, яке використовується в Луки 1:3: «від першої хвили». Читач побачить, що в цих випадках жодне інше тлумачення не може бути прийнятним.

- «Усяке добре давання та дар досконалий походить *згори*» (Якова 1:17).

- «це не мудрість, що ніби *зверху* походить вона, але земна, тілесна та демонська» (Якова 3:15).

- «А мудрість, що *зверху* вона, насамперед чиста, а потім спокійна, лагідна, покірлива, повна милосердя та добрих плодів, безстороння та нелукава» (Якова 3:17).

- «Ісус відповів: Надо Мною ти жадної влади не мав би, коли б тобі *зверху* не дано було» (Івана 19:11).

- «Ісус відповів і до нього сказав: Поправді, поправді кажу Я тобі: Коли хто не народиться *згори*, то не може побачити Божого Царства» (Івана 3:3).

- «Не дивуйся тому, що сказав Я тобі: Вам необхідно родитись *згори*» (Івана 3:7).

Щоправда, слово, передане як «*згори*», трапляється в Біблії в одному випадку, де воно повинно означати «від початку», а саме в Дії 26:5 (пер. KJV); але наведених вище текстів достатньо, щоб показати, що слово «згори» – це цілком правильний переклад. Немає нічого, що могло б заборонити використовувати це слово в Євангелії від Луки 1:3, а саме: «І мені, що мав досконале **розуміння всього згори**, до вподоби було написати тобі, високодостойний Теофіл, щоб ти знав достовірність того, у чому ти наставлений» (пер. з англ.).

Це не лише допустиме, але й єдино справді послідовне тлумачення. Тільки згори можна отримати «досконале розуміння» чого б то не було і особливо таких речей, про які оповідає Лука; і тільки завдяки мудрості згори ми можемо мати впевнене знання про істинність цих речей. **Лука просто констатує факт, що він писав за натхненням Духа**, Який один тільки й може дати нам упевненість у тому, у що ми віримо.

Сила Іллі

(Луки 1:16, 17)

Ангел Гавриїл сказав про Івана Хрестителя: «І багато синів із Ізраїля він наверне до їхнього Господа Бога. І він сам перед Ним буде йти в духу й силі Іллі, щоб серця батьків повернути до дітей, і неслухняних до мудрости праведних, щоб готових людей спорядити для Господа» (Луки 1:16, 17). Коли ми думаємо про силу Іллі, наші думки зупиняються на дивовижних чудесах, які він здійснював. Він закривав і відкривав небо, зводив вогонь, розділяв води річки і воскрешав мертвих. **«Жадного чуда Іван не вчинив», але вся сила, якою володів Ілля, проявилася в ньому. Яким чином? У слові, яке він проповідував.** Сила Божа не завжди проявляється в тому, що прийнято називати чудесами. **Хто має слово Боже, що живе в ньому, той має силу, якою й творилися всі чудеса.**

Два питання

(Луки 1:18, 34)

Коли ангел Гавриїл з'явився Захарії в храмі й сказав йому, що в його дружини Єлисавети народиться син, який буде великий в очах Господніх, буде сповнений Духа Святого й напевне багатьох синів Ізраїлевих до Господа Бога їхнього, то Захарія сказав: «Із чого пізнаю я це? Я ж старий, та й дружина моя вже похилого віку» (Луки 1:11-18). За це питання він онімів і не міг говорити до самого народження сина.

Через шість місяців той самий ангел прийшов до Марії в Назарет і сказав їй, що вона народить сина, Якого назвуть Ісусом, Котрий буде великий і наречеться Сином Всевишнього, і що Він буде вічно царювати над царством, якому не буде кінця. Марія одразу ж запитала: «Як же станеться це, коли мужа не знаю?» За це запитання не було жодного докору, але на нього одразу ж було дано відповідь.

Чому ці два питання були сприйняті так по-різному? **Очевидно, тому, що вони були викликані абсолютно різними мотивами.** Це ясно видно при уважному розгляді. Захарія запитав: «Із чого пізнаю я це?», показуючи, що він сумнівався в посланні. Йому потрібні були докази слів ангела Господнього. І він був покараний за невіру. Питання Марії, навпаки, показало, що вона повністю повірила в послання, але хотіла отримати додаткову інформацію. Вона запитала: «Як же станеться це?» Вона вірила, але хотіла знати, яку роль вона повинна зіграти в цій справі, якщо така є, і її бажання отримати більше світла було задоволене.

У цих двох випадках ми проілюстрували два типи запитань, які ставлять люди. Є багато запитань, які показують повне невір'я. **Такі запитання нечестиві, і їх ніколи не слід ставити, оскільки Бог на них не відповідає.** Є й інші запитання, які показують бажання віруючої душі отримати більше світла і знань. **На такі запитання Господь завжди дає відповідь.** Обіцянка Божа говорить: «А якщо кому з вас не стає мудрости, нехай просить від Бога, що всім дає просто, та не докоряє, і буде вона йому дана» (Якова 1:5).

Високий привілей

(Луки 1:28)

Коли ангел Гавриїл прийшов до діви Марії, щоб оголосити їй, що вона стане матір'ю Ісуса, він сказав: «Радій, благодатная, Господь із тобою!» (Луки 1:28). Хто б не зрадів такому привітанню? Щастя в тому, що ці слова звернені і до нас, до кожного, хто читає ці рядки. Нам не потрібно приписувати їх тільки Марії. Погляньмо, чи так це.

Благовоління – це милість. Обидва слова, що зустрічаються в англійському перекладі Нового Заповіту, походять від одного і того ж грецького слова. На полях переглянутої версії перекладу короля Якова як синонім до «благодатная» вказано «наділений благодаттю».

Не забуваймо, що **благодать, або милість Божя, дарована нам не за нашу доброту, а для того, щоб спасти нас.** Благодать Божя приносить спасіння, «бо всі згрішили, і позбавлені Божої слави, але дарма виправдуються Його благодаттю» (Римл. 3:23, 24). **Саме коли ми були мертві через наші провини і гріхи, велика любов Божя була явлена в тому, що Він спас нас Своєю благодаттю** (див. Ефес. 2:4-8). «Бо колись були й ми нерозсудні, неслухняні, зведені, служили різним пожадливістям та розкошам, жили в злості та в заздрощах, бридкими були, ненавиділи один одного. А коли з'явилась благодать та людинолюбство Спасителя, нашого Бога, Він нас спас не з діл праведности, що ми їх учинили були, а з Своєї милости через купіль відродження й оновлення Духом Святим, Якого Він щедро вилив на нас через Христа Ісуса, Спасителя нашого, щоб ми виправдались Його благодаттю, і стали спадкоємцями за надією на вічне життя» (Тита 3:3-7).

Так і щодо нас можна сказати, що ми дуже благословенні. Бог «нас у Христі поблагословив усяким благословенням духовним у небесах» (Ефес. 1:3). Ми знову звертаємося до переглянутої версії перекладу Луки 1:28 і знаходимо там слова «милостиво прийнята». Ангел сказав: «Радій, милостиво прийнята». Це стосується і нас, бо ми читаємо, що Бог «обдарував нас в Улюбленім» – зодягнув нас у благодать (Ефес. 1:6). Господь говорить нам: «Вернися, Ізраїлю, до Господа, Бога свого, бо спіткнувся ти через провину свою! Візьміть із собою слова, та й зверніться до Господа, до Нього промовте: Прости нам усяку провину, та добре прийми, і ми принесемо у жертву плода своїх уст!» (Осії 14:1, 2)

Таким чином, ми дізнаємося, що **ми знаходимо прихильність Бога або милостиво приймаємося Ним не через нашу праведність.** Він приймає нас для того, щоб дати нам благо. **Бог благоволить до кожного з нас, також і до всього людства.** Тисячі людей вважали б себе найблагословеннішими смертними на землі, якби королева Вікторія (ред.: колишня королева Великої Британії) звернула б на них особливу увагу, а особливо, якби вона зробила їх об'єктом своєї особистої турботи. Але Бог вчинив саме так з кожним із нас. Ми

обдаровані Його особистою присутністю і захистом. **Щасливі ті, хто через віру в Його Слово прийшов до усвідомлення цього факту й може сказати, що знайшов благовоління.**

Усупереч Писанням, або, скоріше, через незнання їх, багато хто схильний думати, що Марія була дуже **благословенна**, тому що була безгрішна. Якби це було так, то в слові ангела, зверненому до неї, не було б жодного послання для нас. Але «всі згрішили, і позбавлені Божої слави», і це стосується як Марії, так і нас.

Який тонкий диявольський задум, щоб підірвати віру й надію грішників, – цей догмат про непорочне зачаття Марії. Він забирає в багатьох тисяч людей усю надію й радість від цієї ангельської звістки. Які ми раді, що знаємо, що ця догма – це учення диявола і що, **хоч би якими ми були грішними, Бог милостиво прийняв нас, як прийняв Марію.**

Цілком природно, що люди почуваються розчарованими або навіть ображеними на тих, хто чинить упереджено, або кого підозрюють у вибірковості. Тому люди, які не знали Господа, вважають, що в Нього є особливі улюбленці, і в такий спосіб виявляють до Нього недовіру й непокору, а також вперто відкидають Його турботу про них.

Але «не дивиться Бог на обличчя» (Дії 10:34). Він не вибирає когось з людей, щоб обсипати їх милостями, і не обертається спиною до інших, які не входять до якогось виняткового числа. Усі подібні дії притаманні людям і повністю суперечать мудрості згори, яка «безстороння» (Якова 3:17). У Бога немає упередженості. Він бажає і прагне зробити для кожної людини усе те, що коли-небудь зробив для будь-кого іншого, більше того, все те, що Він робить для Свого Єдинородного Сина.

Господь із тобою

(Луки 1:28)

Саме ці слова ангел Гавриїл вимовив у своєму привітанні Марії. Чи може він сказати те саме нам? Може, бо Господь сказав: «І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку!» (Матв. 28:20). Задовго до того, як ангел з'явився Марії, Господь сказав: «Не бійся, з тобою бо Я, і не озирайся, бо Я Бог твій! Зміцню Я тебе, і тобі поможу, і правицею правди Своєї тебе Я підтримаю» (Ісаї 41:10). Тому ми можемо бути впевнені, що Господь із нами зараз і завжди. Він каже: «Я тебе не покину, ані не відступлюся від тебе!» (Євр. 13:5).

Народження Ісуса від діви Марії було виконанням пророцтва, про яке йдеться в Матв. 1:23. Воно свідчило: «Ось діва в утробі зачне, і Сина породить, і назвуть Йому Ймення Еммануїл, що в перекладі є: З нами Бог». Отже, Ісус – це «З нами Бог». Таким чином, слова, звернені до Марії: «Господь із Тобою», – це запевнення для нас у тому, що Господь з нами. **Господь був із нею, щоб бути з нами.** Якщо ми віримо словам ангела, зверненим до Марії, ми повинні вірити, що вони стосуються і нас.

Як же станеться це?

(Луки 1:34)

Коли ангел сказав Марії, що вона має народити сина Ісуса вона запитала: «Як же станеться це, коли мужа не знаю?» (Луки 1:34). Це не було питанням невір'я; вона не сумнівалася, що це станеться, але хотіла знати, як це станеться, щоб зрозуміти, чого від неї очікують у цьому питанні. Ангел відповів: «Дух Святий злине на тебе, і Всевишнього сила обгорне тебе, через те то й Святе, що народиться, буде Син Божий!» (Луки 1:35).

Тут ми знову опиняємося на одній хвилі з Марією. Ісус сказав Своїм учням, зокрема й нам: «Я посилаю на вас обітницю Мого Отця» (Луки 24:49). Це була обіцянка злиття Його Духа. Дух – це сила Всевишнього, й Ісус сказав їм чекати Духа в Єрусалимі, доки вони не одягнуться силою згори. Він також говорить нам, що Бог дасть Святого Духа всім, хто попросить Його (Луки 11:13).

Святий Дух зійшов на Марію з такою силою, щоб вона могла народити Ісуса. **Дух приходить на нас, щоб у нас проявилися Його плоди**, а саме: «любов, радість, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, лагідність, здержливість» (Гал. 5:22, 23). **Сила, за допомогою якої мають розвиватися всі ці чесноти та пригнічуватися їхні протилежності, – це та сама сила, завдяки якій Ісус народився від Марії.**

Але що вона могла зробити, щоб викликати цю подію або допомогти цьому здійснитися? Нічого, тільки підкоритися. **Вона не могла нічого зробити, щоб привести це в дію, але вона могла повністю зупинити все це, якби не була готова підкоритися Богові. Її роль полягала в тому, щоб з готовністю підкоритися силі.**

Зверніть увагу, що ця сила, завдяки якій Ісус народився від Марії і завдяки якій Христос має стати в нас надією слави, – та сама сила, завдяки якій було здійснено творіння. «На початку Бог створив Небо та землю. А земля була пуста та порожня, і темрява була над безоднею, і Дух Божий ширяв над поверхнею води. І сказав Бог: Хай станеться світло! І сталося світло» (Бут. 1:1-3).

Творіння було здійснено Духом і Словом Божим. Цією ж силою був народжений Христос від діви. Марія сказала: «Я ж Господня раба: нехай буде мені згідно з словом твоїм!» (Луки 1:38). **Усе, що їй потрібно було зробити, – це бути готовою до того, що слово Господнє виконає свою мету і здійсниться.** Так і з нами: **якщо ми віддамося Слову Божому, то його істини втіляться в нашому житті. Хто покійно підкоряється кожному слову, яке знаходить у Біблії, цілковито бажаючи, щоб у ньому виповнилися всі заповіді й вимоги, у тому здійсниться робота, що дорівнює створенню неба й землі.**

«Бо ми Його твориво, створені в Христі Ісусі на добрі діла, які Бог наперед приготував, щоб ми в них перебували» (Ефес. 2:10).

Святкування народження Христа

(Луки 1:35)

Багато людей вважають, що не святкувати день народження Христа – це майже невірність або навіть святотатство, навіть якщо ніхто не має ні найменшого уявлення про день або місяць, коли це сталося. Люди запитують: «Хіба ми не повинні присвятити хоча б один день на рік роздумам про чудесне народження Спасителя?» Ми відповідаємо: не один день, а кожен день. Давайте подивимося, як це можна зробити.

Ісус народився від Святого Духа. Ангел сказав Марії: «Дух Святий злине на тебе, і Всевишнього сила обгорне тебе, через те то й Святе, що народиться, буде Син Божий!» (Луки 1:35).

Силою Того ж Духа Христос мешкає в серцях усіх віруючих. Апостол Павло молився Богу за нас: «Щоб Він дав вам за багатством слави Своєї силою зміцнитися через Духа Його в чоловікові внутрішнім, щоб Христос через віру замешкав у ваших серцях» (Ефес. 3:16, 17). Тільки так ми можемо мати справжнє життя, тому що Христос – наше життя. «Христос у вас, надія слави» (Колос. 1:27).

Народження Христа – ніщо для того, у кому не повторюється Його народження. Справді, той, у кому не зародилося життя Христа, не може з упевненістю знати, що Христос коли-небудь народжувався, був розп'ятий і воскрес. Ці речі пізнаються тільки вірою, а віра привносить життя Христа в наші смертні тіла. Ніхто не може знати нічого про народження Христа, якщо він не знає Самого Христа; а ми знаємо Його тільки за Його життям (див. Івана 17:8; 1 Івана 1:1-3; 5:20). Тому народження Христа можна пізнати і відсвяткувати тільки через нове народження.

Але це не відбувається раз і назавжди. Інакше кажучи, нове народження – це не подія однієї години або одного дня, яку святкуватимуть завжди, коли на неї озиратимуться і відзначатимуть. «Кожен, хто вірує, що Ісус то Христос, той родився від Бога» (1 Івана 5:1). **Зверніть увагу, що він народжений, поки вірить. Нове народження є повним тільки тоді, коли воно постійно триває.**

На це вказують слова апостола Павла: «Ми завсіди носимо в тілі мертвість Ісусову, щоб з'явилося в нашому тілі й життя Ісусове. Бо завсіди нас, що живемо, віддають на смерть за Ісуса, щоб з'явилося Ісусове в нашому смертельному тілі» (2 Кор. 4:10, 11). **Отже, ми маємо Христа, явленого всередині, справжнє життя Христа.** А тепер прочитайте: «Через те ми відваги не тратимо, бо хоч нищиться зовнішній наш чоловік, зате день-у-день відновляється внутрішній» (вірш 16)

Той, у чиєму серці немає життя Христа, і той, хто не оновлюється щодня, не може святкувати Його народження, бо він нічого не знає про Нього. **Народження Христа – це не предмет спогадів, а сьогодення.** Ми святкуємо його не в певний день, а одягаючись у нову людину, «що відновлюється для пізнання за образом Створителя її» (Колос. 3:10)

Сила Слова. Частина 1

(Луки 1:37)

Коли ангел Гавриїл сповістив Марії про майбутнє народження Ісуса і про те, як воно має відбутися, він сказав: «Бо для Бога нема неможливої жадної речі» (Луки 1:37), *(в іншому перекладі: «Бо в Бога не залишиться безсилим жодне слово»)*. **Усяке слово Боже живе і дієве; усяке слово є життям, тож людина може жити всяким словом, яке виходить з уст Божих.** Тому Господь каже: «Бо як дощ чи то сніг сходить з неба й туди не вертається, аж поки землі не напоїть і родючою вчинить її, і насіння дає сівачеві, а хліб їдунові, так буде і Слово Мое, що виходить із уст Моїх: порожнім до Мене воно не вертається, але зробить, що Я пожадав, і буде мати поводження в тому, на що Я його посилав!» (Ісаї 55:10, 11). **Його слово не може повернутися до Нього порожнім, тому що воно є сила й життя; воно вироблятиме життя, так само як дощ змушує землю приносити плоди.** Тому все, що потрібно робити служителям і вчителям Євангелія, – це дозволити Слову Божому жити в них, щоб вони могли промовляти його, і Бог потурбується про те, щоб воно досягло тих, хто його потребує, «а з яким Мое слово, хай каже про слово правдиве Мое, що солоні до збіжжя? говорить Господь. Хіба слово Мое не таке, як огонь, говорить Господь, і як молот, що скелю розлупує?» (Єрем. 23:28, 29).

Сила Слова. Частина 2

(Луки 1:37)

«Бо для Бога нема неможливої жадної речі» (Луки 1:37), *(в іншому перекладі: «Бо в Бога не залишиться безсилим жодне слово»)*.

«О Господи, Боже! Ти небо та землю створив Своєю потужною силою та Своїм витягненим раменом, нічого для Тебе нема неможливого!» (Єрем. 32:17).

Знаючи цей факт, ми можемо з упевненістю підкорятися заклику: «На Господа здай дорогу свою, і на Нього надію клади, і Він зробить» (Псал. 37:5).

І все ж ми часто чуємо, як люди кажуть: «Я знаю, що повинен служити Господу, але це зараз неможливо. Я хотів би дотримуватися суботи, але в моїх обставинах це зараз неможливо».

Такі слова походять від **нестачі впевненості в Божій силі діяти в нас за Своєю волею й виконувати Його благовоління, коли ми підкоряємося Його волі. Або ж це може бути від таємного страху, що коли ми підкоримося Йому, то Він виконає це.**

Коли батько дитини, яка страждала в муках, закричав до Господа: «Коли можеш що Ти, то змилуйсь над нами, і нам допоможи!» (Марка 9:22), Ісус сказав: «Щодо того твого коли можеш», **щоб показати йому, що сумнів у тому, що Господь може зробити все, що забажає, не повинен виникати ні на хвилину, а потім додав: «Тому, хто вірує, все можливе!»** (Марка 9:23).

Бог відміряв кожній людині міру віри (Римл. 12:3), явивши Свою вірність. **Жодна людина ще не зіткнулася з доказом того, що Бог бреше, і тому вірити Богові легко.** Його вірність записана на небесах, «Господи, аж до небес милосердя Твоє, аж до хмар Твоя вірність» (Псал. 36:5).

Дітям Ізраїлю було неможливо перейти Червоне море, але вірою в Бога вони перейшли його, як по суші. Їм було неможливо взяти Єрихон, але вірою в Бога стіни Єрихона впали. Тож нехай ті, кому належить виконувати важкі обов'язки, згадають тих, «що вірою царства побивали, правду чинили, одержували обітниці, пащі левам загороджували, силу огненну гасили, утікали від вістря меча, зміцнялись від слабости, хоробрі були на війні, обертали в розтіч полки чужоземців» (Євр. 11:33, 34), і згадають, що **Той самий Бог, Який діяв у них, є таким же могутнім сьогодні, як і колись.**

Син Всевишнього

(Луки 1:32-35)

Коли ангел Гавриїл сповістив Марії, що в неї народиться Син, ім'я Якому буде Ісус, Спаситель, він сказав про Нього: «Він же буде Великий, і Сином Всевишнього званий, і Господь Бог дасть Йому престола Його батька Давида. І повік царюватиме Він у домі Якова, і царюванню Його не буде кінця» (Луки 1: 32, 33).

Є багато тих, хто вшановує Ісуса як великого й могутнього Сина Всевишнього, але вони не відчують радості й блаженства, які мали б відчувати від усвідомлення Його величі, бо вони вшановують Його як когось далекого, відокремленого від них нескінченним простором, а не як Того, Хто перебуває поруч, як особистого супутника. Але, хоча Він і Син Всевишнього, Він також Син людський, і саме так Він дуже часто називав Себе.

Христу не слід поклонятися так, як язичники поклоняються своїм богам. Язичники ставлять своїх богів на п'єдестал і вважають, що ці боги насолоджуються життям окремо від людей і не мають з ними спільних інтересів. Щоправда, вони приписують своїм богам усі людські пристрасті, але всі ці емоції вони відносять до їхнього власного роду, а не до людей. Жоден язичник ніколи не думає про свого бога як про істоту, що любить його або відчуває до нього будь-яку симпатію; **бог для нього – це істота, чий гнів треба заспокоїти, або, у найкращому разі, чию байдужість треба подолати, а його прихильність – здобути.**

Але Христос з'являється серед людей насамперед як людина. Він з'явився у світі як немовля у Віфлеємі, «народжене від жінки, народжене під законом» (Гал 4:4, пер. з англ.). Він «тілом був із насіння Давидового» (Римл. 1:3). Йому має бути дано «престола Його батька Давида». **Його велич – у Його смиренні,** Він «упокорив Себе, будучи слухняний аж до смерти, і то смерти хресної... Тому й Бог повищив Його, та дав Йому Ім'я, що вище над кожне ім'я» (Филп. 2:8, 9).

Христос – Слово, Яке було на початку в Бога і Яке було Богом, і Він прийшов на цю землю не заради Себе. **Він не хотів нічого завойовувати для Себе, бо, як Богу, усе творіння належало Йому.** Але людина втратила своє панування, славу й честь, які вона мала на початку як дитя Всевишнього. **Тому, щоб повернути людині втрачене, Він став Людиною, і саме тепер як Людина, як насіння Давида по плоті, Він став великим і названий Сином Всевишнього**

Запам'ятайте це: саме як Людина, Син Людський, як «людина Христос Ісус» (1 Тим. 2:5) Він посідає Своє високе становище; не як унікальний взірєць, але як представник людства, наш Попередник. «А вмер Він за всіх» (2 Кор. 5:15), і те, що Він здобув, належить усім. Він – «первородний поміж багатьма братами» (Римл. 8:29), кожен з яких через благодать Божу має рівні права з Ним. «Сам Цей Дух свідчить разом із духом нашим, що ми діти Божі. А коли діти, то й спадкоємці, спадкоємці ж Божі, а співспадкоємці Христові» (Римл. 8:16, 17).

Ісус Христос – Єдинородний Син Божий. Він – єдиний, хто має право називатися Сином Всевишнього. Прийшовши у плоті як насіння Давида, як Син Людський, Він Своєю плоттю скасував ворожнечу, що відокремлювала людину від Бога-Отця, «щоб з обох збудувати Собою одного нового чоловіка, мир чинивши» (Ефес. 2:15). «Бо обоє Ним маємо приступ у Дусі одним до Отця» (вірш 18). Є тільки одна Людина, «людина Христос Ісус»; але у вірі й пізнанні Сина Божого ми, занепалі й такі, що втратили Божественний образ, можемо досягти «міру зросту Христової повноти» (Ефес. 4:13). Тоді й ми в Ньому будемо великі, і назвемося синами Вишнього, і будемо царювати з Ним на віки віків

Бог, воскресивши Христа з мертвих, «і посадивши на небі праворуч Себе, вище від усякого уряду, і влади, і сили, і панування», «через Свою превелику любов, що нею Він нас полюбив... оживив разом із Христом... і разом із Ним воскресив, і разом із Ним посадив на небесних місцях у Христі Ісусі» (Ефес. 1:20, 21; 2:4-6). «Він могутніх скидає з престолів, підіймає покірливи» (Луки 1:52). **У Його руці сила й могутність, і в Його руці – робити великими й давати силу всім** (див. 1 Хронік 29:12). «І дав Ти мені щит спасіння Свого, а правиця Твоя підпирає мене, і чинить великим мене Твоя поміч» (Псал. 18:35).

Оскільки Він принизив Себе, ми стаємо великими, бо, **якщо ми приймемо Його як учасника нашого приниження, Він визнає нас учасниками Своєї величі**. Отже, з радістю приймімо Його і поклонімося Йому як джерелу життя.

Зглянувся й визволив

(Луки 1:68)

Коли Захарія, сповнений Святого Духа, пророкував про народження Івана Хрестителя, він сказав: «Благословенний Господь, Бог Ізраїлів, що зглянувся й визволив люд Свій!» (Луки 1:68). Звістка Івана полягала в тому, щоб приготувати шлях Господу. Про це конкретно пророкує Ісаїя. «Голос кличе: На пустині вготуйте дорогу Господню, в степу вирівняйте битий шлях Богу нашому! Хай підійметься всяка долина, і хай знизиться всяка гора та підгірок, і хай стане круте за рівнину, а пасма гірські за долину! І з'явиться слава Господня, і разом побачить її кожне тіло, бо уста Господні оце прорекли!» (Ісаї 40:3-5). Далі говориться: «Ось прийде Господь, Бог, як сильний, і буде рамено Його панувати для Нього! Ось із Ним нагорода Його, а перед обличчям Його відплата Його» (вірш 10).

Таким чином, робота, яку розпочав Іван, мала не тільки підготувати людей до Першого пришествя Христа, а й тривати доти, доки Господь не прийде з сильною рукою, принісши з Собою нагороду (див. Об'явл. 22:12). Так що та ж сама робота триває і зараз. «І з'явиться слава Господня», і вона відкривається нам зараз у творінні Божому. **Вічне Євангеліє – це заклик до поклоніння Тому, Хто створив небо і землю, і все інше.** Світло прийшло, і слава Господня зійшла над усіма людьми.

Тоді ми можемо сказати те ж саме, що Захарія говорив Духом: «Благословенний Господь, Бог Ізраїлів, що зглянувся й визволив люд Свій!» (Луки 1:68). Кожен може сказати: «Він зглянувся й визволив мене». **Ми маємо відкуплення через Його Кров у прощенні гріхів, тому що Кров Христа означає життя Христа.** Ми маємо відкуплення через Його життя, тому що Він віддав Своє життя для відкуплення багатьох (див. Матв. 20:28).

Коли Він зглянувся над нами? Давно вже Він каже кожному: «Ось Я стою під дверима та стукаю: коли хто почує Мій голос і двері відчинить, Я до нього ввійду, і буду вечеряти з ним, а він зо Мною» (Об'явл. 3:20). Він також є бажаним Гостем, бо приходить не з порожніми руками, а з усім необхідним для нас, коли ми самі не маємо нічого. Коли ми безперестанку кажемо: «Господи, перебувай із нами», **Він дійсно перебуває. Він залишається доти, доки ми готові прийняти Його, і Його присутність – це життя і відкуплення.** Сьогодні це так само правильно, як і тоді, коли говорив Захарія; і той, хто вірить у це, має бути так само щасливий від цього, як і Захарія.

Видукувані! Раби, яких звільнено! **Неважко уявити, що відчуває раб, коли з нього знято кайдани, і йому даровано свободу.** Коли його більше не б'ють, не принижують, не тягнуть у неволю. Він був би щасливою людиною. Він не сприйме це з кам'яним обличчям і байдужістю – ніколи, якщо тільки він вірив би в цю звістку. Його серце буде так переповнене, що він стрибатиме від радості.

Господь хоче, щоб ми раділи – не тому, що «так треба», а тому, що виразно відчуваємо реальність викуплення, знаючи, що це факт. Ми були в полоні у жорстокого господаря, а тепер викуплені. Ми знаємо це, тому що так говорить Господь. Він купив нас і віддав нам Своє власне життя. Тепер, коли ворог приходить у вигляді сумнівів, байдужості, заздрості, гордості, страху чи в тисячах інших форм, намагаючись примусити нас повернутися в рабство, ми повинні стверджувати, що ми вільні. Вічне життя – наше право через Христа. Тож стіймо твердо у свободі: Христос зробив нас вільними.

Лише тінь

(Луки 1:74-79)

Усяка тінь темряви, усяка хмара мороку, усякий страх будь-якого роду – це всього лише тінь смерті та диявола. Він накинув на світ свою пекельну тінь. Тепер же, як пророкував Захарія від Святого Духа при народженні свого сина, Господь зглянувся й визволив нас від руки наших ворогів, щоб ми **«служили Йому без страху»** (Луки 1:74, пер. KJV).

Він визволив нас від кожного здригання від страху і послав «Схід із висоти», «щоб світити всім тим, хто перебуває в темряві й тіні смертельній» (вірші 78, 79). **Якщо у вас є Його життя, у вас є Його світло.** Чого ж боятися? Для того, хто у Христі, сама смерть – лише тінь. **Жало зникло.** Сатана може накинати на вас тінь, але в тіні немає нічого страшного. Людина позбавлена влади темряви. Вона проходить через землю ворога, чия зброя зламана. Вона йде в гніздо скорпіонів, чиї жала були видалені. Вона йде у в'язницю, ключ від якої знаходиться у Того, Хто любить її.

У чому полягає порятунок

(Матв. 1:21)

Єдина біда у світі – це гріх, який є «беззаконням» (1 Івана 3:4). Єдина мета Євангелія Христа – повернути людей до послуху, і в Нього є сила зробити це, «ти ж даси Йому йменна Ісус, бо спасе Він людей Своїх від їхніх гріхів» (Матв. 1:21). У наші дні старанно проповідується інше Євангеліє, яке наполягає на тому, що, не рятуючи людей від порушення Божого закону, Христос насправді робить їх вільними, щоб вони могли безкарно порушувати його. Це було євангеліє сатани на початку й характерне для останнього часу, коли «людина гріха», «таємниця беззаконня» відкриється у всій звабливій силі, щоб увести в оману всіх, хто не приймає любові істини, **але має насолоду в неправедності**. Але кожен, хто хоче врятуватися від гріха, може знати, що Отець Господа нашого Ісуса Христа «послав Його перше до вас, щоб вас поблагословити, щоб кожен із вас відвернувся від злих своїх учинків» (Дії 3:26).

СЕРПЕНЬ

Нині прийшло спасіння

(Матв. 1:21)

Не обманюйте себе в благословенні спасіння, відкладаючи його на майбутній час. «Бо спасе Він людей Своїх від їхніх гріхів» (Матв 1:21). Він робить це нині, тому нині Його ім'я Ісус – Спаситель. Усі, хто увійде на небо, будуть врятовані від цього нинішнього злого світу, коли вони ще перебували в ньому, будучи збережені «силою Божою через віру на спасіння, яке готове з'явитися останнього часу» (1 Петра 1:5). Він врятує вас зараз від гріха – від порушення Його закону, від ваших власних справ, – якщо ви дозволите Йому, «бо Я із тобою, говорить Господь, щоб спасати тебе!» (Єрем. 30:11). «Тепер настало спасіння, і сила, і царство нашого Бога, і влада Христа Його» (Об'явл. 12:10)

Бог з нами

(Матв. 1:23)

«Ось діва в утробі зачне, і Сина породить, і назвуть Йому Ймення Еммануїл, що в перекладі є: З нами Бог» (Матв. 1:23)

Про присутність Бога з Його народом говорить саме ім'я Спасителя – Еммануїл, що означає «З нами Бог». **Він – їхня сила, їхня мудрість і їхня праведність.** Вони – Його оселя, а Він – їхня. «Бо ви храм Бога Живого, як Бог прорік: Поселюсь серед них і ходитиму, і буду їм Богом, а вони будуть народом Моїм!» (2 Кор. 6:16). «Господи, пристановищем нашим Ти був з роду в рід!» (Псал. 89:2). **Хто не знає цієї істини, той не знає Господа.**

У стародавні часи Бог давав видимий прояв Своєї присутності з Ізраїлем. Він йшов перед ними в пустелі в хмарному стовпі вдень і у вогняному стовпі вночі, Він був для них допомогою, втіхою і захистом. А у Святому Святих земного святилища завжди перебував видимий знак Його присутності у сьайві святої Шекіни над золотою кришкою ковчега благодаті. Усе це було лише видимим проявом того, що й так було істинним раніше і залишалося істинним відтоді; а саме, що Бог перебуває серед Свого народу, і це не просто образно, а насправді, мешкаючи серед них і даючи їм допомогу, розраду і захист від їхніх ворогів. Сьогодні це так само істинно, як і за днів Мойсея.

Коли слуга Єлисея злякався армії сирійців, що виступила проти пророка, Єлисей помолився, щоб Господь відкрив очі його слугі, і, коли це сталося, той побачив, що «гора повна коней та вогняних колесниць навколо Єлисея!» (2 Цар. 6:17). Це не було раптовим втручанням Бога, щоб врятувати Єлисея від царя Сирії. Якби очі слуги були б постійно «відкриті», він бачив би те саме завжди. Так само й ми, якби мали подібну здатність бачити духовне, побачили б сьогодні Боже воїнство, що оточує кожного з Його святих. «Ангол Господній табором стає кругом тих, хто боїться його, і визволяє їх» (Псал. 34:7).

Коли слуга Єлисея побачив навколо себе вогняних коней і колісниці, він більше не боявся сирійського війська. Він уже не боявся жодної земної сили, що могла б виступити проти них. **І з тієї ж причини слуги Божі не бояться протидії будь-якої земної сили і сьогодні. Якщо ми боїмося Господа, ми не можемо боятися людини. Хоча ми не бачимо Ангела Господнього, Який оточує нас, ми знаємо, що Він є тут, так само, як Він був біля Єлисея. Ми знаємо це вірою; віра – це зір християнина.** Віруючи, ми знаємо, що те, що Бог сказав, є істинним, так само безсумнівно, як якби ми бачили це власними очима.

Бог – це більшість; на Його боці чисельність і сила, а також істина і правота. І тільки якщо нам бракує віри, ми не бачимо цього ясно і можемо відчувати страх перед силами, спрямованими проти нас

Нечестиві, оскільки не мають віри, не бачать цього і вважають свою сторону сильною. Вони не знають джерела миру, мужності й радості

християнина, коли здається, що його ось-ось поглинуть вороги. Це Слово Боже, яке він прийняв вірою і приховав у своєму серці. Подібно до Мойсея, коли йому загрожував гнів фараона, він терпить, «як той, хто Невидимого бачить» (Євр. 11:27). **Віра робить для нього те, що Божественний дотик зробив для слуги Єлисея; вона дає йому змогу знати, наче він це бачить,** що воїнство Господнє оточує його, щоб визволити. І ось у самій присутності своїх ворогів, він каже: «Оце, Бог спасіння мое! Безпечний я, і не боюсь, бо Господь, Господь сила моя та мій спів, і спасінням для мене Він став!» (Ісаї 12:2). «Веселися й радуйся, мешканка Сіону, бо великий посеред тебе Святий Ізраїлів» (Ісаї 12:6). «Радій та співай, ти мешканко Сіону, бо серед тебе Великий, Святий Ізраїлів!» (Псал. 46:7).

Цар слави

(Луки 2:7-17)

Ангели раділи й співали від радості, коли був створений цей прекрасний світ, а людина стала його царем, «коли разом співали всі зорі поранні та радісний окрик здіймали всі Божі сини» (Йова 38:7). Але їхні радісні пісні незабаром змінилися на плач, коли вони побачили, що земля втратила свого царя і над прекрасним світом запанувала пільма гріха.

З якою ж радістю вони повинні були нести на землю синам людським благу звістку про прийдешнього Царя, через Якого прокляття буде знято з усієї землі й Царству Якого «не буде кінця».

Це була звістка, як ви пам'ятаєте, послана Марії ангелом Гавриїлом. Марія тоді жила в Назареті, але Слово Боже свідчило, що Цар, Пастир і Правитель Свого народу вийде з Віфлеєму.

І ось, коли наблизився час царського народження, імператор Риму видав указ про перепис населення, і це зробило необхідним для Йосипа і Марії вирушити до Віфлеєму. І коли вони були там, на виконання пророцтва, Марія «породила... свого Первенця Сина, і Його сповила, і до ясел поклала Його, бо в заїзді місця не стало для них» (Луки 2:7).

Яке видовище постало перед ангелами – їхній Творець і Цар, їхній Сотворитель і Володар, крихітне безпомічне немовля, «сповите ви знайдете, що в яслах лежатиме» (Луки 2:12).

І хіба ангели стали менше шанувати Його або перестали поклонятися Йому, коли побачили Його безпомічний людський вигляд? Ні! Вслухайтесь в слова їхньої радісної хвалебної пісні: «Слава Богу на висоті» (вірш 14).

Немовля, що лежало у вифлеємському хліві разом із худобою, було «Богом на висоті» – Всевишнім, Якому ангели Божі віддавали ще глибшу любов і поклоніння, ніж будь-коли раніше. Адже коли Бог приніс у світ Первістка, Він сказав: «І нехай Йому вклоняться всі Ангели Божі» (Євр. 1:6).

Ми іноді співаємо: «Ось, Він славу Свою відклав, народився, щоб людина більше не вмирала».

Але це неправда. Він не може відкласти Свою славу, бо вона – краса і сила Його власного життя і царського характеру. Ті, хто жив із Ним на землі, говорили про Нього: «Ми бачили славу Його» (Івана 1:14).

Він не «відклав славу Свою», але сховав її яскраве сийво в нашій слабкій людській плоті, щоб наблизитися, щоб благословити і спасти нас. Але ця завіса лише показала Його справжню славу, Його благодать і істина стали ще більш явними.

Коли Він став маленькою людською дитиною, жив і помер на цій землі заради нас, Він показав ангелам і людям, до якої глибини сорому й страждання готовий зійти Він, Творець і Цар усього, аби допомогти будь-

кому зі Своїх створінь і врятувати їх, що потрапили в біду, навіть через їхню власну дурість і гріх.

Тому навіть ангели, побачивши Немовля, що лежить у яслах, пізнали Його глибше, ніж раніше. Вони побачили більше Його слави і з іще більшою радістю заспівали хвалебних пісень Богові на висоті, Якому належить «царство, і сила, і слава», бо Він – Спаситель усіх.

Але земля спить у безтямі, тоді як усі ангели Божі поклоняються Немовляті з «невимовною й славною радістю» (1 Петра 1:8). Як, мабуть, їм хотілося передати звістку про спасіння і розділити свою радість із тими, заради кого Цар слави став безпомічним Немовлям, щоб вони через Його вбогість могли збагатитися.

Та сини людські сплять. Але не всі: «А в тій стороні були пастухи, які пильнували на полі, і нічної пори вартували отару свою» (Луки 2:8). Їм була надана висока честь першими почути й нести Добру звістку. «Аж ось Ангол Господній з'явився коло них, і слава Господня осяяла їх. І вони перестрашилися страхом великим... Та Ангол промовив до них: Не лякайтесь, бо я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім. Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, Який є Христос Господь. А ось вам ознака: Дитину сповиту ви знайдете, що в яслах лежатиме. І ось раптом з'явилася з Анголом сила велика небесного війська, що Бога хвалили й казали: Слава Богу на висоті, і на землі мир, у людях добра воля! І сталось, коли Анголи відійшли від них в небо, пастухи зачали говорити один одному: Ходім до Віфлеєму й побачмо, що сталося там, про що сповістив нас Господь. І прийшли, поспішаючи, і знайшли там Марію та Йосипа, та Дитинку, що в яслах лежала. А побачивши, розповіли про все те, що про Цю Дитину було їм звіщено» (вірші 9-17)

Ця радісна звістка, ця прекрасна євангельська вістка, про яку ангел сказав, що вона «станеться людям усім», призначена кожному з вас: «Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, Який є Христос Господь» (вірш 11). «Христос у вас» (Колос. 1:27), щоб бути вашим Царем, урятувати від гріха й зробити вас чистими і святими.

Як знайти віру

(Луки 2:8-15)

«А в тій стороні були пастухи, які пильнували на полі, і нічної пори вартували отару свою. Аж ось Ангол Господній з'явивсь коло них, і слава Господня осяяла їх. І вони перестрашились страхом великим... Та Ангол промовив до них: Не лякайтесь, бо я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім. Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, Який є Христос Господь. А ось вам ознака: Дитину сповиту ви знайдете, що в яслах лежатиме» (Луки 2:8-12).

Тепер зверніть увагу на те, що сказали й зробили пастухи: «І сталося, коли Анголи відійшли від них в небо, пастухи зачали говорити один одному: Ходім до Віфлеєму й побачмо, що сталося там, про що сповістив нас Господь» (вірш 15).

Більшість людей сказали б: «Підемо подивимось, чи це так», але з пастухами було не так. Вони одразу захотіли побачити велику подію, яка, як вони знали, була істинною, бо Господь відкрив її їм.

Це була проста віра, і це і є віра. Віра – найпростіше і найприродніше у світі. «Тож віра від слухання, а слухання через Слово Христове» (Римл. 10:17). Там, де немає Слова Божого, там не може бути і віри; але там, де є Слово Боже, все, що потрібно зробити, це повірити в нього, не вагаючись, не сумніваючись, але з упевненістю.

Кому спаде на думку намагатися навчити маленьку дитину вірити батькам? Звісно, важливо, щоб дитина вірила своїм батькам, чи не так? Звісно, але навчати цьому немає потреби, адже дитина вірить і без того, щоб її вчили цього. **Віра – це найприродніше у світі.** Усе, що потрібно для того, щоб мати віру, – це вірити так само, як вірить маленька дитина.

Для того, щоб вірити, не потрібно докладати зусиль. Навпаки, потрібне зусилля, щоб не мати віри. Бо той, хто не має віри, обов'язково вірить у те, що не є істиною; але ж набагато легше повірити в істину, ніж у брехню. Слово Боже – це істина, і воно є основою віри. Тому віра дає єдину істинну мудрість, бо ніщо не є мудрістю, крім пізнання істини.

Вселенське послання

(Луки 2:8-14)

«А в тій стороні були пастухи, які пильнували на полі, і нічної пори вартували отару свою. Аж ось Ангол Господній з'явивсь коло них, і слава Господня осяяла їх. І вони перестрашилися страхом великим... Та Ангол промовив до них: Не лякайтесь, бо я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім. Бо сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, Який є Христос Господь. А ось вам ознака: Дитину сповиту ви знайдете, що в яслах лежатиме. І ось раптом з'явилася з Анголом сила велика небесного війська, що Бога хвалили й казали: Слава Богу на висоті, і на землі мир, у людях добра воля!» (вірші 8-14)

Це історія не одного дня в році, а вічності. Спроба звеличити знаменні події, присвятивши особливий день їхньому «святкуванню», дуже природно призвела до того, що люди мало думають про них в інший час і, звісно ж, втрачають справжній дух цих подій у ті дні, коли їх згадують. Але «стара, стара історія завжди нова», як ми побачимо, якщо будемо постійно до неї прислухатися.

Ця звістка хвилює нас так само, як і пастухів. Ангел сказав їм: «Я ось благовіщу вам радість велику», але тут же додав слова: «Що станеться людям усім». Тому те, що він сказав віфлеємським пастухам тієї ночі, звернене так само безпосередньо і так само особисто до всіх, хто коли-небудь жив на землі.

Що це за радісна звістка, ми читаємо: «Сьогодні в Давидовім місті народився для вас Спаситель, Який є Христос Господь». Чи можна нині сказати кожній людині у світі: «Сьогодні народився для вас Спаситель»? Безумовно. Ісус Христос вчора, і сьогодні, і навіки Той самий. Він народився від Марії внаслідок зішестя на неї Святого Духа і сили Всевишнього, що осяяла її. Той самий Дух сили дається кожній душі для тієї самої мети; і апостол Павло, який не тільки сам був сповнений Духа, а й був служителем Духа для інших, писав відступникам галатам: «Я знову для вас терплю муки породу, поки образ Христа не відіб'ється в вас!» (Гал. 4:19)

Невідомо, коли саме Ісус народився у Віфлеємі. Тобто невідома пора року. Найвірогідніше, що Його народження **не припало на 25 грудня, а також не було в грудні взагалі, адже в ту пору року пастухи не тримають овець у полі вночі.** Ще одне свідчення, про яке більшість людей не знає, полягає в тому, що ніхто не вважав 25 грудня датою народження Христа у Віфлеємі аж до кількох століть після самої події. **Прийняття цієї дати є суто довільним, оскільки в Писанні немає нічого, що вказувало б на те, у яку пору року це сталося.** Господь навмисно залишив цю дату невідомою, щоб ні в кого не було приводу святкувати певний день як день народження Христа, замість того, щоб приймати Його народження як подію, яка має відбуватись постійно.

Бог живе у вічності. Вічність – це постійна присутність для Нього. Для Нього немає ні минулого, ні майбутнього, як для нас. Він не тільки перебуває в усіх часах і в усіх місцях, а й усе перебуває в Ньому. Речі, які для нас нові або які ми пов'язуємо з певними фіксованими датами, – це речі, що від

початку перебували в Ньому. Прочитайте ці слова: «За об'явленням таємниці, що від вічних часів була замовчана, а тепер виявлена, і через пророцькі писання, з наказу вічного Бога, на послух вірі по всіх народах провіщена, єдиному мудрому Богові, через Ісуса Христа, слава навіки! Амінь» (Римл. 16:25-27). **Тобто те, що проповідується про Христа, було від вічних часів. Той факт, що в певний час ці події потрапили в поле зору людини, не доводить, що вони виникли в цей момент уперше.**

Ось що безпосередньо говориться про Христа з Вифлеєма: «А ти, Вифлеєме-Єфрате, хоч малий ти у тисячах Юди, із тебе Мені вийде Той, що буде Владика в Ізраїлі, і віддавна постання Його, від днів віковичних» (Михея 5:2). **Тож навіть у Вифлеємі, в Юдеї, майже дві тисячі років тому не було чогось, що щойно з'явилося на світ, але було просто видимим проявом того, що було від вічності.** Коли ж ми маємо святкувати народження Христа Господа? Зараз, зараз, вічно зараз, ми святкуємо його, дозволяючи реальності цієї події зримо проявитися в нашому власному житті. Тільки так це можна зробити.

«А ось вам ознака: Дитину сповиту ви знайдете, що в яслах лежатиме». Що?! Це Спаситель світу? Це маленьке безпомічне немовля – Той, Кого Бог послав у світ, «¹⁷ щоб через Нього світ спасся»? (Івана 3:17). Так, так і є. «Так говорить Господь, Відкупитель Ізраїлів, Святий його, до погордженого на душі, до обридженого від людей, до раба тих володарів: Побачать царі, і князі повстають, і поклоняться ради Господа, що вірний, ради Святого Ізраїлевого, що вибрав Тебе» (Ісаї 49:7). «Але Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих, і немічне світу Бог вибрав, щоб засоромити сильне,²⁸ і простих світу, і погорджених, і незначних вибрав Бог, щоб значне знівечити» (1 Кор. 1:27, 28). «Бо Боже й немудре розумніше воно від людей, а Боже немічне сильніше воно від людей!» (вірш 25).

Ніщо на землі не володіє меншою мудрістю, ніж маленька дитина; а новонароджене немовля являє собою найдосконалішу картину безпорадності, яку тільки можна знайти. Жодна інша істота не є настільки безпорадною. Так було і з немовлям у яслах у Вифлеємі. І все ж це був «Христос, Божа сила і Божа мудрість» (вірш 24). Це знак для нас. Що це за знак? Знак того, що сила Божа звершується в немочі. **Ви слабкі й безпорадні? Добре, тоді у вас є знак Божого спасіння. Не забувайте про знак.**

Ще раз давайте порівняємо два місця Писання, щоб побачити, як звістка приходить до нас, причому точно так само, як і до пастухів. «Ангел Господній з'явивсь коло них, і слава Господня осяяла їх». Так і до нас приходить звістка: «Уставай, світися, Єрусалиме, бо прийшло твоє світло, а слава Господня над тобою засяла! Бо темрява землю вкриває, а морок народи, та сяє Господь над тобою, і слава Його над тобою з'являється!» (Ісаї 60:1, 2). Христос – світло світу, і **Він прийшов у світ до нас. Тому прийшло і наше світло.** Він прийшов, щоб ми могли світити. А як ми можемо світити? **Показуючи у своєму житті першість Того, Хто покликав нас із темряви в дивовижне Своє світло.** Таким чином, люди, такі ж смиренні, як безіменні пастухи з Вифлеєму, можуть сповістити небесне світло, яке принесли ангели, і відкрити навіть «початкам та владам на небі» (Ефес. 3:10) приховані таємниці народження Христа.

Бог бідних

(Луки 2:8-20)

Усе, що робить Бог, звершується досконало: «Він добре все робить» (Марка 7:37).

Коли Він говорить, Він не залишає місця для виправданого нерозуміння.

Так відтоді, як «Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16), Він зробив усе можливе, щоб було цілком ясно, що Він не виявляє упередження і нікого не залишає поза увагою.

Багатство й становище в цьому світі не є перевагою перед Богом. Євангеліє від самого початку було звернене насамперед до вбогих, і головним доказом месіанства Ісуса було те, що «вбогим звіщається Добра Новина» (Матв. 11:5).

Усі обітничі звернені до бідних, а не до багатих: «Послухайте, мої брати любі, чи ж не вибрав Бог бідарів цього світу за багатих вірою й за спадкоємців Царства, яке обіцяв Він тим, хто любить Його?» (Якова 2:5).

Якби Христос прийшов проповідувати багатим, тоді вбогі відійшли б засоромлені, не наважуючись висловити свої потреби. Але, коли двері були відчинені так широко, що до них увійшли найбідніші, найнікчемніші та найбільш зневажені, стало очевидно, що може бути спасенний кожен, хто забажає. Більше того, Сам Христос, Який був багатий, зубожів і цим назавжди усунув будь-який сумнів у щирості Свого заклику.

Навіть багаті мають стати вбогими, бо жодне з багатств цього світу не може бути взате на небо. «Бо ми не принесли в світ нічого, то нічого не можемо й винести» (1 Тим. 6:7).

Найбагатші люди насправді вбогі, оскільки приносять у світ не більше, ніж найбідніші; і причина, чому багаті повинні стати бідними, щоб здобути світ прийдешній, полягає в тому, що вони повинні усвідомити і визнати, ким вони є насправді. «Цьогосвітня бо мудрість у Бога глупота» (1 Кор. 3:19)

І тому Божі речі приховані від мудрих і розумних світу, а немовлятам відкриваються. Отже, всі можуть розуміти, бо навіть найнеосвіченішим не треба нічого здобувати, щоби пізнати спасіння Боже, а філософам потрібно тільки відкинути свою мирську мудрість.

Жителів цієї землі можна уявити у вигляді величезної піраміди, основу якої складають усі бідні; і, ототожнюючи Себе з найнижчими категоріями людей, Христос показав, що Його Євангеліє охоплює всіх. «А ми говоримо про мудрість між досконалими, але мудрість не віку цього, ані володарів цього віку, що гинуть, але ми говоримо Божу мудрість у таємниці, приховану, яку Бог перед віками призначив нам на славу, яку ніхто з володарів цього віку не пізнав; коли б бо пізнали були, то не розп'яли б вони Господа слави!» (1 Кор. 2:6-8).

Таким чином, коли таємниця – Бог, явлений у плоті, – була відкрита, то про це було оголошено не князям, а простим людям: «А в тій стороні були пастухи, які пильнували на полі, і нічної пори вартували отару свою. Аж ось Ангол Господній з'явивсь коло них, і слава Господня осяяла їх. І вони перестрашилися страхом великим... Та Ангол промовив до них: Не лякайтесь, бо я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім» (Луки 2:8-10). Спочатку бідним пастухам, а потім усьому світу.

Бог обирає смиренних і невідомих людей як Своїх посланців у світ, вісників Його милості. **Ті, хто може зрозуміти Його звістку найкраще, природно, отримують її першими.**

Мойсей не був покликаний вести ізраїльтян від рабства до свободи, доки він був принцом у Єгипті і спадкоємцем престолу; але, коли він став самотнім пастухом у пустелі, йому відкрилася слава Божа.

Геден молотив зерно на батьківському полі, коли йому з'явився Ангел Господній і послав його визволити Ізраїль від мадіанітянських гнобителів.

Давид був покликаний від овечих загонів, де він пас отару, щоб стати правителем народу Божого.

Єлисей орав поле разом із наймитами свого батька, як один із них, коли на нього накинув свій плащ Ілля, що стало його покликанням стати одним із найбільших ізраїльських пророків.

Амос, коли його звинуватили в тому, що він самозванець, а не пророк, не став виправдовуватися своїм сімейним становищем, а, навпаки, сказав: «І відповів Амос і сказав до Амації: Я не пророк, і не син я пророків, я пастух та оброблювач диких фіговниць. І взяв мене Господь від отари, і промовив до мене Господь: Іди, пророкуй Моєму народові Ізраїлеві!» (Амоса 7:14, 15).

Самуїл і Єремія були ще дітьми, коли їм було запропоновано служіння від Господа.

Істинні слова Писання: «Бо високий Господь, але бачить низького, а гордого Він пізнає іздалека!» (Псал. 138:6).

За всіх свідчень особливої прихильності Бога до бідних чому хтось має скаржитися на утиски багатих або намагатися самотужки захищатися від несправедливості? Господь думає про бідних і нужденних.

- «Бож не навіки забудеться бідний, надія убогих не згине назавжди!» (Псал. 9:18).

- «Через утиск убогих, ради стогону бідних тепер Я повстану, говорить Господь, поставлю в безпеці того, на кого розтягнуть сітку!» (Псал. 12:5).

- «Я знаю, що зробить Господь правосуддя убогому, присуд правдивий для бідних» (Псал. 140:12).

- «Що ж скажем на це? Коли за нас Бог, то хто проти нас? Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Римл. 8:31, 32).

Якщо ми очікуємо, що Він дасть нам усе необхідне для вічності, то чому ми не можемо більшою мірою довіряти Йому все, що нам потрібно з тимчасових

речей? Євангеліє містить засіб, що рятує від усіх бід: «Благочестя корисне на все, бо має обітницю життя теперішнього та майбутнього» (1 Тим. 4:8).

Страйки, бойкоти й революції у світі ніколи не можуть бути прийнятними для святих, і жоден християнин у жодному разі не стане підтримувати подібні дії, бо тільки «... силою майбутнього віку» (Євр. 6:5) всі несправедливості будуть виправлені. Проголошення «мир на землі» скоро здійсниться, бо Суддя стоїть біля дверей. Христос незабаром прийде і припинить війни та гноблення на всіх кінцях землі; саме до цієї події скерує нас ангельська звістка: «Отож, браття, довготерпіть аж до приходу Господа! Ось чекає рільник дорогоцінного плоду землі, довготерпить за нього, аж поки одержить дощ ранній та пізній. Довготерпіть же й ви, зміцніть серця ваші, бо наблизився прихід Господній!» (Якова 5:7, 8).

Чудова дитина

(Луки 2:21-23)

«Кликнуть ім'я Йому: Дивний Порадник» (Ісаї 9:6). Таке ім'я Дитя, Яке народилося нам, і Сина, даного нам. **Наскільки Він дивовижний у всій глибині розуміння, покаже і розкриє вічність.**

Ісус – це драбина, що сягає від землі до неба, міст через прірву між людиною і Богом, зв'язок, який робить їх єдиним цілим.

Сила, радість і благословення Євангелія були втрачені для тисяч щирих шукачів спокою в Бозі, бо вони завдяки язичницькому й папському вченню в так званій церкві Христа вважали міст, що його звів Сам Бог, непрохідною прірвою, а драбину – недосяжною.

Тож навчімося через Нього наблизитися до Бога, щоб усвідомити наше законне становище як Божих, яких люблять тією ж мірою, що й Його Самого, що «віддавна постання Його, від днів віковихних» (Михея 5:2).

Яким би дивним це не здалося для більшості людей, але **Христа ніколи не шанують по-справжньому, доки не визнають Його єдиним з нами. Кожна форма й акт поклоніння, які не виходять із пізнання Христа як єдиного з людством, в усьому подібного до Своїх братів, і «з нами Бога», – це всього лише якийсь вид ідолопоклонства.**

Він – наш Брат, і хоча... «[Він] небо перейшов» (Євр. 4:14) як «предтеча» (Євр. 6:20), **Він – член родини, Який пішов попереду нас, щоб довести наші домагання й продемонструвати право людей на успадкування вічного Царства Божого – на місце на престолі Господа, серед князів Його народу.** «Бідаря Він підводить із пороку, зо сміття підіймає нужденного, щоб його посадити з вельможними, з вельможними люду Його!» (Псал. 113:7, 8).

Христос завжди називав Себе так: «Син Людський» (Матв. 8:20). «Бог послав Свого Сина, що родився від жони» (Гал. 4:4).

Пам'ятайте, що Христос прийшов на цю землю не для того, щоб установити новий порядок речей, але щоб явити те, «що було від початку» (1 Івана 1:1).

«Бо Дитя народилося нам, даний нам Син, і влада на раменах Його, і кликнуть ім'я Йому: Дивний Порадник» (Ісаї 9:6). Його наречуть ім'ям «Дивний», тому що **дитинство саме по собі диво і є справжнім тільки в Ньому.** Не лякайтеся, думаючи, що ми ганьбимо Христа, застосовуючи ім'я «Дивний» до всіх дітей. Хоча «[Він] вищий над небеса» (Євр. 7:26), Він усе ще «перворідний поміж багатьма братами» (Римл. 8:29).

І хоча управління Всесвітом лежить на Його плечах, Він розділяє тягар з усіма Своїми братами. Він – царствений священник, «за чином Мелхиседековим» (Євр. 5:10). Але й ми створені для того, щоб бути «священством царським» (1 Петра 2:9).

Не з пришествям Ісуса у Віфлеємі дві тисячі років тому дитинство стало дивом; те пришестя було дане, щоб люди змогли ясно побачити й навчитися цінувати це диво. **Христос був явлений у плоті, щоб людство дізналося про свою цінність**, і не тільки як людства загалом, а й кожної окремої людської душі.

Від самого початку деякі душі знайшли ясність бачення, щоб зазирнути у внутрішнє святилище – у Божу присутність – і осягнути вічну таємницю. Одним із таких був Давид, який у словах, які кожна людина повинна вміти використовувати як свої власні, сказав: «Бо Ти вчинив нирки мої, Ти виткав мене в утробі матері моєї, Прославляю Тебе, що я дивно утворений! Дивні діла Твої, і душа моя відає вельми про це! і кості мої не сховались від Тебе, бо я вчинений був в укритті, я витканий був у глибинах землі! Мого зародка бачили очі Твої, і до книги Твоєї записані всі мої члени та дні, що в них були вчинені, коли жодного з них не було» (Псал. 139:13-16).

Людське немовля – найпрекрасніше з усіх чудесних творінь, які Бог створив, щоб через них явити «Його вічну силу й Божество» (Римл. 1:20).

Хоч би якими були недоліки народження, всі вони долаються в новому народженні згори; і хоч би якими були помилки батьків до народження дитини, вони мають як привілей, так і обов'язок співпрацювати зі Святим Духом у справі народження згори своїх дітей через «виховання їх в напаминанні й остереженні Божому» (Ефес. 6:4).

Первісток

(Луки 2:23)

Згідно з тим, що «у Законі Господнім написано», Ісус був офіційно представлений і посвячений Господу у віці шести тижнів, «як у Законі Господнім написано: Кожне дитя чоловічої статі, що розкриває утробу, має бути посвячене Господу» (Луки 2:23).

Через Мойсея Бог сказав: «Перворідного з синів своїх даси Мені» (Вих. 22:29). «Бо Мій кожен перворідний серед Ізраїлевих синів, серед людини й серед худоби; того дня, коли Я побивав кожного перворідного в єгипетському краї, Я посвятив їх Собі» (Числ. 8:17).

Однак не тільки первістки належать Господу. Він каже: «Тож усі душі Мої: як душа батькова, так і душа синова Мої вони! Душа, що грішить, вона помре» (Єзек. 18:4).

Первістки були особливо виділені для Господа під час виходу ізраїльського народу з Єгипту, бо тієї ночі всіх первістків у Єгипті було винищено, окрім тих родин, де одвірки дверей було окроплено кров'ю Пасхального Агнця. Ця подія була прообразом знищення всіх нечестивих і уроком, що тільки ті, чие життя сховане у Христі, Хто є «наша Пасха» (1 Кор. 5:7), можуть бути спасенні.

Того разу первістки представляли всіх. Лише вони були знищені тієї ночі (*ред.: якщо не було крові на одвірках дверей*), але всі інші (не первістки) сини Єгипту загинули в Червоному морі лише кілька днів потому, як загинуть і всі ті, хто не покається. Ті первістки, хто повірив слову Господньому, та й усі інші сини Ізраїлю, які довірилися Господу, були спасенні, як і сказано: «Кожен, хто покличе Господнє Ім'я, той спасеться» (Дії 2:21).

Про час, коли всі нечестиві будуть знищені, ми читаємо: «Того часу, говорить Господь, для всіх родів Ізраїля стану Я Богом, вони ж Мені стануть народом! Так говорить Господь: Знайшов милість в пустині народ, від меча врятований, Ізраїль іде на свій спочин. Здалека Господь з'явився мені та й промовив: Я вічним коханням тебе покохав, тому милість тобі виявляю!» (Єрем. 31:1-3).

Далі левити були вибрані й відділені, щоб замінити первістків у служінні при храмі: «І відділиш Левитів з-поміж Ізраїлевих синів, і будуть Левити Мої. А по цьому Левити ввійдуть, щоб служити в скинії заповіту, і ти їх очистиш, і віддаси їх, як жертву посвячення, бо вони дані, **Мені вони дані з-поміж Ізраїлевих синів**; замість перворідного кожного з Ізраїлевих синів, що розкриває кожну утробу, узяв Я їх Собі, бо Мій кожен перворідний серед Ізраїлевих синів, серед людини й серед худоби; того дня, коли Я побивав кожного перворідного в єгипетському краї, Я посвятив їх Собі. І взяв Я Левитів замість кожного перворідного серед Ізраїлевих синів» (Числ. 8:14-18).

Але всі, кого Христос визволяє від їхніх гріхів Своєю кров'ю, стають не лише священниками, а й царями; «Йому, що нас полюбив і кров'ю Своєю обмив нас від

наших гріхів, що вчинив нас царями, священиками Богові й Отцеві Своєму, Тому слава та сила на вічні віки! Амінь» (Об'явл. 1:5, 6).

Божий вибір серед Свого народу – це не якась окрема родина чи плем'я, але всім Він каже: «Але ви вибраний рід, священство царське, народ святий, люд власности Божої, щоб звіщали чесноти Того, Хто покликав вас із темряви до дивного світла Свого» (1 Петра 2:9).

Таким чином, Немовля Ісус був посвячений на служіння Богові не тільки для того, щоб показати, що всі діти, як первістки, так і всі решта, повинні бути посвячені Богові, **а й для того, щоб зробити таке посвячення взагалі можливим.** «Ви досконалі в Ньому» (Колос. 2:10, пер. з англ.).

Але це посвячення дитини Господу, яке слід здійснити ще в самому ранньому дитинстві, – справа не однієї години. Дім людський, храм Божий, хоча й завершений на самому початку, під час першого посвячення, постійно зростає і тому потребує нового освячення щодня, ба навіть щогодини.

Доросла людина може присвятити себе Богові, навіть якщо це ніколи не було зроблено для неї її батьками; і вона може відновлювати своє посвячення день у день; але **батьки повинні посвятити дитину, і на них лежить обов'язок підтримувати посвячення в усій повноті; і настільки, наскільки вони занедбують це, – настільки складнішим стає шлях дитини в її подальшому житті.**

Можливості дитинства

(Луки 2:23)

Як мало батьків усвідомлюють, яку дивовижну довіру надано їм і яка серйозна відповідальність лежить на них із появою маленької дитини. Якщо не брати до уваги тих, хто розглядає її як непроханого гостя, який прийшов позбавити їх егоїстичного задоволення і самозадоволення, можна сказати, що більшість із тих, хто радісно вітає появу новонародженого, розглядають його протягом кількох місяців свого життя скоріше як іграшку, аніж як священний дар від Господа, що його треба віддати Богові.

Як мало тих, хто вважає, що серйозне виховання дитини має починатися з перших днів її життя і ніколи не припинятися.

Люди разуче сліпі в тому, що стосується сприйняття їхніх власних дітей. Вони були б глибоко ображені, якби хтось натякнув, що їхня дитина не має достатньо розуму, однак самі не визнають за нею навіть такої ж кмітливості, яку приписують домашньому собаці. Дитині постійно говорять усілякі нісенітниці, й, по суті, вона майже не чує нічого іншого.

Потім у її присутності помічають і вільно коментують усі її позитивні риси, постійно спонукаючи демонструвати їх, особливо перед гостями. Усе це робиться в повному, здається, несвідомому стані, що не лише втрачаються цінні можливості, але й закладаються враження, які згодом буде дуже важко викоринити і які можуть завдати довічного болю і страждання невинній жертві марнославства й невігластва її батьків.

Фактом є те, що не тільки жодна інша істота, а й жоден дорослий не має такої ясності сприйняття та такого глибокого обсягу розуміння, як мала дитина. У жодному іншому віці людина не навчається так багато, як у перші два роки життя. Протягом цього періоду або щонайбільше до кінця третього року дитина без зусиль освоює одну мову, а в багатьох випадках – дві або навіть три і, крім того, накопичує шляхом спостережень величезну кількість фактів.

Жоден природодослідник не спостерігає так уважно і з такою користю, як маленька дитина. Глибини Божі, які приховані від мудрих і розумних, відкриваються немовлятам: «Того часу, навчаючи, промовив Ісус: Прославляю Тебе, Отче, Господи неба й землі, що втаїв Ти оце від премудрих і розумних, та його немовлятам відкрив» (Матв. 11:25).

Однак більшість батьків вважають, що неможливо справити жодного релігійного впливу на розум дитини, молодшої за три або чотири роки, або що все її життя може бути остаточно сформоване до цього віку. Дійсно, далеко не всі замислюються про це.

Ми, звісно, не маємо на увазі, що дитину в такому ніжному віці слід навчати богословських догм; адже навіть для дорослого це не обов'язково є справжнім релігійним навчанням. Але батьки, які знають Господа як особистого Друга, і які навчилися розпізнавати життя, як воно проявляється, та оцінили майже безмежні можливості душі, відданої під їхнє опікунство, дізнаються від Бога, що ввірив їм Свою дитину, як розпоряджатися дитиною і що з нею робити.

У Христі можливо все, бо Він представлений як Людина, приклад для всіх інших життів, міра їхніх можливостей і засіб для їхнього здійснення.

Визнання Господа

(Луки 2:25-32)

«І ото був в Єрусалимі один чоловік, йому ймення Семен, людина праведна та благочестива, що потіхи чекав для Ізраїля. І Святий Дух був на ньому. І від Духа Святого йому було звіщено смерті не бачити, перше ніж побачить Христа Господнього. І Дух у храм припровадив його. І як внесли Дитину Ісуса батьки, щоб за Нього вчинити звичаєм законним, тоді взяв він на руки Його, хвалу Богу віддав та й промовив: Нині відпускаєш раба Свого, Владико, за словом Твоїм із миром, бо побачили очі мої Спасіння Твоє, яке Ти приготував перед всіма народами, Світло на просвіту поганам і на славу народу Твого Ізраїля!» (Луки 2:25-32).

Того дня в храмі була ще одна людина, яка також тримала на руках Господа Ісуса, а саме первосвященник; але, на відміну від Семена, він не впізнав у Немовляті світло поганам і славу Ізраїлю – Спасителя людства. Чому ж первосвященник, релігійний лідер усього народу, не зміг розгледіти те, що так ясно бачив невідомий Семен?

Відповідь очевидна: Семен «потіхи чекав для Ізраїля». Якщо хто бажає виконати волю Божу, той дізнається. Бог каже: «Я не говорив в укритті, на темному місці землі. Я не говорив до насіння Якова: Шукаєте дармо Мене!» (Ісаї 45:19). Бог присягнувся Аврааму, і ця присяга, доповнена непорушною обітницею, була й залишається великою втіхою для всіх, хто тікає до притулку, щоб вхопитися за надію, поставлену перед ними. **Ця обітниця Божа зосереджена у Христі, і народження Христа стало нагадуванням про Його святий заповіт і присягу, яку Він дав Аврааму** (Луки 1:67-75). Це не було зроблено таємно, але було записано для всіх людей. Бог проголосив: «Зверніться до Мене й спасетесь, всі кінці землі, бо Я Бог, і нема більше іншого Бога!» (Ісаї 45:22). Жодна людина не буде ніколи розчарована, звертаючись до Бога за розрадою

Первосвященник же, навпаки, чекав прославлення себе самого і свого народу. Проте його турбота була не за народ, а за самого себе. **Його бажання побачити звеличення Ізраїлю було викликане винятково бажанням збільшити свою владу й гідність.** Він дивився надто високо, щоб побачити Господа, Який лагідний і смиренний серцем, і Який живе з покірними й смиренними. Істина, що відкрита немовлятам і навіть в образі Немовляти, була занадто незначною для його уваги.

Зверніть увагу на дію Святого Духа в цій події. **Дух був на Семені не час від часу, а постійно. Якби Семен не ходив у Дусі постійно, він би втратив цю можливість.** Скільки людей втрачають єдину нагоду в житті, тому що не були до неї готові. У той момент вони відпочивали від справ, утомившись. Але ті, хто чекає на Господа і Його втіху, «силу відновлять» (Ісаї 40:31); **їх ніколи не застане зненацька ні ворог душ, ні одкровення Боже.**

«І Дух у храм припровадив його» (Луки 2:27). Це показує, що Семен ходив у Дусі. **Він дозволяв, щоб кожен його крок і всі його дії спрямовувалися Духом Божим. Справжня позиція християнина – це позиція, у якій кожна думка і кожен рух є лише дією Святого Духа. Дух – це все і єдине життя людини. Якби ми завжди перебували в такому стані, нам було б відкрито багато скорбів, які ми зараз утрачаємо.**

Дух відкрив Семену, що немовля на руках цієї бідної, сором'язливої жінки було Помазанцем Божим. Він не міг зрозуміти це інакше, адже в зовнішності Дитини не було нічого, що відрізняло б її від десятків інших немовлят, представлених у храмі. У Нього не було світлового ореолу навколо голови, як це зображено на фантазійних іконах художників, «ми Його бачили, та краси не було, щоб Його пожадати!», – писав Ісаїя за сотні років до цього (Ісаї 53:2). **Тільки Дух може відкрити Його.** Плоть і кров не здатні на це (Матв. 16:15-17). «Тому то кажу вам, що ніхто, хто говорить Духом Божим, не скаже: Нехай анатема буде на Ісуса, і не може сказати ніхто: Ісус то Господь, як тільки Духом Святим» (1 Кор. 12:3).

Яку ж нагоду втратив первосвященник того дня! У нього на руках був Помазанник Божий, але він не відчув жодного хвилювання. **Немовля було для нього ніким. Христос був представлений у храмі не тільки для того, щоб дотриматись левитського закону, а й для того, щоб священник мав змогу впізнати Його і повідомити про Нього народу.** Це було його справою, «бо уста священникові знання стережуть та Закона шукають із уст його, бо він Ангел Господа Саваота» (Мал. 2:7). Але він не впізнав дня свого відвідання, і через невдачу в цій, здавалося б, незначній події, він втратив усе.

До нас приходить така ж можливість і обов'язок. «Побачте Бога вашого!» – проголошується нам. І ми повинні побачити Його, щоб потім явити Його іншим. **Бог робить кожного зі Свого народу священником, щоб усі вони могли «звіщати чесноти Того, Хто покликав вас із темряви до дивного світла Свого»** (1 Петра 2:9).

Де ж ми побачимо Його? А де ми можемо Його не побачити? Христос є сила Божа, і в Ньому мешкає вся повнота Божества тілесно, і від часу створення світу Його вічна сила і Божество ясно видимі через творіння. Кожне творіння, від найбільшої планети до найменшого атома, являє силу Господа Ісуса – нашого Творця.

Якби Христос прийшов до первосвященника в пишності й царській величі, як земний цар, він, імовірно, упізнав би Його. Ні; він не зміг би впізнати Його інакше, як через Святого Духа, в якому б вигляді Він не прийшов; але він, у всякому разі, схилювався б перед Ним. **Але він не знав, що слабкість Божа сильніша за будь-яку людську силу і що Бог обирає немічне світу і навіть те, чого нема, щоб звести нанівець те, що є.** Немовля Ісус, Якого несла на руках та жінка, про крайню бідність якої свідчили птахи, принесені нею в жертву замість ягняти, був «силою Божою». Так, Він був «спасінням Божим».

Немає нічого слабкішого за немовля. Людське немовля найбезпомічніше серед усіх істот творіння. Ніколи в житті ми не можемо бути більш безпорадними і залежними, ніж Христос у той момент; **але Він був силою Божою, бо сила Божа здійснюється в немочі. Це повинно навчити нас того, що в найнижчому і найслабшому стані ми можемо бути сильними в Господі та в силі Його могутності. Ми повинні визнавати і сповідувати Христа в наших власних тілах, навіть у нашій слабкій і грішній плоті.** Якщо хто так чинить, той перемагає всю силу ворога, бо Слово близько до нас, у наших вустах і в нашому серці, тож «коли ти устами своїми визнаватимеш Ісуса за Господа, і будеш вірувати в своїм серці, що Бог воскресив Його з мертвих, то спасешся» (Римл. 10:9).

Підготовка до пришествя Господа – це підготовка характеру. «А коли все оце поруйнується, то якими мусите бути в святому житті та в побожності ви» (2 Петра 3:11)

Невимовний дар Божий

(Матв. 2:1-10)

Хто це? Це всього лише безпомічне немовля, народжене в глибокій убогості. Але Він був Божим даром, і це робило Його великим: «Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16). Це був Викупитель, Який мав відвернути беззаконня від людей. Так ми читаємо:

«Боже, святая дорога Твоя, котрий бог великий, як Бог наш? Ти Той Бог, що чуда вчиняє, Ти виявив силу Свою між народами, Ти визволив люд Свій раменом [рукою], синів Якова й Йосипа!» (Псал. 77:13-15). Своєю сильною правицею Бог визволяє Свій народ; і **цією рукою Господа є Ісус Христос**, Якого Він послав; бо ми знову читаємо: «Хто нашій спасенній тій звістці повірив, і над ким відкривалось рамено Господнє? Бо Він виріс перед Ним, мов галузка, і мов корінь з сухої землі, не мав Він принади й не мав пишноти; і ми Його бачили, та краси не було, щоб Його пожадати! Він погорджений був, Його люди покинули, страдник, знайомий з хоборами, і від Якого обличчя ховали, погорджений, і ми не цінували Його» (Ісаї 53:1-3).

Це і є «могутня рука» Господа, якою Він визволяє Свій народ. Пророки оспівували її, а царі й народи з нетерпінням і радісною надією чекали від Нього одкровення, і, «як настало ж виповнення часу» (Гал. 4:4), що ж вони побачили? Немовля, загорнуте в пелени, яке лежало в яслах. Вони розчарувалися? Так, багато хто з них, але в них не було причин для цього, бо це був знак, про який сказав ангел, щоб довести, що великий дар був дарований: «Бо Боже й немудре розумніше воно від людей, а Боже немічне сильніше воно від людей» (1 Кор. 1:25).

Хто може бути слабшим і більш позбавленим розуму, ніж новонароджене немовля? Навіть жодна тварина. Але це безпомічне Немовля було «Божою силою і Божою мудрістю» (вірш 24).

Хрест Христа – це сила Божа. Христос, що висить на хресті, прибитий руками й ногами, безпорадний об'єкт насмішок натовпу, – це дар, яким Бог викупає людство. «Сила Моя здійснюється в немочі» (2 Кор. 12:9) – і в яслах, і на хресті ми маємо найвищий прояв вічної сили Божої.

Мудрецям, які прийшли до Христа, було цілком доречно принести дари Божому невимовному Дару – Тому, Хто був мудрістю Божою. Наймудріші люди землі віддали належне «немудрому Божому».

Той, Хто представлений як Божа немудрість, яка мудріша за будь-яку людську мудрість, є водночас Божою Мудрістю. Отже, Божа немудрість немовляти – це і є Його мудрість

Це підбадьорення для нерозумних світу цього – тих, кому бракує мудрості.

- «Але Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих» (1 Кор. 1:27).

- «З уст дітей й немовлят учинив Ти хвалу ради Своїх ворогів, щоб знищити противника й месника» (Псал. 8:2).

- «Так. Чи ж ви не читали ніколи: Із уст немовлят, і тих, що ссуть, учинив Ти хвалу?» (Матв. 21:16).

Мудреці землі принесли найбагатші скарби немовляті Ісусу, бо Він був «Син Божий» (Луки 1:35), «в Якім маємо відкуплення і прощення гріхів. Він є образ невидимого Бога, роджений перш усякого творива. Бо то Ним створено все на небі й на землі, видиме й невидиме, чи то престולי, чи то господства, чи то влади, чи то начальства, усе через Нього й для Нього створено! А Він є перший від усього, і все Ним стоїть» (Колос. 1:14-17).

Усе небо, та й земля, і весь Всесвіт були укладені в цьому єдиному дарунку; «бо вгодно було, щоб у Нім перебувала вся повнота» (Колос. 1:19). «В Якому всі скарби премудрости й пізнання заховані» (Колос. 2:3). «Недосліджене багатство Христове» (Ефес. 3:8).

На землі немає жодного блага, яким би насолоджувалася людина і яке не походило б від Христа

- «Людина нічого приймати не може, як їй з неба не дасться» (Івана 3:27).

- «Усяке добре давання та дар досконалий походить згори від Отця світил» (Якова 1:17).

- «Що щедро дає нам усе на спожиток» (1 Тим. 6:17), **так що хліб наш насущний приходить до нас від хреста Христового.**

Вони не могли розпізнати Його в образі малої дитини. Божественність була вбрана в людську природу, а тілесний одяг, який прийняло Слово, був завісою, що приховувала славу від недуховних очей. Тому, коли люди розмірковували про те, хто Він, і Петро оголосив: «Ти Христос, Син Бога Живого» (Матв. 16:16), Ісус відповів: «Не тіло і кров тобі оце виявили, але Мій Небесний Отець» (вірш 17).

І донині плоть слугує завісою, що приховує Божественну силу від сприйняття тих, хто «має очі й не бачить, має вуха й не чує» (Єрем. 5:21). Тобто не дозволяють Богові використовувати їхні очі й усі інші їхні члени. Але кров, життя Христа, навіть у смертній плоті дає нам відвагу увійти до Святого Святих, де ми можемо «оглядати Господню приємність» (Псал. 27:4), хоча зовні «не мав Він принади й не мав пишноти; і ми Його бачили, та краси не було, щоб Його пожадати» (Ісаї 53:2).

Ця нездатність розгледіти Господа, коли Він прийшов у слабкій людській плоті, як немовля, – ось що утримує людей у гріху, деградації та стражданнях. Вони дивляться на себе, на свої тіла, які вже наче мертві, і опускають руки. «Я не зможу подолати це, – кажуть вони, – ці гріхи – частина моєї природи; вони народилися в моїй плоті, і я не сподіваюся позбутися їх». Вони забувають про це: «А про праведність, що від віри, говорить так: Не кажи в своїм серці: Хто вийде на небо? цебто звести додолу Христа, або: Хто зійде в безодню? цебто вивести мертвих Христа. Але що каже ще? Близько тебе слово, в устах твоїх і в серці твоїм, цебто слово віри, що його проповідуємо» (Римл. 10:6-8). «Слово сталося тілом» (Івана 1:14) – і донині перебуває в плоті

Найбагатший дар небес, сила і повнота всього Всесвіту дана кожному. Не дозволяйте більше самоті вашого серця приховувати від вас славу Єдинородного від Отця, але віддайте свої тіла як храми Святого Духа, де Бог може сидіти на престолах, щоб «Ти,... що на Херувимах сидиш, появишся» (Псал. 80:1).

Але подумайте! Цей дар був для нас, «народжений Цар Юдейський» (Матв. 2:2). То невже ми відкинемо Його, сказавши: «Не хочемо, щоб він був над нами царем» (Луки 19:14). Якщо так, то ми відкидаємо спасіння.

Ці мудреці з гордого Сходу не соромилися того, щоб увесь Єрусалим і увесь світ дізнався, що вони прийшли вклонитися Царю Юдейському, хоча самі юдеї соромилися Його і ховали від Нього свої обличчя.

Відтоді як Костянтин, самопроголошений глава відступницької церкви, сказав: «Не будемо мати нічого спільного з огидним юдейським натовпом», багато хто з тих, хто називає себе християнами, наслідують його приклад. Вони відкидають Закон Божий і особливо суботу, тому що, як вони кажуть, «це єврейське». А відкидаючи закон, вони відкидають Законодавця, Того, Хто дарує невимовний дар; і тому вони зневажають сам дар. Христу не був обіцяний ніякий інший престол, крім престолу «Його батька Давида». «Господь Бог дасть Йому престола Його батька Давида. І повік царюватиме Він у домі Якова, і царюванню Його не буде кінця» (Луки 1:32, 33).

Коли прийшов Месія

(Матв. 2:5, 6)

«А ти, Віфлеєме-Єфрате, хоч малий ти у тисячах Юди, із тебе Мені вийде Той, що буде Владика в Ізраїлі, і віддавна постання Його, від днів віковичних» (Михея 5:2).

Це була урочиста мова пророка, яка передвіщала прихід Месії. Саме до цього уривку звернулися первосвященники й книжники, коли Ірод скликав їх і зажадав відповіді на запитання: «Де має Христос народитись?» (Матв. 2:4). «Вони ж відказали йому: У Віфлеємі Юдейським, бо в пророка написано так: І ти, Віфлеєме, земле Юдина, не менший нічим між осадами Юдиними, бо з тебе з'явиться Вождь, що буде Він пасти народ Мій ізраїльський» (Матв. 2:5, 6).

Вони не процитували останній пункт: «Якого виходи здавна, від вічності» (пер. KJV). Чому? Їхня «вища критика», безсумнівно, відкинула ці слова, сповнені подиху вічності та глибокого духовного змісту. Для них це, можливо, було просто фігуральне поетичне висловлювання, яке пророк, на їхню думку, приєднав до більш вагомих питань практичного пророцтва.

У те, що має з'явитися правитель, який вижене римського намісника, солдатів і збирачів податків і відновить славу царів Давида та Соломона, вони вірили і з нетерпінням чекали цього. Вони вважали це практичним. Це було те, що їхній розум міг охопити, і чого вони могли з надією чекати, відчуючи, що це цілком можливо. Вони відчували, що така розв'язка пророцтва є досяжною, і це було те, чого могли очікувати люди з практичним освіченим розумом, якого, на їхню думку, вони досягли.

А решта – це, мовляв, лише містичне покривало навколо реального ядра: просто риторичне вбрання, в якому подано фактичне пророцтво про майбутнє єврейське панування, ось і все.

Та чи спадало комусь із них на думку, що Той, Хто має стати правителем Ізраїлю, був тим маленьким немовлям у Віфлеємі? Хто скаже? Можливо. Але якщо й спадало на думку, то наслідувати волхвів у їхньому поклонінні немовляті вони не збиралися. **Навпаки, вони вважали, що не годиться з їхнього боку вплутуватись у щось настільки нерозсудливе. Мовляв, буде ще час виявити істинність немовляти, коли воно досягне зрілості, коли вдягне зброю, збере навколо себе військо, і з'явиться реальна впевненість, що воно збирається вигнати чужинця зі святої землі Палестини і встановити своє царство.**

Коли настане той час і все це буде підтверджено, тоді можна буде діяти. **А поки що, мовляв, мудро буде зайняти нейтральну позицію, стояти осторонь і спостерігати за розвитком подій.** Так вони й вчинили, і результат виявився таким, що переконав їх у всій мудрості їхньої політики. **Якщо вони й мали якісь надії, то їх було знищено в самому зародку суворими заходами, які вжив Ірод.** Історія із приходом мудреців, допит Іродом первосвященників і книжників, його

тривога й жорстокий вчинок, до якого призвів його ревливий страх, зникли з пам'яті людей і стали лише епізодами у похмурих літописах неспокійного часу.

Так у минулі століття люди нехтували прийнятним часом, і так вони чинять досі. Зараз Слово Боже поширене так, як ніколи в попередній історії людства. Усі факти, що підтверджують, пояснюють та ілюструють Писання, сьогодні публікуються й доступні людству як ніколи раніше. І все ж первосвященники, книжники та Іроди є і сьогодні, як і дві тисячі років тому.

Урок управління

(Матв. 2:6)

«І ти, Віфлеєме, земле Юдина, не менший нічим між осадами Юдиними, бо з тебе з'явиться Вождь, що буде Він пасти народ Мій ізраїльський» (Матв. 2:6).

Так Святий Дух визначає роботу справжнього правителя. Ми не знаходимо цю роботу ні в земних народах, ні у відступницькій церкві, де князі народів «панують над ними, а вельможі їх тиснуть» (Матв. 20:25), але ми знаходимо її серед справжніх послідовників Христа, де велич вимірюється кількістю служіння.

У датській версії перекладу, ближчій до оригіналу Матв. 2:6, ніж в англійській версії перекладу, цей текст звучить так: «З тебе вийде князь, який буде пастирем народу Мого Ізраїлю». Обов'язок пастиря – пасти отару. Але зауважте, що Правитель Ізраїлю – це Пастир Ізраїлю; Його робота як Правителя народу полягає в тому, щоб годувати народ.

Подивіться, як чудово виражена ця думка про Пастиря-Царя в Ісаї 40:10, 11: «Ось прийде Господь, Бог, як сильний, і буде рамено Його панувати для Нього! Ось із Ним нагорода Його, а перед обличчям Його відплата Його. Він отару Свою буде пасти, як Пастир, раменом Своім позбирає ягнята, і на лоні Своему носитиме їх, дійняків же провадити буде!»

Це єдиний вид управління, який Господь допускає у Своїй Церкві. У Посланні до євреїв 13:17 ми читаємо вмовляння: «Слухайтеся ваших наставників», але тут ми знову можемо дізнатися, що ці наставники – провідники, ті, хто спрямовує народ правильним шляхом, як пастир. Христос – «Владика над владиками» (Дан. 8:25), Правитель над усіма, **але Він веде Свій народ, а не жене їх.** Він веде їх туди, де вони знайдуть їжу і безпеку.

Ця думка підкреслюється тим фактом, що Христос як Правитель виходить із Віфлеєму. А Віфлеєм буквально означає «Дім хліба». З «Дому хліба» виходить Правитель, Чия робота полягає в тому, щоб нагодувати народ. Який змістовний образ! А ще більше: Він Сам є Хліб життя. У домі Божому завжди удосталь «прихованої манны», її достатньо і навіть з надлишком. **Це урок для всіх, хто займає керівні посади в церкві. Їхня робота полягає в тому, щоб брати Хліб життя з «Дому Хліба», самим насичуватись ним і годувати ним народ. Коли вони чинять так, їхній авторитет визнається людьми, навіть якщо книжники і фарисеї ставлять його під сумнів.**

Правити – значить годувати

(Матв. 2:6)

«І ти, Віфлеєме, земле Юдина, не менший нічим між осадами Юдиними, бо з тебе з'явиться Вождь, що буде Він пасти народ Мій ізраїльський» (Матв. 2:6).

У переглянутій версії пер. KJV: «буде пастирем». Пастух годує овець. Оскільки грецьке слово не може **бути перекладено як «керувати»** (у грец. ориг. «пасти»), то воно повинно бути перекладено так: «Він буде пасти». Перекладачі в перекладі KJV, вочевидь, мали на увазі оригінальний уривок із книги пророка Михея і боялися, що якщо вони перекладуть Матв. 2:6 буквально, то це матиме вигляд суперечності, тому вони дали нам слово «правити» (пер. з англ.), а (у перекладі І. Огієнка: «пасти»). Але не потрібно боятися сприймати Боже Слово так, як воно написано. Немає жодного протиріччя між текстом Михея і цитатою з Євангелія від Матвія; так **ми дізнаємося, що Боже уявлення про правління – це уявлення про годування.**

Бог – Правитель Всесвіту; Він – Цар над усіма; але «Господь то мій Пастир» (Псал. 23:1). Христос – «великий Пастир вівцям» (Євр. 13:20). Земні правителі очікують, що їх утримуватимуть ті, над ким вони панують; Бог же Сам утримує всіх Своїх підданих; насправді, Його правління полягає в тому, щоб годувати їх, діяти як Пастир, вести їх до тихих вод і на зелені пасовища. **Він не править ними, а потім годує їх, але Його годування і є Його правління.**

Ісус сказав: «Я Пастир Добрий! Пастир добрий кладе життя власне за вівці» (Івана 10:11). Отже, Владика живить Свій народ Собою. Який нерозумний вибір зробив Ізраїль, коли відкинув Бога як свого Правителя і захотів собі царя, як у язичників навколо них! Бог попередив їх, сказавши: «Оце буде право царя, що царюватиме над вами: він візьме синів ваших і поставить собі в колесниці свої та серед їздців своїх, і вони будуть бігати перед колесницею його; і щоб поставити собі тисячників та п'ятдесятників, і щоб орати орку його, і щоб жати жниво його, і щоб робити зброю військову його та колесничні приладдя його. А дочок ваших забере за мироварниць, і за кухарок, і за пекарок. І він позабирає поля ваші, і виноградники ваші, та кращі ваші оливки, і пороздає своїм слугам. А з вашого посіву та з ваших виноградників братиме десятину, і даватиме своїм євнухам та своїм слугам. І він забере рабів ваших, і ваших невілниць, і найліпших ваших юнаків, і ваших ослів, і буде вживати їх на роботу свою. Він братиме десятину з вашої отари, а ви станете йому за рабів» (1 Сам. 8:11-17).

Порівняйте це з Христом, Який «Самого Себе дав за нас» (Тита 2:14). **Земний цар брав від своїх підданих для себе; Небесний Цар віддає Себе за Своїх підданих.** Люди здійснили поганий обмін, але у нас ще є можливість змінити його і прийняти в якості нашого правителя Того, Хто віддав Себе за нас і править тільки в силу Свого життя в нас, яким ми повинні житися, щоб жити.

Бо наш Цар – «Хліб життя». Він вийшов із Віфлеєму – «Дому хліба». Яка дивовижна відповідність! Він – зерно, що впало в землю, щоб померти і принести багато плоду (Івана 12:24). **Він був уражений і принижений за нас.** Як Хліб життя, Його тіло було і залишається ломимим за нас, щоб ми могли їсти і «наповнюватися всякою повнотою Божою» (Ефес. 3:19). «То є хліб, що з неба зійшов. Не як ваші отці їли манну й померли, хто цей хліб споживає, той жити буде повік!» (Івана 6:58).

Манна була хлібом з неба (Вих. 16:4, 15). Духовна пожива, тобто саме тіло Христа, що є істинною їжею (Івана 6:55), була дана дітям Ізраїлю в пустелі, і вони їли її (1 Кор. 10:3, 4). Проте вони померли. Багатьом із них Бог не благоволив, бо вони були відкинуті в пустелі. Чому? **Тому що вони не їли з вірою.** Саме через невір'я вони не змогли увійти в обіцяну землю, а померли в пустелі (Євр. 3:17-19). «Бо не вірували вони в Бога, і на спасіння Його не надіялись. А Він хмарам згори наказав, і відчинив двері неба, і спустив, немов дощ, на них манну для їжі, і збіжжя небесне їм дав: Хліб ангольський їла людина, Він послав їм поживи до ситости!» (Псал. 78:22-25).

Цей Хліб життя дається нам, щоб ми їли і не вмирили, але мали життя вічне (Івана 6:50). Аде якщо людина, яка їсть Його, не вірить, то вона неодмінно помре (див. Римл. 14:23; 1 Кор. 11:29, 30). «Хто ж не вірує, той вже засуджений, що не повірив в Ім'я Однородженого Сина Божого» (Івана 3:18). **Тому той, хто не їсть Христа з вірою, опиняється в становищі, нібито він не їв взагалі.** Тому тільки вірою ми дійсно і по-справжньому їмо Хліб життя; «праведний житиме вірою» (Римл. 1:17). **Тож той, хто справді їсть Хліб життя, житиме вічно.**

Сини Ізраїлеві померли, бо жадали злих речей, «Але їх багатьох не вподобав був Бог, бо понищив Він їх у пустині» (1 Кор. 10:5). Вони говорили: «Немає нічого, тільки манна нам перед очима» (Числ. 11:6) і «душі нашої обридла ця непридатна їжа» (Числ. 21:5). **Це показує, що вони не вірили в те, що манна була символом тіла Христа – Хлібом з небес, бо якби вони вірили в це, то були б задоволені нею.** Люди «з ситости дому Твого напоюються» (Псал. 36:8), але вживати його можна тільки вірою.

Три різні події представлені перед нами в Писанні, щоб ми могли розрізнити символ духовного Тіла Христового. **Ми читали про манну в пустелі, і нам сказано, що це був хліб з неба – духовна їжа.** Тієї ж ночі, коли Ісус був відданий, Він узяв хліб – чистий прісний хліб, який був на столі під час пасхальної вечері, – і, подякувавши, сказав: «Це тіло Моє» (Матв. 26:26). «Бо прийняв я від Господа, що й вам передав, що Господь Ісус ночі тієї, як виданий був, узяв хліб, подяку віддав, і переломив, і сказав: Прийміть, споживайте, це тіло Моє, що за вас ломається. Це робіть на спомин про Мене!» (1 Кор. 11:23, 24). Тут ми маємо свідчення Христа про те, що **ця їжа була символом Його власного тіла, і, вкушаючи його вірою, ми живимося Ним.** Принаймні двічі Він чудесно нагодував тисячі голодних людей дуже малою кількістю їжі. Хліба не вистачало на всіх, щоб отримати хоч крихту, але всі виявилися ситими. Звідки взявся хліб? Очевидно, від Нього як від істинного Хліба життя. У той момент Він нічого не

сказав (хоча зробив це наступного дня), але жодні слова не могли б ясніше показати, що того дня народ їв саме від Тіла Христа, бо вони бачили, як це було продемонстровано.

Бог дав дітям Ізраїлю манну в пустелі, щоб вони пізнали, «що не хлібом самим живе людина, але всім тим, що виходить із уст Господніх, живе людина» (П. Зак. 8:3). Тому, куштуючи його, вони куштували Слово Боже. Чому Бог годує нас? У чому справжня мета їжі? «Щоб ми жили», – скаже хтось. Це правда, але, кажучи це, ми не повинні забувати, що Бог – наше життя і від Нього залежить тривалість наших днів. «Щоб любити Господа, Бога свого, щоб слухатися голосу Його та щоб линути до Нього, бо ж Він життя твоє, і довгота днів твоїх» (П. Зак. 30:20). Тільки в Ньому ми живемо, «Бо ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо» (Дії 17:28). **Як це неодноразово доводилося, Бог може підтримувати наше життя, навіть якби ми не приймали земної їжі, але, якби так було, ми не мали б видимого доказу того, що життя в нас самих немає. Проте, приймаючи їжу, яку ми зобов'язані споживати регулярно, ми маємо постійний доказ того, що в нас немає життя в собі, але мусимо щоденно одержувати його від Бога, Який годує Своє стадо Своїм власним життям. Їжа дається нам для того, щоб ми пізнавали Бога і не забували про Його блага.**

Народження Ісуса. Частина 1

(Матв. 2:1-16)

Настало «виповнення часу» (Гал. 4:4). «І трапилося тими днями, вийшов наказ царя Августа переписати всю землю» (Луки 2:1). Як мало думав римський імператор про те, що він лише засіб у руках Господніх для виконання пророцтва і що про його указ згадуватимуть тільки у зв'язку з народженням Царя, нескінченно більшого, ніж він. За кілька сотень років до цього було передбачено, що з Віфлєсму прийде Правитель Ізраїлю; Йосип і Марія жили в Назареті, і час був близький; безсумнівно, обидва чекали народження Обіцяного вдома, у Галілеї. Але «Писання не може порушене бути» (Івана 10:35), і ось був виданий указ, який привів їх до Віфлєсма. Хто скаже, що Бог не спонукав римського імператора видати той указ виключно для виконання Свого слова! **Як часто люди, які прагнуть виконати тільки свою власну волю, ставали несвідомими знаряддями Божої волі.** Бог творить усе за Своєю волею.

«І породила вона свого Первенця Сина, і Його сповила, і до ясел поклала Його» (Луки 2:7). Христос ні в чому не був відділений від людства. Спотворене богослов'я, запозичене з язичництва, намагається відібрати в Нього все спільне з нами. Мало того, що Він представлений у спотвореному богослов'ї таким далеким від звичайної людської плоті, що навіть Його мати мусила народитися без жодного сліду гріха у своїй плоті, так Він ще мусив бути настільки відокремленим від будь-якого зв'язку з людством, що жодна інша дитина ніколи не могла б народитися в тому ж тілі, яке Він колись мав. Але все це суперечить істинним фактам. **Слово «первісток» не має сенсу, якщо після нього не народжуються інші.** Коли Христос був похований, Він лежав, як і личило, у гробі, в якому ще ніхто не був покладений; але це не завадило цьому місцю бути використаним знову. У всьому Він був подібний до Своїх братів. Він «тілом був із насіння Давидового» (Римл. 1:3). **Його плоть була такою ж, як у всіх інших людей;** Він був єдиний з нами в усьому, крім гріха; і навіть у цьому Він єдиний з нами, оскільки бере на Себе наш гріх і показує, як нести його, щоб гріх був знищений.

Було дуже доречно, щоб про народження Того, Хто мав стати Пастирем Ізраїлю, «великим Пастирем вівцям» (Євр. 13:20), було спершу звіщено пастухам у полі і щоб вони першими сповістили про це іншим. Бо Писання говорить: «З сумирними мудрість» (Прип. 11:2). Який сенс було б сповіщати про народження Христа священникам і правителям – мирським князям? Вони б посміялися над цим. «Що? Немовля в яслах – цар?! Яка безглуздість! Яка нісенітниця!» Якщо хтось має сумнів, чи насміхалися б юдейські правителі над ідеєю, що ця дитина – Цар, йому достатньо поглянути на історію зради й розп'яття Христа. Особливо тоді вони насміхалися з Нього через Його слабкість і висміювали Його претензії на роль Царя (Матв. 27:39-48). Вони могли б мати

честь сповістити про народження Спасителя, якби тільки повірили в це. **Бог завжди посилав Свою істину тим, хто готовий її прийняти.** Так було завжди, що реформи починалися з так званих нижчих класів. Саме вони становили більшість віруючих у Христа. Ставилося запитання: «Хіба хто з старших або з фарисеїв увірував у Нього?» (Івана 7:48), ніби це доводило, що Він не може бути справжнім царем. **Христос не був у моді.** «Небагато-хто мудрі за тілом, небагато-хто сильні, небагато-хто шляхетні» (1 Кор. 1:26). **Той, хто зневажає будь-яке вчення, тому що його прихильники нечисленні та бідні, відкине Христа з тієї самої причини, з якої це зробили первосвященники та юдейські правителі.** «Хто тисне нужденного, той ображає свого Творця» (Прип. 14:31).

Народження Ісуса. Частина 2

(Матв. 2:1-16)

«А ось вам ознака: Дитину сповиту ви знайдете, що в яслах лежатиме» (Луки 2:12). Про що це мав бути знак? Знак того, що народився Спаситель, Христос Господь. «Бо й юдеї жадають ознак» (1 Кор. 1:22). **Так ось, у них був знак, і вони завжди пам'ятали про нього, бо та сама смиренність супроводжувала все життя Христа.** Яке знамення! Ісая пророкував про прихід Того, Хто «владний спасати», «Хто це гряде із Едому, у шатах червоних із Боцри? Хто Той пишний в убранні Своїм, що в величі сили Своєї врочисто гряде? Це Я, що говорить у правді, що владний спасати!» (Ісаї 63:1). Бог сказав Давиду, що Він «поклав допомогу на сильного» (Псал. 89:19); і тепер на доказ того, що «прийшов з Сіону Спаситель» (Римл. 11:26), ангел каже пастухам, що вони знайдуть маленьке безпомічне немовля, загорнуте в пелени, що лежить у яслах. **Ось Він! Ця безпорадність і є знак.** Дивовижно! І все ж так було протягом усього Його життя: «Я нічого не можу робити Сам від Себе» (Івана 5:30).

«Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих» (1 Кор. 1:27). Він каже: «Сила Моя здійснюється в немочі» (2 Кор. 12:9). Тому апостол Павло сказав: «Коли бо я слабкий, тоді я сильний» (вірш 10). **Якщо це так, то найслабші мають бути найсильнішими.** Саме так. Саме зі слабкості Бог створив силу, за допомогою якої Він утихомирює ворога і месника. Маленьке немовля – найкраще виявлення Божої сили, що перемагає світ. Про Божий народ сказано, що вони «зміцнялись від слабости» (Євр. 11:34). **Уся суть Євангелія зводиться до визнання того, що Бог всемогутній, а ми цілковито безпорадні. Божя сила перебуває всюди, підтримуючи все; тому, щойно хтось, хто не має сили, визнає цей факт, могутня Божя сила починає діяти.**

Погляньте, як Бог усунув будь-яку підставу для скарг чи зневіри. Якби Він сказав: «Моя сила звершується в силі океану, у бурі, у вихорі, і той, хто виявить найбільшу могутність і витривалість, – той найнаближеніший до Мене», тоді можна було б очікувати зітхань зневіри. Тоді можна було б почути: «О, я такий слабкий, я знаю, що ніколи не зможу перемогти». Але як усе насправді? **Бог виявив Себе в найнижчому, найсмиреннішому, найбіднішому, найслабшому вигляді й сказав, що саме в цьому полягає досконалість Його сили. Це і є Божя мудрість і Божя сила. Це вся сила, яку Він просить або очікує від будь-кого.** Тому щоразу, коли хтось хоче поскаржитися чи виправдати свої невдачі, кажучи: «Я такий слабкий», «замикаються всякі уста» (Римл. 3:19). **Бо в найслабшій точці, в якій тільки може опинитися людина, вона знаходить Господа.** Бог каже: «Я на Височині та в святині, і з зламаним та з упокореним, щоб оживляти духа скромних, і щоб оживляти серця згноблених» (Ісаї 57:15).

Народження Ісуса і Його Друге пришествя

(Матв. 2:1-16)

Христос у плоті проявив себе у проміжку від ясел до хреста. **Він прийшов у немочі і в немочі завершив Свою роботу.** «Він... розп'ятий в немочі» (2 Кор. 13:4), проте «живий із сили Божої» (там само), і саме так маємо жити і ми. Христос знову прийде, але **Його пришествя на хмарах небесних «із великою потугою й славою»** буде лише виявленням тієї ж сили, яка знайшла свій прояв у яслах і на хресті. Він – Цар слави виключно завдяки Своему смиренню (Филп. 2:8, 9). Він прийде, щоб урятувати Свій народ, але під час Свого Другого пришествя Він урятує тільки тих, кого Він уже врятував на хресті. **Віфлеємські ясла достатньо місткі, щоб там помістилося все людство: у них була Божественність.** Друге пришествя буде лише повним проявом Першого пришествя. У яслах Христос був Сином Божим, але саме воскресіння з мертвих із силою Святого Духа відкрило цей факт. Коли Він прийде знову, це буде зроблено для того, щоб показати всім людям, що Він справді живе.

Велика радість – Спаситель

(Матв. 2:1-16)

«Я ось благовіщу вам радість велику, що станеться людям усім» (Луки 2:10).
Що це за радість? Спаситель!

Коли Пилип прийшов у Самарію і проповідував Слово, виганяючи злих духів і зцілюючи хворих, «радість велика в тім місті була» (Дії 8:8). **У перемозі завжди є радість**, і «Богові дяка, що Він Господом нашим Ісусом Христом перемогу нам дав» (1 Кор. 15:57). Бог не бажає, щоб світ ходив пригніченим у журбі. Він каже: «Підійміть свої голови, бо зближається ваше визволення!» (Луки 21:28). Христос, помазаний Цар, прийшов, щоб «полоненим звіщати свободу... замість попелу дати їм оздобу, оливу радості замість жалоби, одежу хвали замість темного духа!» (Ісаї 61:1, 3). Ця радість – «людям усім»; тож нехай кожен радіє і веселиться про велике спасіння, яке по благодаті Божій з'явилося людям усім.

Це звістка для тебе, ким би ти не був, хто читає ці рядки, і для кожної іншої людини. Спаситель народився саме для тебе. «Близько тебе слово, в устах твоїх і в серці твоїм» (Римл. 10:8), «щоб виконувати його» (П. Зак. 30:14). Хтось скаже, що тієї ночі в Марії народилася дитина. О ні; **Він народився для тебе. Він не належав лише їй, а всьому світу. Він – «Син людський». Він – твій Син і мій. Він – наша Дитина, і, сформувавшись у наших серцях, стає для нас «надією слави».**

Непохитна віра

(Матв. 2:1-16)

Пастухи сказали один одному: «Ходім до Віфлеєму й побачмо, що сталося там, про що сповістив нас Господь» (Луки 2:15). Вони не сказали: «Підемо й подивимося, чи так це». **Ох, які ми обережні, коли говорить Бог. Ми не можемо повірити, поки не випробуємо кожне можливе підтвердження. Бог приходить, даючи найвеличніші та найдорожчі обітниці, такі, що люди повинні стрибати від радості, але вони одразу ж починають вигадувати способи, щоб не прийняти їх. Вони намагаються всіма можливими шляхами довести, що ці обітниці – всього лише омана. Люди ставляться до Божих обітниць так само, як дитина до гірких ліків. Бачачи, як люди не хочуть вірити Богові на слово, можна подумати, що Бог звіщає якесь жахливе лихо, щось, чого слід боятися, а не благословення, яким слід радіти. Тож вони відкладають Його слово, а коли нарешті починають нерішуче приймати його, після того як усі можливі заперечення усунуті, вже половина солодкості Божого слова для них втрачена. Але пастухи, шойно почули звістку про велике Боже спасіння, сказали: «Ходім до Віфлеєму й побачмо, що сталося там, про що сповістив нас Господь». Це приклад для нас. **Вам не потрібно чекати, поки ви почуєте слово Господнє, тому що воно звучить уже зараз. Вірте йому, «Бог же надії нехай вас наповнить усякою радістю й миром у вірі, щоб ви збагатились надією, силою Духа Святого!»** (Римл. 15:13).**

«Від Господа кроки людини побожної ставляться міцно, і Він любить дорогу її; коли ж упаде, то не буде покинена, бо руку її підпирає Господь» (Псал. 37:23, 24).

Мудрість Ісуса. Частина 1

(Луки 2:40-47)

«А Дитина росла та зміцнялася духом, набираючись мудрости. І благодать Божа на Ній пробувала.⁴¹ А батьки Його щорічно ходили до Єрусалиму на свято Пасхи. І коли мав Він дванадцять років, вони за звичаєм на свято пішли. Як дні ж свята скінчились були, і вертались вони, молодий Ісус в Єрусалимі лишився, а Йосип та мати Його не знали того. Вони думали, що Він із подорожніми йде; пройшли день дороги, та й стали шукати Його поміж родичами та знайомими. Але, не знайшовши, вернулися в Єрусалим, та й шукали Його. І сталось, що третього дня відшукали у храмі Його, як сидів серед учителів, і вислухував їх, і запитував їх. Усі ж, хто слухав Його, дивувалися розумові та Його відповідям» (Луки 2:40-47).

В одному кожен читач цієї розповіді має бути впевнений від самого початку, а саме в тому, що Ісус не був, як ми іноді бачимо, «тим, хто сперечався з учителями». Він не робив нічого такого, що було б неналежним для дитини дванадцяти років. Він не випинав Себе, не був зарозумілим. **Він не претендував на те, щоб навчати цих обізнаних у законі вчителів, і не виявляв до них ані найменшої неповаги.** Він слухав їхні настанови і ставив їм запитання про те, чого вони вчили, як і годиться будь-якому слухачеві. Він шукав знань. **У запитаннях учня іноді можна знайти більше мудрості, ніж у настановах учителя.** Запитання отрока Ісуса, поставлені з метою отримати інформацію, показали, що Він уже володів дивовижним сприйняттям і розумінням істини, можливо, більшим, ніж у вчителів.

Пізніше, коли Він звершував Своє публічне служіння, «народ дивувався з науки Його. Бо навчав Він їх, як можновладний, а не як ті книжники їхні» (Матв. 7:28, 29). «І прийшов Він до Своєї батьківщини, і навчав їх у їхній синагозі, так що стали вони дивуватися й питати: Звідки в Нього ця мудрість та сили чудодійні?» (Матв. 13:54).

Справжня відповідь на це питання навряд чи зрозуміла навіть послідовникам Ісуса. Якби це було зрозуміло їм, то серед них було б більше тієї ж самої мудрості, адже як Христос «умалив (ін. пер.: “відкинув”) Самого Себе, прийнявши вигляд раба, ставши подібним до людини; і подобою ставши, як людина» (Филп. 2:7), так «мусів бути Він у всьому подібний братам» (Євр. 2:17). **Він не мав жодних переваг перед Своїми братами** і не мав доступу до тих джерел мудрості, які не були б відкриті для всіх.

Поширена ідея про Ісуса полягає в тому, що Він народився з особливою мудрістю. Що ще немовлям Він володів знаннями, що перевершують знання більшості людей, і що Йому не потрібно було вчитися, як іншим людям, **бо Його мудрість була успадкованою, тож Він знав усе без жодних зусиль.** Така ідея не тільки перетворює Його на «когось особливого», а й кладе величезну прірву між

Ним і нами, тож ми не маємо з Ним нічого спільного і не отримуємо від Нього жодної допомоги. **Уся наша надія і розрада в Ісусі полягають у тому, що, ставши причасником нашої плоті й крові, Він підлягав тим самим немочам, що й ми. Він був слабкий і безпомічний Сам у Собі, як і ми, але не мав гріха і через Божественне життя, що жило в Ньому, став «Христом, Божою силою та Божою мудрістю» (1 Кор. 1:24). Він прийшов на землю, щоб люди дізналися, що може зробити Бог у людській плоті.** І наскільки ми уявляємо Його таким, що мав «природні» здібності вищі за наші, настільки ж ми позбавляємо себе тієї благодаті, яка через Нього дарована нам.

На те, що Ісус не народився з більшими знаннями, ніж ті, якими володіють інші немовлята, вказує твердження, що Він «зростав мудрістю, і віком та благодаттю, у Бога й людей» (Луки 2:52). **Було б так само недоречно, щоб Він народився з досконалою мудрістю, як і щоб народився з дорослим тілом.** Він зростав у мудрості разом із віком і тілесним розвитком, як і годиться всім дітям.

У 50-му розділі книги пророка Ісаї ми маємо **власне свідчення Господа**, як Він здобув ту мудрість, що зробила Його найбільшим Учителем, Якого коли-небудь знав світ. Про те, що цей розділ містить слова Господа Ісуса, свідчить вірш 6: «Підставив Я спину Свою тим, хто б'є, а щоким Свої щипачам, обличчя Свого не сховав від ганьби й плювання». Тепер прочитайте вірш 4: **«Господь Бог Мені дав мову вправну, щоб уміти зміцнити словом змученого, Він щоранку пробуджує, збуджує вухо Мені, щоб слухати, мов учні».** Христос Сам був учнем, який навчався в Отця, тим самим показуючи, що тільки ті, хто **вчиться, можуть бути майстерними вчителями.**

Ісус не претендував на те, щоб бути володарем особливого дару. Він сказав: «Я нічого не можу робити Сам від Себе» (Івана 5:30). «Поправді, поправді кажу вам: Син нічого робити не може Сам від Себе, тільки те, що Він бачить, що робить Отець; бо що робить Він, те так само й Син робить» (вірш 19). Це не вирази хибної скромності, бо Ісус говорив тільки істину, бо Він є Істина

Прочитаємо знову Його слова: «Тож Ісус їм сказав: Коли ви підіймете Людського Сина, тоді зрозумієте, що то Я, і що Сам Я від Себе нічого не дію, але те говорю, як Отець Мій Мене був навчив» (Івана 8:28). Мойсеєві Бог сказав про Ісуса: «Поставлю Пророка для них з-поміж їхніх братів, Такого, як ти, і дам Я слова Свої в уста Його, і Він їм говоритиме все, що Я накажу» (П. Зак. 18:18).

Мудрість Ісуса. Частина 2

(Луки 2:40-47)

Усе це обіцяно всім віруючим так само, як і Ісусові. «А якщо кому з вас не стає мудрости, нехай просить від Бога, що всім дає просто, та не докоряє, і буде вона йому дана» (Якова 1:5). Полоненому вигнанцю Господь каже: «І кладу Я слова Свої в уста твої» (Ісаї 51:14-16). Як «Бог у Христі примирив світ із Собою Самим», так і в нас Він «поклав у нас слово примирення... ніби Бог благає через нас» (2 Кор. 5:19, 20). Якщо нам дано молитися «замість Христа: примиріться з Богом» (вірш 20), то, звісно, нам дано ту саму благодать і ті самі дари по благодаті, що й Йому. «А кожному з нас дана благодать у міру дару Христового» (Ефес. 4:7).

Усе це знання Ісуса походило виключно з Божого Слова, через просвітлення Святого Духа. **Він просив мудрості й отримав її так само, як можемо й ми. Але ми не повинні думати, що нам слід просити мудрості, а потім лягати спати в надії прокинутися мудрим.** Ми повинні просити з вірою, а це означає, відповідно до Божої обітниці, яка звучить так: «Сину мій, якщо приймеш слова мої ти, а накази мої при собі заховаєш, щоб слухало мудрости вухо твоє, своє серце прихилиш до розуму, якщо до розсудку ти кликати будеш, до розуму кликатимеш своїм голосом, якщо будеш шукати його, немов срібла, і будеш його ти пошукувати, як тих схованих скарбів, тоді зрозумієш страх Господній, і знайдеш ти Богопізнання, бо Господь дає мудрість, з Його уст знання й розум!... Тоді ти збагнеш справедливість та право, і простоту, всіляку дорогу добра» (Прип. 2:1-6, 9).

Навіть до простаків, до нерозумних і зневажених Бог каже: «Зверніться до мене до картання мого, ось я виллю вам духа свого, сповіщу вам слова свої!» (Прип. 1:23). **Ісус не потребував докору, бо Він не звернув з дороги.** Він сказав: «Твою волю чинити, мій Боже, я хочу, і Закон Твій у мене в серці» (Псал. 40:8). Ми згрішили, а Він не згрішив, **але якщо ми звернемось на докір Господній, Він відкриє нам ті ж слова мудрості, які дав Христу, бо Христос став для нас мудрістю і праведністю** (1 Кор. 1:3).

Як мало ми усвідомлюємо ті чудові глибини, висоти й широти мудрості, що містяться в Слові Божому, які Господь бажає вільно дарувати всім, хто смиренно, терпляче й молитовно вивчає Слово Боже. І Соломон, і Той, Хто «більший за Соломона», черпали всю свою мудрість тільки з цього джерела. Бог, Який через Соломона сказав: «Сину мій, якщо приймеш слова мої ти», «тоді зрозумієш» (Прип. 2:1, 5), звертався до Свого Сина Ісуса, а також до нас, яких Він приймає як синів нарівні з Ісусом. **Ісус слухав і вчився.** Він каже: «Господь Бог відкрив вухо Мені, й Я не став неслухняним, назад не відступив» (Ісаї 50:5). Він сказав нам, що якщо хто хоче творити волю Його, той дізнається (Івана 7:17).

Це чудове знання не приховане від дітей. Навпаки, те, що приховано від мудрих і розумних цього світу, відкривається немовлятам. «Я став розумніший за

всіх своїх учителів, бо свідоцтва Твої то розмова моя! Став я мудріший за старших, бо держуся наказів Твоїх!» (Псал. 119:99, 100). **Це похвала не дитині, а Слову, яке може знати будь-яка дитина, так само як Тимофій та Ісус.**

Не слід забувати й про те, що така мудрість супроводжує тільки справжнє смирення. Необхідно зберігати простоту справжнього дитинства. Ми повинні завжди, навіть володіючи знанням, яке дає Слово, визнавати, що не знаємо нічого, крім того, чого нас навчає Слово. **Природна гордість, упертість і небажання визнати, що ми нічого не маємо і нічим не є, – ось перешкоди до набуття істинного знання; але ми маємо впевненість, що Той самий Бог, Чия сила дарує нам мудрість Христа, здатний також дати нам Свою лагідність.** Тож давайте не будемо бунтувати, але будемо покірні Слову мудрості.

Справа Мого Батька

(Луки 2:46-49)

Коли Йосип і Марія після трьох днів пошуків знайшли Ісуса в храмі, «як сидів серед учителів, і вислухував їх, і запитував їх» (Луки 2:46), і докоряли Йому, що Він не був із ними, Він відповів: «Хіба ви не знали, що повинно Мені бути в тому, що належить Моєму Отцеві?» (вірш 49).

Що ж Він робив? Він був у храмі серед учителів Свого народу. Сам Він не вчив і не сперечався, бо це було б украй непристойно для дитини дванадцяти років. Він просто слухав учителів закону і ставив їм запитання, щоб краще зрозуміти. Інакше кажучи, **Він прагнув зростати в пізнанні Бога; і це було виконанням справ Його Отця.**

Єдине, що вимагається від дітей Божих, – це пізнати Його. **Справжній сенс життя полягає в тому, щоби навчитися пізнавати Бога.** Саме для цього Бог поставив нас тут.

Чи ми сумлінно виконуємо свою справу, чи марнуємо час на інші речі, які здаються нам важливішими?

Зростання в мудрості та урок батькам

(Луки 2:41-52)

«А Дитина росла та зміцнялася духом, набираючись мудрости. І благодать Божа на Ній пробувала» (Луки 2:40). Згідно з буквальним грецьким текстом, «[Він] зростав і зміцнювався, сповнюючись мудрості».

Він нічим не відрізнявся від інших дітей, окрім досконалої покори як владі тим, хто безпосередньо був над Ним (*ред.: земним батькам*), так і Слову Божому.

Він не народився з усією мудрістю, яку проявив згодом, так само як не народився з тілобудовою чи силою дорослого чоловіка. Є такі, хто стверджують, що всі люди народжуються з усією мудрістю, яка в них колись буде, і що освіта полягає лише в тому, щоб вивільнити її, – **ідея настільки ж абсурдна, наскільки й принизлива для Бога.**

І хоч порівняно мало людей вірить у таку нісенітницю, багато хто чомусь вважає, що це правда стосовно Ісуса Христа, ніби Він відрізнявся від усіх інших тим, що Йому ніколи не доводилося вчитися. Проте Писання каже: «А Ісус зростав мудрістю, і віком та благодаттю» (Луки 2:52).

Ніхто ж бо не уявляє собі дитину, яка народилася б зростом 1,8 метра; але навіть це було б не так дивно, як дитина, народжена у світ із мудрістю дорослої людини. Це справді було б потворно.

У дванадцятирічному віці єврейська дитина вважалася дорослою з точки зору релігійного життя. Синагогу не можна було створити, якщо не було десяти чоловіків, скільки б жінок і дітей не було. Хоча за часів Ісуса це могло бути й не обов'язково так, але цей звичай, імовірно, виник через те, що саме в цьому віці юнаки вперше поставали в храмі перед Господом, згідно з вимогами закону. «Три рази на рік буде являтися весь чоловічий рід твій перед лицем Владики Господа» (Вих. 23:17).

Після цього часу Ісус, безперечно, щороку ходив до Єрусалима, але цей випадок згадується особливо, бо це було вперше.

Свято в Єрусалимі закінчилося, і люди вирушили додому. Йосип і Марія помітили, що Ісуса немає поруч, але не занепокоїлися, думаючи, що Він іде з кимось із знайомих. Але коли після цілого дня подорожі вони Його так і не побачили, то почали тривожитися і, не знайшовши Його серед друзів, вони повернулися до Єрусалима, де ще день шукали Його.

На докірливі слова матері: «Дитино, чому так Ти зробив нам? Ось Твій батько та я із журбою шукали Тебе». Він сказав: «Чого ж ви шукали Мене?» (Луки 2:48, 49).

Безперечно, у цих словах і в цьому записі ми знаходимо урок для всіх батьків. Безсумнівно, він був записаний для їхнього навчання. **Урок полягає в тому, що батьки повинні знати, де знаходяться їхні діти.**

Справді, якби земні батьки Ісуса насамперед пам'ятали про свій обов'язок, то їм не довелося б шукати Його. Те, що Він не потрапив у небезпеку й не зазнав спокуси, не було наслідком їхньої турботи. **Місце кожної дитини – з її батьками, і в кожную годину дня й ночі батьки повинні знати, де їхня дитина.** Припущення чи навіть впевненість, що дитина з «родичами або знайомими», не звільняє батьків від відповідальності.

Скільки дітей було зіпсовано або принаймні набули згубних звичок, які вимагали надалі великої дисципліни і праці, щоб їх подолати, тому що раніше відлучалися, як нам здавалося, для найневинніших відвідин. Батьки не можуть бути надто пильними щодо того, з ким спілкуються їхні діти або до їхнього оточення. Ніхто не може зайняти місце батьків, і ніхто не повинен цього очікувати, поки батьки живі.

Ні від кого іншого не можна очікувати такої ж пильної уваги до дитини, яку проявляють батьки. Жодна розсудлива людина не обурюватиметься такою увагою з боку батьків, і жодні справжні батьки не шкодуватимуть про витрачений час і клопоти, пов'язані з цим питанням. Занадто багато клопоту, щоб так уважно стежити за дітьми? Ах, як мало батьків розуміють, що, піклуючись про своїх дітей, вони насамперед виграють самі.

Виховуючи дітей належним чином, батьки отримують найціннішу дисципліну і вчаться набагато більшого, ніж діти. Батьки, які не навчаються від своїх дітей більше, ніж діти від них, не виконують свого обов'язку або вони дуже нерозумні. Слідкуйте за дітьми! Вам ця дисципліна потрібна не менше, ніж їм.

Мудрість дитини

(Луки 2:41-52)

«І сталось, що третього дня відшукали у храмі Його, як сидів серед учителів, і вислухував їх, і запитував їх. Усі ж, хто слухав Його, дивувалися розумові та Його відповідям» (Луки 2:46, 47).

Нерідко можна зустріти ілюстрацію до цього тексту, що має такий заголовок: «Ісус сперечається з учителями». Але таке уявлення далеке від істини.

Ісус був видимим проявом Бога; Бог є любов; а любов «не поводитьсь нечемно, не шукає тільки свого» (1 Кор. 13:5).

Але для дванадцятирічної дитини було б дуже недоречно сперечатися зі старшими людьми. Він уважно слухав і ставив запитання, але не для того, щоб спантеличити книжників і похизуватися Своїм розумом, а для того, щоб навчитися. Він скромно відповідав на їхні запитання. І це достойна поведінка для будь-якої дитини. Він «сидів серед учителів», біля їхніх ніг, як учень, а не стояв, як наставник. І люди дивувались Його розумінню та відповідям.

І тут більшість читачів цієї розповіді не засвоюють урок, призначений для них. Вони сприймають усе як само собою зрозуміле: мовляв, Ісус був винятком, «надзвичайно обдарованою дитиною», і що від жодної іншої дитини дванадцяти років не можна було очікувати, що вона знає стільки, скільки знав Він. Усе це помилка.

Безсумнівно, так, далеко не всі діти, якщо взагалі такі є, виявляли таку саму мудрість і розуміння у дванадцятирічному віці, як Ісус, але це не означає, що вони не могли б цього зробити. Писання нам говорить: «Тому мусів бути Він у всьому подібний братам» (Євр. 2:17). Не тільки у Своїх стражданнях, а й у всіх Своїх життєвих вчинках, Він «залишив нам приклада, щоб пішли ми слідами Його» (1 Петра 2:21).

Ісус проявив саме ту мудрість, яку має проявляти будь-яка добре навчена дитина. **Він був як дитиною, так і дорослим, щоб як діти, так і дорослі могли жити і спасатися Його життям. Його життя, проявлене в усій повноті в сьогоdnішній дитині, зробить її такою самою, якою був і Він.**

Усі, хто Його чув, дивувались, але не мали б. Тобто **якби Слово Боже слухалося ними так, як належало, то такі речі були б звичною справою; це не вважалося б чимось надзвичайним.**

Велике горе і ганьба, що така мудрість досі не зустрічається. Якби християни читали цей уривок з життя Ісуса з користю для себе, то не було б нічого незвичайного в тому, що діти знають стільки ж істини, скільки більшість докторів богослов'я. А що ж тоді говорити про людей старшого віку? Звичайно ж, вони б знали відповідно більше.

Бог відкрив немовлятам те, що було приховано від мудрих і розумних, і тому ми часто зустрічаємо дітей і говоримо: «Ось діти, мудрі не по роках», і це також

помилкова заява. Жодна дитина не буває мудрою понад свої роки, просто тисячі дітей менш мудрі, ніж мали б бути у своєму віці.

І коли якась дитина дійсно виявляє певну міру мудрості й розуміння, яку Бог задумав як норму для кожної дитини, більшість людей, що її бачать, так нерозважливо поведуться, ніби вона – диво природи, аж поки її мудрість не стає під загрозою перетворитися на безглуздя.

Дитина, яка раніше була простою і природною, тепер, уявляючи, що вона знає щось незвичайне, стає зухвалою та самозакоханою, розраховуючи справити зовнішній ефект. Вона уявлятиме собі, що всі нею захоплюються або ж повинні захоплюватися, і навмисно намагатиметься привернути увагу до своєї нібито вищої мудрості, яку саме цим і втрачає.

Дуже шкода, що більшість людей, не розуміючи, скільки насправді має знати дитина, **фактично заважають** дітям зростати у знанні. Необхідно вчитися від Господа Ісуса.

Джерело мудрості

(Луки 2:41-52)

Здивування, яке виявили ті, хто почув отрока Ісуса в храмі, було таким самим, як і в тих, хто почув Його вчення вже як зрілої людини. Вони говорили: «Звідки в Нього ця мудрість та сили чудодійні? Чи ж Він не син теслі?» (Матв. 13:54, 55). І ще: «Хіба ж Він не тесля?» (Марка 6:3).

Однак Він знав не більше, ніж може знати будь-який тесля. Він Сам відкрив нам таємницю Своєї мудрості й сили: «Сам Я від Себе нічого не дію, але те говорю, як Отець Мій Мене був навчив» (Івана 8:28). «Слова, що Я вам говорю, говорю не від Себе, а Отець, що в Мені перебуває, Той чинить діла ті» (Івана 14:10).

Він сказав: «Як хто любить Мене, той слово Моє берегтиме, і Отець Мій полюбить його, і Ми прийдемо до нього, і оселю закладемо в нього» (Івана 14:23). «Поправді, поправді кажу вам: Хто вірує в Мене, той учинить діла, які чиню Я, і ще більші від них він учинить, бо Я йду до Отця» (вірш 12). «Бо Господь дає мудрість, з Його уст знання й розум!» (Прип. 2:6). Це було Слово, що мешкало у Христі. «Слово Христове нехай пробуває в вас рясно, у всякій премудрості» (Колос. 3:16).

Усе, що знав Ісус, Він почерпнув зі Слова Божого. Слід пам'ятати, що на той час існували лише Писання Старого Заповіту. Аде Ісус здобув Свою мудрість не просто читаючи сторінки Біблії. Так, це є Слово Боже, але Слово Боже не зменшилося б анітрохи, якби всі примірники Біблії були знайдені й спалені. Знання людей про Слово було б порушене, але Слово залишилось би незмінним і неушкодженим.

Слово Боже, яке навчає мудрості, поширене всюди в природі. Кожен листочок у лісі – це частина великої Божої Книги. З неї навчався Ісус, і саме з цієї книги, відкритої для найбідніших і зрозумілої для найнеписьменніших, Ісус навчав народ.

Усе, чого можна навчитися із усього творіння, втілено в Біблії. Тільки тому, що християни не цінували Біблію, у церкві з'явилася велика маса «знання, неправдиво наванного так», яке приймається за істинну мудрість. **Жодна школа, що ігнорує написане і живе Слово Боже, ніколи не зможе виховати вченого, рівного людині, яка, можливо, ніколи не навчалася у школах, але жила за кожним словом, яке виходить з уст Божих.**

Причина, чому люди так дивувалися розумінню Ісуса, полягала в тому, що Він тримався простого Слова Божого, тоді як вони знали лише традиції людські. Вони були ревнителами звичаїв, Він же прагнув знати тільки істину. Вчителі оперували уявою – витворами власного розуму; Ісус дотримувався фактів – нескінченних думок Бога.

Істина проста і дуже легка для розуміння; тільки те, що людина домислила, зробило її нібито заплутаною. Слово Боже – це світло: «Для моєї ноги Твоє слово світильник, то світло для стежки моєї» (Псал. 119:105). І відкриття його дає світло: «Вхід у слова Твої світло дає, недосвідчених мудрими робить» (вірш 130).

На Христі спочивав «Дух Господній, дух мудрости й розуму, дух поради й лицарства, дух пізнання та страху Господнього. Його уподобання в страху Господньому, і Він не на погляд очей своїх буде судити, і не на послух ушей Своїх буде рішати» (Ісаї 11:2, 3).

Але той самий Дух дається вільно всім, хто бажає прийняти Його, щоб коритися мудрості, яка шукає людей і благає прийняти її. «Кличе мудрість на вулиці, на площах свій голос дає, на шумливих місцях проповідує, у місті при входах до брам вона каже слова свої: Доки ви, нерозумні, глупоту любитимете? Аж доки насмішники будуть кохатись собі в глузуванні, а безглузді ненавидіти будуть знання? Зверніться но ви до картання мого, ось я виллю вам духа свого, сповіщу вам слова свої!» (Прип. 1:20-23).

Хто буде зважати на докори Господа і матиме з них користь, той отримає мудрість, якої цей світ не знає.

Справи Отця

(Луки 2:41-52)

«Хіба ви не знали, що повинно Мені бути в тому, що належить Моєму Отцеві?» (Луки 2:49). Ісус сказав це, коли батьки знайшли Його в храмі. «І пішов Він із ними, і прибув у Назарет, і був їм слухняний» (вірш 51)

Хоча Він був ще дитиною, Він знав, що Він – Син Божий, і знав волю Свого Отця. Але Його знання не зробили Його гордим, бо той, хто має мудрість, що приходить згори, і знає, що вона приходить згори, а не від нього самого, не може загордитися або звеличуватися через це.

Людам дивуються, що хтось може справді знати волю Господа і те, чого Господь хоче від нього, тоді як насправді кожна дитина повинна це знати.

У чому полягала справа Отця для Дитини Ісуса? Він повинен був бути покірним Своїм батькам. Він не знехтував справою Свого Отця, коли повернувся з Йосипом і Марією до Назарету, і був їм слухняний.

- «Діти, будьте слухняні в усьому батькам, бо це Господеві приємне» (Колос. 3:20)

- «Діти, слухайтеся своїх батьків у Господі, бо це справедливе» (Ефес. 6:1).

Більшість людей думають, що якщо вони мають займатися справою свого Отця, то повинні покинути дім і піти на якусь «місійну працю». Ісусу була доручена найбільша місія з усіх, коли-небудь покладених на людину, і Він вірно виконав її. І Він не переставав бути Спасителем світу навіть тоді, коли перебував у Назареті, підкоряючись Своїм батькам. Тут є урок і для дорослих, і для молодих.

- «Все, що всилі чинити рука твоя, теє роби» (Екл. 9:10).

- «І все, що тільки робите словом чи ділом, усе робіть у Ім'я Господа Ісуса, дякуючи через Нього Богові й Отцеві» (Колос. 3:17).

Це і означає займатися справами свого Отця.

І нарешті, підсумок усього, що можна дізнатися з цієї розповіді, міститься в цих словах: «Слово сталося тілом» (Івана 1:14). Слово було Богом, і Бог був явлений у плоті, але Він був світлом цьому світові, **щоб Той самий Бог був явлений у всіх людях**: «Бо Боже Слово живе та діяльне, гостріше від усякого меча обосічного, проходить воно аж до поділу душі й духа, суглобів та мозків, і спосібне судити думки та наміри серця» (Євр. 4:12).

Прийміть Слово як керівництво до дії, насичуйтеся ним, харчуйтеся ним і вбирайте в себе, і тоді воно стане плоттю (*ред.: стане вашою сутністю*), і ви не тільки знатимете, а й виконуватимете волю вашого Отця, що на небі.

Робота Івана Хрестителя і Друге пришествя Христа

(Луки 3:3-6; Матв. 3:2)

Коли ангел Гавриїл передвіщав Захарії народження його сина Івана, він сказав: «Бо він буде великий у Господа, ні вина, ні п'яного напою не питиме, і наповниться Духом Святим ще з утроби своєї матері. І багато синів із Ізраїля він напевне до їхнього Господа Бога. І він сам перед Ним буде йти в духу й силі Іллі, щоб серця батьків привернути до дітей, і неслухняних до мудрости праведних, щоб готових людей спорядити для Господа» (Луки 1:15-17). Таким чином, його робота мала стати приготуванням до приходу Господа.

Яким чином мало відбутися це приготування? Відповідь ми знаходимо в натхненних словах Захарії, сказаних після народження Івана: «Ти ж, дитино, станеш пророком Всевишнього, бо будеш ходити перед Господом, щоб дорогу Йому приготувати, щоб народу Його дати пізнати спасіння у відпущенні їхніх гріхів, через велике милосердя нашого Бога, що ним Схід із висоти нас відвідав, щоб світити всім тим, хто перебуває в темряві й тіні смертельній, щоб спрямувати наші ноги на дорогу миру!» (Луки 1:76-79). На виконання цього ми бачимо, що Іван прийшов «проповідуючи хрещення покаяння для прощення гріхів» (Луки 3:3). Його послання було: «Покайтесь, бо наблизилось Царство Небесне» (Матв. 3:2).

Якби слово Івана Хрестителя припинилося з його смертю, воно не становило б для нас особливого інтересу. Ми мали б тоді читати історію про нього як цікаву, захопливу розповідь, що не має жодного стосунку до нас. Саме так ці події занадто часто сприймають люди. Але це серйозна помилка, **бо робота Івана Хрестителя ще не закінчилася. Ми маємо на увазі не просто те, що вплив його роботи не припинився, а те, що звістка, яка була передана йому, все ще жива і все ще повинна проголошуватися тими, хто є слугами Господа.**

Не слід забувати, що місія та служіння Івана Хрестителя простягаються аж до приходу Господа в славі, дати нагороду Своему вірному народу. Іван прийшов на виконання пророцтва, «як написано в книзі пророцтва пророка Ісаї: Голос того, хто кличе: У пустині готуйте дорогу для Господа, рівняйте стежки Йому! Нехай кожна долина наповниться, гора ж кожна та пригорок знизиться, що нерівне, нехай випростовується, а дороги вибоїсті стануть гладенькі, і кожна людина побачить Боже спасіння!» (Луки 3:4-6, див. також Ісаї 40:3-5)».

Порівнявши два вищенаведені уривки Писання, прочитайте далі 40-й розділ книги пророка Ісаї. Зверніть увагу на те, що слава Господня буде явлена і всяке тіло побачить її. Порівняйте це з Матв. 16:27: «Бо прийде Син Людський у славі Свого Отця з Ангелами Своїми, і тоді віддасть кожному згідно з ділами його». А також Об'явл. 1:7: «Ото Він із хмарами йде, і побачить Його кожне око, і ті, що Його прокололи були, і всі племена землі будуть плакати за Ним. Так, амінь!». І ще: «І того часу на небі з'явиться знак Сина Людського, і тоді заголосять всі земні племена, і побачать вони Сина Людського, що йтиме на хмарах небесних із

великою потугою й славою» (Матв. 24:30). Зверніть також увагу на те, що голос має сказати: «На гору високу зберися собі, благовіснику Сіону, свого голоса сильно підвищ, благовіснику Єрусалиму! Підвищ, не лякайся, скажи містам Юди: Ось Бог ваш! Ось прийде Господь, Бог, як сильний, і буде рамено Його панувати для Нього! Ось із Ним нагорода Його, а перед обличчям Його відплата Його» (Ісаї 40:9, 10). Це, порівняно з Об'явл. 22:12 «Ото, незабаром приходжу, і зо Мною заплата Моя, щоб кожному віддати згідно з ділами його», **ясно показує, що, хоча особиста праця Івана Хрестителя закінчилася незабаром після хрещення Христа, звістка, яку він почав проголошувати, триватиме до Другого приходу Христа у славі.**

Слід пам'ятати, що саме вчення **Івана Хрестителя являє собою рух. Хоча він був людиною з яскраво вираженими рисами характеру, він виступає не як окрема особистість, а як велика сила – реформація.** Це видно з текстів Писання, наведених раніше, а також зі слів Івана, звернених до посланців, яких юдеї послали запитати його: «Хто ж ти такий?» Іван сказав: «Я голос того, хто кличе: В пустині рівняйте дорогу Господню, як Ісая пророк заповів» (Івана 1:23). **Якщо ви знову звернетесь до книги пророка Ісаї (розділ 40), то побачите, що саме «голос» займає в ній центральне місце.** Спаситель сказав, що Іван був «більше, аніж пророк» (Луки 7:26).

Іван Хреститель. Покаяння і віра

(Луки 3:3-6; Матв. 3:2)

Ми бачимо, що Іван Хреститель є прообразом тих, хто буде проголошувати Другий прихід Христа, а його звістка – це звістка, яка проповідується для того, щоб підготувати людей до цієї великої події. Давайте розглянемо її коротко. Він проповідував «покаяння» і «прощення гріхів». «Гріх то беззаконня» (1 Івана 3:4).

Проповідувати прощення гріхів – означає проповідувати відвернення від гріха; і це узгоджується зі словами ангела, що він мав навернути неслухняних до мудрості праведних. **Це означає, що він повинен був проповідувати заповіді Божі;** а те, що він так і чинив, видно з його докору гріху та з настанов, які він давав тим, хто звертався до нього з питаннями. **Але прощення гріхів можливе лише через віру в Христа, і це Іван також проповідував,** як ми дізнаємося з Дії 19:4. «І промовив Павло: Таж Іван хрестив хрищенням на покаяння, говорячи людям, щоб вірили в Того, Хто прийде по ньому, цебто в Ісуса». Тож його проповідь була такою самою, як і проповідь Павла: «І я свідчив юдеям та гелленам, щоб вони перед Богом покаялись, та ввірували в Господа нашого Ісуса Христа» (Дії 20:21). **І це є послання, яке готує до повернення Господа;** бо ті, хто чекає на Нього, – це ті, хто «що додержують заповіді Божі та Ісусову віру» (Об'явл. 14:12). **Саме праведність Божа, яка дається вірою в Ісуса Христа, має підготувати людей до зустрічі з Господом Ісусом Христом, коли Він прийде.**

Іван Хреститель. Заповіді Божі

(Луки 3:3-6; Матв. 3:2)

Заповідей Божих десять, у них зведені всі інші приписи Біблії. Вони складають «весь обов'язок людини» (Екл. 12:13, пер. з англ.). Найпростіша з усіх, але найменш зрозуміла – четверта, яка говорить: «Пам'ятай день суботній, щоб святити його! Шість день працею і роби всю працю свою, а день сьомий субота для Господа, Бога твого: не роби жодної праці ти й син твій, та дочка твоя, раб твій та невілля твоя, і худоба твоя, і прихोцько твій, що в брамах твоїх. Бо шість день творив Господь небо та землю, море та все, що в них, а дня сьомого спочив тому поблагословив Господь день суботній і освятив його» (Вих. 20:8-11).

Вона наказує дотримуватися сьомого дня тижня, дня, який юдеї сповідували, що дотримуються, а Іван та Ісус насправді дотримувалися. **Весь Закон, включаючи четверту заповідь, є «шляхом» Господа.** Тому послідовники Івана Хрестителя, готуючи дорогу Господу, повинні у своїй проповіді про пришествя Господа проповідувати про суботу з четвертої заповіді, про сьомий день тижня. **Ті, хто щиро проголошує таку звістку, заслуговують називатися адвентистами сьомого дня.** Таким був Іван Хреститель.

Іван Хреститель. Хрещення

(Луки 3:3-6; Матв. 3:2)

Іван проповідував «хрещення на покаяння» (Дії 19:4). З цього випливає, що він не хрестив немовлят. Його звісткою були слова: «Покайтеся і віруйте». **Покаяння і віра були необхідними умовами.** Без них ніхто не міг бути охрещений Іваном. Але немовлята не можуть покаятися і увірувати. **Вони не знають про гріх і не здатні вірити.** Тому ті, хто беруться продовжувати справу Івана Хрестителя – справу підготовки народу до приходу Господа, – не матимуть нічого спільного з так званим хрещенням немовлят. Вони не будуть, таким чином, спотворювати одне з найурочистіших установлень Євангелія.

Ми сказали «так зване хрещення», кажучи про церемонію, здійснювану над дітьми; бо окроплення, чи то немовлят, чи то дорослих, зовсім не є хрещенням. Воно нічим не нагадує хрещення. Слова «хрестити» (*baptize*) і «хрещення» (*baptism*) – це оригінальні грецькі слова, написані римськими літерами. Вони не перекладені (*ред.: англ. мовою*), а тільки передані, тож, коли ми їх використовуємо, ми вимовляємо їх майже так само, як стародавні греки.

Під цими словами греки завжди мали на увазі «занурення у воду або під воду». Слово «баптистаріон» означало «місце для купання» або «купальню», і ми маємо те ж саме слово у формі «баптистерій». **Немає жодного випадку використання греками слова «хрестити» у значенні «окропляти».**

Іван спустився у воду разом з Ісусом і хрестив Його, так само як Пилип зробив це з євнухом. Вони обидва «вийшли з води». Усе це відповідає сенсу хрещення, яке є спогадом про смерть і поховання Христа. «Чи ви не знаєте, що ми всі, хто хрестився у Христа Ісуса, у смерть Його хрестилися? Отож, ми поховані з Ним хрещенням у смерть, щоб, як воскрес Христос із мертвих славою Отця, так щоб і ми стали ходити в оновленні життя. Бо коли ми з'єдналися подобою смерті Його, то з'єднаємось і подобою воскресення» (Римл. 6:3-5). «Ви були з Ним поховані у хрещенні, у Ньому ви й разом воскресли через віру в силу Бога, що Він з мертвих Його воскресив» (Колос. 2:12).

Іван Хреститель. Стриманість і Святий Дух

(Луки 3:3-6; Матв. 3:2)

Предтеча Христа був суворо поміркованим, і таким чином ми дізнаємося, що стриманість буде головною рисою тих, хто готує шлях Господу. Його життя підкреслювало його вчення. **Він був живим протестом проти розкішного способу життя. Служителі та релігійні працівники, які дотримуються популярних звичаїв у їжі та питті, особливо у випивці, вважатимуться «своїми хлопцями» у світі, але не вплинуть на нього на добро. Світ любить проповідників, чиє життя мовчки схвалює світські звички.**

Іван Хреститель не йшов на компроміс зі світом, вважаючи, що так зможе повернути його до Христа. Він проповідував просту істину, якою б непопулярною вона не була, і приймав наслідки. Так само і ті, хто щиро продовжує справу, яку він розпочав, будуть проголошувати істину і всю правду, навіть якщо вона буде непопулярна і навіть якщо люди, які обіймають найвищі посади, будуть ображені нею. Ісуса з радістю слухали не правителі, а простий народ.

Нарешті, секрет вірності Івана істині ми знаходимо в тому, що він був сповнений Святого Духа. Іван ішов перед Господом «в дусі й силі Іллі». «І Дух свідчить, бо Дух то правда» (1 Івана 5:6). Так і ті, хто готує шлях Господу, проголошуючи заповіді Божі та віру Ісуса, можуть робити це насправді тільки під проводом Святого Духа і сповнюючись Ним. Такою є обітниця Спасителя, щоб люди були свідками Його. Саме це робить хрещення чимось більшим, ніж просто формою: «Бо ми всі одним Духом охрищені в тіло одне, чи то юдеї, чи геллени, чи раби, чи то вільні, і всі ми напоєні Духом одним» (1 Кор. 12:13).

ВЕРЕСЕНЬ

Хрещення Іванове і хрещення Ісусове

(Матв. 3:1-6)

Існує поширена думка, що між хрещенням, якого навчав і здійснював Іван Хреститель, суттєво відрізнялося від того, яке здійснювали учні Ісуса. (Звісно, слід пам'ятати, що Ісус особисто нікого не хрестив).

Ця ідея виникла, принаймні частково, через неправильне розуміння уривку з книги Дії Апостолів, який стосується Аполлоса і дванадцяти осіб, яких Павло знайшов у Єфесі. Це не дрібниця, адже неправильне розуміння сприяє формуванню уявлення про те, що в якийсь момент після Першого приходу Ісуса відбулася зміна «періодів», попередній називають «єврейським», а наступний – «християнським періодом». І це уявлення особливо згубне, оскільки припускає, що Бог мінливий та іноді пропонує один шлях спасіння, а в інший час – інший.

Найкращий і, по суті, єдиний спосіб виправити помилкову думку – це точно зазначити, що говорить Слово Боже. У випадку з Аполлосом ми читаємо таке: «Він був навчений дороги Господньої, і, палаючи духом, промовляв і про Господа пильно навчав, знаючи тільки Іванове хрещення. І він сміливо став промовляти в синагозі. Як Акила й Прискилла почули його, то його прийняли, і докладніше розповіли йому про дорогу Господню» (Дії 18:25, 26).

Тепер прочитайте, що говориться про дванадцятьох учнів, яких Павло зустрів в Єфесі й запитав: «Чи ви Духа Святого одержали, як увірували? А вони відказали йому: Та ми навіть не чули, чи є Дух Святий! І він запитав: Тож у що ви христились? Вони ж відказали: В Іванове хрещення. І промовив Павло: Таж Іван хрестив хрещенням на покаяння, говорячи людям, щоб вірили в Того, Хто прийде по ньому, цебто в Ісуса. Як почули ж оце, то христились вони в Ім'я Господа Ісуса» (Дії 19:2-5).

Той, хто читав опис служіння Івана, мав одразу зрозуміти, що ці люди не були хрещені ним і ніколи не чули його проповіді. Бо якби чули, то знали б про Святого Духа, адже Іван проповідував про хрещення Святим Духом. У Писанні немає жодного слова про те, що вчення Івана або хрещення, яке він здійснив, було чимось меншим або менш значущим.

Якщо порівняти Матв. 3:1, 2: «Тими ж днями приходить Іван Хреститель, проповідує в пустині юдейській, та й каже: Покайтесь, бо наблизилось Царство Небесне!» і Марка 1:14, 15: «А коли Іван виданий був, то прийшов Ісус до Галілеї, і проповідував Божу Євангелію, і говорив: Збулися часи, і Боже Царство наблизилось. Покайтеся, і віруйте в Євангелію!», то стане зрозумілим, що Ісус проповідував те саме, що й Іван, а саме покаяння та Євангеліє Царства Божого. Слова Павла «Іван хрестив хрещенням на покаяння» (Дії 19:4) – це була не критика вчення і хрещення Івана, а пояснення того, чим воно було насправді, бо вони явно не знали про нього. Цілком очевидно, що цих людей охрестив не Іван, а хтось інший, хто, можливо, чув Івана, а можливо й ні, і вони були

охрещені в ім'я Івана. Це підтверджується словами, які слідують за останніми процитованими: «Говорячи людям, щоб вірили в Того, Хто прийде по ньому, цебто в Ісуса» (вірш 4)

Тобто, Іван не проповідував, щоб люди вірили в нього, а в Того, Хто мав прийти після нього; і це те, що має проповідуватися й донині.

Як тільки ці люди почули істину про хрещення Івана, вони охрестилися в ім'я Господа Ісуса. До цього вони не були хрещені по-справжньому, адже хрещення, яке не звершується в ім'я Господа Ісуса, не має більшої цінності, ніж звичайне купання, якщо навіть стільки. Якби Іван навчив і хрестив цих людей, їм не було б потреби хреститися вдруге.

Те саме видно й у випадку з Аполлосом. Він був наставлений на шлях Господній, але недосконало. Він знав Писання, але тільки як нерозуміючий юдеїв, на серці якого все ще лежала завіса. Він чув про Івана, але, очевидно, не знав про Ісуса. Це видно з опису його вчення після того, як його наставили Акила і Прискилла: «Бо він переконував пильно юдеїв, Писанням прилюдно доводячи, що Ісус то Христос» (Дії 18:28). До цього він не чув про Ісуса або принаймні не знав, що Він – Христос.

Те, що під час Першого пришествя Ісуса не було «зміни значення», очевидно з того факту, що Ісус і Його учні навчали того самого, що й Іван Хреститель; більше того, і Іван, і учні Ісуса навчали того самого, чого юдеїв навчали сотні років; адже вони використовували писання пророків. **Це правда, що відбулося велике пробудження, але пробудження – це не нова епоха чи диспенсація.** Слово проголошувалося Іваном та Ісусом з більшою силою, ніж люди звикли його чути; і в цьому відношенні воно було «новим вченням»:

- «І жажнулися всі, аж питали вони один одного, кажучи: Що це таке? Нова наука із потугою! Навіть духам нечистим наказує Він, і вони Його слухають» (Марка 1:27).

- «І, взявши його, повели в ареопаг та й казали: Чи можемо знати, що то є ця наука нова, яку проповідуєш ти?» (Дії 17:19).

Так само, як проповідь Лютера та Джона Уезлі відкрила нову істину і зробила Біблію новою книгою для тисяч людей; але реформації, які очолювали ці люди, **не були новими періодами Божої благодаті.** Вони були лише пробудженням людей до тієї благодаті та істини, які Бог від початку вільно пропонував усім, хто хотів їх прийняти.

Проповідь Івана Хрестителя. Звістка сьогодні

(Луки 3:1-17)

Коли посланці, яких Іван послав з в'язниці, щоб поговорити з Ісусом і спитати, чи справді Він Месія, Ісус сказав народові: «По що ж ви ходили? Може бачити пророка? Так, кажу вам, навіть більш, як пророка. Бо це ж той, що про нього написано: Ось перед обличчя Твоє посилаю Свого посланця, який перед Тобою дорогу Твою приготує! Поправді кажу вам: Між народженими від жінок не було більшого над Івана Хрестителя! Та найменший у Царстві Небеснім той більший від нього!» (Матв. 11:9-11).

Маючи таке свідчення, ми можемо з повною підставою стверджувати, що Іван Хреститель був більше, ніж просто людина. Під цим ми не маємо на увазі, що він мав Божественну природу або що він як створіння перевищував інших людей, **але що він уособлював великий рух який був більшим, ніж може зробити одна людина, і який тривав після його смерті і триває до сьогодні.**

Він був тим, про кого говорив пророк Ісаї: «Голос того, хто кличе: У пустині готуйте дорогу для Господа, рівняйте стежки Йому! Нехай кожна долина наповниться, гора ж кожна та пригорок знизиться, що нерівне, нехай випростовується, а дороги вибоїсті стануть гладенькі, і кожна людина побачить Боже спасіння!» (Луки 3:4-6). Це пророцтво знаходиться в Ісаї 40:3-5.

Тепер прочитаємо Луки 3:3,4 у зв'язку з вищезгаданими віршами: «І він перейшов усю землю Йорданську, проповідуючи хрещення покаяння для прощення гріхів, як написано в книзі пророцтва пророка Ісаї: Голос того, хто кличе». **З цього ми бачимо, що звістка, про яку говорить пророк Ісаї, – це звістка про відпущення гріхів. Приготувати шлях Господу можна, підготувавши серця людей.** Про це йдеться у натхненному вислові Захарії, батька Івана Хрестителя: «Ти ж, дитино, станеш пророком Всевишнього, бо будеш ходити перед Господом, щоб дорогу Йому приготувати, щоб народу Його дати пізнати спасіння у відпущенні їхніх гріхів, через велике милосердя нашого Бога, що ним Схід із висоти нас відвідав» (Луки 1:76-78). Цього вже достатньо, щоб показати, що звістка Івана Хрестителя не може припинитися, поки є надія на те, що грішники приймуть ніжну милість нашого Бога.

Далі «дорога для Господа», яку потрібно було приготувати, – це Його пришествя у славі, щоб дати остаточну нагороду Своїм святим. Ісаї мав ту саму звістку, що й Іван, і мав проголосити її: «І сказав я: Аж доки, о Господи? А Він відказав: Аж доки міста спустіють без мешканця, і доми без людей, а земля спустошена буде зовсім... І віддалить людину Господь, і буде велике опущення серед землі» (Ісаї 6:11, 12).

У розділі, де особливо описується діяльність Івана Хрестителя, а саме: «Голос кличе: На пустині вготуйте дорогу Господню» (Ісаї 40:3), ми читаємо таке: «Ось

прийде Господь, Бог, як сильний, і буде рамено Його панувати для Нього! Ось із Ним нагорода Його, а перед обличчям Його відплата Його» (вірш 10).

З Матв. 11:13, 14 ми дізнаємося, що Іван і його робота згадуються в книзі пророка Малахії, де ми читаємо: «Ось Я пошлю вам пророка Іллю, перше ніж день Господній настане, великий й страшний! І приверне він серце батьків до синів, і серце синівське до їхніх батьків, щоб Я не прийшов, і не вразив цей Край прокляттям! [або “повним знищенням”]» (Мал. 4:5, 6).

Це найпростіше можливе ствердження того, що робота Івана Хрестителя триває аж до приходу Господа у славі. Якщо ми цього не знаємо, то не зможемо по-справжньому зрозуміти розповідь про його служіння; але коли ми розуміємо, що його звістка – це звістка для нашого часу, аж до останнього дня випробування грішників, тоді ми знатимемо, що і як нам потрібно робити.

Проповідь Івана Хрестителя. Слово прийшло

(Луки 3:1-17)

У певний момент, дуже точно описаний, «було Боже слово в пустині Іванові, сину Захарія» (Луки 3:2).

Він був сам, але упізнав слово Господнє, коли воно прийшло до нього, і йому не потрібно було йти до Єрусалима радитися зі священниками та вчителями закону, щоб дізнатися, чи справді це було слово Господнє, яке до нього звернулося. Якби він так вчинив, вони, безсумнівно, сказали б йому, що він помиляється і що йому слід пройти в них ретельний курс навчання, перш ніж навіть подумати про те, щоб почати проповідувати.

Ми достеменно знаємо, що вони нічого не знали про його роботу і не визнавали, що вона від Бога: «А це ось свідоцтво Іванове, як юдеї послали були з Єрусалиму священників та Левитів, щоб спитали його: Хто ти такий? І він визнав, і не зрікся, а визнав: Я не Христос. І запитали його: А хто ж? Чи Ілля? І відказує: Ні! Чи пророк? І дав відповідь: Ні! Сказали ж йому: Хто ж ти такий? щоб дати відповідь тим, хто послав нас. Що ти кажеш про себе самого? Відказав: Я голос того, хто кличе: В пустині рівняйте дорогу Господню, як Ісаїя пророк заповів. Посланці ж із фарисеїв були. І вони запитали його та сказали йому: Для чого ж ти христиш, коли ти не Христос, ні Ілля, ні пророк?» (Івана 1:19-25).

«Для моєї ноги Твоє слово світильник, то світло для стежки моєї». «Вхід у слова Твої світло дає, недосвідчених мудрими робить» (Псал. 119:105, 130). Цілком очевидно, що нікому не має бути важко побачити світло, коли воно приходить до нього. Якщо людина не може побачити, значить, вона сліпа; але «Господній Закон досконалий, він зміцнює душу. Свідчення Господа певне, воно недосвідченого умудряє [«просвіщає очі», пер. KJV]» (Псал. 19:7).

Тож Слово Боже допомагає прозріти навіть сліпим, якщо вони приймають його, коли воно приходить до них. **Тому кожен може пізнати Слово Господнє і розуміти, що воно говорить йому і чого вимагає від нього, так само як це знав і розумів Іван Хреститель.**

Проповідь Івана Хрестителя. Дух пророцтва

(Луки 3:1-17)

Іван Хреститель був найбільшим пророком, який коли-небудь жив, однак він не провіщав жодної майбутньої події. Він просто цитував Писання і застерігав людей покаятися у своїх гріхах. Він не вчинив жодного чуда: «І багато до Нього приходили та говорили, що хоч жадного чуда Іван не вчинив, але все, що про Нього Іван говорив, правдиве було» (Івана 10:41).

Та Іван проповідував істину, як вона записана в Біблії. Таким чином, це має бути характерно для всіх тих, хто, живучи в останні дні, готовий до пришествя Господа і дає іншим знання, щоб і вони були готові.

Давайте подивимося з Писання, що це саме так. За велінням Господа Мойсей у пустелі обрав сімдесят старійшин Ізраїлю і поставив їх навколо скинії: «І зійшов Господь у хмарі, та й промовляв до нього, і взяв від Духа, що на ньому, і дав на сімдесят чоловіка старших. І сталося, як спочив на них Дух той, то вони стали пророкувати, та потім перестали. І зосталося двоє людей в таборі, ім'я одному Елдад, а ймення другому Медад. І спочив на них Дух; а вони були серед записаних, та не вийшли до скинії, і пророкували в таборі. І побіг юнак, і промовив до Мойсея й сказав: Елдад і Медад пророкують у таборі! І відповів Ісус, син Навинів, Мойсеїв слуга від своєї молодости, та й сказав: Пане мій Мойсею, заборони їм! І сказав йому Мойсей: Чи ти заздрісний за мене? О, якби то весь Господній народ став пророками, коли б дав Господь Духа Свого і на них!» (Числ. 11:25-29).

Це було не просто порожнє побажання, а вказівка на те, що могло б бути; і що кожен дар, який можна отримати від Господа, слід приймати. Те, що такий стан речей, якого бажав Мойсей, можливий і має існувати в церкві, видно зі слів апостола Павла: «Дбайте про любов, і про духовне пильнуйте, а найбільше щоб пророкувати. Як говорить хто чужою мовою, той не людям говорить, а Богові, бо ніхто його не розуміє, і він духом говорить таємне. А хто пророкує, той людям говорить на збудування, і на умовлення, і на розраду. Як говорить хто чужою мовою, той буде тільки самого себе, а хто пророкує, той Церкву будує. Я ж хочу, щоб мовами говорили всі, а ліпше щоб пророкували: більший бо той, хто пророкує, аніж той, хто говорить мовами, хібащо пояснює, щоб будувалася Церква» (1 Кор. 14:1-5). «Коли ж усі пророкують, а ввійде якийсь невіруючий чи сторонній, то всі докоряють йому, усі судять його, і так таємниці серця його виявляються, і так він падає ницьма і вклоняється Богові й каже: Бог справді між вами!» (вірші 24, 25). «Бо можете пророкувати ви всі по одному, щоб училися всі й усі тішилися!» (вірш 31).

Коли апостол Іван на острові Патмос збирався вклонитися ангелу, який показав йому дивовижні речі, ангел сказав йому: «Таж ні! Я співслуга твій та

братів твоїх, хто має засвідчення Ісусове, Богові вклонися! Бо засвідчення Ісусове, то дух пророцтва» (Об'явл. 19:10).

Тепер прочитаємо ще цей текст: «І змій розлютувався на жінку, і пішов воювати з останком насіння її, що вони бережуть Божі заповіді та мають свідоцтво Ісусове» (Об'явл. 12:17).

Очевидно, що ті ж самі люди, які зберігають Божі заповіді, також мають і Дух пророцтва; і безсумнівно, що всі Божі люди будуть зберігати заповіді Божі. Тому також безсумнівно, що кожен з людей, готових прийняти Господа, коли Він прийде, завершивши роботу, яку Він доручив їм виконати, матиме Дух пророцтва.

Проповідь Івана Хрестителя. Що означає бути пророком

(Луки 3:1-17)

Люди загалом мають фіксоване і вузьке уявлення про те, хто такий пророк і що таке Дух пророцтва. **Пророк – це той, хто говорить від імені Бога.** Господь сказав Мойсеєві: «Дивись, Я поставив тебе замість Бога для фараона, а твій брат Аарон буде пророк твій» (Вих. 7:1).

Тепер прочитайте про те, як Аарон пов'язаний з Мойсеєм і в чому повинна була полягати його робота: «І ти будеш говорити до нього, і вкладеш слова ці в уста його, а Я буду з устами твоїми й з устами його, і буду навчати вас, що маєте робити» (Вих. 4:15).

Аарон був вустами Мойсея, щоб говорити за нього все, що той хотів сказати. Мойсей наставляв народ через Аарона. І це зробило Аарона пророком Мойсея. Так і той, хто приймає слова Божі у свої уста й говорить їх людям, є Божим пророком. Він може не передбачати жодної майбутньої події, але він говоритиме слова Божі

- «Коли хто говорить, говори, як Божі слова» (1 Петра 4:11).

- «Бо Кого Бог послав, Той Божі слова промовляє» (Івана 3:34).

Таким чином, усі люди Божі можуть і повинні пророкувати, і доки вони цього не роблять, вони не дають світові того свідчення, яке Бог хотів би, щоб вони давали; вони не свідчать про Христа. Бог дає Духа, щоб усі могли говорити Його слова й бути вірними свідками.

А ким тоді є провидець? Ми читаємо: «Колись в Ізраїлі, коли хто ходив питатися Бога, то так говорив: Давайте підемо до провидця. Бо що сьогодні, пророк, колись звалося провидець» (1 Сам. 9:9).

Провидець – це просто той, хто бачить. Тепер Бог хоче, щоб усі Його люди бачили, бо Він говорить у посланні для останніх днів: «Мастю на очі намасти свої очі, щоб бачити» (Об'явл. 3:18).

Той, хто може бачити, розпізнає Слово Боже, коли воно приходить до нього, і саме Слово зробить його зрячим, якщо він тільки з радістю прийме його. Так і всі люди Божі будуть провидцями, які знають волю Божу, розрізняють знамення часу і сповіщають світові істину. Той, хто не має Духа пророцтва, не може розрізняти цей Дух, тому що «людина тілесна не приймає речей, що від Божого Духа, бо їй це глупота, і вона зрозуміти їх не може, бо вони розуміються тільки духовно. Духовна ж людина судить усе» (1 Кор. 2:14, 15).

Нехай ніхто не думає, що цей дар приходить довільно або що хтось може володіти ним, просто заявивши, що він у нього є, або якимось простим сповіданням, яке він може зробити. **Дух пророцтва – доля тільки тих, хто дотримується заповідей Божих;** не тих, хто робить вигляд, що дотримується заповідей, зауважте, а тих, хто справді їх дотримується.

Слово Боже – це меч Духа: «Візьміть... меча Духа, який є Слово Боже» (Ефес. 6:17, пер. з англ.).

А Дух приходить до кожного насамперед як той, хто докоряє за гріх. Обітниця узгоджується з цим твердженням:

- «Зверніться но ви до картання мого, ось я виллю вам духа свого, сповіщу вам слова свої!» (Прип. 1:23).

- «Бо заповідь Божа світильник, а наука то світло, дорога ж життя то навчальні картання» (Прип. 6:23).

Хто прислухається до докору і настанови заповідей Божих, той отримає в достатку Духа Божого і пізнає волю Божу, бо «коли хоче хто волю чинити Його, той довідається про науку» (Івана 7:17).

Ось який великий урок ми маємо взяти з опису служіння Івана Хрестителя. **Те, чого Бог чекає сьогодні, – це народ, об'єднаний не формальним віросповіданням, а єдиним Духом, і тому всі говорять одне й те саме.** «Тож благаю вас, браття, Ім'ям Господа нашого Ісуса Христа, щоб ви всі говорили те саме, і щоб не було поміж вами поділення, але щоб були ви поєднані в однім розумінні та в думці одній!» (1 Кор. 1:10). **Народ, сповнений Духа, який бачить світло в Божому світлі і відображає це світло іншим.**

Звістка Івана Хрестителя – проповідь хрещення покаяння для прощення гріхів – ніколи не була такою необхідною, як сьогодні, але вона не може бути дана інакше, як тими, хто впізнає Слово Боже, коли воно приходить до них, і хто є провидцями. Вони повинні отримувати Слово безпосередньо від Бога, а не від когось іншого, і насамперед вони повинні **приймати Слово як викриття гріхів свого власного життя.** Ми ще не сказали нічого про самі вислови Івана; якщо ми розуміємо, за що він виступає, у нас не виникне особливих труднощів і з його звісткою. Однак у словах, сказаних Іваном у відповідь на запитання тих, хто його запитував, є багато такого, над чим варто замислитися.

Ми маємо отця Авраама

(Луки 3:7-9)

«І не думайте говорити в собі: Ми маємо отця Авраама. Кажу бо я вам, що Бог може піднести дітей Авраамові з цього каміння!» (Матв. 3:9). Це були слова, які Іван Хреститель промовив до фарисеїв і садукеев, що приходили на його хрещення. Ці люди були зіпсовані в серці. Їхній характер описує сам Спаситель у Матв. 23:13-33, де сказано, що зовні вони здавались праведними, а всередині були повні лицемірства та беззаконня. І Іван Хреститель, і наш Спаситель називали їх ехиднами.

Ці люди були прямими нащадками Авраама і належали до роду Ізраїлю, але вони втратили дух Ізраїлю. Авраам, Ісаак і Яків сповідували, що вони чужинці й прихоськи на землі (Євр. 11:13). Вони не очікували ні своєї частки в цьому житті, ні земної спадщини; але вони шукали міста з небес і спадщини на новій землі, де мешкатиме тільки праведність (2 Петра 3:13). І вони знали, що володіння праведністю буде єдиною запорукою цієї небесної спадщини.

Фарисеї ж перестали шукати Месію, Який мав правити над праведним народом і підготувати підданих для Свого Царства, очистивши їх від гріха. **Вони не заглядали у своє серце, яке було зіпсоване, а лише дивились на зовнішність, що здавалася доброю. Тому, не бачачи в собі гріха, вони не відчували потреби в Спасителі. Вони прийшли до Івана на хрещення не тому, що відчували потребу в порятунку від майбутнього гніву, а тому, що думали, якщо вступлять до лав нового лідера, про прихід якого сповістив Іван, посісти почесні місця в майбутньому Царстві.** Вони очікували, що це Царство принесе лише визволення від римського ярма і поставить єврейську націю на чолі всього світу; у них не було жодного найменшого сумніву в тому, що вони займуть місце в цьому царстві, тому що вони були дітьми Авраама. Уся їхня турбота зводилася до того, щоб посісти вищі місця.

Іван розгледів їхню маску лицемірства і сказав їм, що вони не повинні лестити собі тим, що вони діти Авраама. **Обітниця Аврааму і його потомству буде виконана, але раніше Бог із каміння збудує дітей Авраамові, аніж зачислить до них таких, як вони.** Спадщина була обіцяна Аврааму не тому, що Бог вважав його особою чи походження вищим за інших, а тому, що він мав праведність по вірі. Отже, ті, хто зараховується до спадкоємців разом із ним, мають бути людьми того ж характеру. Звісно, було б несправедливо приймати Авраама через його віру в Бога, а інших – лише через їхнє походження.

Згодом, коли Христос розмовляв із нечестивими юдеями, Він сказав: «Коли б ви Авраамові діти були, то чинили б діла Авраамові» (Івана 8:39). Апостол Павло також каже: «А коли ви Христові, то ви Авраамове насіння й за обітницею спадкоємці» (Гал. 3:29). Фарисеї, які приходили до Івана хреститися, вважали, що сам факт їхнього походження від Авраама гарантує їм місце в Царстві

Христовому. Але апостол Павло показує, що вони переплутали суть справи. Вони могли довести своє справжнє синівство лише тоді, коли б приносили такі плоди покаяння, які показали б, що вони належать Христові.

Сьогодні також є багато людей, які мають такі ж хибні уявлення про Царство Христа, як і фарисеї та саддукеї. Існують люди і спільноти, які вважають, що Царство Христа буде встановлено в цьому світі людьми. І вони уявляють собі, що мають забезпечене місце в тому Царстві, бо можуть простежити свій родовід від реформаторів. **Вони забувають, що реформатори не слідували за натовпом, а брали Біблію як своє керівництво, настільки, наскільки їм було відкрито її істини, і що, слідуючи її вчення, вони перенесли незліченні труднощі. Реформатори стали такими не через традицію чи родовід, а винятково тому, що їхня любов до Бога й до Його істини була настільки сильною, що вони були готові терпіти нестатки й бути визнаними вигнанцями.** І все ж ці люди уявляють, що можуть увійти до Царства Божого, плывучи на хвилі людської популярності. Але як страшно вони колись розчаруються!

Царство Христове обіцяне лише істинному Ізраїлю, а істинний Ізраїль – це лише ті, чия «похвала не від людей, а від Бога» (Римл. 2:29). Ті, хто будуть великими в тому Царстві, повинні бути готовими бути малими тут; а хто хоче бути першим, має бути слугою: «Син Людський прийшов не на те, щоб служили Йому, а щоб послужити, і душу Свою дати на викуп за багатьох!» (Матв. 20:28). Він був образом Божим і мав усю славу й честь, але, побачивши світ, що гине, не вважав Свою славу за щось, за що варто триматися, тож залишив її і «умалив Самого Себе, прийнявши вигляд раба, ставши подібним до людини; і подобою ставши, як людина, Він упокорив Себе, будучи слухняний аж до смерті, і то смерті хресної... Тому й Бог підвищив Його, та дав Йому Ім'я, що вище над кожне ім'я, щоб перед Ісусовим Ім'ям вклонялося кожне коліно небесних, і земних, і підземних» (Филп. 2:7-10).

«Раб не більший за пана свого, посланець же не більший від того, хто вислав його» (Івана 13:16). **Тож нехай ніхто не думає, що він потрапить до Царства завдяки своєму місцю, чи через походження від Реформаторів, чи членство у великій та впливовій церковній організації.** Нехай ніхто не думає, що може бути більш улюбленим, ніж сам Цар, і що отримає Царство якимось іншим шляхом, **окрім смиренного самозречення і благочестивого життя.** Так само нехай ніхто не уявляє, ніби прийняття Христом Царства залежить від них. Христос отримує Своє Царство від Отця (Псал. 2:7, 9; Дан. 7:13, 14), і Він приймає до нього тільки тих, хто на фундаменті віри побудував будівлю з чеснот, пізнання, стриманості, терпіння, благочестя, братньої любові та милосердя (2 Петра 1:5-11).

Хрещення вогнем

(Луки 3:11, 12)

Натовпу, що прийшов на береги Йордану, щоб охреститися, Іван Хреститель сказав: «Я хрищу вас водою на покаяння, але Той, Хто йде по мені, потужніший від мене: я недостойний понести взуття Йому! Він хреститиме вас Святим Духом й огнем» (Матв. 3:11). **Немає жодних сумнівів у тому, що хрещення Святим Духом було здійснено в день П'ятдесятниці, хоча мало ймовірно, що Іван мав на увазі саме цю подію. Це був просто яскравий приклад того, що, за його словами, має статися.** Усі віруючі в Христа повинні бути охрещені Духом і повинні «ходити за духом» (Гал. 5:16), якщо вони бажають розділити кінцеву нагороду. **Але багато хто помилково вважає, що хрещення вогнем також відбулося в день П'ятдесятниці, що є серйозною помилкою.**

Наступний вірш ясно вказує на те, що мається на увазі під хрещенням вогнем: «У руці Своїй має Він віячку, і перечистить Свій тік: пшеницю Свою Він збере до засіків, а полову попалить ув огні негасимім» (Матв. 3:12). Це показує, що, хоча слова вірша 11 були звернені до всього народу, Іван не мав на увазі, що всі повинні отримати і хрещення Святим Духом, і хрещення вогнем. Він міг охрестити їх усіх водою, і таким чином усі вони могли бути зараховані до послідовників Христа; але Той, Хто має прийти після, матиме в руці віячку і ретельно очистити тік, зберігаючи пшеницю, а полову спалить у вогні. Саме це означають слова Івана. Вираз «Він ретельно очистить Свій тік» (пер. KJV) **вказує на те, що особлива увага тут приділяється тим, хто, прийнявши хрещення, сповідував себе приналежним до Христа.** Усі чудово розуміли, що ті, хто не визнає себе приналежним до Христа, будуть знищені, але тут їм показано, що **одного зовнішнього сповідання недостатньо, бо тік буде очищено.**

У день П'ятдесятниці не було хрещення вогнем. Щоправда, «з'явилися їм язики поділені, немов би огненні, та й на кожному з них по одному осів» (Дії 2:3), **але це не було хрещенням вогнем.** По-перше, там не сказано, що це був реальний вогонь, а лише щось подібне до вогню. По-друге, навіть якби це був справжній вогонь, це не було б хрещенням вогнем, тому що хрещення не відбувається таким чином. **Хрещення означає занурення, наприклад, як занурення у воду.** Учні були охрещені Святим Духом, тому що Він «переповнив весь той дім, де сиділи вони» (вірш 2). Вони були повністю охоплені Духом. І язики, що розділялися, подібні до вогняних, були частиною цього прояву Духа.

Але хто прийме хрещення вогнем? Усі ті, хто не приймає Духа або, отримавши Його, не ходить у Ньому, будуть спалені в тому вогні, який горітиме, як у печі. В Об'явл. 20:10; 21:8 говориться, що нечестиві отримують свою частку в «озері огню». Уся земля буде розплавлена (2 Петра 3:10) від сильного жару і буде являти собою море рідкого вогню. «Діла, що на ній, погорять». Знищення нечестивих у цьому вогняному озері можна, без порушення

значення мови, назвати хрещенням. У цьому вогняному озері вони будуть занурені й знищені від кореня й до гілок.

Таким чином, **Іван говорив про два хрещення – одне, що рятує, і інше, що знищує.** І оскільки він звертався не до окремих осіб, чию долю він міг би передбачити, а до всього натовпу загалом, серед якого були як ті, що спасуться, так і ті, що загинуть, то він міг цілком правдиво сказати їм усім разом: «Він христитиме вас Святим Духом й огнем». Деякі з них отримає одне хрещення, а дехто – інше

Є деякі доброзичливі люди, які моляться про вогняне хрещення, і є навіть гімни, що закликають до хрещення вогнем. Такі молитви і гімни не можуть не викликати здригання у тих, хто знає, що насправді означає хрещення вогнем. Молімося понад усе про хрещення Духом, але особливо старанно будемо молитися про те, щоб бути врятованими від хрещення вогнем.

Мудра відповідь

(Луки 3:14)

Коли Іван Хреститель проповідував у пустелі, до нього з-поміж інших прийшли воїни і запитали: «А нам що робити? І він їм відповів: Нікого не кривдьте» (Луки 3:14). Людина, яка не володіє мудрістю Святого Духа, могла б сказати: «Негайно покиньте армію» – і тим самим накликала б на них неприємності, а на себе – тавро підбурювача до заколоту. Але Іван не взяв на себе відповідальність вказувати їм, як вони мають чинити, а дав їм просту євангельську настанову, переклавши відповідальність на них самих. **Солдати, які «нікого не кривдять», незабаром опиняються поза строєм. Солдат-християнин – це людина, яка ніколи не б'ється тілесною зброєю і чий єдиний меч – «меч духовний, який є Слово Боже» (Ефес. 6:17).**

Виправдані та прославлені

(Матв. 3:13)

Ісус Христос у плоті був представником людського роду, прикладом того, ким може стати все людство через єдність із Ним. **Усе, що Він зробив як людина, Він зробив для нас як наш представник, і кожна людина може вірою отримати всі чесноти кожного вчинку Його життя, так, ніби Він Сам його здійснив.**

Візьмемо, наприклад, Його хрещення. «На Нього Господь поклав гріх усіх нас» (Ісаї 53:6). «Оце Агнець Божий, що на Себе гріх світу бере!» (Івана 1:29). І коли народ прийшов хреститися в Йордані, сповідуючи свої гріхи, «тоді прибуває Ісус із Галілеї понад Йордан до Івана, щоб хреститись від нього» (Матв. 3:13).

І він (Іван) вірою засвідчив у цьому акті силу Його жертви, що очистила весь світ від гріха, а Дух також засвідчив прийняття цього очищеного людства Богом.

Ісус був охрещений як наш представник, сповідуючи наші гріхи; тому слова «Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав!» (Матв. 3:17) відносяться до нас, які «прийняті в Улюбленому» (Ефес. 1:6, пер. з англ.).

Відкриті небеса, Дух, що сходить, схвалення Отця – усе це належить нам в Ньому, Хто «учинив Собою очищення наших гріхів» (Євр. 1:3) і виправдав людство. **Цей славний факт навіть апостоли спершу не могли повністю прийняти**, і Петру було дане особливе видіння, у якому з особливою силою пролунала істина про те, що **у Христі всі люди виправдані та очищені**, «що від Бога очищене, не вважай за огидне того!» (Дії 10:15).

Ці слова тричі повторювалися у видінні, і, розповідаючи про нього, Петро сказав: «Та відкрив мені Бог, щоб я жадну людину не мав за огидну чи то за нечисту» (вірш 28), **показуючи тим самим, що у Христі Бог очистив кожну людину**. Звідси й ніжний заклик до тих, хто ще не зазнав благословення, як той, «кому подарований злочин, кому гріх закрито» (Псал. 32:1), **бо вони не знають цієї благословенної істини:**

- «Провини твої постирав Я, мов хмару, і немов мряку гріхи твої, навернися ж до Мене, тебе бо Я викупив!» (Ісаї 44:22).

- «А кого Він призначив, тих і покликав, а кого покликав, тих і виправдав, а кого виправдав, тих і прославив» (Римл. 8:30).

У Своєму хрещенні Христос явив людину виправданою і прийнятою.

Пізніше, ближче до кінця Свого земного життя, Він явив людину прославленою. На деякий час завісу було знято, і краса та слава Божественного образу засяяли та проголосили Його Сином Божим. Вибрані кілька Його учнів були «самовидцями Його величі. Бо Він честь та славу прийняв від Бога Отця» (2 Петра 1:16, 17).

І це Він прийняв як людина за людей; Він був нашим представником. Тому, бачачи Ісуса, увінчаного славою і честю, усе творіння з надією очікує на явлення всіх синів Божих, коли всі, кого Він виправдав, будуть також прославлені, коли праведність, здійснена для них і в них Божественним і Людським Сином, одягне їх в одержу білу і блискучу, у віссон чистий і світлий, і увінчає їх нев'янучою славою. «Улюблені, ми тепер Божі діти, але ще не виявилось, що ми будемо. Та знаємо, що, коли з'явиться, то будемо подібні до Нього, бо будемо бачити Його, як Він є» (1 Івана 3:2). І ще: «Який перемінить тіло нашого пониження, щоб стало подібне до славного тіла Його, силою, якою Він може і все підкорити Собі» (Филп. 3:21).

Втіха від схвалення

(Матв. 3:17)

Усі знають, як це підбадьорює, коли твою працю оцінюють гідно. Ми не говоримо про нездорову любов до оплесків, а лише про чесне визнання. **Дуже важко людині трудитися місяць за місяцем, а інколи й роками, бачачи, що її працю не розуміють, і не зневірися. Але саме так і сталося з Ісусом. Ніхто, навіть найближчі друзі чи рідні, не розуміли Його. Він не міг поговорити з кимось про Свою справу, знайти щире співчуття чи підбадьорення. Він вислуховував чужі біди, але Йому ні з ким було поділитися Своїми.**

Проте Він не зазнав невдачі і не занепав духом; причина цього полягала в тому, що Він мав довіреною особою Отця, від Якого завжди отримував співчуття. Не обійшлося і без слів підбадьорення, бо Господь сказав у присутності натовпу: «І ось голос почувся із неба: Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав!» (Матв. 3:17).

Ви скажете: «Звісно, цього достатньо для схвалення; якби я тільки міг отримати таке схвалення, мені було б байдуже до відсутності людського співчуття та визнання».

Що ж, ми теж можемо отримати таке підбадьорення. Про Єноха сказано: «Бо раніш, як його перенесено, він був засвідчений, що Богові він догодив» (Євр. 11:5).

Єнох отримав це свідоцтво завдяки своїй вірі, і нам віра принесе таку ж небесну похвалу.

То навіщо ж скаржитися на те, що нашу працю не оцінили? Якщо це те, що Бог дав нам робити, і ми, подібно до Христа, завжди робимо те, що подобається Йому, ми повинні бути задоволені й щасливі, навіть якщо всі люди проти нас. «Що ж скажем на це? Коли за нас Бог, то хто проти нас?» (Римл. 8:31).

Виконання всякої правди. Як Христос хрестився?

(Матв. 3:13-4:11)

Шкода, що така дивовижна подія, як те, що Людина Христос прийшов хреститися до того, хто проповідував «хрищення на покаєння для прощення гріхів» (Марка 1:4), колись була зведена до рівня суперечок щодо того, як саме Він був хрещений, начебто може бути більше одного способу це зробити. Це одна з хитрощів диявола, щоб відвернути розум людей від розгляду «таємниці благочестя» (1 Тим. 3:16).

Бачити численні зображення, де Христос стоїть по коліна у воді, а Іван, стоячи на сухому березі, ллє на Нього кілька крапель води з мушлі або чаші, достатньо, щоб подумати, що таке «мистецтво» – це карикатура. Правильно, що в нашій мові слова часто набувають зовсім іншого значення, ніж в оригіналі; але слово «хрестити» – це абсолютно грецьке слово, і його значення зараз таке саме, як і тоді, коли було написане Писання.

У нас є дуже просте, але виразне слово, а саме «занурювати», значення якого відоме всім. Занурювати одяг у фарбу – це зовсім інша справа, ніж побризкати його для прасування, і ніхто ніколи не переплутає одне з іншим. **Коли грек, чи то вчений, чи то селянин, говорив «хрестити», він мав на увазі тільки одне: окунати, занурювати, занурюватися, і тільки це.**

Так було б і в наших Бібліях, якби не той факт, що перекладачі перебували під впливом Риму. Жодна людина не слідує за Господом у хрещенні, якщо вона не входить у воду; бо очевидно, що ніхто не може «вийти із води», не ввійшовши в неї; і так було, коли Христос «виходив з води» (Марка 1:10) – на Нього зійшов Святий Дух у вигляді голуба. «І охристившись Ісус, зараз вийшов із води. І ось небо розкрилось, і побачив Іван Духа Божого, що спускався, як голуб, і сховався на Нього» (Матв. 3:16).

Якщо ми не «поховані з Ним хрищенням» (Римл. 6:4), то як ми можемо сподіватися воскреснути з Ним? Люди готові проїхати сотні миль, щоб постояти на тому самому місці, де, кажуть, стояв Христос, або побачити щось, що, як кажуть, належало Йому, хоча могли б просто «піти слідами Його» (1 Петра 2:21), не виходячи з дому, але вони не роблять цього, а навпаки, їдуть якнайдалі, щоб здійснити паломництво. **У спотвореній людській природі є любов до самообману.**

Чому Він хрестився? Чому Ісус прийняв хрещення від рук Івана? Він Сам дає відповідь на це запитання: «Так годиться нам виповнити усю правду» (Матв. 3:15).

Життя Ісуса з Назарета має такі глибини й широти, які ще ніхто не досліджував. У цій дії ми бачимо Його як єдине ціле з тими, кого Він прийшов викупити. Ми повинні пам'ятати, що, хоча Він був Богом, Він був і Боголюдиною, Він був «в подобі гріховного тіла» (Римл. 8:3). Він «став під Законом» (Гал. 4:4) –

на Ньому лежав гріх усього світу, і Він відчував його тягар так, як жодна людина ні до, ні після не відчувала своїх власних гріхів. Але Він віддав Себе як знаряддя праведності, так само, як і ми повинні робити це, і засвідчив Своє повне прийняття життя Отця. Він заявив, що живе Отцем, і ми повинні жити Ним: «Як Живий Отець послав Мене, і живу Я Отцем, так і той, хто Мене споживає, і він житиме Мною» (Івана 6:57).

Тільки так може виповнитися вся праведність, і навіть Христос нічого не міг зробити Сам від Себе. Це найміцніший зв'язок, що з'єднує нас із Ним. Він став єдиним з нами в нашому гріху, щоб ми могли бути єдині з Ним у Його праведності. Той факт, що Він виконав усю праведність, є доказом того, що і ми в Ньому можемо мати ту саму повноту.

Необхідні спокуси. Його перемога

(Матв. 3:13-4:11)

Ісус отримав найвищий знак схвалення, який тільки небо могло дарувати, і після цього прийшло спокушення. У цьому світі необхідно, щоб протягом деякого часу ми «засмучені трохи тепер, якщо треба, всілякими випробовуваннями, щоб досвідчення вашої віри було дорогоцінніше за золото, яке гине, хоч і огнем випробовується, на похвалу, і честь, і славу при з'явленні Ісуса Христа» (1 Петра 1:6, 7). «Майте, брати мої, повну радість, коли впадаєте в усілякі випробовування, знаючи, що досвідчення вашої віри дає терпеливість. А терпеливість нехай має чин досконалий, щоб ви досконалі та бездоганні були, і недостачі ні в чому не мали» (Якова 1:2-4).

«Бо належало, щоб Той, що все ради Нього й усе від Нього, Хто до слави привів багато синів, Провідника їхнього спасіння вчинив досконалим через страждання. Бо Хто освячує, і ті, хто освячується усі від Одного. З цієї причини не соромиться Він звати братами їх» (Євр. 2:10, 11). Ісус, «прийнявши вигляд раба» (Филп. 2:7), повинен був пройти через усе те, що доводиться зносити найнижчому слугі. Прийнявши людське тіло, Він мусив нести всі немочі плоті, і саме для цього Він прийшов.

Спокуси необхідні, щоб упокорити нас і навчити залежності від Бога. Нехай той, хто страждає від спокус, пам'ятає з досвіду Христа, що спокуси не є доказом того, що він не є сином Божим. Пам'ятайте також, що саме Дух Божий повів Ісуса в пустелю для спокус.

- «Бо в чому був Сам постраждав, випробовуваний, у тому Він може й випробовуваним допомогти» (Євр. 2:18).

- «А Він був ранений за наші гріхи, за наші провини Він мучений був, кара на Ньому була за наш мир, Його ж ранами нас уздоровлено!» (Ісаї 53:5).

Його перемога – це наша перемога, тому що Він поніс на Собі наші гріхи. Тому, якщо ми пам'ятатимемо про Його спокуси, Його випробування і Його перемогу, ми можемо вберегти себе від багатьох бід.

І Івана 5:4: «А оце перемога, що світ перемогла, віра наша».

Головною спокусою, яку довелося пережити Христу і яка двічі повторилася, був сумнів у тому, що Він справді є Сином Божим. **Не слід вважати це чимось легковажним. Це була боротьба не на життя, а на смерть, і в Ісуса була сильна спокуса засумніватися в словах, які Він почув під час Свого хрещення:** «Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав!» (Матв. 3:17). Була сильна спокуса засумніватися у Своїй місії. Після сорока днів посту на самоті, коли здавалося, що Він залишений Богом і людьми, коли Він не бачив нікого, крім хижих звірів, дуже легко було б засумніватися. Але Він не піддався їм. Завдяки Його перемозі ми можемо відбити спокусу, щойно вона з'явиться.

Пам'ятайте про те, що Його «випробуваного в усьому, подібно до нас» (Євр. 4:15) і що жодні інші спокуси не приходили до Нього, окрім тих, що зазвичай бувають у людей. Але до Нього прийшли всі спокуси, які коли-небудь приходять до людини. Тож не забуваймо, що **в жодної людини не було такого почуття зневіри чи сумніву, яке не гнітило б Господа Ісуса.**

Прочитайте 22-й псалом і ви побачите, через що Він пройшов і як вийшов переможцем. Як Він пройшов через боротьбу, вийшовши переможцем, так нехай буде і з нами, навіть якщо нас багато разів перемагав спокусник, «але в цьому всьому ми перемагаємо Тим, Хто нас полюбив» (Римл. 8:37).

Спокуса Христа. Влада над апетитом

(Матв. 3:13-4:11)

Перша спокуса, природно, стосувалася апетиту. Де людина втратила своє панування, там вона має його й віднайти. **Той, хто може контролювати свій апетит, може перемогти все. Людина, яка у Христі є абсолютним господарем самої себе, всього свого тіла, є господарем усього світу.** Їй дана «влада над народами» (Об'явл. 2:26, пер. KJV)

Це якраз те питання, до якого більшість людей найбільш чутливі.

Вони люблять слухати про Євангеліє, але не хочуть чути нічого про перемогу над апетитом. Багато хто, зробивши великі жертви заради своєї віри, повертаються назад і більше не ходять з Господом, коли постає питання про їжу і пиття. **Люди, які готові відмовитися від свого становища, щоб дотримуватися суботи, відступають, коли їх просять відмовитися від якихось ласощів, до яких вони прив'язані.** Але «не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих» (Матв. 4:4).

Коли ми задовольняємося одним лише Словом Божим, тоді дійсно маємо спільність з Ним.

Спокуса Христа. Віра проти самовпевненості

(Матв. 3:13-4:11)

Друга спокуса була пов'язана із самовпевненістю. Якщо сатані не вдається змусити нас оступитися в один бік, то, коли ми відвертаємося від нього, він намагається штовхнути нас в протилежний. Перша спокуса продемонструвала довіру Ісуса до Отця, тож диявол хотів спотворити цю довіру і зробити її самовпевненістю.

Не думайте, що довіру до Бога можна довести до такої крайності, щоб вона стала самовпевненістю. Це далеко не так. Самовпевненість ніяк не пов'язана з вірою. Вона прямо протилежна їй. Тому Ісус не піддався спокусі.

Його віра в Бога врятувала Його від самовпевненості. Так, **Бог обіцяв берегти ноги Своїх дітей від спотикання, але не тоді, коли вони свідомо йдуть шляхом диявола.** Охороняються ті, хто зробив Господа своїм притулком: «Хто живе під покровом Всевишнього, хто в тіні Всемогутнього мешкає, той скаже до Господа: Охороно моя та твердине моя, Боже мій, я надіюсь на Нього! Бо Він тебе вирве з тенет птахолова, з моровиці згубної, Він пером Своїм вкриє тебе, і під крильми Його заховаєшся ти! Щит та лук Його правда. Не будеш боятися страху нічного, ані стріли, що вдень пролітає, ані зарази, що в темряві ходить, ані моровиці, що нищить опівдні, впаде тисяча з боку від тебе, і десять тисяч праворуч від тебе, до тебе ж не дійде!... Тільки своїми очима подивишся, і заплату безбожним попобачиш, бо Господа, охорону мою, Всевишнього ти учинив за своє пристановище! Тебе зло не спіткає, і до намету твого вдар не наблизиться, бо Своїм Анголом Він накаже про тебе, щоб тебе пильнували на всіх дорогах твоїх, на руках вони будуть носити тебе, щоб не вдарив об камінь своєї ноги!» (Псал. 91:1-12).

Обітниця здійснилася у випадку з Ісусом тільки тому, що Він не послухався пропозиції спокусника.

Ми не маємо права використовувати свою силу інакше, як у законній справі. «Сміливі» подвиги, які правильніше було б назвати нерозсудливими, щоб показати, на що ми здатні або що можемо витерпіти, засуджуються Його перемогою. Бог дає нам сили на кожен день.

- «І як дні твої, так буде і сила твоя» (П. Зак. 33:25, пер. з англ.).

- «Досягла вас спроба не інша, тільки людська; але вірний Бог, Який не попустить, щоб ви випробовувалися більше, ніж можете, але при спробі й полегшення дасть, щоб знести могли ви її» (1 Кор. 10:13).

Нам не потрібно заздалегідь проводити експерименти, щоб дізнатися, чи зможемо ми витримати випробування, коли воно прийде, «кожний день має досить своєї турботи» (Матв. 6:34). «Це милість Господня, що ми не погинули, бо не покінчилось Його милосердя» (Пл. Єрем. 3:22).

Спокуса Христа. Спокуса честолюбством

(Матв. 3:13-4:11)

Найвищою спокусою було честолюбство, і навіть більше, саме те честолюбство, яке спричинило падіння ангелів. Показуючи Ісусові всі царства світу та їхню славу, диявол сказав: «Це все Тобі дам, якщо впадеш і мені Ти поклонися!» (Матв. 4:9).

За значно менше багато хто продав себе дияволу. Мати всю землю! Саме для цього Христос і прийшов на цю землю, і тут вона була вільно запропонована Йому. Ні, не вільно, бо була одна умова, яка повністю позбавляла цю пропозицію цінності, а саме: **Він мав стати рабом диявола**. Але раб – не цар, а господар цієї землі має бути царем: «Той, Хто має право» (Єзек. 21:27), Він володіє землею, бо вона належить Йому **по праву праведності**, яку Він має.

Більше того, це був той «злий сучасний вік» (Гал. 1:4), яким Бог не хотів, щоб людина володіла. Христос прийшов не для того, щоб дати його нам, а «щоб від злого сучасного віку нас визволити» (там само). І саме тут багато хто робить фатальну помилку.

Це був «світ майбутній» (Євр. 2:5), світ, який Бог підпорядкував людині. Земля була новою, вільною від усякого прокляття гріха, коли Бог дав її людині. Це спадок праведності, до якого покликав нас Бог. Обіцянка Аврааму, що він і його потомство володітимуть усім світом, була дана лише «праведністю віри» (Римл. 4:13).

Християни не мають права претендувати на цей світ у його нинішньому вигляді. Христос задовольнився тим, що не володів ним навіть у тому, щоб мати місце, де голову прихилити; так само як і Авраам не мав достатньо місця для свого табору.

- «Ісус же йому відказав: Мають нори лисиці, а гнізда небесні пташки, Син же Людський не має ніде й голови прихилити!» (Луки 9:58).

- «Та спадщини на ній Він не дав йому навіть на крок, але обіцяв дати її на володіння йому й його родові по ній, хоч дитини не мав він» (Дії 7:5).

Багато християн помилково вважають, що, здобуваючи владу у цьому світі, вони наблизять Царство Боже. Вони уявляють, що війнами й боротьбою наблизять Царство і прискорять час, коли воля Божа буде виконуватися на землі так само, як на небі. Нехай кожен добре зрозуміє, що для того, щоб отримати хоч якусь частку цього світу, він повинен коритися «богу світу цього» (2 Кор. 4:4, пер. KJV), тобто дияволу. **Тією ж мірою, якою церква здобуває мирську владу, вона втрачає духовність, і тому, коли церква – не справжня церква Христа, а та, яка на виду у світу, – здобуде владу над усім світом, так що зможе диктувати умови урядам, вона сама стане світом.**

Момент, коли вона почне святкувати те, що вона назве своєю перемогою над світом, означатиме її повне підпорядкування владі диявола. Стережіться

брати дари від диявола: за ними завжди тягнеться міцний ланцюг, і кожна ланка – це пастка.

«Тоді каже до нього Ісус: Відійди, сатано! Бож написано: Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому! Тоді позоставив диявол Його...» (Матв. 4:10, 11).

У цьому була сила, яка перемагає світ. Диявол пропонував Ісусові всі царства цього світу, але Ісус, звелівши йому піти, показав, що в Нього є влада, яка перевищує владу всіх царств землі. Він має силу і владу над богом цього світу. Цю владу Він дає кожному зі Своїх послідовників. Коли Христос вірою оселяється в наших серцях, ми «зміцняємось усякою силою за могучістю слави Його» (Колос. 1:11).

Він дав Своїм учням «силу та владу над усіма демонами» (Луки 9:1): «Тож підкоріться Богові та спротивляйтесь дияволу, то й утече він від вас» (Якова 4:7).

Так само, як диявол підкорявся наказам Ісуса, він підкориться і нашому слову, якщо ми «противемося йому, тверді в вірі» (1 Петра 5:9).

Він не може мати більшої влади над тим, хто перебуває в Христі, ніж мав над Самим Христом.. «Отож, коли тілом Христос постраждав за нас, то озбройтеся й ви тією самою думкою, бо хто тілом постраждав, той перестав грішити» (1 Петра 4:1).

Візьміть до уваги

(Матв. 3:3)

Апостол Петро дає нам таку настанову: «Улюблені, не дивуйтесь огневі, що вам посилається на випробовування, немов би чужому випадку для вас. Але через те, що берете ви участь у Христових стражданнях, то тіштеся, щоб і в з'явленні слави Його раділи ви й звеселялись» (1 Петра 4:12, 13).

Саме думка про те, що в спокусах ми причетні до страждань Христа, дає нам змогу вважати все це «повною радістю», коли ми впадаємо в різні спокуси. «Майте, брати мої, повну радість, коли впадете в усілякі випробовування» (Якова 1:2). «Бо в чому був Сам постраждав, випробовуваний, у тому Він може й випробовуваним допомогти» (Євр. 2:18).

Ми повинні перемагати, як переміг Сам Христос (див. Об'явл. 3:21). «Отож, коли тілом Христос постраждав за нас, то озбройтеся й ви тією самою думкою, бо хто тілом постраждав, той перестав грішити» (1 Петра 4:1). Тому нам слід уважно вивчити розповідь про велику спокусу Ісуса в пустелі.

Насамперед пам'ятайте, що велика спокуса настала відразу після помазання Святим Духом. Тому нехай ніхто не думає, що чудесне благословення – це запорука свободи від випробувань. Швидше зробіть висновок, що Бог, передбачаючи жорстокі спокуси, готує вас до їхнього успішного подолання. Сатана спокушає найсильніше після того, як людині було надано велику допомогу, бо знає, що може застати душу зненацька. Про царя Уззійю ми читаємо: «І пронеслося ім'я його аж надто далеко, бо він дивно зробив, щоб допомогти собі, так що став сильним. А як він зміцнів, запишалося його серце аж до зіпсуття, і він спроневірився Господеві, Богові своєму» (2 Хронік 26:15, 16). «Тому то, хто думає, ніби стоїть він, нехай стережеться, щоб не впасти» (1 Кор. 10:12).

Перші записані слова сатани, звернені до Ісуса, були: «Коли Ти Син Божий». Він хотів змусити Ісуса засумніватися у Своему синівстві. **Немає способу, яким сатана змушує падати більше людей, ніж вселяти в них сумніви, що вони прийняті Богом. І ці спокуси найчастіше приходять саме після великого духовного піднесення. Сатана буде намагатися змусити нас засумніватися в своєму досвіді або думати, що Бог залишив нас.**

У такі моменти дуже приємно усвідомлювати, що ми маємо те саме запевнення, яке мав Сам Христос. Що послужило Йому доказом того, що Він є Сином Божим? Це було Слово Боже, яке прозвучало до Нього після хрещення: «Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав!» (Матв. 3:17). Те ж саме слово приходить до нас: «Ми тепер Божі діти», і Він називає нас «улюбленими» (1 Івана 3:2). «Любов удосконалюється з нами так, що ми маємо відвагу на день судний, бо який Він, такі й ми на цім світі» (1 Івана 4:17)

Спокуси

(Матв. 4:1-11)

Нехай ніхто не обманює себе думкою, що, віддалившись від суспільства і спілкування з людьми, він буде вільний від спокус. **Пам'ятайте, що Ісус зустрів найсильніші спокуси на самоті в пустелі.** Лютер у своїй чернечій келії страждав від спокус, що перевершують усе, що коли-небудь приходило до нього в колі його товаришів. Немає такого місця на землі, де людина не піддавалася б спокусам, й усамітнення в у монастирі чи печері відлюдника не дає жодного імунітету від них. **Бог помістив людей у світ, і саме тут вони мають вести боротьбу і здобувати перемогу.**

Це не означає, що усамітнення іноді не корисне для християн; це далеко не так. Таємне місце молитви – це те, де небесна рослина вкорінюється найміцніше в Божественному ґрунті. Але той, хто тікає від того, що називається «світом», щоб уникнути спокус, тим самим показує себе вже переможеним; і та слабкість, яку він проявляє у втечі, зробить його легкою здобиччю для спокус, які все одно його знайдуть. Ми не повинні навмисне шукати спокус. Ми маємо уникати їх, коли це можливо. **Але той, хто не може здобути перемогу там, де Бог його поставив, напевно, не зможе перемогти і в іншому місці.**

Усяким Словом

(Луки 4:4)

Людина житиме кожним словом Божим. У кожному Його слові міститься життя. Яке б Боже слово ми не взяли, це і є життя, незалежно від того, розуміємо ми його чи ні. Але коли ми отримуємо життя в одному слові, ми не можемо відкинути його в іншому слові й при цьому зберегти це життя. Хоча кожне слово Боже має для нас життя і одного слова достатньо, щоб дати нам життя, ми повинні жити кожним словом Божим, яке приходить до нас від Нього. Так ми матимемо життя і матимемо його з достатком.

Тільки хлібом?

(Матв. 4:4)

«Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що походить із уст Божих» (Матв. 4:4). Це слова Христа, і їхнє застосування настільки ж всеохоплююче, як і поняття «людина». **Кожному з нас слід запитати себе, чи ми знаходимо життя в Божому слові, чи живемо лише фізичною їжею? Якщо друге, то ми, безперечно, живемо не так, як задумано Богом.**

Дехто з нас витрачає багато часу на думки про те, що будемо їсти і як це здобути. Звісно, в такому разі ми повинні вітати будь-який додатковий засіб для життя, який нам доступний, і намагатися використовувати все, що він дає, для нашого блага.

Бог – Творець і Хранитель усього живого, і Він хоче, щоб людина визнала цей факт. Саме Він дає поживу кожному живому створінню. Саме Він послав ізраїльтянам манну прямо з неба, щоб вони зрозуміли, що за всіма діями природи стоїть Бог і Його Слово, без якого ці процеси миттєво припинилися б.

Але якщо не в усьому, що росте, є життя для людини, то в кожному слові, сказаному Богом, є життя для неї. **І це життя ми отримуємо через віру. Проста, досконала віра, з'єднана навіть із найменшим словом Божим, становить «віру, хоч як зерно гірчичне» (Матв. 17:20), здатну зрушити гори. Бог є життя, а віра з'єднує нас із Богом; і той, хто з'єднаний із Богом, не може померти, доки Бог не допустить цього; і навіть тоді він просто «спить» до певного часу, все ще маючи вічне життя у Христі.**

Довіряти, а не спокушати

(Матв. 4:5-7)

Часто те, що видається за довіру до Бога, є нічим іншим, як спокушанням Бога. Христос зазнав великої спокуси саме в цьому, щоб ми могли навчитися відрізнити довіру Богові від спокушання Його. У розповіді про спокусу Христа в пустелі ми читаємо: «Тоді забирає диявол Його в святе місто, і ставить Його на наріжника храму, та й каже Йому: Коли Ти Син Божий, то кинься додолу, бож написано: Він накаже про Тебе Своїм Анголом, і вони на руках понесуть Тебе, щоб об камінь коли не спіткнув Ти Своєї ноги. Ісус відказав йому: Ще написано: Не спокушуй Господа Бога свого!» (Матв. 4:5-7).

Існує така річ, як перекручення Божої істини на неправду, і це завжди відбувається, коли диявол цитує Писання. Слова, які диявол процитував із 91-го псалма, були звернені до тих, хто живе в потаємному місці Всевишнього, перебуваючи під покровом Всемогутнього, беручи Його істину за свій щит і броню, а не до тих, хто самовпевнено нехтує Божим словом і робить те, чого Він не наказав. Христос був збережений, бо довіряв Отцеві; але не може бути справжньої довіри без Божої заповіді і обітниці. Оскільки не було Божої заповіді Христу кидатися з вершини храму, і не було жодної потреби це робити, Він не міг би претендувати на жодну Божу обітницю, якби зробив це.

Господь говорить нам, що там, де буває гріх, набагато рясніше буває благодать; і тоді постає питання: «Позостанемося в гріху, щоб благодать примножилась?» (Римл. 6:1). Іншими словами, чи повинні ми робити зло, щоб прийшло добро? Ні в якому разі. Благодать рясніє тільки для того, щоб ми могли врятуватися від гріха, у якому опинилися; **продовжувати свідомо чинити гріх після того, як Божа благодать показала нам його, означало б спокушати Бога, а не довіряти Йому.** Це було б спробою змусити Його зректись Себе, даючи Свою благодать, потурати гріхові та примножувати його, замість того, щоб помилувати й очистити від нього.

Якось ми дізналися про одну матір, яка помилково вважала, що виявляє любов до свого хлопчика, дозволяючи йому в усьому чинити по-своєму і ніколи не караючи його ні за які провини. У результаті, подорослішавши, він перестав зважати на неї та її волю і став нестерпним не тільки для сторонніх, а й навіть для власної матері. Запізно вона почала турбуватися про його спасіння і покликала священника, щоб якось виправити свою недбалість; але, як і слід було сподіватися, юнак не слухав жодного слова поради чи докору. І тоді мати, в дусі тієї слабкості, яку багато хто плутає з благочестивою покорою, сказала: «Ну, я нічого вже не можу зробити, лишається тільки довіритись обітницям Божим»

Але не було такої обітниці, на яку вона могла б покласти. Вона знехтувала обітницею «привчай юнака до дороги його, і він, як постаріється, не уступить з неї» (Прип. 22:6). Єдине слово, яке пасувало до цієї ситуації, і яке не

несло в собі жодної втіхи, було: «Дитина, залишена тільки собі, засоромлює матір свою» (Прип. 29:15). Тож її уявна довіра була всього лише самовпевненістю.

Багато людей, яким Божі заповіді відкрито говорять про їхній обов'язок, відмовляються коритися і при цьому уявляють, що довіряють Господу, тоді як насправді спокушають Його. Коли вони просять Бога охороняти й рятувати їх, але при цьому відмовляються слухатися Його слова, то насправді просять Його порушити власне слово. Але написано: «Не спокушуй Господа Бога свого».

Коли люди йдуть у місця, де їм не слід бути, лише щоб задовольнити нездорову цікавість, а не для того, щоб шукати й рятувати тих, хто гине, вони піддаються спокусі сатани, якій чинив опір Христос. Коли ж людина йде шляхом обов'язку, вона може спокійно довіритися Господу, де б вона не перебувала і за яких би обставин не була; але йти без потреби на територію ворога – значить спокушати Бога й накликати на себе погибель.

Розповідають, що Вільгельм III під час одного з боїв опинився в дуже небезпечному місці, і офіцер, який приніс йому послання, затримався поруч після того, як виконав завдання. Король сказав офіцеру, що той наражається на небезпеку, на що офіцер відповів: «Але і ваша величність у небезпеці». «Я в безпеці, – відповів король, – тому що обов'язок кличе мене сюди; а твоя присутність не обов'язкова, і ти не в безпеці». Через кілька хвилин того чоловіка вбило ядро, а король залишився неушкодженим. Незалежно від того, правдива ця історія чи ні, вона ілюструє той факт, що єдине безпечне місце для будь-якої людини – це місце виконання обов'язку. **Перебуваючи на шляху, визначеному Богом, вона може сказати: «Безпечний я, і не боюсь» (Ісаї 12:2).**

Часто буває так, що робота, яка видається служінням Господу, насправді виконується з інших мотивів. Історик Мосхайм каже: «Що таке людина! Найкращі люди часто служать Богу й собі, думаючи, що служать лише Богові». **Багато чого, що вважається захистом віри, робиться за намовлянням ворога істини, а не за велінням Господа.** Ті, хто називає себе християнами, часто дозволяють втягнути себе в суперечки через нехристиянські глузування. Коли вони вступають у диспути, бо бояться, що їх назвуть боягузами, якщо вони не відповідатимуть, вони не наслідують приклад Христа. Він не робив нічого лише для того, щоб довести, що Він Син Божий».

Ми часто чуємо про необхідність говорити за Бога, але рідко про важливість мовчати заради Нього. Ісус часто мовчав, коли книжники й фарисеї намагалися спровокувати Його на розмову, щоб підловити на словах. Так і ми часто можемо виявити свою довіру до Бога і впевненість у Його істині саме мовчанням. Ось приклад: «Я сказав: Пильнувати я буду дороги свої, щоб своїм язиком не грішити, накладу я вуздечку на уста свої, поки передо мною безбожний. Занімів я в мовчанні, замовк про добро» (Псал. 39:1, 2).

Існує таке поняття, як кидати перлини істини перед свинями, що є забороненим. Хто може знати, коли слід говорити, а коли мовчати? Хто може знати, що є абсолютно правильним в кожному конкретному випадку? **Тільки**

Христос ніколи не помилявся, і тільки ті, в кому Він перебуває, можуть бути вбережені від спотикання. «Хто покладається на своє серце, той нерозумний»; але Господь обіцяв, що той, хто приймає Його слова і тримається тільки за них, «збагне справедливість та право, і простоту, всіляку дорогу добра» (Прип. 2:9). Тоді «надійся на Господа всім своїм серцем, а на розум свій не покладайся! Пізнавай ти Його на всіх дорогах своїх, і Він випростує твої стежки» (Прип. 3:5, 6).

Ще написано

(Матв. 4:6, 7)

Необхідність знайомства з усім Писанням видно з розповіді про спокусу Ісуса в пустелі. Диявол намагався спонукати Його кинути з вершини храму, кажучи: «Написано: Він накаже про Тебе Своїм Ангелам, і вони на руках понесуть Тебе, щоб об камінь коли не спіткнув Ти Своєї ноги» (Матв. 4:6). Ісус негайно відповів: «Ще написано: Не спокушуй Господа Бога свого» (вірш 7).

Цим Спаситель не хотів сказати, що процитований Ним вірш суперечить іншому або навіть змінює його, але це був найкоротший спосіб указати на те, що той уривок із Псалмів не виправдовує самовпевненості. **Цей вірш, як очевидно з контексту, стосується Божого захисту над Його народом у випробуваннях, які приходять на них, а не тих ситуацій, у які люди навмисно кидаються самі.**

Ісус не вступав у дискусію з дияволом щодо значення текстів Писання, але змусив його замовкнути віршем, який ясно показував, що диявол перекутив Писання

Тому, хоча ми завжди повинні сприймати кожен текст саме так, він написаний, що більше Писання ми знаємо і пам'ятаємо, то менше ми схильні неправильно його тлумачити, бездумно припускаючи, що воно каже те, чого насправді не каже.

Слава, що в'яне

(Матв. 4:8-10)

«Знов диявол бере Його на височезную гору, і показує Йому всі царства на світі та їхню славу, та й каже до Нього: Це все Тобі дам, якщо впадеш і мені Ти поклонишся! Тоді каже до нього Ісус: Відійди, сатано! Бож написано: Господеві Богові своєму вклоняйся, і служи Одному Йому!» (Матв. 4:8-10).

Коли сатана показав Христу царства цього світу і їхню славу, він зробив це в одну мить. Безсумнівно, він розумів, що ця картина не витримає перевірки.

Навіть у цьому житті слава, яку дає Бог, краща за славу світу. Бог пропонує нам хрест Христовий, але той, хто несе його, знаходить у ньому славу.

Світ вабить обіцянкою своєї слави, але цей шлях веде до смертної кари й остаточного розчарування.

Вигнання бісів

(Матв. 4:10)

Коли Ісус повернувся з пустелі спокуси, де переміг диявола, Він пішов по всій країні, зцілюючи всіх, хто був одержимий бісами. Вигнання бісів було однією з найпомітніших ознак Його служіння на землі.

- «Тому то з'явився Син Божий, щоб знищити справи диявола» (1 Івана 3:8) – і самого диявола.

- «А що діти стали спільниками тіла та крові, то й Він став учасником їхнім, щоб смертю знищити того, хто має владу смерті, цебто диявола» (Євр. 2:14).

Слово спасіння, яке було проголошене Господом, було підтверджено тими, хто чув Його. Христос сказав Своїм учням: «Як Отець послав Мене, і Я вас посилаю» (Івана 20:21). І коли Він послав їх на проповідь, «дав їм силу та владу над усіма демонами» (Луки 9:1).

Без вигнання бісів їхнє служіння було б безуспішним. Якби вони не мали сили виганяти бісів, вони не змогли б виконати роботу Господа. **Ця сила обов'язково супроводжує проповідь Євангелія Ісуса Христа аж до кінця світу. Проповідь, яка не призводить до вигнання бісів, не є проповіддю істинного Євангелія.** Це очевидно для кожного, хто пам'ятає, що гріх від диявола: «Хто чинить гріх, той від диявола» (1 Івана 3:8).

Диявол – правитель нинішнього лукавого світу, «князь, що панує в повітрі, дух, що працює тепер у неслухняних» (Ефес. 2:2).

Тому звільнення душі від гріха означає вигнання диявола. Павло був посланий до язичників «відкрити їм очі, щоб вони навернулись від темряви в світло та від сатаниної влади до Бога» (Дії 26:18).

Поки сатана не вигнаний з людини, вона є дитиною гріха; вона перестав грішити тільки тоді, коли сатана вигнаний. Усе це ясно видно з розповіді про боротьбу Христа із сатаною в пустелі. Там Він показав Свою владу над дияволом, ту ж саму владу, яку Він мав завжди; бо коли Він сказа: «Відійди, сатано!» (Матв. 4:10), диявол не міг більше залишатися. **Але ця влада була тією ж самою, якою Христос протистояв усім спокусам диявола, який схиляв Його до гріха. Тому сила, яку Христос дає Своїм послідовникам і сьогодні над усіма бісами, повинна проявлятися в житті, не заплямованому порушенням Божого Закону.**

Один письменник сказав: «Без сили Божої, що зберігає, ми ніколи не будемо в безпеці, поки не досягнемо небес». І це, безсумнівно, правда, але слід знати, що **безпека святих на небесах буде зумовлена тільки Божою силою, що зберігає. Ось чому Бог відкрив нам дещо про славу небес, щоб ми знали, на яку силу можемо покладатися вже тепер.**

Спасенні на небесах ніколи не будуть у більшій безпеці, ніж душі тут і зараз, на цій землі, які повністю й постійно довіряють вічному Богові.

Спокуса Господа і розум Христовий

(Матв. 4:13)

Є одне надзвичайно дорогоцінне свідчення в оповіді Луки про спокусу Господа в пустелі. Воно таке: «І диявол, скінчивши все цеє спокушування, відійшов від Нього до часу» (Луки 4:13). Христос був спокушуваний заради нас. «Бо в чому був Сам постраждав, випробовуваний, у тому Він може й випробовуваним допомогти» (Євр. 2:18). **Як Він може допомогти нам у спокусі? Вкладаючи в нас Свій розум**, як апостол Павло в Посланні до филип'ян 2:5 закликає нас дозволити Йому це робити: «Нехай у вас будуть ті самі думки, що й у Христі Ісусі». «Отож, коли тілом Христос постраждав за нас, то озбройтеся й ви тією самою думкою, бо хто тілом постраждав, той перестав грішити, щоб решту часу в тілі жити вже не для пожадливоростей людських, а для Божої волі» (1 Петра 4:1, 2). **Тому кожен, хто озброєний розумом, з яким Христос протистояв спокусам, страждає разом із Ним і також перемагає разом з Ним. Сатана буде люто спокушати нас, але в нас є втішна думка, що, коли ми протистоїмо йому з розумом Христовим, він відступить від нас на певний час. Згодом він повернеться, сподіваючись заскочити нас зненацька; але на якийсь час ми можемо залишитись цілковито наодинці з Господом, щоб набратися нової сили для наступної боротьби.** Диявол втече від нас, коли ми будемо протистояти йому твердо у вірі; але Христос обіцяв, що ніколи не залишить нас і не покине. **З Його постійною присутністю нам не потрібно боятися навіть найжорстокішого нападу ворога.**

Кожна спокуса

(Матв. 4:13)

«І диявол, скінчивши все цеє спокушування, відійшов від Нього до часу» (Луки 4:13). Ми бачимо, що в тексті міститься підбадьорення. **Кожна спокуса була випробувана проти Христа, кожна стріла вистрілила, і всі вони зазнали невдачі.** Не залишилося жодної невипробуваної зброї, яку сатана міг би обрушити на християнську броню. Ці обладунки відбили всі знаряддя ворожого арсеналу. Кожного спокушуваного підбадьорює усвідомлення того, що його спіткала не унікальна спокуса, а звичайна для людини. Але найбільша втіха і сила – в усвідомленні того, що до нас не може прийти спокуса, яка не приходила б «Людині Христу Ісусу». Він був спокушений у всьому, як і ми, але був без гріха; і Він дає нам Свою віру – «віру Ісуса», що здатна загасити всі вогняні стріли ворога. Його віра вже зробила це; ця віра і є тією перемогою, що перемогла світ.

Надмірна благодать

(Івана 1:29)

Жертви і приношення, які Бог наказав приносити Ізраїлю в давнину, мали на меті показати народові роботу Ісуса Христа, «Агнця Божого, що на Себе гріх світу бере» (Івана 1:29). Коли Ізраїль переставав бачити Христа у своїх жертвоприношеннях, вони стали марними й нічим не кращими за язичницькі. не вважав їх жертвами, принесеними Йому, а радше поклонінням якомусь хибному богові, що існував тільки в спотвореній уяві людей.

Таким чином, Ізраїль міг бути винним в ідолопоклонстві, навіть номінально поклоняючись Єгови. «Чи ж жертви та хлібні приноси за тих сорок літ на пустині Мені ви приносили, доме Ізраїлів? Ви ж носили Саккута, свого царя, та Кевана, свої виображення, зорю ваших богів, що собі поробили» (Амоса 5:25, 26). Поклоніння Єгови не вимагало безцільного пролиття крові, як це було в культі Молоха. Але, коли Ізраїль ігнорував вчення про жертви за гріх, кров проливалася без даремно. І той факт, що це масове позбавлення життя здійснювалося в ім'я Єгови, робив його не кращим у Його очах, ніж жахливі язичницькі жертви Молохові.

«Та Мене ти не кликав, о Якове, не змагався за Мене, Ізраїлю. Ти Мені не приводив ягнят цілопалень своїх, і своїми жертвами не шанував ти Мене... тільки своїми гріхами Мене ти турбував та своїми провинами мучив Мене!» (Ісаї 43:22-24). Христос, який несе на Собі гріхи всього світу, є проявом Бога не тільки на три з половиною роки, а й на весь період земної історії.

Бог узяв на Себе обов'язок підтримувати життя всіх Своїх створінь, забезпечувати їх життям, диханням і всім необхідним. **Він віддає Своє життя у розпорядження людей і дає їм вільний вибір щодо того, що вони з ним зроблять. Жодна думка, жодне слово чи вчинок ніколи не виникли, якщо б це не стало можливим завдяки Богу, Який надав необхідну для цього силу. Жоден гріх не міг би бути здійснений, якби Бог не давав життя і силу грішним людям.**

Для Господа не є тягарем підтримувати в ідеальному стані все Своє безмежне творіння. «Той, Хто зорі виводить за їхнім числом та кличе ім'ям їх усіх! І ніхто не загубиться через всесильність та всемогутність Його.» (Ісаї 40:26). Але, хоча Господа не виснажує забезпечувати людей усім необхідним і навіть більше, ніж вони можуть використати, Йому все ж важко бачити, коли Його життя (*ред.: тому що Його життя забезпечує їхнє життя*) використовується для гріховних цілей. Це настільки суперечить Його природі, що засмучує Його понад наше розуміння: «Тільки своїми гріхами Мене ти турбував та своїми провинами мучив Мене!» (Ісаї 43:24, перекл. І. Огієнка); «Ти змушував Мене служити гріхами твоїми, беззаконнями твоїми обтяжував Мене» (пер. KJV).

Господь каже: «Я, Я є Той, Хто стирає провини твої ради Себе» (Ісаї 43:25). **Господь більше, ніж люди, прагне покінчити з гріхом. Гріх виснажує Його більше, ніж нас. Тому заради Себе Самого Він стирає його. Ніхто не повинен боятися, що Господь не пробачить його гріхи, бо вони занадто великі. Якщо людина втомилася від свого гріха, то Господь набагато більше втомлений ним і заради Себе Самого Він прощає його.**

Оскільки кожна душа на землі грішна і всі живуть завдяки силі, що виходить від Господа, очевидно, що саме Господь несе на Собі весь тягар гріха. Багато людей навіть не усвідомлюють цього тягара, але Господь несе тягар кожного, і незалежно від того, відчують люди цей тягар чи ні, Його це втомлює. справедливо сказано про весь світ, що **заради Себе Самого** Бог стирає їхні провини. І Він доручив Своїм слугам служіння примирення, «бо Бог у Христі примирив світ із Собою Самим, не зважаючи на їхні провини, і поклав у нас слово примирення. Оце ми як посли замість Христа, ніби Бог благає через нас, благаємо замість Христа: примиріться з Богом! Бо Того, Хто не видав гріха, Він учинив за нас гріхом, щоб стали ми Божою правдою в Нім» (2 Кор. 5:19-21).

Але є й ті, хто згрішив сильніше за язичників – це ті, хто, знає волю Господа, але не виконує її. Господь звертається до таких людей у 1-му розділі книги пророка Ісаї: вони приносять безліч жертв і багато моляться, але їхні руки в крові душ, які загинули через їхню невірність. Вони мають вигляд благочестя, але не мають його сили. Подібно до давніх фарисеїв, вони зовні мають пристойний вигляд, але всередині повні гріха й нечистоти. **Господь і так уже втомлюється від того, що язичники змушують Його служити своїми гріхами, але ці люди нескінченно гірші за язичників, бо вони не тільки використовують життя Бога на вчинення тих самих гріхів, а й змушують Його служити в тому, що для Нього є найогидніше, – у гріху лицемірства.**

Здавалося б, Господь мав би ненавидіти тих, хто так обтяжує Його життя тим, що так суперечить Його святій сутності, використовуючи силу, яку Він їм дає, щоб зводити з дороги й губити інших. Він каже: «Новомісяччя ваші й усі ваші свята ненавидить душа Моя їх: вони стали Мені тягарем, Я змучений зносити їх» (Ісаї 1:14). **Але, оскільки прихований гріх так званих християн, які використовують Боже життя не тільки для творення своїх злих справ, а й для спроб видати їх за праведність, гірший за відкритий гріх язичників, то тягар, що лежить на Ньому, набагато важчий. Тому і Його бажання звільнитися від цього виснажливого тягара має бути набагато сильнішим.** До них, як ні до кого іншого, звернене слово: «Я, Я є Той, Хто стирає провини твої ради Себе» (Ісаї 43:25).

Оскільки срібло стало шлаком, «князі твої вперті і друзі злодіям вони» (Ісаї 1:23), кожен шукає свого зиску та пригноблює беззахисних, «тому каже Господь, Господь Саваот, Сильний Ізраїлевий: «О, буду Я тішитися над Своїми супротивниками, і помщуся на Своїх ворогах» (Ісаї 1:24). («Позбавлю Я Себе від супротивників Моїх і помщуся за Себе ворогам моїм», пер. KJV.) **Бог зітре гріхи, які стомлюють і обтяжують Його, тож найбільший грішник не повинен**

втрачати надію. Навіть якщо ми додали до провини ще й лицемірство, якщо ми дозволимо Господу впоратись із нашими гріхами, Він з радістю і швидко подбає про їхнє видалення. І чим тяжчі вони, тим більше в нас упевненості в тому, що Бог заради Себе Самого викреслить їх із пам'яті. «А де збільшився гріх, там зарясніла благодать» (Римл. 5:20).

«Бог є світло, і немає в Нім жадної темряви» (1 Івана 1:5). Грішній душі не потрібно боятися знайти хмари зневіри, якщо вона звернеться до Господа, бо той, хто кається, не знайде в Ньому ніякої темряви. «Як ранкова зоря – явлення Його», і Він ставить Свій народ на шлях, який «все більше та більш аж до повного дня!» (Прип. 4:18).

Куди ви дивитеся?

(Івана 1:29)

Коли Іван побачив Ісуса, що йшов берегом річки, він вказав на Нього і сказав: «Оце Агнецъ Божий» (Івана 1:29).

Якби учні, замість того, щоб подивитися в той бік, куди вказував Іван, **зосередилися б лише на його пальці, вони не побачили б Христа**. Але саме так і чинить багато людей.

Призначення вчителя Євангелія – лише вказати людям на Агнця Божого; він має бути провидцем, який показує іншим те, що сам бачить. Проте якщо люди дивляться на нього, а не в напрямку, куди він вказує, і очікують отримати знання від нього, ніби його зір може замінити їхній власний, то вони, звісно ж, нічого не побачать.

Щойно люди зрозуміють, що, щоб побачити, потрібно пробудитись і користуватись власними очима, тобто повинні здобувати знання про Бога та Його істину так само, як це робить учитель, **тоді вони припиняють скаржитися, ніби Євангеліє таке складне, що його неможливо зрозуміти**.

Перші учні Ісуса. Непочесні люди

(Івана 1:35-46)

В історії про перших учнів Ісуса помітні два моменти:

1. Кого саме Ісус покликав.
2. І з якою готовністю вони пішли за Ним.

Це були люди не з одного суспільного класу. Один лише Матвій був заможною людиною; всі інші були бідними, тобто жили лише з повсякденної праці. Але незалежно від того, були вони багаті чи бідні, жоден із них не мав великої пошани в очах гордих фарисеїв

Таким був би природний коментар учених рабинів щодо учнів Ісуса: «Вони були б хорошими рибалками, якби тільки продовжували перебувати на своєму місці, але вони абсолютно не придатні для того, щоб бути вчителями чи проповідниками». **Але Ісус вибрав їх не за те, якими вони були, а за те, якими Він міг їх зробити.** «Дивіться бо, браття, на ваших покликаних, що небагато-хто мудрі за тілом, небагато-хто сильні, небагато-хто шляхетні. Але Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих, і немічне світу Бог вибрав, щоб засоромити сильне, і простих світу, і погорджених, і незначних вибрав Бог, щоб значне знівечити, так щоб не хвалилося перед Богом жадне тіло. А з Нього ви в Христі Ісусі, що став нам мудрістю від Бога, праведністю ж, і освяченням, і відкупленням, щоб було, як написано: Хто хвалиться, нехай хвалиться Господом!» (1 Кор. 1:26-31).

Ті, кого обрав Христос, були в такому стані, що могли бути повністю оновлені, і тому нове вино Євангелія можна було влити в нові бурдюки. **Вони ще не знали так багато, щоб не бажати дізнатися більше.**

Серед усіх дарів, які Бог через Духа дарував церкві, ми не знаходимо проповідників. Господь не передбачив окремого класу «проповідників». Єпископ або пресвітер має бути «здібний навчати» (1 Тим. 3:2), але нічого не сказано про вміння проповідувати. Якби більшість людей попросили назвати головну якість пресвітера (єпископа, пастиря), вони б відповіли: «Здібний до проповіді». Але ні.

Кожен християнин є проповідником, знає він про це чи ні; він проповідник самим своїм життям, **але щоб бути здатним навчати, приводити душі до Божого Царства, потрібна особлива підготовка Святого Духа.** Тому, коли Христос покликав Петра й Андрія, то сказав: «Ідіть за Мною, Я зроблю вас ловцями людей» (Матв. 4:19). І не просто ловцями, а **успішними**, бо Він також сказав: «Від цього часу ти будеш ловити людей» (Луки 5:10).

Перші учні Ісуса. Ті, що зневажені світом

(Івана 1:35-46)

Усі перші учні Ісуса були з простого народу: «І багато людей залюбки Його слухали» (пер. І. Онієнка). «І простий народ слухав Його із задоволенням» (Марка 12:37, пер. KJV).

Сам Христос був із простих людей. «Тоді богобійним Своїм промовляв Ти в об'явленні та говорив: Я поклав допомогу на сильного, Я вибранця підніс із народу» (Псал. 89:19). «Погорджений, і ми не цінували Його» (Ісаї 53:3).

Але саме «до зневаженого людьми», звертається Бог: «Так говорить Господь, Відкупитель Ізраїлів, Святий його, до погордженого на душі («до зневаженого людьми», пер. KJV), до обридженого від людей, до раба тих володарів... За часу вподобання Я відповів Тобі, в день спасіння Тобі допоміг, і стерегтиму Тебе, і дам Я Тебе заповітом народові, щоб край оновити, щоб поділити спадки спустошені» (Ісаї 49:7, 8).

Зверніть увагу, що тут є лише одна вимога: «до зневаженого людьми» (пер. KJV). Ісус був не єдиним у світі, кого зневажали. Скільки з нас відчували себе зневаженими? Або навіть зневажали самі себе? Отже, ці слова не лише про Ісуса, вони також про кожного з нас. Бог обрав нас, щоб ми були Його засобом спасіння аж до країв землі. Але, скажете ви, нас справедливо зневажають через нашу гріховність, тоді як Ісуса несправедливо зневажали.

Але яка в цьому різниця? У тексті не сказано: «До несправедливо зневаженого людьми», але: «До зневаженого людьми». Обмежень немає. Де б не була бідна, зневажена людина на цій землі, там є той, кого Бог обрав бути Своїм посланцем спасіння. **Питання лише в тому, чи погодиться зневажена людина з цим вибором?**

Після трьох років спілкування з Ісусом в учнях відбулися помітні зміни. Навіть вчені фарисеї та книжники бачили, що вони були з простого народу і що їм не вистачало особливого лиску, притаманного їхнім школам, але «спостерігши, що то люди обидва невчені та прості, дивувалися, і пізнали їх, що вони з Ісусом були» (Дії 4:13). «Отож, Бог найвищий у силі Своїй, хто навчас, як Він?» (Йова 36:22)

У Христа були і залишаються всі знання і мудрість вічності, щоб передати їх тим, хто слідує за Ним. Ніхто з них не повинен жалкувати, що в нього не було можливостей у житті. **Слідування за Христом не замінює освіти, але дає справжню освіту, якщо людина готова пройти необхідну науку Христа.**

Перші учні Ісуса. Швидкий послух

(Івана 1:35-46)

Матвій був заможною людиною, зайнятою прибутковим бізнесом. Але щойно Ісус сказав йому: «Іди за Мною... покинувши все, той устав, і пішов услід за Ним» (Луки 5:27, 28).

Це було написано як приклад для людей до кінця часів. Дуже часто люди кажуть: «Я почну служити Господу, щойно владнаю свої справи, або як тільки зможу продати свій бізнес, або виплатити борги, або вийти з цього партнерства, і тоді почну дотримуватися суботи Господньої».

Матвій не навів жодного з цих виправдань, хоча він мав не менше підстав для них, ніж будь-хто інший, адже він працював на римський уряд. Але справи земного царя мали поступитися справам Царя царів. Коли батько кличе сина, не дуже-то шанобливо звучала б відповідь: «Я прийду, коли мені буде зручно». Однак багато людей практично так і говорять Господу. «Як тяжко отим, хто має багатство, увійти в Царство Боже!» (Марка 10:23)

Проте виправдання не властиві тільки багатим, бідні також часто схильні до них. «Я втрачу роботу, якщо почну служити Господу, дотримуючись усіх Його заповідей». «Я не зможу заробити на життя, якщо почну святкувати суботу». Як часто ми чуємо ці слова! Петро та Андрій були рибалками, у них були тільки сітки і човни, щоб заробляти на життя. «І Він каже до них: Ідіть за Мною, Я зроблю вас ловцями людей! І вони зараз покинули сіті, та й пішли вслід за Ним» (Матв. 4:19, 20).

О, саме в таких послідовниках Ісус має вдоволення. Як часто ми думаємо: «Якби я був таким, як Петро чи Іван! Тоді я міг би зробити щось справді важливе». Що ж, ви можете хоча б почати бути схожими на них. Ви можете бути схожими на них на початку їхнього шляху і надати Господу, як це зробили вони, визначати, ким ви станете згодом. Бог не хоче мати у Своєму розпорядженні двох абсолютно однакових людей, але **всі перші учні Ісуса мали одну спільну рису, яка була й у Давида, який сказав: «Я спішу й не барюся виконувати Твої заповіді» (Псал. 119:60).**

Як дивно, що люди сприймають як належне те, що все мучеництво і дух мучеництва залишилися в минулому, і що тепер від них не можна очікувати жодної навіть найменшої жертви чи незручності заради Христа.

«Бо й Христос не Собі догоджав» (Римл. 15:3). І все ж Він каже: «Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме свого хреста, та й іде вслід за Мною» (Матв. 16:24). «Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме щоденно свого хреста, та й за Мною йде. Бо хто хоче душу свою зберегти, той погубить її, а хто ради Мене згубить душу свою, той її збереже» (Луки 9:23, 24). «І хто не візьме свого хреста, і не піде за Мною

слідом, той Мене недостойний» (Матв. 10:38). Ось і відповідь на часто повторюване нарікання: «Я такий недостойний...»

Коли людина так каже, ми вже знаємо, в чому справа. **Нехай вона зречеться себе, змиритися з тим, що не матиме репутації, візьме свій хрест і без зволікання піде за Господом, замість того, щоб вагатися і боятися, і Господь вважатиме її гідною і зробить її надзвичайно цінною.** Таких учнів, як ті перші, Господь шукає й досі. Чи станете ви одним із них?

ЖОВТЕНЬ

Перші учні Ісуса. Прийди і подивися

(Івана 1:35-46)

Нафанаїл сумнівався, але Пилип невитрачав час на суперечки з ним. Його єдиною відповіддю було: «Прийди та побач» (Івана 1:46).

Це все, що вимагається від будь-якого слуги Христа, – приводити людей до Нього, щоб вони могли побачити Його. **Дайте людям побачити Його, а решту Він зробить Сам:** «І, як буду піднесений з землі, то до Себе Я всіх притягну» (Івана 12:32).

Але кому доручено сповіщати?

Писання говорить: «У Пророків написано: І всі будуть від Бога навчені. Кожен, хто від Бога почув і навчився, приходить до Мене» (Івана 6:45). «Якщо ви чули про Нього, і навчилися в Нім, бо правда в Ісусі» (Ефес. 4:21). Кожен, хто почув і навчився від Отця, яка істина в Ісусі, і прийшов до Нього, має доручення приводити до Нього інших, «А хто чує, хай каже: Прийди!» (Об'явл. 22:17).

Нехай кожен пильнує, щоб не спотворити Христа, і переконається, що веде людей до справжнього Христа, а не до себе чи до чогось, що він сам вигадав. аслива та людина, яка може щиро сказати: «Ми знайшли Того, що про Нього писав був Мойсей у Законі й Пророки, Ісуса, сина Йосипового, із Назарету» (Івана 1:45). У такої людини є аргумент, достатній для будь-кого, хто сумнівається, а саме: «Прийди та побач».

Ті, хто відмовляються виконати настільки розумне прохання, звісно ж, нічого не стануть слухати; а тих, хто, побачивши перед собою розп'ятого Ісуса, і все ж не повірять, неможливо переконати жодними доводами, і тому нічого більше й не потрібно.

Але як мені показати їм Ісуса, якщо я не проповідую їм і не сперечаюся з ними? Це запитання говорить про те, що ви ще не знайшли Його. Усе, що може зробити найкрасномовніший проповідник у світі, щоб привести людей до Христа, – це розповісти їм, як він сам Його знайшов і що Христос зробив для нього.

Як коритися

(Івана 1:43)

У розповіді про покликання апостолів ми бачимо урок, як Господь бажає, щоб люди відповідали на Його заклик: «Іди за Мною» (Івана 1:43). Симон і Андрій були рибалками. Ісус сказав: «Ідіть услід за Мною, і зроблю, що станете ви ловцями людей. І зараз вони свого невода кинули, та й пішли вслід за Ним» (Марка 1:17, 18).

Яків та Іван теж були рибалками. Вони були у своєму човні й лагодили сітки, які порвалися від величезної кількості риби, яку вони щойно спіймали (див. Марка 1:19 і Луки 5:6). Ісус покликав їх, «і вони залишили батька свого Зеведея в човні з робітниками, і пішли вслід за Ним» (Марка 1:20). «Після цього ж Він вийшов, і побачив митника, на ймення Левія, що сидів на митниці, та й промовив йому: Іди за Мною! І, покинувши все, той устав, і пішов услід за Ним» (Луки 5:27, 28).

Є дві великі перешкоди, які постають перед людьми, коли їх просять слідувати за Христом. Більшість людей стикаються або з однією, або з іншою. **Одна з них – бідність покликаного, а інша – багатство.** Одна людина вагається, тому що їй доводиться заробляти на життя важкою працею, і вона не знає, як буде забезпечена її сім'я, якщо вона підкориться Господу. Інша людина має настільки великий бізнес, що не може залишити його, принаймні до того часу, поки не владнає всі справи.

Обидва ці типи людей представлені у вищенаведених прикладах, але вони не брали до уваги труднощі. Ми знаємо, що у Петра була сім'я, і, будучи скромним рибалкою, він не міг бути заможним. **Однак він не став міркувати, як утримуватиме родину, якщо послухається Ісуса,** а залишив свої сіті й пішов із Ним.

Левій Матвій був багатий, бо посада митаря була дуже прибутковою, однак він залишив свою справу без зволікання, коли Ісус сказав йому: «Іди за Мною». Так було і з Павлом. Він каже: «Коли ж Бог, що вибрав мене від утроби матері моєї і покликав благодаттю Своєю, уподобав виявити мною Сина Свого, щоб благовістив я Його між поганями, **я не радився зараз із тілом та кров'ю**» (Гал. 1:15, 16).

Саме так Господь бажає, щоб люди слухалися Його голосу. Він відкриває Себе в суботі четвертої заповіді – сьомому дні (див. Вих. 20:8-11) – і каже їм: «Ідіть за Мною». Багато хто вагається. Деяких зупиняє їхня бідність. Вони не розуміють, як зможуть жити, якщо почнуть дотримуватися суботи, забуваючи, що люди, які не дотримуються суботи, теж помирають; забуваючи, що їх закликає Творець неба і землі; забуваючи, що Той, Хто кличе їх підкорятися Йому, каже: «Мое срібло й Моє золото, говорить Господь Саваот» (Огія 2:8), а також: «Господня земля, і все, що на ній» (Псал. 24:1). Про Його силу забезпечувати

Своїх послідовників ми маємо яскраве свідчення у дивовижному улові риби, який учні отримали за Його словом.

Заможніші люди ще більше схильні вагатися у відповіді на заклик Ісуса, що звернений до них через суботу, **бо субота – найкращий день для торгівлі**. Вони не замислюються над тим, що саме Він дає їм силу здобувати багатство (П. Зак. 8:18), і що Він так само здатний дати багатство тим, хто слухається Його, як і тим, хто Йому не кориться. І, зрештою, «життя чоловіка не залежить від достатку маєтку його» (Луки 12:15).

Люди не можуть бути надто обережною, коли йдеться про слідування за чужими та сумнівними голосами; не можуть бути надто стриманими, коли Бог ще нічого не сказав. Але вони не можуть бути надто швидкими, коли йдеться про послух голосу Господа. Давид сказав: «Я спішу й не барюся виконувати Твої заповіді» (Псал. 119:60). А далі він заявляє, що буде бігти шляхом заповідей Божих. Воля Божа повинна виконуватися на землі, як на небі; а на небі ангели «виконують заповіді Його, слухаючи голос слова Його» (Псал. 103:20, пер. KJV).

Ісус із Назарету. Частина 1

(Івана 1:45, 46)

«Пилип Нафанаїла знаходить та й каже йому: Ми знайшли Того, що про Нього писав був Мойсей у Законі й Пророки, Ісуса, сина Йосипового, із Назарету. І сказав йому Нафанаїл: Та хіба ж може бути з Назарету що добре? Пилип йому каже: Прийди та побач» (Івана 1:45, 46). Ціла книга не змогла б описати становище міста Назарета краще, ніж здивоване запитання Нафанаїла. Назарет мав погану репутацію. Вона була настільки поганою, що ніхто не очікував від нього нічого хорошого. Однак Ісус усе Своє земне життя був пов'язаний із Назаретом, і Його досі називають Ісус із Назарету. Згідно з людськими уявленнями, ім'я Ісуса мало б асоціюватися з якимось більш відомим і шанованим місцем. Будь-яка звичайна людина подбала б, щоб її представляли як уродженця Єрусалима чи Капернаума. **Але Ісус був задоволений тим, що про Нього говорили як про «Ісуса із Назарету».** Заради нас Він «умалив Самого Себе» (Филп. 2:7).

З цього простого факту ми можемо почерпнути і втіху, і науку. Ми втішаємось, знаючи, що Ісус ототожнює Себе з найбільш приниженими і зневаженими. **Немає значення, наскільки бідна, принижена або зневажена людина**, якщо вона приходить до Нього з вірою, то «не соромиться Він звати братами їх» (Євр. 2:11). Це дуже втішає. І ми також повинні навчитися в Ісуса з Назарета не зневажати і не відкидати нікого через його походження чи становище. **Багато хто все життя провів у нужденних хатинах і носив обідраний одяг, але житиме в оселях слави й буде зодягнений у світло, як світила небесні.** Мартін Лютер був сином шахтаря, Джон Буньян – звичайним бляхарем, а один із найвеличніших титулів Господа всіх світів – «Ісус із Назарету».

Коли Нафанаїл запитав Пилипа: «Та хіба ж може бути з Назарету що добре?», Пилип відповів тільки одне: «Прийди та побач» (Івана 1:46). Він не вступав у суперечку, а пішов єдиним вірним шляхом, щоб переконати того, хто запитував; він привів його до Ісуса, щоб той сам побачив. Саме так самарянка переконала своїх сусідів. Вона не сперечалася з ними, а просто казала: «Ходіть но, побачте» (Івана 4:19). Коли вони побачили Ісуса, то увірували в Нього, як і Нафанаїл. Це найсильніший і єдино дієвий аргумент християнина. Він може сперечатися, але й невіруючий може сперечатися, та коли людина побачить Ісуса, їй більше нічого не потрібно говорити. **Тому в усьому Ісус має бути піднесений і представлений людям, і Він Сам переконає.** Блаженні ті, чиє життя, як і їхні слова, кажуть: «Прийди та побач».

Ісус із Назарету. Частина 2

(Івана 1:45, 46)

«Пилип Нафанаїла знаходить та й каже йому: Ми знайшли Того, що про Нього писав був Мойсей у Законі й Пророки, Ісуса, сина Йосипового, із Назарету. І сказав йому Нафанаїл: Та хіба ж може бути з Назарету що добре? Пилип йому каже: Прийди та побач» (Івана 1:45, 46). Ім'я, яким Ісуса називали на землі, було «Ісус із Назарету». Йосип, «прибувши, оселився у місті, на ім'я Назарет, щоб збулося пророками сказане, що Він Назарянин буде званий» (Матв. 2:23). А після вознесіння Христа це ім'я знову було вжите при здійсненні великого чуда. До чоловіка, який ніколи не ходив, Петро сказав: «У Ім'я Ісуса Христа Назарянина устань та й ходи» (Дії 3:6).

У Божому задумі не існує випадковостей. Не випадково Ісус із дитинства виховувався в місті Назареті й донині відомий як «Ісус із Назарету». Часте використання цього титулу несе для нас важливий урок. Який саме?

Досить згадати про репутацію жителів Назарета і відповідь стане очевидною. Ставлення до цього міста найкраще показано в запитанні Нафанаїла: «Та хіба ж може бути з Назарету що добре?» Пилип не висловив здивування з приводу цього запитання, адже ніхто не очікував почути щось хороше з Назарета, і він не намагався захищати це місце або взагалі наводити аргументи. Єдине, що він міг сказати: «Прийди та побач». Це місце було настільки поганим, що ніхто не повірив би, що в ньому є щось хороше, якби не побачив це сам.

Слово «Назарет» означає «відокремлений». Але місто Назарет вирізнялося особливою порочністю. Саме в цьому місці був вихований Ісус, але Він був справді назарянином, відокремленим, який відзначився завдяки доброті Свого характеру. **У найгірших умовах Він розвинув у собі досконалий характер.**

Хіба це не було написано для нашого підбадьорення і сили? **Як часто ми бажаємо втекти з обставин, у яких опинились не зі своєї вини, туди, де умови сприятливіші для служіння Богові.** І оскільки ми перебуваємо там, де ми є, а наші оточуючі такі злі й противляться істині, ми переконуємо себе, з нас не можна вимагати послуху. І, подібно до Фелікса (*ред.: римський правитель Юдеї за часів апостола Павла, 53 р. за Р.Х.*), чекаємо зручнішого часу, який у більшості випадків ніколи не настає.

Саме по допомогу в таких випадках ми звертаємося до Ісуса з Назарета. Він був вірний Тому, Хто покликав Його. Він був так само праведний у Назареті, як і у Віфанії. Обставини й оточення не впливали на Нього, бо Він з дитинства покладался на Бога. Він «ходив, добро чинячи», «бо Бог був із Ним» (Дії 10:38). **І добро, яке Він чинив людям, що страждали, було лише саявом добра, яке було в Ньому Самому.** Якби Він не чинив опір злим впливам, якими диявол оточив Його в Назареті, Він не міг би цілювати тих, хто був пригнічений дияволом.

Немає такої фази людського досвіду, через яку не пройшов би Ісус. Ніхто не перебуває в таких несприятливих обставинах для виконання Божої волі, як це було з Ісусом. Він знає про нас усе. І Він з нами щодня, аж до кінця віку. Він не просто вказує на Свої досягнення, на те, як Він «перетерпів такий перекир проти Себе від грішних» (Євр. 12:3), але через благословенного й всемогутнього Духа Святого Він приходить у наші серця, щоб перетерпіти те саме й у нас, щоб нас «зміцнити Господом та могутністю сили Його» (Ефес. 6:10)

Тому «подумайте про Того, хто перетерпів» (Євр. 12:3). Візьміть із собою ім'я Ісуса – Ісуса з Назарета. Немає настільки поганих суспільств, щоб Ісус не міг жити святим життям серед них, і саме Він, а не ми, здобуває перемогу. «А Богові дяка, що Він Господом нашим Ісусом Христом перемогу нам дав» (1 Кор. 15:57).

Кана Галілейська. Христос – справжня лоза

(Івана 2:5-11)

Невдовзі після того, як Ісус почав Своє публічне служіння, у Кані Галілейській було весілля, на яке Він і Його учні були запрошені. Під час весільного бенкету вино закінчилося, і мати Ісуса сказала Йому про це, а потім звернулася до слуг: «Зробіть усе те, що Він вам скаже!» (Івана 2:5). Про результат розповідається так: «Було тут шість камінних посудин на воду, що стояли для очищення юдейського, що відер по дві чи по три вміщали. Ісус каже до слуг: Наповніть водою посудини. І їх поналивали вщерть. І Він каже до них: Тепер зачерпніть, і занесіть до весільного старости. І занесли. Як весільний же староста скуштував воду, що сталась вином, а він не знав, звідки воно, знали ж слуги, що води наливали, то староста кличе тоді молодого та й каже йому: Кожна людина подає перше добре вино, а як понапиваються, тоді гірше; а ти добре вино аж на досі зберіг... Такий початок чудам зробив Ісус у Кані Галілейській, і виявив славу Свою. І ввірували в Нього учні Його» (Івана 2:6-11).

Спаситель сказав: «Я правдива Виноградина, а Отець Мій Виноградар. Усяку галузку в Мене, що плоду не приносить, Він відтинає, але всяку, що плід родить, обчищає її, щоб рясніше родила. Через Слово, що Я вам говорив, ви вже чисті. Перебувайте в Мені, а Я в вас! Як та вітка не може вродити плоду сама з себе, коли не позостанеться на виноградині, так і ви, як в Мені перебувати не будете. Я Виноградина, ви галуззя! Хто в Мені перебуває, а Я в ньому, той рясно зароджує, бо без Мене нічого чинити не можете ви» (Івана 15:1-5).

Чудо перетворення води на вино є живою ілюстрацією Його твердження, що Він – істинна Лоза, а ми гілки, які можуть приносити плід лише через єднання з Ним.

Усе життя походить від Бога через Христа. Він – Творець усього, і в Ньому все існує та підтримується (Колос. 1:16, 17). Саме завдяки цій силі Він перетворив воду на вино. **У цьому чуді Він лише пришвидшив процес.** Даваймо простежимо його. У випадку, який ми розглядаємо, Христос миттєво перетворив воду на вино. У звичайному ж процесі волога вбирається кореневищем, піднімається по стовбуру й розноситься по гілках, де накопичується в маленьких плодах, які ми називаємо виноградом. У процесі трансформації велику роль відіграє сонячне світло. Ніхто не може пояснити, як саме відбувається ця зміна; ми лише знаємо, що вода, з усіма розчиненими в ній елементами, протягом кількох місяців перетворюється на смачні ягоди.

Люди називають це дією природи, і через те, що процес цей звичний і повсякденний, вони забувають, що це насправді чудо. У чуді, яке Ісус звершив на весіллі в Кані, **Він показав, що у звичайному процесі вода перетворюється на вино не завдяки якійсь силі, притаманній виноградній лозі, а завдяки Його власній силі, яка діє в кожному живому творінні.** Це показує, що, коли

Він називає Себе Лозою, це не просто фігура мови, але реальний факт дії Його сили. Оскільки Він – істинна Лоза, Він міг за мить перетворити воду на вино. Те, що Він зазвичай здійснює через лозу протягом місяців, Він зробив за хвилину.

Тепер тією ж силою, якою Христос перетворив воду на вино і якою Він змушує рости всі плоди землі, **Він здатний довести до досконалості плоди праведності в людях**. Ми не можемо пояснити, як саме це відбувається; ми можемо знати тільки факти. Писання використовує таємниці, що відбуваються навколо нас у «природі», щоб навчити нас осягати таємницю Євангелія благодаті. Як гілка приносить багаті грона винограду завдяки своєму зв'язку з лозою, і все це силою Христа, істинної Лози, так і ми, будучи безпосередньо пов'язані з Ним вірою, можемо приносити мирні плоди праведності.

Кана Галілейська. Праведність і стриманість

(Івана 2:5-11)

У випадку перетворення води на вино, ми маємо найяскравіший урок не тільки праведності, а й стриманості. Обидві теми тісно переплетені. Часто ставлять запитання: «Яке саме вино створив Ісус у Кані?» Багато хто автоматично припускає, що це було переброджене, п'янке вино, і використовують це чудо як доказ того, що Христос схвалював уживання алкогольних напоїв. Якщо ми вивчимо це чудо як слід, то у нас не виникне жодних труднощів у цьому питанні.

Той, хто не дозволяє апетиту затуманювати його судження, легко побачить, що чудо, яке здійснив Ісус, було точним аналогом чуда, що відбувається в природі, коли сік накопичується в гронах винограду. **Він зробив таке саме вино, яке ви отримали б, якби вичавили сік із виноградних грон у посудину й випили його.** Цей процес описано уві сні виночерпця фараона: «Бачив я в сні своїм, ось виноградний кущ передо мною. А в виноградному кущі три виноградні галузки, а він сам ніби розцвів, пустив цвіт, і дозріли грона його ягід. А в моїй руці фараонова чаша. І взяв я ті ягоди, і вичавив їх до фараонової чаші, і дав ту чашу в руку фараона» (Бут. 40:9-11).

Але є й інший момент, який дає нам найбільш практичний урок як праведності, так і стриманості. Вино, яке Ісус зробив того дня, як і виноградні грона на лозі, було прямим продуктом Його сили. Не буде перебільшенням сказати, що гості, які пили це вино, пили безпосередньо від сили Христа. Про ізраїльтян, які пили воду, що стікала з каменю, на якому стояв Христос у пустелі, сказано, що вони пили від Христа (1 Кор. 10:4). Ті, хто вірою не визнавали Його життя, не отримували духовного життя ні в тому, ні в іншому випадку; але перетворення води на вино стало символом духовного життя для учнів Христа, тому що вони увірували в Нього.

Існує різниця між ферментованим і неферментованим вином. Незброджене вино – це чиста їжа. Воно являє собою життя виноградної лози в найбільш концентрованій формі та є поживним. Воно сприяє зміцненню організму й тому є одним із найкращих способів харчування для хворих, які не можуть отримувати велику кількість їжі. Незброджене вино – сік винограду, істинний плід лози – забезпечує велику кількість поживних речовин у малій кількості продукту й легко засвоюється. Але в перебродженому вині харчові елементи настільки змінені, що в ньому майже немає справжньої їжі. **Тепер це не їжа, а стимулятор та інтоксикант.** Замість того, щоб зміцнювати організм і давати нове життя та силу, воно просто збуджує ту силу, яка вже є, спонукаючи її до дії. **Воно нічого не додає тому, хто його вживає, а лише стимулює використання того, що вже є.**

Тепер життя Христа – це їжа, а не стимулятор. Він прийшов на землю не для того, щоб спонукати людей застосовувати силу, якою вони вже володіли, але яка дрімала. Він прийшов, щоб дати їм силу, якої вони були позбавлені. Саме тоді, коли ми були «недужі», Христос помер за нечестивих (Римл. 5:6).

У людині немає жодної сили, щоб чинити правильно, «думка бо тілесна ворожнеча на Бога, бо не кориться Законові Божому, та й не може. І ті, хто ходить за тілом, не можуть догодити Богові» (Римл. 8:7, 8).

Кожен скаже, що бити бідного кульгавого коня, який майже вмирає, щоб змусити його працювати, – це жорстокість. У ньому немає сили, і ні батіг, ні шпора не можуть цю силу в нього вкласти. Батіг або шпора можуть спонукати міцну тварину використати свою силу, але вони не можуть надати сили тому, хто її зовсім не має. Тому було б злом намагатися змусити паралізовану людину працювати. У неї немає сил для цього. Є люди, настільки жорстокі, що вчиняють подібне, але ними керує дух сатани.

Бо робота диявола полягає в тому, щоб змусити людей думати, що вони можуть створити силу з нічого. Тому він спонукає їх уживати алкогольні напої, чай, каву тощо, щоб отримати силу для роботи, хоча в цих речовинах немає нічого, що могло б дати її. **У помірних дозах вони лише стимулюють людину, змушуючи її напружувати й витратити наявні в неї фізичні сили.** У великих кількостях вони одурманюють і сп'яняють. Таким чином, диявол буквально спонукає людей витратити гроші на те, що не є хлібом, і працю на те, що не насичує. Уживаючи ці речовини, люди витрачають наявні в них сили і передчасно старіють. «Нащо будете важити срібло за те, що не хліб, і працю вашу за те, що не ситить? Послухайте пильно Мене, й споживайте добро, і нехай розкошує у наситі ваша душа!» (Ісаї 55:2).

У цьому ж напрямку диявол змушує людей думати, що в них самих є вся необхідна сила для того, щоб чинити добро. Тому він стимулює їх фальшивими надіями та обіцянками. **Він змушує їх карати себе різними способами за невдачі та підганяти себе, щоб викликати до життя те добро, яке, як їм здається, приховано в них.** А коли індивідуальні зусилля не дають результату, диявол підштовхує державу ухвалювати закони з метою змусити людей бути релігійними. Ідея полягає в тому, що в них є добро, але його потрібно стимулювати законом і страхом покарання, щоби воно проявилось. Це шлях диявола. У підсумку, звісно, гріх збільшується і настає смерть.

Шлях Христа інший. Він знає, що в людині немає нічого доброго, і тому Він не дає їй стимуляторів, які не принесуть жодної користі, а тільки збудять і виснажать її. **Навпаки, Він живить людину Своїм власним життям, яке містить усі елементи, необхідні для досконалого зростання.** У Ньому мешкає «всяка повнота» (Колос. 1:19), і в Ньому ми стаємо досконалими. Ми «спасемося життям Його» (Римл. 5:10).

Таким чином, з чуда перетворення води на вино ми навчаємося важливого уроку праведності, стриманості та прийдешнього суду, **бо саме життя Христа є мірилом на суді.** Те, що Христос дає нам, – це Його життя, яке є справжньою їжею. **Його життя в серці породжує праведні вчинки.** Так і для нашого фізичного існування Він дає нам те, що є корисним і поживним, а не те, що не додає жодної справжньої сили, і розтрачує вже наявну енергію.

«А плід духа: любов, радість, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, лагідність, здержливість: Закону нема на таких!» (Гал. 5:22, 23).

Заколений, але живий

(Івана 2:5-11)

Ісус каже: «І Живий. І був Я мертвий, а ось Я Живий на вічні віки. І маю ключі Я від смерті й від аду» (Об'явл. 1:18). Він – «Агнець, заколений від закладин світ» (Об'явл. 13:8). Він «Агнець Божий, що на Себе гріх світу бере!» (Івана 1:29).

З цієї причини всіх, хто вірував у Христа як Спасителя грішників, з самого початку навчали приносити агня в жертву як знак своєї віри. Кров проливалася, а плоть з'їдалася. Каїн, який не мав віри, приніс плоди землі, а Авель – найкращих зі стада. «Вірою Авель приніс Богові жертву кращу, як Каїн; нею засвідчений був, що він праведний, як Бог свідчив про дари його; нею, і вмерши, він ще промовляє» (Євр. 11:4).

Пасхальне ягня також символізувало Христа. Його кров, окроплена на одвірки, змушувала ангела-губителя проходити повз той дім. Ті, хто приносив цю жертву, особливо вперше, в Єгипті, робили це на знак прямого визнання Христа, Чия кров очищає від гріха і звільняє від рабства. «Наша Пасха, Христос, за нас у жертву принесений» (1 Кор. 5:7).

Але під час Пасхи, що передувала розп'яттю, Христос залишив Своїм учням ще один спогад про Себе. «Коли ж Ісус був у Віфанії, у домі Симона прокаженого, підійшла одна жінка до Нього, маючи алябастрову пляшечку дорогоцінного мира, і вилила на Його голову, як сидів при столі Він. Як побачили ж учні це, то обурилися та й сказали: Нащо таке марнотратство?» (Матв. 26:6-8). Безпосередньо після цього, того ж вечора, Ісус сказав Своїм учням: «Я правдива Виноградина» (Івана 15:1). До цього часу люди виявляли свою віру в силу Його Крові очищати від гріха, проливаючи кров агня. Але тепер справжній Агнець повинен був пролити Свою власну кров. **Ті ягнята, яких було заколото, повністю переставали жити; але так само, як Агнець Божий був заколений, Він мав жити знову.** Очевидно, що було б недоречно продовжувати приносити в жертву тварин на згадку про Христа після того, як Він помер і воскрес. **Тому відтепер Його учні повинні були відзначати факт, що життя здобувається через Його Кров,** приймаючи плід виноградної лози, яка “проливає свою кров” для життя людей, але при цьому залишається живою.

Явище слави

(Івана 2:5-11)

«Такий початок чудам зробив Ісус у Кані Галілейській, і виявив славу Свою. І ввірували в Нього учні Його» (Івана 2:11). Проте особа Ісуса не сяяла якоюсь надзвичайною славою, як тоді, коли Він був на горі Преображення. У Ньому не було більше краси, яку люди бажали б бачити в Ньому з цієї нагоди, ніж тоді на горі Преображення, та все ж Він явив Свою славу. Це показує, що Його слава – у Його ділах. Саме Його життям існує все на землі, і тому «уся земля повна слави Його!» (Ісаї 6:3)

«А ту славу, що дав Ти Мені, Я їм передав» (Івана 17:22), – це сказав Христос про Своїх учнів у молитві до Отця. Він дав нам Своє життя і Свої діла, у яких ми можемо торжествувати; і коли ми віддаємося Йому, щоб стати Його творінням, Його слава зберігається в нас, щоб бути виявленою при Його Другому призоді.

Добро, яке Він створив і приготував для тих, хто довіряє Йому, – це слава, яку Він передає людям. Дивлячись на Нього, вони перетворюються на той самий образ, від слави до слави, або від благості до благості. Тому «отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі» (Матв. 5:16).

Здійснення такого дива на початку служіння Христа було надзвичайно влучним. **Воно показало суть усього Євангелія**, «і ввірували в Нього учні Його» (Івана 2:11). Будьмо й ми в їхньому числі.

Чудеса нашого Господа. Перетворення води на вино

(Івана 2:3-11)

Мета, якій має слугувати включення чудес Ісуса до євангельського опису, чітко вказана в самому Писанні: «Це [про чудеса] ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» (Івана 20:31). Таким чином, вивчаючи чудеса, ми повинні пам'ятати про цю мету, щоб «вхопитися за вічне життя» (1 Тим. 6:19, пер. KJV).

Усі виявлення Божої сили в навколишньому світі навчають одного й того ж уроку, якщо їх правильно зрозуміти. І тому чудеса також мають слугувати Божим тлумаченням Євангелія життя й сили, що проголошується у більш звичних, а тому менш вражаючих діяннях того самого Великого Майстра. «Чудеса в Біблії – це не тільки знаки сили в духовному світі, а й виразники чудес природи – експерименти, так би мовити, проведені Великим Учителем особисто, у малих масштабах і обмежений час, **щоб проілюструвати людям явища, що відбуваються впродовж триваліших періодів в усьому Всесвіті**» (Г'ю Макміллан. *Біблійні вчення в природі*, с. 6, 7). При такому розгляді вони не лише навчають нас своєму власному уроку, а й проллють таке світло на Божу книгу природи, що ми зможемо прочитати той самий урок на кожній сторінці. І таким чином, постійно усвідомлюючи присутність і силу живого Бога в нас і навколо нас, ми зможемо навчитися приймати її в усій повноті, як «незнищальне життя...» (Євр. 7:16).

Опис чуда, яке ми маємо вивчати в цьому уроці, короткий, простий і природний. Бог дає нам можливість побачити зблизька побачити Свою могутню силу, з тією ж простотою, з якою батько пояснює свою роботу маленькій дитині, щоб викликати довіру. А завершується розповідь такими словами: «Такий початок чудам зробив Ісус у Кані Галілейській, і виявив славу Свою. І ввірували в Нього учні Його» (Івана 2:11). У вивченні розповіді Святого Духа про це чудо ми повинні бачити виявлену славу так само ясно, як її бачили учні, і, як наслідок, «віруючи, життя мали в Ім'я Його».

Зверніть увагу на прості факти (Івана 2):

- «Не мають вина».

- «Було тут шість камінних посудин».

- «Ісус каже до слуг: Наповніть водою посудини. І їх поналивали вщерть. І Він каже до них: Тепер зачерпніть, і занесіть до весільного старости».

Тоді весільний староста «скуштував воду, що сталась вином», і негайно покликав молодого та й каже: «Кожна людина подає перше добре вино, а як понापиваються, тоді гірше; а ти добре вино аж на досі зберіг».

Нам не сказано, як саме вода була перетворена у вино. Підкоряючись слову Ісуса, вони налили воду в посудини, і, підкоряючись тому самому слову, почерпнули й дали весільному старості те, що при куштуванні виявилось найкращим вином на святі. Однак є одне слово, яке дає все необхідне пояснення,

і це слово – «Ісус». Він – Слово Боже, і «усе через Нього повстало, і ніщо, що повстало, не повстало без Нього» (Івана 1:3). «І Слово сталося тілом, і перебувало між нами, повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його, славу як Однородженого від Отця» (вірш 14). І не тільки все було створено через Нього, але Він також «тримає усе словом сили Своєї» (Євр. 1:3), і «все Ним стоїть» (Колос. 1:17) і все тримається разом. Саме завдяки прямому й постійному прояву сили Божої через Ісуса Христа, «силою Божою», підтримується впорядкований хід зірок і планет, і здійснюються всі так звані процеси природи. «Отець Мій працює аж досі, працюю і Я» (Івана 5:17). Звершуючи це чудо, Ісус ніби дає зразок Своєї роботи і відкриває Себе як Того, через особисту дію Якого відбуваються всі процеси росту рослин і плодоношення.

За звичайного способу перетворення води на вино виноградна лоза є видимим засобом виконання цієї роботи. Вода, яка падає на землю у вигляді дощу, всмоктується корінням лози, підіймається стовбуром у гілки і перетворюється на виноградний сік. Коли процес завершено і виноград піддається тиску, тоді можна отримати воду, яка тепер перетворилася на вино. На цю роботу, яка тихо триває вдень і вночі, йде кілька місяців. Але Ісус сказав: «Я правдива Виноградина» (Івана 15:1), і лози, які ми бачимо в садах і виноградниках, не є самостійними механізмами перетворення води на вино. Вони просто видимі форми, через які діє сила Ісуса, правдивої Виноградини. І так само, як у Кані Галілейській, Ісус, обминувши звичні видимі форми рослинного життя і не зважаючи на фактор часу, «виявив славу Свою», перетворивши воду на вино; так Він хоче навчити нас, що та ж сама слава виявляється, коли це саме перетворення Він здійснює звичним для нас способом. І як «ввірували в Нього учні Його» (Івана 2:11), коли побачили, що Він зробив у Кані Галілейській, так Він хотів би, щоб і ми увірували в Нього, коли побачимо, що Він робить у кожному саду та винограднику. І як це чудо було описано для того, щоб ті, хто читає про нього, «віруючи, життя мали в Ім'я Його», так, розглядаючи всі процеси зростання і плодоношення у світлі, яке проливає на них це чудо, і читаючи про них у такому тлумаченні, ми також можемо, віруючи, «життя мати в Ім'я Його».

Очевидно, що в цьому чуді нам проповідується Євангеліє, і через його вчення ми можемо побачити, як Євангеліє проповідується нам у кожному саду і на кожному полі. Євангеліє – це «Євангеліє слави Христа, а Він образ Божий» (2 Кор. 4:4), «за славною Євангелією блаженного Бога» (1 Тим. 1:11), і ця слава – Його доброта. «А він відказав: Покажи мені славу Свою! І Він промовив: Я переведу все добро Своє перед тобою, і покличу Господнім Ім'ям перед тобою. І Я помилую, до кого милостивий, і змілосерджуся, до кого милосердний» (Вих. 33:18, 19). Його характер – це Його праведність. Євангеліє – це «сила Божа на спасіння кожному, хто вірує... Правда бо Божа з'являється в ній» (Римл. 1:16, 17). І тому, коли Ісус у Кані Галілейській «явив славу Свою», здійснивши роботу того дня, Він просто показав, що сила, яка перетворює воду на вино, – це сила, яку Бог використовує для спасіння віруючих. А слава, яка була явлена тоді, – це слава, яка оживляє мертвих, бо «воскрес Христос із мертвих славою Отця» (Римл. 6:4),

і тому, пізнаючи «славу потуги Його» (2 Сол. 1:9) день за днем, коли вона відкривається нам в істинній Лозі, ми, «що мертві були через наші провини й гріхи», воживаємо разом із Христом, воскресаємо разом із Ним і сидимо «на небесних місцях у Христі Ісусі» (Ефес. 2:1, 5, 6). Але все це «за виявленням потужної сили Його,²⁰ яку виявив Він у Христі, воскресивши із мертвих Його, і посадивши на небі праворуч Себе» (Ефес. 1:19, 20). І таким чином «ми ж відкритим обличчям, як у дзеркало, дивимосся всі на славу Господню, і змінємося в той же образ від слави на славу, як від Духа Господнього» (2 Кор. 3:18). І в цьому полягає робота Євангелія, щоб ті, хто «згрішили, і позбавлені Божої слави» (Римл. 3:23), знову були увінчані славою і честю.

Справа Ісуса була проповідувати «незрячим прозріння» (Луки 4:18), щоб ми могли побачити Його як правдиву Виноградину, і таким чином підкорили себе Йому, щоб Той, Хто «оброщує гори травою» (Псал. 147:8) і підвішує соковиті плоди на гілках кожної лози та дерева, міг наповнити нас «плодів праведности через Ісуса Христа, на славу та на хвалу Божу» (Филп. 1:11). «Я Виноградина, ви галуззя! Хто в Мені перебуває, а Я в ньому, той рясно зароджує, бо без Мене нічого чинити не можете ви» (Івана 15:5). І це є Євангеліє, якого Він бажав навчити нас через чудо в Кані Галілейській.

Вино, яке робить Господь

(Івана 2:1-11)

Слово «вино», як і його еквівалент у грецькій мові, не має конкретного значення. Існують різні види вина, але ніхто не може сказати точно, про який саме напій йдеться, якщо вжите просто слово «вино» без уточнення. З ним має бути пов'язане якесь уточнювальне слово, щоб ми могли зрозуміти, чи йдеться про щось добре чи погане, про вино зброджене чи незброджене, якщо тільки в тексті немає чогось іще, що вказує на це, наприклад, ефекту, який він справляє. Адже як дерево впізнають за його плодами, так і вино впізнають за наслідками його вживання.

Є добра вода й погана – чиста і вода застоюна й огидна. Свіжа вода хороша, але та ж сама вода, що є доброю сьогодні, стане непридатною для пиття, якщо їй дати постояти кілька днів. Однак вона залишається водою і після того, як постоїть, поки не стане кишіти хвороботворними мікробами; а її назва «вода» без уточнень не дає жодного уявлення про її характер і властивості. Те саме і з вином. Коли його щойно вичавлено з винограду, воно чисте, освіжаюче і корисне; але після того, як воно постоїть на повітрі якийсь час, воно починає бродити, або гнити, і стає отруйним. **Однак це все одно вино, хоча вже й нехороше; і поняття «вино», якщо воно вжите без уточнення, нічого не говорить нам про те, до якого виду воно належить.**

Те, що свіжий, чистий, неперебродивший сік винограду справді є вином, видно з наступних місць Писання: «Коли в гроні знаходиться сік виноградний («вино», пер. КJV), і хтось скаже: Не псуй ти його, бо благословення у ньому, отак Я зроблю ради рабів Своїх, щоб усього не нищити!» (Ісаї 65:8). Тут ми бачимо, що не тільки свіжовичавлений сік винограду, а й навіть сік, який ще перебуває в гроні на лозі, є справжнім вином. І знову ми читаємо про це в сні чашника фараона: «І оповів начальник чашників Йосипові свій сон, і сказав йому: Бачив я в сні своїм, ось виноградний кущ передо мною. А в виноградному кущі три виноградні галузки, а він сам ніби розцвів, пустив цвіт, і дозріли грона його ягід. А в моїй руці фараонова чаша. І взяв я ті ягоди, і вичавив їх до фараонової чаші, і дав ту чашу в руку фараона» (Бут. 40:9-11).

Таким чином, ми бачимо, що вино не тільки міститься в гроні стиглого винограду, але це таке вино, яке в стародавні часи вважали напоєм, придатним для царя; чашнику фараона наснилося те, що він звик робити.

Тепер, що стосується вина, яке Ісус приготував для гостей на весільному бенкеті в Кані. Щоправда, в описі цієї події слово «вино» не має уточнювального прикметника, але обставини однозначно вказують на його характер.

Перш за все, пам'ятаймо, що від руки Господньої походить лише добре. Він приносить благословення, а не прокляття; і ми щойно прочитали, що благословення міститься у вині, яке знаходиться в гроні. З іншого боку, нам

сказано: «Не дивись на вино, як воно рум'яніє, як виблискує в келіху й рівненько ллється» (Прип. 23:31), тобто коли воно перебродить, у людей починаються проблеми: «В кого ой, в кого ай, в кого сварки, в кого клопіт, в кого рани даремні, в кого очі червоні?»; таке вино «як гад, і вжалить, немов та гадюка» (вірші 29, 32). Воно позбавляє людину розуму, так що вона стає, «як той, хто лежить у середині моря, й як той, хто лежить на щогловім верху» (вірш 34).

Чи може хто-небудь звинуватити Господа в приготуванні такого напою для людей? Хто, шануючи Спасителя, може хоч на мить припустити думку, що Він навмисно виготовив і наказав дати гостям на весільному бенкеті таке вино, яке відбирає розум, розпалює всі пристрасті, спричиняє сум'яття, а, можливо, й бійку?

Якби це було правдою, що на тому весіллі Ісус зробив зброджене вино, то це було б найбільш неприродним винятком у Божому творінні; **адже в природі ніколи не було відоме таке поняття, як вино, яке перебродило.** Навпаки, Бог докладає всіх зусиль, щоб вино, яке Він робить, не забродило. Дослідимо цей випадок.

Погляньте на гроно винограду. Подивіться, наскільки міцна шкірка кожної виноградини і як щільно вона прикріплена до плодоніжки. Шкірочка винограду, як і в інших ягід, є захистом від гниття та бродіння. Поки шкірка залишається неушкодженою, бродіння неможливе. Кожна виноградина – це маленька посудина з незбродженим вином, герметично закрита, щоб зберегти його від бродіння. Поки виноград перебуває в такому стані, його можна їсти – він смачний і корисний.

Але давайте візьмемо інше гроно. На ньому є виноградини, які пошкоджені, так що шкірка порвалася, а деякі були наполовину відірвані від плодоніжки. Який їхній стан? Вони почали розкладатися; на кожній пораненій виноградині видно невеличку плісняву, і ніхто не став би їх їсти, навіть любитель збродженого вина, якщо тільки не випив його вже стільки, що втратив розум.

Однак саме те, що почалося в цих пошкоджених виноградинах, повинно статися зі свіжовичавленим соком, щоби він став збродженим вином. Ви кажете, що виноград, який був пошкоджений, згнив. Так воно і є, або принаймні він починає гнити, а ніхто не любить їсти гнилий виноград, проте ті ж самі люди, які відмовляються від зіпсованих ягід, із задоволенням п'ють виноградний сік, коли він згнив ще більше. Яка непослідовність!

Якщо виноград шкідливий для здоров'я, коли він зіпсований через пошкодження, то як він може бути корисний, коли процес псується зайшов так далеко, що призвів його до повної смерті? Свіжий сік приносить життя; перебродивший сік приносить смерть.

Хіба ви не бачите тепер ясно, що перший стан вина, як його робить Господь, завжди неперебродивший? І не тільки це, а й те, що, якщо людина не втручається й не порушує Божого задуму щодо винограду, то вино завжди залишатиметься чистим, не зіпсованим процесом бродіння. **Бог ніколи не створює збродженого вина; це завжди продукт прокляття.** Вино має постояти деякий час під впливом повітря, перш ніж воно стане перебродившим.

Тепер ми отримали відповідь на запитання про те, яке вино приготував Ісус для гостей на весіллі. Як сонце визріває сік, що накопичується у виноградному гроні, так і Христос, Світло для світу, Сонце правди, здійснив таку саму зміну у воді, що була у посудинах; і було б так само безглуздо й неприродно припускати, що вода перебродила, як і очікувати знайти зброджене вино всередині винограду.

Вино було налито й негайно подано до розпорядника бенкету. Якби його залишили і дали постояти деякий час на повітрі, воно б, безсумнівно, забродило, як і будь-яке інше вино, створене Господом.

Таке вино, яке Ісус зробив у той весільний день у Кані, є настільки чистим і добрим, що його можна пити навіть на небесах, і воно буде подане всім гостям на «весільному бенкеті Агнця». Коли Ісус передав чашу Своїм учням тієї ночі на Пасху – у час, коли в жодному єврейському домі не можна було знайти нічого квасного, – Він сказав: «Віднині не питиму Я від оцього плоду виноградного аж до дня, коли з вами його новим питиму в Царстві Мого Отця» (Матв. 26:29).

Важко уявити, щоб хтось настільки зневажив святе, щоб припустити, що вино («плід виноградної лози», зверніть увагу) на тій великій небесній події буде таким, що може спричинити сп'яніння, тобто вино отруйної природи.

Ісус і Никодим: нова людина

(Івана 3:1-18)

Людська природа сьогодні така сама, якою вона була і дві тисячі років тому. Никодим почав свою розмову з Господом так само, як сьогодні люди вітають проповідника: «Ох, учителю, ця проповідь якраз підходить мені; це якраз те, у що я завжди вірив». Вершина релігійності деяких людей, схоже, полягає в тому, щоб похвалити проповідника: «Розумна людина; проповідує саме те, у що я вірю».

Добре заохочувати служителя, як і будь-якого іншого трудівника; але найкраще заохочення, яке може отримати істинний служитель Євангелія, – **це бачити, як істини, які він викладає, приймаються серцем і втілюються в житті**. «Я не маю більшої радості від цієї, щоб чути, що діти мої живуть у правді» (3 Івана 4).

У нас немає причин сумніватися в щирості слів Никодима, коли він сказав: «Учителю, знаємо ми, що прийшов Ти від Бога, як Учитель, бо не може ніхто таких чуд учинити, які чиниш Ти, коли Бог із ним не буде» (Івана 3:2).

Але Ісус і Сам знав, що Він від Бога, навіть якщо всі люди це заперечували. Тому Він не потребував жодного запевнення від людей, щоб люди хвалили Його, тому **Він не зважав на комплімент, а одразу перейшов до суті**: «Коли хто не народиться згори, то не може побачити Божого Царства» (вірш 3).

Никодим охоче визнав, що Ісус був Учителем, Який прийшов від Бога, але, щойно Ісус звернув істину безпосередньо до його власного серця, викриваючи внутрішню потребу, Никодим роздратувався і почав сперечатися з Учителем.

Ніколи ще не було такого великого учителя, наділеного настільки великим авторитетом і таким високим рівнем якостей, щоб люди не сперечалися з ним про те, у чому він майстер, а вони нічого не знають, якщо це не збігається з їхніми задалегідь усталеними поглядами чи способом життя.

Насправді, вчитель, посланий від Бога, – це, як правило, єдиний, чії слова справді викликають спротив. Коли ж людина говорить вигадки власного розуму, натовп легко приймає її без жодного заперечення. Ісус сказав: «Я прийшов у Ймення Свого Отця, та Мене не приймаєте ви. Коли ж прийде інший у ймення своє, того приймете ви» (Івана 5:43).

Нове народження необхідне не тільки для того, щоб потрапити на небо, а й для того, щоб бути християнином. Царство Боже перебуває тут і зараз. Іван на Патмосі був «і в царстві, і в терпінні в Ісусі» (Об'явл. 1:9). Бог Отець «вчинив нас достойними участі в спадщині святих у світлі... визволив нас із влади темряви й переставив нас до Царства Свого улюбленого Сина» (Колос. 1:12, 13). «Йому, що нас полюбив і кров'ю Своєю обмив нас від наших гріхів, що вчинив нас царями, священиками Богові й Отцеві Своєму, Тому слава та сила на вічні віки! Амінь» (Об'явл. 1:5, 6).

Але **Царство Боже не має жодного зв'язку із земними царствами**. Христос визнав перед Пилатом, що Він Цар, але сказав: «Моє Царство не із світу цього. Якби із цього світу було Моє Царство, то служба Моя воювала б, щоб не виданий був Я юдеям. Та тепер Моє Царство не звідси» (Івана 18:36)

Так мало гармонії між Царством Божим і цим світом, бо «дружба зо світом то ворожнеча супроти Бога. Бо хто хоче бути світові приятелем, той ворогом Божим стається» (див. Якова 4:4).

Щоб належати до цього Царства, чи бодай побачити його, людина має бути відроджена цілком; вона мусить стати новим творінням, сформованим і керованим виключно Духом Божим: «А коли хто не має Христового Духа, той не Його» (Римл. 8:9). «Тому то кажу вам, що ніхто, хто говорить Духом Божим, не скаже: Нехай анатема буде на Ісуса, і не може сказати ніхто: Ісус то Господь, як тільки Духом Святим» (1 Кор. 12:3).

Плоть і кров не можуть відкрити Сина Божого, так само як і не можуть зрозуміти те, що стосується Його Царства, «А Симон Петро відповів і сказав: Ти Христос, Син Бога Живого! А Ісус відповів і до нього промовив: Блаженний ти, Симоне, сину Йонин, бо не тіло і кров тобі оце виявили, але Мій Небесний Отець» (Матв. 16:16, 17). «Але, як написано: Чого око не бачило й вухо не чуло, і що на серце людині не впало, те Бог приготував був тим, хто любить Його! А нам Бог відкрив це Своїм Духом, усе бо досліджує Дух, навіть Божі глибини. Хто бо з людей знає речі людські, окрім людського духа, що в нім проживає? Так само не знає ніхто й речей Божих, окрім Духа Божого. А ми прийняли духа не світу, але Духа, що з Бога, щоб знати про речі, від Бога даровані нам» (1 Кор. 2:9-12). «Тіло й кров посісти Божого Царства не можуть, ані тління нетління не посяде» (1 Кор. 15:50).

Тому, щоб справді бути підданим Царства Божого, необхідно звільнитися від влади плоті. «Думка бо тілесна ворожнеча на Бога, бо не кориться Законові Божому, та й не може. І ті, хто ходить за тілом, не можуть догодити Богові. А ви не в тілі, але в дусі, бо Дух Божий живе в вас. А коли хто не має Христового Духа, той не Його. А коли Христос у вас, то хоч тіло мертве через гріх, але дух живий через праведність. А коли живе в вас Дух Того, Хто воскресив Ісуса з мертвих, то Той, хто підняв Христа з мертвих, оживить і смертельні тіла ваші через Свого Духа, що живе в вас» (Римл. 8:7-11). «А ті, що Христові Ісусові, розп'яли вони тіло з пожадливістями та з похотями. Коли духом живемо, то й духом ходімо!» (Гал. 5:24, 25). «І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе» (Гал. 2:20).

Що ж ми маємо з усього цього? Лише те, щоб бути справжнім християнином, що є рівносильним входженню до Царства Божого, людина має настільки відрізнитися від того, що вона є за природою, наскільки те, що вона є сьогодні за природою, відрізняється від того, чим вона була ще до свого існування.

Уявіть собі, що тіло буквально мертве й очікує поховання. Тепер воно не має жодного зв'язку ні з чим у цьому світі. Його життя закінчилося; любов, ненависть

і заздрість теж згасли, «і їхнє кохання, і їхня ненависть, та заздрощі їхні загинули вже, і нема вже їм частки навіки ні в чому, що під сонцем тим діється!» (Екл. 9:6). Тепер уявіть, що Дух Божий приходить і входить у це тіло: «А коли Христос у вас, то хоч тіло мертве через гріх, але дух живий через праведність» (Римл. 8:10)

Тепер Дух оживляє це тіло, але його життя тепер повністю належить Духу. Дух врятував його від смерті, і тепер Він повністю керує цим тілом. Тіло живе і рухається лише завдяки Духу. Воно дихає тільки небесною атмосферою.

Очевидно, що таке тіло – це справді нова людина, і її життя буде цілком угодне Богові. **Плоть – та ж сама, що й раніше, але її утримує Дух.** Людина більше не виконує бажання плоті, бо плоть не може проявити себе, замість того, щоб підкорятися «князю, що панує в повітрі, духа, що працює тепер у неслухняних» (Ефес. 2:2), вона цілком керується Духом згори. Єдине питання полягає в наступному: чи можливо, щоб Дух Божий таким чином опанував тілом і керував ним тут, у цьому світі?

Відповідь можна знайти в житті Христа. Дух Господній був на Ньому, «дух мудрости й розуму, дух поради й лицарства, дух пізнання та страху Господнього» (Ісаї 11:2). Тож Він дихав страхом Господнім: «Його уподобання в страху Господньому» (вірш 3)

Але виникає питання: чи може будь-яка інша людина мати такий самий досвід, як і Ісус? Безумовно, бо Христос прийшов саме з цією метою. Йому не потрібно було приходити на цю землю заради Себе. Той факт, що Дух повністю володів Його плоттю, яка була такою самою, як і плоть будь-якої іншої людини, народженої від жінки, показує, що Дух може мешкати в будь-якій людині й керувати нею. Він має «владу над тілом усяким» (Івана 17:2).

Що стосується створення нової людини, то цього вчить нас і природа, бо Бог у природі викладає нам уроки Євангелія. Те, що ми бачимо і в чому маємо досвід, служить нам для того, щоб навчити нас того, що стосується Царства Божого.

Ви порізали палець, і він скоро заживе. Важка рана, але через деякий час утворюється нова плоть, нова шкіра, нові нерви й навіть нові кістки. Щодня наше тіло скидає стару тканину, а на її місце приходить нова. Так оновлюється наш організм.

Хтось може сказати, що це всього лише фізіологічні зміни. Правильно, але ці зміни відбуваються тільки під дією сили Божої, яка забезпечує нам життя. У всьому створеному видно вічну силу Божу: «А Тому, Хто може зробити значно більш над усе, чого просимо або думаємо, силою, що діє в нас» (Ефес. 3:20).

Якщо ми хочемо, щоб ця робота була виконана, та сила, що діє в нас щодня, щоб підтримувати наше життя, діятиме далеко понад найсміливіші уявлення, щоб зробити нас повністю новим творінням у Христі. Ця сила присутня, і все, що від нас вимагається, це те, щоб ми віддалися їй.

«Але ж, – скаже хтось, – я думав, що це таємниця!». Так воно і є. Чи розумієте ви таємницю життя і зростання? «Як не відаєш ти, яка то путь вітру, як кістки зростають в утробі вагітної, так не відаєш ти чину Бога, що робить усе» (Екл. 11:5).

Ісус у Своїй розмові з Никодимом вказав на те, що дія Духа Святого у здійсненні нового народження подібна до тієї, яку ми називаємо «процесами природи»: «Дух дихає, де хоче, і його голос ти чуєш, та не відаєш, звідкіля він приходить, і куди він іде. Так буває і з кожним, хто від Духа народжений» (Івана 3:8).

Було дивно, що вчитель в Ізраїлі не знав цих речей. Дивно, що мудреці, які постійно спостерігають за діями Бога в створених речах, спотикаються на питанні про народження згори. «Поправді, поправді кажу Я тобі: Ми говоримо те, що ми знаємо, а свідчимо про те, що ми бачили, але свідчення нашого ви не приймаєте. Коли Я говорив вам про земне, та не вірите ви, то як же повірите ви, коли Я говоритиму вам про небесне?» (Івана 3:11, 12).

Вивчення «природних явищ» веде до пізнання Бога; а справжня наука така: «Слово істини, Євангеліє нашого спасіння» (Ефес. 1:13, пер. з англ.).

На небесах

(Івана 3:13)

Коли Ісус говорив із Никодимом про небесні речі, Він сказав, що ніхто не може їх пізнати, «тільки Той, Хто з неба зійшов, Людський Син, що на небі» (Івана 3:13). Іван також говорить нам про Єдинородного Сина, «що в лоні Отця» (Івана 1:18). **Христос був на землі, коли розмовляв із Никодимом, але водночас Він був на небі. Тобто небеса знаходяться там, де є Христос. Він приносить небеса на землю.** Тож ті, хто «хваляться Христом Ісусом» (Филп. 3:3), мають небеса, в яких живуть, поки йдуть до небес.

Дивлячись на інших

(Івана 3:14, 15)

Деякі люди відмовляються від християнства через те, що інші, хто його сповідує, не є праведними. **Але навіть якби всі люди були праведними, було б згубно дивитися на них під час визначення нашого власного шляху. Адже коли всі створіння були чистими і праведними, ще до того як гріх увійшов до Божого всесвіту, Люцифер почав дивитися на себе та захоплюватися своєю красою й досконалістю і переконав інших дивитися на нього, і через це усі вони впали.**

Те ж саме відбувається і сьогодні. Ми повинні дивитися на Бога, і ми всі можемо дивитися на Нього, бо як змії був піднесений Мойсеєм у пустелі, так і Христос був і залишається піднесеним, щоб повернути всіх до Себе. У спогляданні Його – життя.

Євангеліє дарує радість

(Івана 3:16)

Є різниця в тому, як дивитися на Євангеліє. Якщо дивитися на нього, як на те, що воно забирає в нас, особливо те, що ми завжди цінували, – це важко; якщо дивитися на нього, як на те, що воно дає нам усе найкраще, що тільки можливо, – це легко. Є ті, хто каже: «Якщо я стану християнином, мені доведеться відмовитися від того чи іншого, і я не бачу в цьому нічого для себе, крім рабства». Тоді як той, хто знає, що, прийнявши Христа, він отримав і отримає все, що варто мати, бачить у християнському житті радість і щастя. Євангеліє дає, а не забирає. «Так бо Бог полюбив світ, що дав...» Що дав? «Сина Свого Однородженого», «що Його настановив за Наслідника всього» (Івана 3:16; Євр. 1:2). Тепер «Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Римл. 8:32).

Усе, від чого Господь просить нас відмовитися, – це від нашого власного злого шляху, який, як ми постійно намагаємося переконати себе, є досить гарним, але який, за словами Господа, є всього лише «поплямована місячним одіж». Але замість цього, Він пропонує нам Свою досконалість.

Уявіть собі бідного жебрака в брудному одязі, що ледве тримається на ньому, який каже своїм супутникам: «Мене запросили до одного пана, але якщо я піду, то мені доведеться відмовитися від усього цього одягу». «Що? І піти голим?» – запитала його людина, що йшла з ним. «О, ні; він подарує мені прекрасний новий костюм». Якщо з боку цю розмову слухатиме якась розсудлива людина, то вона однозначно скаже: «Ти неправильно виклав суть справи. Ти маєш сказати, що якщо підеш, то отримаєш гарний одяг, і замість того, щоб скаржитися, ти маєш радіти».

Так і той, хто знає Господа, замість того, щоб жалітися, що треба відмовитись від брудного лахміття своїх проступків, скаже: «Я радісно буду втішатися Господом, нехай звеселиться душа моя Богом моїм, бо Він зодягнув мене в шату спасіння, і в одіж праведности мене вбрав, немов молодому, поклав Він на мене вінця, і мов молоду, приоздобив красою мене!» (Ісаї 61:10). «Дяка Богові за невимовний дар Його!» (2 Кор. 9:15).

Божий шлях проти людського шляху

(Івана 3:16)

Ось вираз Божої любові: «Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16). «Бо Христос, коли ми були ще недужі, своїє пори помер за нечестивих. Бо навряд чи помре хто за праведника, ще бо за доброго може хто й відважитися вмерти. А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками» (Римл. 5:6-8).

Писання говорить нам, що Бог чистий, щоб дивитися спокійно на беззаконня, і що зло не буде жити з Ним. **Він ненавидить гріх, тому що гріх абсолютно чужий Його природі.** У наведених вище текстах ми бачимо, як Бог проявляє Свою ненависть до гріха, адже **міра Божої ненависті до гріха – це Його любов до грішників;** Він віддав Себе, щоб врятувати їх від гріха.

У цьому ми бачимо різницю між Божим і людським шляхом і наголошуємо на тому, наскільки нескінченно вищий Його шлях, ніж людський. **Коли люди хочуть показати свою відразу до гріха й підкреслити свою непричетність до нього, вони жертвують грішником; Бог же показує Свою відразу до гріха й підкреслює Свою досконалу свободу від нього, приносячи в жертву Самого Себе.** «Дорогу Свою покажи мені, Господи» (Псал. 27:11).

Небезпечно покладати віру на людину або слідувати навіть за кращими з людей, бо немає людини абсолютно досконалої. І така вже людська природа, що **ми схильні слідувати за найгіршими, а не за кращими.** Це неминуче, тому що, йдучи за людьми, ми використовуємо тільки свої власні сили і тому не можемо піднятися над недоліками і помилками тих, за ким йдемо. Ісус каже: «Хай іде той за Мною» (Івана 12:26), і ми можемо сміливо це робити, тому що «в Ньому неправди нема!» (Псал. 92:15). **У Ньому немає помилок, які могли б збити нас зі шляху;** Він – Вищий, і Він дає нам Своє власне життя, щоб підняти нас на Свій рівень. Таким чином, ми дійсно можемо слідувати за Ним. Коли ми слідуємо за людьми, наш гріх збільшується; але, коли ми слідуємо за Христом, він віддаляється. «І ви знаєте, що Він був з'явився, щоб гріхи наші взяти, а гріха в Нім нема» (1 Івана 3:5).

Все з небес

(Івана 3:27)

Коли деякі учні нагадали Івану Хрестителю, що його вплив у народі слабшає, а натовпи стікаються до Ісуса, він відповів: «Людина нічого приймати не може, як їй з неба не дасться» (Івана 3:27).

Якби всі люди визнали і повірили в істинність цієї відповіді, у суспільстві запанував би ідеальний лад. Цю відповідь варто вивчити.

Насамперед вона показує нам марність пошуку становища і впливу для себе, «людина нічого приймати не може, як їй з неба не дасться». **Отже, те, що хтось здобув через власні амбіції, насправді йому не належить.** Або, кажучи правильніше, те, що людина отримує внаслідок свого егоїстичного прагнення, є ніщо. Тому той, хто шукає для себе становища та впливу, женеться за тінню. Такі пошуки гірші, ніж марні.

Знову ж таки, волю Неба щодо нас не може зруйнувати жодна інша людина. Отримання небесних дарів залежить тільки від нас самих. **Якщо ми готові прийняти те, що Небо приготувало для нас, жодна сила на землі не зможе перешкодити цьому.** Звідси випливає, **що ми неодмінно отримаємо все, що Бог небесний хоче нам дати.** Віра в це принесла б нам досконалий спокій і задоволення. **Більше того, якщо якимось становищем або впливом забирається у нас, ми можемо бути певні, що це сталося з волі Неба.** Ми не повинні звинувачувати в цьому людей, навіть тих, хто тепер посідає це місце замість нас. Якщо і є якась вина, то вона лежить на нас. Можливо, Бог забрав це, бо ми не використовували це належним чином. А може бути, і зовсім немає ніякої провини, але мета, заради якої Бог дав нам це, була досягнута. Але в будь-якому разі ми не повинні звинувачувати людей за те, що втратили, оскільки дари перебувають тільки в Божому розпорядженні.

До цих слів Івана можна додати слова апостола Якова: «Усяке добре давання та дар досконалий походить згори від Отця світил, що в Нього нема переміни чи тіні відміни» (Якова 1:17). **Тому нам не потрібно засмучуватися, якщо ми втратимо добре становище, яке давало такі можливості для служіння Богові, адже коли воно піде, значить, воно більше не буде для нас добрим.** Ми можемо бути впевнені не тільки в тому, що отримаємо кожную добру річ, яку Бог має для нас, якщо ми готові її прийняти, але й у тому, що все, що приходить від Бога, є благом, бо «тим, хто любить Бога, хто покликаний Його постановою, усе допомагає на добре» (Римл. 8:28). Хто не розуміє, що скаржитися, коли з тобою все добре, просто нерозумно?

Ще одну річ слід засвоїти – не хвалитися. **Оскільки людина не може отримати нічого, окрім того, що дано їй з Небес, яка ж це злоба – хвалитися дарами, які ми, можливо, маємо.** «Хто бо тебе вирізняє? Що ти маєш, чого б ти не взяв? А коли ж бо ти взяв, чого чванишся, ніби не взяв?» (1 Кор. 4:7).

Той, хто пам'ятає, що Бог дає тільки хороше, хто живе в постійному усвідомленні того факту, що він залежить тільки від Небес і віддає себе під небесну опіку, навіть будучи бідним і невідомим, знаходитиме навіть на цій грішній землі багатство і задоволення небес.

Він має рости

(Івана 3:30)

Учні Івана ревнували за нього і вважали, що йому чинять кривду, бо люди тепер йшли до Ісуса, а не до нього. Але в серці Івана не виникло й сліду заздрості. Він уподібнився другу нареченого, який знаходить свою радість у щасті того, кому він служив. Тоді він сказав про Ісуса: «Він має рости, я ж маліти» (Івана 3:30).

На перший погляд здається, що це було найпростіше і найприродніше, що міг сказати Іван. Тому що ми думаємо про різницю між Христом та Іваном: останній був простою людиною, а перший – Сином Божим; і здається, що дуже легко сказати: «Він має рости, я ж маліти». Ми уявляємо, що й самі сказали б те саме, не розуміючи, що відповідь Івана являє собою один із найвеличніших прикладів того, як хтось ставить іншого вище за себе. Отже, ми втрачаємо урок, який повинні винести з цього.

Не забуваймо, що Ісус перебував тоді на землі як людина. Він був людиною тоді, як і є нею навіть зараз на небі: «Людина Христос Ісус» (1 Тим. 2:5). Зовні Він виглядав як звичайна людина. Ніщо в Його зовнішньому вигляді, нічого з того, що можна було б сприйняти чуттями, не вказувало на те, що Він був «Еммануїл, що в перекладі є: З нами Бог» (Матв. 1:23).

Іван був великим пророком, і він проповідував багатьом тисячам людей. А тепер приходить Ісус, інший великий пророк, і Його слухають люди. Учні Івана не бачили різниці між ним та Ісусом – не бачили жодної причини, чому б Івану не мати таку саму силу і вплив, як у Ісуса. Навіть Іван, який знав, що Христос був кращим за нього, не бачив у Ньому нічого, крім людини серед людей. Проте він сказав: «Він має рости, я ж маліти». Це відрізняє істинного послідовника Христа. «Не нам, Господи, не нам, але Йменню Своему дай славу» (Псал. 115:1).

Самозречення, щоб було видно тільки Христа, – ось справжнє християнство. Христос має бути піднесений, а наше «я» – принижене.

Коли ми думаємо про Христа в славі, як про Вождя небесного воїнства, здається, що не можна думати ні про що інше, окрім того, що Він один має бути піднесений. Але Христос ще не з'явився нам у славі. **Святі, які у славі віддадуть честь тільки Христу, навчилися робити це ще тоді, коли Він був у приниженні.** Є щось дуже практичне в тому, щоб мати змогу сказати: «Він має рости, я ж маліти».

«Слово сталося тілом» (Івана 1:14). **Христос назавжди ототожнив Себе з людьми.** Їхня справа – Його справа. Усе добро чи зло, вчинене людям, Він вважає, що воно зроблено Йому (Матв. 25:35-45). Людина, яка грубо відмовляє бідному жебракові, бачить лише незначного чоловіка, але Христос каже, що саме Його відштовхнули і знехтували. А той, хто з доброти серця приймає нужденного мандрівника, навіть не здогадується, що приймає Самого Христа; але так воно

і є. Христос настільки повністю ототожнив Себе з людством, що жоден вчинок стосовно ближнього не може бути здійснений без того, щоб він не був здійснений стосовно Нього. Наше ставлення до ближніх показує, як би ми ставилися до Самого Господа.

Тепер давайте скажемо: «Він має рости, я ж маліти». Що це означає? Це означає «любити один одного братньою любов'ю; випереджати один одного пошаною» (Римл. 12:10). Це означає виконання заклику: «Не робіть нічого підступом або з чванливості, але в покорі майте один одного за більшого від себе» (Филп. 2:3). Це означає ставлення до інших так, ніби ми бачимо Господа слави на їхньому місці.

Є дивовижна допомога для нас у тому, щоб поставити себе на місце Івана стосовно наших ближніх. Коли виникає спокуса позаздрити іншому; коли приходить думка, що хтось має більше честі та уваги, ніж ми, і що навіть здобув це за наш рахунок, який благословенний мир і задоволення приходять до нас, коли ми ставимо Христа на його місце і щиро кажемо: «Він має рости, я ж маліти». Так і має бути; це абсолютно необхідно за самою природою речей, щоб **Христос був звеличений понад нас. Нам має бути приємно визнавати цей факт, адже повнота нашої радості полягає саме в Його верховенстві над усім.**

Пам'ятаючи це, а також те, що Він ототожнює Себе з кожною людиною, нам стане надзвичайно легко сказати про нашого брата, який має більшу честь, ніж ми: «Він має рости, я ж маліти». І тоді замість потреби в занепокоєнні, що постійно гризе серця честолюбців, «мир Божий, що вищий від усякого розуму» (Филп. 4:7), зберігатиме наші серця та життя. **Тоді Христос справді буде піднесений навіть у нас, і ми самі станемо причасниками Його піднесення.**

Проголошення Слова Божого

(Івана 3:34)

«Бо Кого Бог послав, Той Божі слова промовляє» (Івана 3:34). Ця фраза не допускає винятків. Звичайно, насамперед це стосується Христа, але також і всіх, кого Він посилає навчати. «Як Отець послав Мене, і Я вас посилаю!» (Івана 20:21) – такі Його слова. Це і є перевірка вчителя, якого послав Бог: якщо він говорить тільки Божі слова, він має Божественний авторитет; якщо ж говорить свої власні слова, він не від Бога.

Кожен релігійний учитель повинен пам'ятати про це. Він не має права говорити з власної мудрості. Навіть про Святого Духа сказано: «Бо не буде казати Сам від Себе, а що тільки почує, казатиме, і що має настати, звістить вам» (Івана 16:13). **Тому вчитель не має справи з особистими думками. Він не повинен висловлювати власні погляди, навіть якщо його про це попросять.** Навіть якщо він спеціально підкреслить, що це лише його особиста думка, хтось усе одно сприйме її як авторитетну, і таким чином він спонукає людей покладатися на людину, а не на Бога. «Коли хто говорить, говори, як Божі слова» (1 Петра 4:11).

З іншого боку, на слухачах теж лежить відповідальність. «Тож пильнуйте, як слухаєте!» (Луки 8:18) – такий наказ Христа. Коли хтось отримує Божу звістку від одного з Його слуг, він повинен сприймати її як слово Боже, а не людське (див. 1 Сол. 2:13). Але як ми можемо знати, що це слово Боже? За самим словом. Ви маєте навчитися розпізнавати голос Господа. Ісус каже: «Я Пастир Добрий, і знаю Своїх, і Свої Мене знають» (Івана 10:14). **Ви можете запитати, як можна познайомитися з Ним? Відповідь така: розмовляйте з Ним. Розмірковуюйте над Його Словом, просіть і приймайте обітницю Святого Духа.**

Ті, хто навчився і підкорився Духу, отримують таке звернення: «Ви маєте помазання від Святого, і знаєте все» (1 Івана 2:20). «А помазання, яке прийняли ви від Нього, воно в вас залишається, і ви не потребуєте, щоб вас хто навчав» (1 Івана 2:27). Це відповідає обітниці нового заповіту: «І кожен не буде навчати свого ближнього, і кожен брата свого, промовляючи: Пізнай Господа! Усі бо вони будуть знати Мене від малого та аж до великого з них!» (Євр. 8:11).

Це аж ніяк не може вважатися знеціненням учителів, бо Бог поставив учителів у церкві. «А інших поставив Бог у Церкві поперше апостолами, подруге пророками, потрете учителями...» (1 Кор. 12:28). **Але вчителі, яких посилає Бог, повинні говорити Його слова, і тому їхнє вчення не є вченням людей.** Навіть якщо людина вже знає Господа, це не означає, що їй більше нічого вчитися. «Через це то й ми з того дня, як почувли, не перестаємо молитись за вас та просити, щоб для пізнання волі Його були ви наповнені всякою мудрістю й розумом духовним, щоб ви поводитися належно щодо Господа в усякому догодженні, в усякому доброму ділі приносячи плід і зростаючи в пізнанні Бога» (Колос. 1:9, 10). Вчителі, яких Він посилає, промовляють Його слова до людей,

щоб ті, хто ще не знає Господа, могли познайомитися з Ним, а ті, хто знає Його, могли «зростати в благодаті й пізнанні Господа нашого й Спасителя Ісуса Христа» (2 Петра 3:18).

Людина може чути слова Божі й сприймати їх як слова людини. Тоді вони не принесуть їй жодної користі, навіть якщо вона добре їх запам'ятає. Що свідчить про те, що людина прийняла слово Господа як слово людини? Просто те, що вона пов'язує світло і знання, які вона отримала, з людиною, яка вимовила ці слова. Коли людина каже: «Брат такий-то і такий-то говорить» тощо, це показує, що Бог не навчив її істини, якою вона, можливо, слабо володіє. Вона прийняла її від людини. **Але коли істина Божа, вимовлена людиною, приходить до неї як одкровення від Самого Бога, так що вона забуває самого промовця і відчуває, що Бог говорив із нею безпосередньо, тоді вона справді пізнала істину.** «Коли хто говорить, говори, як Божі слова» (1 Петра 4:11), і нехай той, хто слухає, чує, наче Сам Бог благає його через людину.

Дух і Слово

(Івана 3:34)

«Бо Кого Бог послав, Той Божі слова промовляє, бо Духа дає Бог без міри» (Івана 3:34). У перекладі KJV: «Йому дає Бог». Але в загальноприйнятій версії перекладу KJV слова «йому» додані, хоча в тексті оригіналу їх немає, на що вказує їх виділення курсивом. У перекладі І. Огієнка слово «йому» відсутнє.

Утім, немає жодної різниці, додані вони чи ні, оскільки сенс у будь-якому разі один і той самий. Ясно виражена ідея полягає в тому, що **Бог дає Дух без міри тому, кого Він посилає і хто виконує свою місію, промовляючи слова Божі.**

Звичайно, не може бути сумнівів у тому, що насамперед це стосується Христа. Бог «послав Свого Сина вблаганням за наші гріхи» (1 Івана 4:10). Бог сказав Мойсееві про Христа: «Поставлю Пророка для них з-поміж їхніх братів, Такого, як ти, і дам Я слова Свої в уста Його, і Він їм говоритиме все, що Я накажу» (П. Зак. 18:18). Ісус сказав: «Тож що Я говорю, то так говорю, як Отець Мені розповідав» (Івана 12:50). І ще: «А слово, що чуєте ви, не Моє, а Отця, що послав Мене» (Івана 14:24).

Саме Святим Духом Ісус приніс Себе в жертву Богові (Євр. 9:14). Тому Він говорив саме Духом. Але слово було не просто в Його устах, а й у Його серці. Свідцтво Христа свідчило: «Твою волю чинити, мій Боже, я хочу, і Закон Твій у мене в серці. Я проповідував правду в великому зборі, ото, своїх уст не ув'язною я, Господи, знаєш Ти» (Псал. 40:8, 9). Слово, що перебувало в Його серці, керувало не лише Його словами, але й усіма вчинками; тож Ісус і жив, і говорив словами Божими. І Дух був із Ним без міри, щоб говорити і робити все, що Отець вимагав від Нього.

Ісус же сказав про Своїх учнів: «Як на світ Ти послав Мене, так і Я на світ послав їх» (Івана 17:18). Він також сказав: «Я їм дав Твоє слово» (вірш 14). Тому що Той, Кого послав Бог, посланий говорити слово Боже. Це слово свідчення не може бути істинно вимовлене інакше, як тільки Духом; бо «не може сказати ніхто: Ісус то Господь, як тільки Духом Святим» (1 Кор. 12:3).

Слово істини не може бути вимовлене, якщо воно не наповнює серце; «бо чим серце наповнене, те говорять уста» (Матв. 12:34, див. також П. Зак. 6:6, 7). **Тому очевидно, що той, хто дійсно говорить Слово Боже, живе за Словом Божим.** Така людина живе «кожним словом, що походить із уст Божих» (Матв. 4:4). **Вона не нехтує жодною заповіддю.**

Тепер приходить повнота обітниць, що той, хто виконає місію, з якою він посланий, а саме: буде говорити слово Боже, – отримає Духа без міри. Саме для цієї особливої мети Дух був обіцяний і даний. Ісус сказав: «Та ви приймете силу, як Дух Святий злине на вас, і Моїми ви свідками будете в Єрусалимі, і в усій Юдеї та в Самарії, та аж до останнього краю землі» (Дії 1:8).

Дух проявлявся в церкві без обмежень, поки церква зберігала Слово Боже. І тільки тоді, коли ті, хто називали себе Божим народом, відвернулись від місії, на яку були послані, залишивши Слово Боже заради байок потужні прояви Духа зникли. Чи хочете ви отримати хрещення Святим Духом? Віддавайтеся цілком Слову Божому, несіть його в повноті й досконалості, і Дух буде даний без міри.

Ісус біля колодязя Якова

(Івана 4:5-26)

Що б ви подумали про людину, яка повинна встати посеред солдатів, що несуть службу в Південній Африці під палючим сонцем, до якого вони зовсім не звикли, і де вони часто відчують таку нестерпну спрагу, що готові майже ризикувати життям заради ковтка прохолодної води, і ця людина звернулася б до них: «Якщо хто спраглий, нехай прийде до мене і п'є», а коли люди стікалися б до неї, говорила, що вона не мала на увазі, що вони можуть буквально пити там і тоді, але що вона дасть їм пити, коли вони прийдуть туди, де багато води?

Ви сказали б, що це безсердечна людина. Ви здивувалися б і не пошкодували її, якби вона понесла суворе покарання за цей жорстокий жарт. Ви сказали б, що люди мали всі підстави припустити, що коли ця людина говорила, то мала на увазі, що в неї є вода для пиття, шойно запрошені прийдуть туди, де вона перебуває, і спрагли не могли зрозуміти з її слів нічого іншого. Якщо в неї не було води, щоб дати їм, то вона була винна в підлому обмані. У цьому питанні, звичайно, не може бути двозначності.

Одного разу Ісус стояв посеред натовпу людей, багато з яких пройшли велику відстань пішки, і виголосив так, щоб усі чули: «Коли прагне хто з вас нехай прийде до Мене та й п'є» (Івана 7:37).

Що якби до Нього підійшов якийсь бідний, запилений подорожній і сказав: «Пане, я майже вмираю від спраги; чи не даси Ти мені трохи цієї води?»

Як ви думаєте, дав би йому Ісус трохи справжньої води, щоб змочити його пересохлі губи й освіжити все тіло? Або Він сказав би: «Мій дорогий друже, ти надто буквально мене зрозумів. У Мене немає справжньої води, щоб дати будь-кому. Те, що Я сказав, повинно сприйматися в духовному значенні. Сядь тут або знайди гарне місце, щоб стояти, і послухай проповідь, яку я збираюся виголосити, і подивися, чи не освіжить вона твою душу».

Людина, звісно, відповість: «Я надто хочу пити, щоб слухати проповідь, і я не слухатиму тебе, тому що ти шахрай: ти робиш сенсаційні заяви, щоб примусити людей слухати, а потім нічого не даєш, крім слів».

І ніхто не може сказати, що висновок цієї людини не обґрунтований. Але не лякайтеся й не думайте, що ми не чемні. Ми нічого не ставимо в провину Христу, бо Він ніколи не робив так, як ми припустили. Ісус ніколи не давав хибних надій і не обіцяв того, чого не міг дати.

Але дуже багато віруючих у Христа насправді звинувачують Його саме в таких безсердечних вчинках, як у наведеному нами прикладі. Вони ніколи не думають про те, що в Нього є справжня вода, щоб дати спраглий людині, або що Він дає тут і зараз щось інше, реальне й відчутне.

Ми хотіли б, щоб усі серйозно розглянули це питання й побачили, яке звинувачення висувається проти Господа, коли говориться, що духовні речі не є буквральними та реальними.

Ми вивчаємо те, що реальне. У цій історії йдеться про реальні речі. Розповідь про Ісуса біля колодязя Якова, як і все інше, що розповідається про Нього, була написана з метою навчити нас того, що дари Христа можна приймати і насолоджуватися ними так само, як і нашою повсякденною їжею й напоями.

Ось факти. Ісус утомився від Своєї подорожі й присів на стародавній колодязь Якова, щоб відпочити. Там був справжній колодязь, і в ньому була хороша, прохолодна, освіжаюча вода. До колодязя підійшла жінка зі справжнім глечиком на голові, щоб набрати води для сім'ї. Ісус захотів пити й попросив у неї води. Жінка була здивована Його проханням. Але не тому, що вона не могла дати Йому води, а тому, що не думала, що юдей, яким Він, вочевидь, був, прийме послугу від знехтуваної самарянки.

Але Ісус сказав їй, що Він аж ніяк не зневажає її, і якби вона попросила Його, то Він дав би їй живої води, яка набагато перевершує ту, що була в колодязі. Але якщо вода, яку Він може дати, не перевершить воду з колодязя Якова, то вона не краша.

Урок, який необхідно засвоїти, полягає в тому, що Ісус дає воду, яка задовольняє всі потреби душі й тіла. Немає нічого реального, що не було б духовним.

Наприклад, у пустелі було безліч людей, які страждали без води. У них були великі стада худоби. Здавалося, що і люди, і тварини повинні померти від спраги: «І сказав Господь до Мойсея: Перейдися перед народом, і візьми з собою декого з старших Ізраїлевих, а палицю, що нею ти вдарив був Річку, візьми в свою руку, та й іди! Ось Я стану перед лицем твоїм там, на скелі в Хориві, а ти вдариш у скелю, і вийде із неї вода, і буде пити народ! І зробив Мойсей так на очах старших Ізраїлевих» (Вих. 17:5, 6). «І пили всі той самий духовний напій, бо пили від духовної скелі, що йшла вслід за ними, а та скеля був Христос» (1 Кор. 10:4).

Отже, все ж таки це було духовне? Звичайно, бо немає нічого, що б Бог не робив, що не було б духовним, тому що: «Бог є Дух, і ті, що Йому вклоняються, повинні в дусі та в правді вклонятись» (Івана 4:24). Хіба люди та їхня худоба в пустелі не отримували справжньої води для пиття? Справді, отримували: «на пустині Він скелі розсік, і щедро усіх напоїв, як з безодні. Він витягнув із скелі потоки, і води текли, немов ріки» (Псал. 78:15, 16).

Чудеса – це щоденна робота Бога: «А все, що давніше написане, написане нам на науку, щоб терпінням і потіхою з Писання ми мали надію» (Римл. 15:4).

Господь творить чудеса, але не скасовує природний хід речей. Він не творить чудовиськ. Він у жодному разі не діє тільки для того, щоб викликати сенсацію або фурор і змусити людей дивуватися. Він завжди один і той самий. Ми дивимося на Його справи, бачимо, як Він працює день за днем, рік за роком, і майже ніколи не замислюємося про те, що це робота Бога, що це творить Бог. Багато хто не знає про це. Він, Бог, який приховує Себе, і ми, імовірніше, бачимо результати, а не Його дії (*ред.: і Його залученість у це*).

Але час від часу Він знімає частину завіси, що приховує Його роботу, і дозволяє нам побачити більше, ніж зазвичай, і тоді ми називаємо це дивом.

Це справді диво, але не більше, ніж те, що ми бачимо постійно (*ред.: просто ми цього не помічаємо і неправильно класифікуємо*). **Чудеса – це звичайні методи роботи Бога.**

Бог настільки великий, що жоден людський розум не в змозі осягнути Його справи. **Якби в нас були очі, які бачать, і почуття, достатньо гострі, щоб оцінити духовне, ми мали б щодня втрачати голову від здивування, побачивши дива,** які точно повторюють ті, що відбувалися в пустелі. Дійсно, ми мали б бачити те ж саме знову й знову.

Немає жодної краплі води, яка текла б із джерела або колодязя, що не виходила б від діючої сили Христа. Будь-яке джерело води походить від духовної Скелі, яка, як і раніше, супроводжує Його народ. І якщо ми приймаємо її як таку, що походить від Нього, тоді ми бачимо чудеса Божі, віра наша зміцнюється від постійної Його турботи про нас.

Це не домисли й не фантазії. Це так само правдиво, як те, що вода в пустелі була справжньою, такою ж, як та, яку п'ють люди й звірі, яку п'ємо і ми сьогодні. Безсумнівно, вона походить від Господа. Ось урок, який засвоїла того дня самарянка. І це те, що Святий Дух хоче, щоб ми засвоїли.

Людська природа незмінна. Ісус відкривав жінці найглибші духовні істини, життєво важливі істини, які повинні були зробити її абсолютно новою; але щойно Він підійшов до самої суті питання, вона відмахнулася від неї, пославшись на дрібниці. Самарянка відволіклася на якісь формальності й почала говорити про те, на яке місце слід ходити поклонятися.

Так і зараз. **Замість того, щоб вірою приймати небесний хліб і пити воду життя, люди проводять час за обговоренням форм і церемоній.** Почніть говорити з людиною про порятунок її душі, запропонуйте їй те, що зробить її новим творінням, і вона, імовірно, погодиться, **але, коли ви дійдете до найважливішої частини питання, вона, найімовірніше, зацікавиться якоюсь деталлю, яка не має жодного значення.**

Таким чином, сатана намагається вирвати добре насіння, поки воно не пустило коріння. Не піддавайтеся йому. Наполегливо йдіть до головної мети: **«Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його» (Матв. 6:33).**

Христос – вода життя

(Івана 4:7-15)

Ісус, втомлений від подорожі з Єрусалима, сидів опівдні біля колодязя Якова, неподалік міста Сіхар у Самарії, поки Його учні були в місті в пошуках їжі. Коли Він сидів там, прийшла жінка з міста, щоб набрати води, Ісус сказав їй: «Дай напитись Мені!» (Івана 4:7). «Тоді каже Йому самарянка: Як же Ти, юдеєнин будши, та просиш напитись від мене, самарянки? Бо юдеї не сходяться із самарянами. Ісус відповів і промовив до неї: Коли б знала ти Божий дар, і Хто Той, Хто говорить тобі: Дай напитись Мені, ти б у Нього просила, і Він тобі дав би живої води. Каже жінка до Нього: І черпака в Тебе, Пане, нема, а криниця глибока, звідки ж маєш Ти воду живу? Чи Ти більший за нашого отця Якова, що нам дав цю криницю, і він сам із неї пив, і сини його, і худоба його? Ісус відповів і сказав їй: Кожен, хто воду цю п'є, буде прагнути знову. А хто питиме воду, що Я йому дам, прагнути не буде повік, бо вода, що Я йому дам, стане в нім джерелом тієї води, що тече в життя вічне» (вірші 9-14).

Воістину не дивно, що жінка сказала Ісусу: «Дай мені, Пане, цієї води, щоб я пити не хотіла, і сюди не приходила брати» (вірш 15). Поки що вона ще не розуміла природи води, яку обіцяв Ісус. Але потім, коли вона дізналася, що Він мав на увазі, вона так само охоче прийняла її. Що це за вода, яку дає Ісус, стає зрозуміло з Його слів, сказаних в останній день юдейського свята. «А останнього великого дня свята Ісус стояв і кликав, говорячи: Коли прагне хто з вас нехай прийде до Мене та й п'є! Хто вірує в Мене, як каже Писання, то ріки живої води потечуть із утроби його» (Івана 7:37, 38).

Тут ми маємо обітницю живої води, тієї ж, яку Він обіцяв самарянці. І тут, як і там, вода повинна бути прийнята всередину тим, хто її отримує. І тут нам сказано, що **ця вода життя є Дух Божий, Який дається кожному, хто вірує у Христа**. «Це ж сказав Він про Духа, що мали прийняти Його, хто ввірував у Нього» (вірш 39).

Тепер прочитаємо ще одне твердження. Дух Божий через апостола Павла сказав: «І ті, хто ходить за тілом, не можуть догодити Богові. А ви не в тілі, але в дусі, бо Дух Божий живе в вас. А коли хто не має Христового Духа, той не Його. А коли Христос у вас, то хоч тіло мертве через гріх, але дух живий через праведність. А коли живе в вас Дух Того, Хто воскресив Ісуса з мертвих, то Той, хто підняв Христа з мертвих, оживить і смертельні тіла ваші через Свого Духа, що живе в вас» (Римл. 8:8-11).

Тут ми бачимо паралель із твердженням, що вода, яку дає Христос, буде для віруючого джерелом води, що тече в життя вічне. **Це є саме життя, тому що це праведність**. Апостол сказав, що бути духовно налаштованим – це життя та мир (Римл. 8:6). **І ми також читали, що Дух є життя за праведністю. Отже, це і є те народження від Духа, яке робить людину абсолютно новою людиною; воно робить грішника праведником, виконавцем Божого закону**.

«Бо ми знаємо, що Закон духовний» (Римл. 7:14). Тобто **закон має природу Духа Божого**. Це підтверджується тим, що ті риси, які відповідають Божому закону, є плодом Духа (див. Гал. 5:22, 23). **Таким чином, прийняття Духа Божого робить грішника іншою людиною, з новою природою. Він починає жити іншим життям. І його праведність – це праведність Божа, яка виражається в Десяти заповідях. Дух Божий приносить цю праведність людині й живе в ній.** Її характер – це характер Бога, тому що вона єдина з Богом, вона стала новим творінням, створеним у Христі Ісусі на добрі діла. Вона зодягнулася «в нового чоловіка, створеного за Богом у справедливості й святості правди» (Ефес. 4:24).

Це початок вічного життя, бо життя Духа Божого вічне, і саме цим життям тепер живе людина. Це життя Ісуса, явлене в смертній плоті (2 Кор. 4:11). Про це говорить у своєму посланні улюблений учень, коли каже, що той, хто сповідує, що Ісус Христос прийшов у тілі, народжений від Бога (1 Івана 4:2). Бог живе в цій людині так само істинно, як Його життя було явлене в Ісусі з Назарету. **Не тому, що в самій людині є щось, що можна порівняти з Ісусом з Назарету, але тому, що Ісус, у якому перебувала вся повнота Божества, перебуває в ньому.** «Звідси знаємо, що ми в Ньому живемо, і Він у нас, бо Він дав нам Духа Свого» (1 Івана 4:13, перекл. з англ.).

Це життя приймається вірою, і його необхідно зберігати також вірою. Поки людина зберігає віру, вона живе цим життям, бо «праведний житиме вірою» (Римл. 1:17). Вона може зійти в могилу, але ніщо не може вплинути на її вічне життя. Воно «сховане в Бозі з Христом» (Колос. 3:3). Як неможливо було, щоб могила утримала Ісуса, так неможливо, щоб могила утримала віруючого (див. Дії 2:24). Коли він робить останній подих, він так само впевнений у своєму вічному житті, як і раніше. Адже Ісус сказав: «Вода, що Я йому дам, стане в нім джерелом тієї води, що тече в життя вічне». І ще: «А коли живе в вас Дух Того, Хто воскресив Ісуса з мертвих, то Той, хто підняв Христа з мертвих, оживить і смертельні тіла ваші через Свого Духа, що живе в вас». **Сила життя, яка дається людині при наверненні, воскрешає її з мертвих, якщо вона вмирає з вірою.**

Життя і закон

(Івана 4:14)

«Бо в Тебе джерело життя, в Твоїм світлі побачимо світло!» (Псал. 36:9). «І життя було в Нім, а життя було Світлом людей» (Івана 1:4). Ці два тексти дуже ясно показують, що Христос є життям для всіх, хто приймає Його. Його життя – це життя Бога. Це життя є праведність, а це означає, що воно має саму природу закону Божого, бо воно проголошене як праведність Божою.

Джерело – це місце, звідки вода тече вільно і постійно. Тому життя від Бога можна отримати так само, як людина п’є з джерела, щоби освіжитися. Про те, що саме таким чином має бути здобута праведність, ясно говорить Писання. Прослідкуймо цей процес.

«Не хочу я, браття, щоб ви не знали, що під хмарою всі отці наші були, і всі перейшли через море, і всі охристилися в хмарі та в морі в Мойсея, і всі їли ту саму поживу духовну, і пили всі той самий духовний напій, бо пили від духовної скелі, що йшла вслід за ними, а та скеля був Христос!» (1 Кор. 10:1-4).

Тут недвозначно йдеться про те, як ізраїльтяни отримали воду зі скелі в пустелі, щоб пити. Розгляньмо цей випадок. Ми знаходимо запис у 17-му розділі книги Вихід. Народ перебував у пустелі, і там не було води. Сам Господь привів їх туди, вони про це не думали, а вирішили, що їм загрожує загибель. «І сказав Господь до Мойсея: Перейдися перед народом, і візьми з собою декого з старших Ізраїлевих, а палицю, що нею ти вдарив був Річку, візьми в свою руку, та й іди! Ось Я стану перед лицем твоїм там, на скелі в Хориві, а ти вдариш у скелю, і вийде із неї вода, і буде пити народ! І зробив Мойсей так на очах старших Ізраїлевих» (вірші 5, 6).

Зверніть увагу, що скеля, з якої текла вода, знаходилася в Хориві. Хорив і Сінай – одне й те саме, бо якщо в книзі Вихід закон був виголошений із Сінаю, то у Повторенні Закону він був виголошений із Хорива; а в Мал. 4:4 ми читаємо: «Згадайте Закона Мойсея, Мого раба, що йому наказав на Хориві устами й права щодо всього Ізраїля». **Таким чином, вода виходила з тієї ж гори, з якої згодом був виголошений закон.**

Більше того, вода текла саме в той час, коли проголошувався закон. Адже в тому місці не було води, окрім тієї, що текла зі скелі, і якби вона перестала текти одразу після того, як народ втамував спрагу, вони знову дуже швидко опинилися б у скрутному становищі. Тепер зверніть увагу на те, звідки взялася вода. Мойсей вдарив по скелі, але він не дав води людям. Христос стояв на скелі, і в 1-му Посланні до коринтян ми читаємо, що люди пили зі скелі, яка є Христос. **Вода чудесним чином виходила від Самого Христа.** Це було те саме диво, яке згодом було здійснене під час роздачі хліба народу, про що ми читали в попередній статті.

Про манну ми читаємо, що вона була дана для того, щоб вони зрозуміли, що людина живе не хлібом єдиним, але кожним словом, що виходить з уст Божих (див. П. Зак. 8:3). Так само було й з водою. Вона мала навчити людей сподіватися на Господа не тільки для отримання тимчасових благ, а й для духовного життя. А тепер, коли ми пам'ятаємо, що **Ісус каже, що дає воду життя всім, хто вірує в Нього, і що ця вода – Святий Дух, Який служить праведності Закону Божого, ми маємо зрозуміти, що, даючи ізраїльтянам воду в такий дивовижний спосіб, Він мав на меті навчити їх, що так само, як вони п'ють ту воду, щоби підтримати фізичне життя, так і можуть, повіривши в Нього, пити Його праведність.** Що це саме так, видно зі слів Ісуса в Нагірній проповіді: «Блаженні голодні та спрагнені правди, бо вони нагодовані будуть» (Матв. 5:6).

Сінай виступає як уособлення закону. Але ділами закону не виправдається ніяка плоть. На це вказував сам спосіб дарування закону. **Він був даний серед грому, блискавок і землетрусу. Навіть доторкнутися до гори означало смерть.** Це вказувало на те, що ніхто не міг наблизитися до святого закону, який там був проголошений, щоб здобути праведність. «Закон чинить гнів» (Римл. 4:15). Він несе грішникові тільки смерть. Однак ніхто не міг мати життя, якщо не володів праведністю того ж закону. Яка ж надія була в людей? Ось урок, який вони повинні були винести з цієї обставини і який ми повинні винести з її опису. **Хоча праведність не може бути отримана із закону, так само як люди не могли доторкнутися до гори, з якої це було сказано, але як вони могли стояти вдалині й пити воду, що текла з гори, так вони могли пити праведність закону, приймаючи Христа, що дає воду.** Щасливими були б вони, якби засвоїли цей урок.

Таким чином, ми бачимо, що навіть у самому даруванні Закону людям було ясно показано, що праведність не може бути здобута через закон, але тільки через Христа. Закон був даний рукою Посередника (Гал. 3:19), а Христос – єдиний Посередник між Богом і людиною (1 Тим. 2:5). **Він не є Посередником у тому сенсі, що захищає нас від гніву Божого, бо Бог не ненавидить нас. Він любить грішників. Але Христос є Посередником у тому значенні, що через Нього нам передається праведність Бога, щоб ми могли примиритися з Ним.** Вода, що текла зі скелі, коли виголошувався закон, вказувала на те, що через Христа вони можуть так само вільно пити праведність, якої вимагає закон, і таким чином мати вічне життя.

Із серця виходять джерела життя (Прип. 4:23), і закон Божий був у серці Господа Ісуса (Псал. 40:8). **Тому життя, яке виходить від Нього до нас, є праведність закону.** Тепер подивіться, як речі небесні були зображені перед очима синів Ізраїлю і перед нашими очима також, якщо ми приймаємо біблійні записи як живе Слово Боже.

Закон Божий – основа престолу Божого (див. Псал. 89:14). Бог мешкає між херувимами (див. Псал. 80:1). У святилищі, яке побудував Мойсей, стояв ковчег, на кришці були два херувими, а всередині, під херувимами, знаходився Закон Божий – Десять заповідей. Саме між цими двома херувимами, над законом,

з'явилася слава Божа, і звідти Він говорив із народом (див. Вих. 25:10-22). Таким чином, ковчег був символом престолу Божого, показуючи, що закон буквально є його основою, бо земне святилище було зразком небесного (Євр. 9:23, 24).

Тепер прочитайте Об'явл. 22:1: «І показав він мені чисту ріку живої води, ясну, мов кристаль, що випливала з престолу Бога й Агнця». **Ця річка – справжня, буквальна річка, але пити з неї ми повинні вже зараз**, бо заклик звучить так: «І хто прагне, хай прийде, і хто хоче, хай воду життя бере дармо!» (Об'явл. 22:17). Ісус каже: «Хто прагне, тому дармо Я дам від джерела живої води» (Об'явл. 21:6). Ця річка води життя тече прямо від престолу Божого, і в тому престолі знаходиться закон. З неї ми можемо пити вільно. **Але оскільки вона походить від престолу Божого, вона, так би мовити, насичена праведністю цього закону, так що, коли ми п'ємо з неї, ми п'ємо праведність Божу. А оскільки ця вода є нашим життям, так само як земна вода дає свіже життя нашому втомленому тілу, отже, й наше життя наповнюється праведністю.**

Саме для того, щоб закарбувати цей урок у свідомості ізраїльтян у пустелі, і сталися події, пов'язані з Сінаєм. І для того, щоб донести цей урок до нашої свідомості, був залишений опис цих подій. **Гора була уособленням закону; закон не ніс їм нічого, окрім жаху; але вода текла з тієї ж гори; однак вона походила від Христа, від Якого походив і закон.** Усе це було для того, щоб навчити нас, що закон, проголошений на Сінаї, є мірилом праведності, але в той час як він є смертю для нас, коли ми приходимо до нього самі, він стає життям для нас, коли ми п'ємо його з руки Христа. І таким чином ми можемо знати, що Його заповідь – це життя вічне, і що кожен, хто хоче, може вільно пити з джерела життя і тим самим наповнюватися праведністю.

Духовне поклоніння

(Івана 4:24)

Істинне поклоніння завжди духовне. «Бог є Дух, і ті, що Йому вклоняються, повинні в душі та в правді вклонятись» (Івана 4:24).

Однак люди схильні випускати з уваги духовну природу поклоніння і зберігати тільки букву: форму без життя. Для людей сама буква має велику цінність. З її допомогою вони можуть задовольнити своїх ближніх, а дуже часто і свої власні серця в тому, що стосується їхніх християнських досягнень. Але вона не має жодної цінності в очах Бога. Жодні форми та обряди самі по собі не мають жодної ваги. Поклонятися Богові тільки по букві, без Духа, більш образливо для Бога, ніж не поклонятися взагалі.

Без Духа поклоніння Богові спотворюється, так що Сам Бог і справжня природа Його вимог не розуміються. Спотворене поклоніння – це вже не поклоніння Богові, а комусь іншому. **Той, хто поклоняється Богові, повинен знати Бога, інакше він не зможе віддати Йому честь і славу, тому що не знатиме, у чому полягає Його честь та слава.** Павло говорить нам, що «язичники, приносячи жертви, приносять бісам, а не Богові» (1 Кор. 10:20, пер. з англ.). **Вони не мають наміру приносити жертви бісам, але, не знаючи Бога (бо хто не знає Бога, той язичник), диявол ставить себе на місце Бога в їхніх умах, і тому вони не бачать різниці.** Зрозуміло, диявол не постає перед ними в традиційному вигляді з копитами, рогами, хвостом та іншими диявольськими атрибутами, якими його наділила популярна теологія. Він знає це добре. Він постає як ангел світла: «Сам сатана прикидається анголом світла!» (2 Кор. 11:14). **Його характер проявляється не в зовнішності, а в словах і вчинках.**

Серед менш освічених язичників заведено підносити молитви до божества про успіх у крадіжці, вбивстві чи інших справах, які освічені люди вважають за своєю суттю неправильними. Це диявол спонукає людей так думати, проте молитви вважаються нібито звернені до Бога. Таким чином, диявол ставить себе на місце Бога, так що поклоніння, яке належить Богові, і вважається зверненням до Нього, насправді адресоване йому. **Уявлення, яке язичники мають про Бога, є не що інше, як уявлення про диявола. Отже, їхнє поклоніння не може бути іншим, ніж поклоніння дияволу.**

І це однаковою мірою стосується як освічених і цивілізованих язичників, так і неосвічених, тільки приклад останніх краще ілюструє суть. Бо той, хто не знає Бога (а ніхто, хоч би яким «просвітленим» чи «цивілізованим» він не був, не може знати Його, окрім того, кому Син відкриває Його (див. Матв. 11:27)), робить Бога таким, як він сам, і вбирає Його в людські атрибути. Людина змушена так чинити, бо природно не має вищого уявлення в своїй свідомості.

Бог каже, що Його шляхи настільки вищі за шляхи людини, наскільки небеса вищі за землю. «Бо наскільки небо вище за землю, настільки вищі дороги Мої за ваші дороги, а думки Мої за ваші думки» (Ісаї 55:9). **Тому жодна людина не може пізнати Божі шляхи і Його думки своєю власною мудрістю.** Вона може пізнати їх тільки через одкровення. А поки вона не пізнала їх через одкровення, вона приписує Богові такі вчинки, які вчинила б сама, і такі мотиви, які були б у неї самої, якби їй довелося мати справу зі світом і грішниками. **Але природні якості людини – це якості диявола, бо вони були набуті, як і диявол набув свої, згрішивши проти Бога.** Через Адама кожна людина за своєю природою є злою. І тому, коли людина наділяє істоту, якій поклоняється, своїми власними рисами – заздрістю, гордістю, злобою, помстою чи будь-якими іншими рисами, що становлять сутність людської природи, – вона насправді наділяє її рисами диявола й поклоняється дияволу замість Бога.

І так чинить кожен, чиє поклоніння лише за буквою, без духа, бо ніхто без Духа не може пізнати Бога. Дух досліджує все, навіть глибини Божі, і відкриває їх нам, щоб ми могли мати розум Христовий. «А нам Бог відкрив це Своім Духом, усе бо досліджує Дух, навіть Божі глибини... Бо хто розум Господній пізнав, який би його міг навчати? А ми маємо розум Христові!» (1 Кор. 2:10, 16). **Пізнавши Бога, ми можемо поклонятися Йому розумно; ми можемо робити те, що відповідає Його волі і вимогам справи; і лише так наше поклоніння може приносити Йому славу й честь.** Поклонятися Йому, не знаючи Його (якщо такі дії взагалі можна назвати поклонінням), – це все одно, що африканський абориген запропонував би себе як помічника астронома або астрофізика.

Юдеї не знали Бога, і тому їхнє поклоніння перетворилося на суто зовнішнє, буквально виконання, що було не більше ніж спробою виконати Божі заповіді людською мудрістю. **Це не була істинна буква заповідей, бо вона не може існувати без Духа і швидко спотворюється за Його відсутності.** Так і юдеї перекрутили букву заповідей і додали до неї багато нового – «тяжкий тягар», як назвав їх наш Спаситель. Історія їхніх вчинків та слів за часів нашого Спасителя слугує яскравою ілюстрацією істини, яку ми тут розглядаємо.

Дотримання суботи

(Івана 4:24)

Розглянемо випадок із розслабленим, якого Христос зіцілів біля купальні Віфесди. Він страждав на недугу тридцять вісім років, і коли Спаситель знайшов його, той лежав біля купальні, чекаючи, поки ангел збурить воду. «Як Ісус його вгледів, що лежить, та, відаючи, що багато він часу слабує, говорить до нього: Хочеш бути здоровим?» (Івана 5:6). І коли хворий виклав Спасителеві свій випадок, Ісус сказав йому: «Уставай, візьми ложе своє та й ходи! І зараз одужав оцей чоловік, і взяв ложе своє та й ходив. Того ж дня субота була» (вірші 5:8-9).

«Тому то сказали юдеї вздоровленому: Є субота, і не годиться тобі брати ложа свого» (вірш 10). Зовні вони суворо дотримувалися суботи, але це була лише форма й обряд. **Про поклоніння в душі та істині вони нічого не знали.** На їхні докори зіцілений чоловік відповів: «А він відповів їм: Хто мене вздоровив, Той до мене сказав: Візьми ложе своє та й ходи» (вірш 11). Така відповідь мала б задовольнити кожного, хто має достатньо розуму, щоб зрозуміти, що в цьому чудесному зіціленні діяла сила, вища за людську. Але не так було з юдеями. Вони повністю втратили розуміння справжньої суті суботи та мети її дотримання. **Вони не дотримувалися її на славу Богу;** а тому, попри всі їхні заяви і зовнішню показність, насправді вони не дотримувалися її зовсім.

Якби вони поклонялися Богові в душі та істині, якби знали Бога, розуміли, чого Він вимагає і що становить Його славу, то побачили б, що зіцілення розслабленого перебуває в цілковитій гармонії з істинним духом дотримання суботи. Вони б збагнули, що мета чуда Христа і мета суботи – одна й та сама, а саме звернути увагу на істинного Бога, єдиного, хто має творчу силу, здатну проявитися як у створенні світу з усіма його різноманітними формами життя, так і у відновленні сил людини, яка тридцять вісім років була безпомічною. Коли чоловік взяв своє ліжко і пішов, це стало публічним свідченням про силу, яка здійснила таку велику переміну; і таким чином Бог був прославлений, і справжня мета суботи була виконана.

Усе людське поклоніння марне, якщо його метою не є слава Божа; а метою не може бути слава Божа, якщо той, хто поклоняється, не знає Бога і того, що потрібно для Його шанування. Бог – Бог милосердя, і Він сказав: «Милости хочу, а не жертви» (Матв. 9:13); Ісус сказав юдеям, що якби вони знали, що означають ці слова, «то не судили б невинних» (Матв. 12:7). Якби вони вірили словам, які Бог говорив Мойсееві, коли проходив перед ним і проголошував Своє ім'я на горі Сінай, вони б не залишили поза увагою добро, яке було вчинене розслабленому, попри його, здавалось би, порушення суворої букви закону про суботу. І ця істина має практичне застосування і в наші дні. **Ніхто, яким би вченим і великим він не був, не може пізнати Бога, якщо йому не відкриє Його Христос; і ніхто, хто не пізнав Бога, не може поклонятися Йому в Дусі**

та істині. А той, хто не покланяється Йому таким чином, не дотримується закону Божого і буде засуджувати того, хто його дотримується. Історія юдеїв за днів Ісуса з Назарету повториться (і вже повторюється) в наш час.

Христос явив Отця світові, і кожен, хто щиро бажає пізнати Його та чинити Його волю, може Його пізнати. У Бога немає улюбленців; Він дає однакові можливості всім. Бог звернувся до світу через Свого Сина Ісуса Христа – «а в останні ці дні промовляв Він до нас через Сина» (Євр. 1:2), – і хто повірить Його слову і прийме Духа, Який вільно дається, щоб вести нас до всякої правди, той отримає розуміння, щоб правильно поклонятися Богові. **Словом Божим ми народжуємося згори й переходимо від становища природної людини, яка не розрізняє Божих речей, до нової людини, здатної до духовного розпізнавання.** Цим словом є Біблія. Тож старанно шукаймо його і приймаймо в серце з вірою, щоб стати мудрими на спасіння.

Істинне поклоніння Богу

(Івана 4:23, 24)

Писання нам говорить про істинне поклоніння Богові: «Але наступає година, і тепер вона є, коли богомільці правдиві вклоняться будуть Отцеві в душі та в правді, бо Отець Собі прагне таких богомільців. Бог є Дух, і ті, що Йому вклоняються, повинні в душі та в правді вклонятись» (Івана 4:23, 24). Зверніть увагу, що духовне поклоніння – це не просто привілей, але необхідність. **Ісус не сказав, що ті, хто поклоняється Богові, можуть поклонятися Йому в Душі, але що вони повинні це робити. Немає іншого поклоніння Богові, крім духовного. Уся показна побожність, яка не є в душі, є ідолопоклонством і марним вживанням Його імені. Як ми можемо поклонятися Йому в душі? Приймаючи Його Духа, Якого Він щедро дарує всім. Люди не можуть дати нам Його дати, вони не можуть змусити нас мати Його; але Бог дає Його так само вільно, як і повітря, і ми можемо мати Його в достатку.**

Самарянка

(Івана 4:29)

Жінка самарянка, з якою Христос говорив біля колодязя Якова, залишила свій глек і пішла до міста, кажучи людям: «Ходіть но, побачте Того Чоловіка, що сказав мені все, що я вчинила. Чи Він не Христос?» (Івана 4:29).

Однак у нас немає відомостей про те, що Ісус розповів їй щось більше про її минуле, окрім того факту, окрім того, що у неї було п'ятеро чоловіків і що тепер вона живе з тим, хто їй не чоловік. Але цього було достатньо.

Христу не було потреби перераховувати кожен окремий гріх; згадка про один оголила все її життя. Усе, що вона коли-небудь зробила, полягало в тому єдиному вчинку, про який сказав їй Христос. Вона не намагалася виправдати себе, мовляв, «це мій єдиний недолік», але визнала в цій одній речі образ усього свого життя.

Важливо зазначити, що ця жінка знайшла Христа через переконання в гріху. Саме так Бог хоче, щоби це відбулося з кожним із нас. Святий Дух викриває і засуджує гріх, але водночас Він – Утішитель, і докоряє Він тільки для того, щоб утішити.

Замість того, щоб впадати в зневіру, коли нас викривають у гріху (а як тихо й лагідно це робить Господь!), **ми повинні черпати відвагу з докору, знаючи, що в такий спосіб Бог відкриває нам Христа, Який спасає від гріха.** У викритті ми знаходимо зцілення, «бо заповідь Божа світильник, а наука то світло, дорога ж життя то навчальні картання» (Прип. 6:23).

Ще один дуже важливий урок для нас: коли Господь прощає один грі, Він прощає все. У Нього немає напівмір. Як при згадці одного гріха, Він нагадав жінці про все її життя, так і коли ми приходимо до Нього з покайням, сповідуючи будь-який гріх, що спадає нам на думку, та смиренно просимо прощення, ми можемо знати, що, пробачивши його, **Він прощає всі гріхи нашого життя.** «Ми... спасемося життям Його» (Римл. 5:10). **І це життя не дасться нам частинами. Христос віддає нам Себе цілком і без залишку.** «А кожному з нас дана благодать у міру дару Христового» (Ефес. 4:7). А дар цей безмежний, тому в Ньому є достатня благодать, щоб покрити всі наші гріхи. «А де збільшився гріх, там зарясніла благодать» (Римл. 5:20).

Тому ми завжди можемо радіти в Бозі. «Радійте в Господі завсіди, і знову кажу: радійте!» (Филп. 4:4).

«Пожива, якої не знаєте ви»

(Івана 4:31-34)

Ісус, утомлений і голодний, сидів один біля колодязя; Його учні пішли купити хліба.

Тоді прийшла неосвічена жінка, яка потребувала настанови, грішниця, яка потребувала спасіння, і Він повністю присвятив Себе тому, щоб задовольнити її потреби. Він дав їй спожити Хліб життя і напиться води спасіння. Коли ж вона побігла покликати своїх сусідів на бенкет, Він охоче задовольнив потреби всіх, хто прийшов.

Згодом повернулися Його учні і стали просити Його, кажучи: «Учителю, їж! А Він їм відказав: Я маю поживу на їдження, якої не знаєте ви. Питали тоді один одного учні: Хіба хто приніс Йому їсти? Ісус каже до них: Пожива Моя чинити волю Того, Хто послав Мене, і справу Його довершити» (Івана 4:31-34).

У служінні потребам інших Він знаходив свій щоденний хліб.

Наша потреба

(Івана 5:2-9)

Справжня проблема в цьому світі – як позбутися гріха. Кожен знає це в глибині душі. Нам потрібна не інформація, а допомога. **Коли Христос знайшов розслабленого біля купальні Віфесди, жодні розмови про його стан і про те, як він туди потрапив, не допомогли б, як і обговорення того, що йому слід робити.** Людина була безпорадною, вона нічого не могла зробити і знала це. Христос дав йому те, чого йому не вистачало, – силу і життя. Таким був шлях Христа. Книжники і вчителі закону ходили за Ним, обговорюючи технічні питання і розмірковуючи між собою; але ті, хто хотів отримати допомогу, отримували її.

Сьогодні ми самі по собі перебуваємо в такому ж стані, як і той розслаблений чоловік, – безсилі, нездатні самостійно відділитися від гріха, який тримає нас. Тому Христос «за наші гріхи дав Самого Себе, щоб від злого сучасного віку нас визволити» (Гал. 1:4). Ми потребуємо щирого жалю та покаяння, яке спонукає нас **прагнути цього визволення; але ми не повинні докоряти й засуджувати себе в марних зусиллях домогтися такого глибокого покаяння, щоб Бог змилювався над нами. Божа любов і жалість уже звернені до грішника, і в Христі дароване покаяння всім, хто до Нього звернеться,** бо «Його Бог підвищив Своєю правицею на Начальника й Спаси, щоб дати Ізраїлеві покаяння і прощення гріхів» (Дії 5:31). Нам потрібна сила, і «Він змученому дає силу, а безсилому міць» (Ісаї 40:29), з «усякою силою за могутністю слави Його» (Колос. 1:11). Нам також потрібне нове життя, і Він прийшов, щоб ми могли мати життя, і до того ж «подостатком». «А мій Бог нехай виповнить вашу всяку потребу за Своїм багатством у Славі, у Христі Ісусі» (Филп. 4:19).

Чи хочеш бути здоровим?

(Івана 5:6)

«Як Ісус його вгледів, що лежить, та, відаючи, що багато він часу слабує, говорить до нього: Хочеш бути здоровим?» (Івана 5:6).

Саме таке запитання поставив Ісус бідному розслабленому чоловікові біля купальні Віфесда. Те саме запитання Він ставить кожному з нас; і Він так само готовий зцілити нас, як і того чоловіка. Він не тільки бажає, а й дуже хоче зробити всіх нас здоровими, бо щоразу, коли Він бачить велику кількість людей на землі, відбувається, як написано: «І змилосердивсь над ними, і їхніх слабих уздоровив» (Матв. 14:14).

Чому ж ми не одужуємо? Просто тому, що ми або не бачимо Його, як Він стоїть поруч із нами, із всією владою на небі й на землі, лагідно і з любов'ю запитуючи нас: «Хочеш бути здоровим?» (Івана 5:6). Або ж ми в якомусь відношенні заперечуємо проти умови, яка полягає в тому, що ми повинні перебувати в Ньому. «Перебувайте в Мені, а Я в вас! Як та вітка не може вродити плоду сама з себе, коли не позостанеться на виноградині, так і ви, як в Мені перебувати не будете» (Івана 15:4).

Зцілення вимагає обміну себе на Христа. Кульгавий при воротах храму був зцілений «у Ім'я Ісуса Христа Назарянина» (Дії 3:6). І саме в Його ім'я, «навіть в Ньому» (Ефес. 1:10, перекл. KJV), він постав перед народом абсолютно здоровим. «І через віру в Ім'я Його вздоровило Ім'я Його того, кого бачите й знаєте. І віра, що від Нього, принесла йому вздоровлення це перед вами всіма» (Дії 3:16).

Як сумно усвідомлювати, що так багато зі Святого Письма ніби було написано даремно, навіть для послідовників, які сповідують Христа. Чому так? **Тому що вони слідуєть за Ним, як натовп, що слідував за Христом дорогою в дім Яіра, але не торкаються Його усвідомлено, конкретно, цілеспрямовано, як це зробила бідна жінка з кровотечею.**

Безмежна сила як для тіла, так і для розуму очікує на тих, хто готовий прийняти її на шляху Господа і завжди тримати її в підпорядкуванні тільки для Його служіння.

Бути здоровим

(Івана 5:6-9)

Чудеса Христа записані для нас, щоб ми могли повірити в Нього і, увірувавши, знайти життя в Його імені: «Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» (Івана 20:31). Тому, коли ми читаємо про багато цікавих обставин, пов'язаних зі зціленнями, то не повинні думати, що вони стосуються виключно тих осіб, яких було зцілено, але маємо навчитися з них, чого можна очікувати, коли самі приходимо до Ісуса по допомогу в час потреби. Люди, які отримали Його благословення в Юдеї та Галілеї, виявляли багато рис, які ми вважаємо притаманними людській природі нині, і **ми можемо дізнатися з їхнього досвіду, як Спаситель чинить з нами в подібних обставинах.**

У 5-му розділі Євангелія від Івана ми читаємо про чоловіка, який страждав на недугу тридцять вісім років. Він дуже прагнув визволитися від своєї хвороби і з цією метою лежав біля купальні Віфесда. Час від часу вода в ній збурювалася, і тоді хворі люди, які скупчувалися навколо купальні, поспішали першими увійти у воду, щоб отримати зцілення. Коли Ісус одного суботнього дня проходив повз це місце, то побачив цього чоловіка і, знаючи, що той вже довго перебуває в такому стані, запитав його: «Хочеш бути здоровим?» (Івана 5:6).

Зверніть увагу, яку відповідь, сповнену відчаю, дає цей чоловік: «Пане, я не маю людини, щоб вона, як порушено воду, до купальні всадила мене. А коли я приходжу, то передо мною вже інший улазить» (вірш 7). Він щиро бажав бути зціленим, але бачив один можливий шлях до цього: щоб якась людина зглянулася над його безпорадністю і дочекалася слушної нагоди допомогти йому увійти у воду. Без сумніву, у більшості страждальців, що лежали навколо басейну, були друзі, і той, у кого було більше друзів, мав більше шансів. Найбільше, на що цей чоловік міг сподіватися від Ісуса, – щоб Той залишився поруч і допоміг йому, коли вода збуриться.

«Говорить до нього Ісус: Уставай, візьми ложе своє та й ходи! І зараз одужав оцей чоловік, і взяв ложе своє та й ходив» (вірші 8, 9). Ось що робить Ісус для людей. Він приходять до кожного й запитує: «Хочеш бути здоровим?» І Він прагне зробити для нас те саме, що зробив тоді для розслабленого чоловіка.

Можливо, і ми тривалий час були поневолені своїми немочами – тридцять вісім років або й більше. **Успадковані схильності до зла могли перерости у стійкі звички, що стали частиною нашого життя і які ми не можемо подолати. Але для Христа звільнити нас від них так само легко, як і тоді, коли вони лише щойно зародились. Коли Він покличе мертвих із гробів під час воскресіння, Йому буде однаково легко воскресити Адама і Єву, як і тих, хто зовсім недавно перетворився на порошок.**

Ісус бачить, як ми перебуваємо в рабстві пожадливості тіла, як нас веде в полон сатана, і як ми опоганені проказою гріха, і Він хоче зробити нас цілковито здоровими. Але, як і чоловік біля купальні Віфесда, ми часто відштовхуємо Його, кажучи, що якби тільки в нас була така допомога, як в інших, то з нами все було б гаразд. Якби тільки ми були вільні від проблем і спокус, як інші люди, яких ми знаємо, ми б швидко стали здоровими. Або якби хтось допоміг нам, або щоб інші люди перестали б нам заважати, то в нас усе було б добре.

Спаситель не хоче, щоб ми спиралися на ці зламані тростинки, які лише розчаровують і ранять тих, хто на них спирається. У Нього вже приготовано все, чого ми потребуємо. І, відкидаючи всі наші людські плани самопомогі як марні, Він одразу ж вирішує проблему, даючи безпосередньо те, що нам потрібно. Якщо ми готові відмовитися від упевненості у власних методах і засобах, визнаємо свою слабкість і повністю покладемося на Його всемогутнє, вседостатнє Слово, ми зможемо негайно перейти зі стану немочі й безсилля, незалежно від того, як довго він триває, до радісного досвіду свободи в Господі від усякої сили ворога.

Усі роки, які розслаблений чоловік провів лежачи біля купальні, не наблизили його ні на крок до зцілення. Усі наші власні зусилля зробити себе здоровими тільки віддаляють нас від мети. Одне слово Ісуса одразу ж здійснило більше, ніж чоловік міг навіть надіятись. І це є Слово, яке проповідується вам через Євангеліє.

Добрі діла

(Івана 5:17)

Біблія не обіцяє нагороди за лінощі. У Божому плані не передбачено неробства. Небеса постають перед нами як місце активності, а небесні істоти – як невтомні трудівники. Спаситель сказав: «Отець Мій працює аж досі, працюю і Я» (Івана 5:17); і ще: «Ми мусимо виконувати діла Того, Хто послав Мене» (Івана 9:4). Про ангелів ми читаємо, що «всі вони духи служебні, що їх посилають на службу для тих, хто має спасіння впадкувати» (Євр. 1:14).

Якщо це так, то не можна думати, що ті, хто успадкує спасіння, можуть бути неробами. Апостол Павло працював своїми руками і є прикладом для віруючих, він залишив записану Божественну заповідь: «Як хто працювати не хоче, нехай той не їсть» (2 Сол. 3:10). Але часте заохочення до праці стосується передусім духовних справ, а не лише фізичної праці. Ісус сказав: «Пильнуйте не про поживу, що гине, але про поживу, що зостається на вічне життя» (Івана 6:27). Так само і апостол Павло говорить, що нагорода буде дана тим, хто терпляче продовжує робити добро (Римл. 2:7); а Спаситель каже: «Ото, незабаром приходжу, і зо Мною заплата Моя, щоб кожному віддати згідно з ділами його» (Об'явл. 22:12).

І знову ми читаємо, що Христос «Самого Себе дав за нас, щоб нас визволити від усякого беззаконства та очистити Собі людей вибраних, у добрих ділах запопадливих» (Тита 2:14). І знову Святий Дух через апостола Якова надає особливого значення добрим ділам у наступних словах: «А хто заглядає в закон досконалий, закон волі, і в нім пробує, той не буде забудько слухач, але виконавець діла, і він буде блаженний у діянні своїм!» (Якова 1:25). Можна навести багато інших текстів, які доводять, що християнське життя має бути діяльним і що добрі справи не лише необхідні, а й є найважливішою умовою.

Діла і тільки діла на суді визначатимуть вічну долю людини. Бог «віддасть за його вчинками» (Римл. 2:6). Питання, яке вирішить суд, звучатиме не так: «У що вірила ця людина?» або: «Що вона відчувала?», а: «Які її діла?». Тут немає місця для закидів тих, хто думає, що вони викладають принцип, про який Біблія нічого не знає, коли кажуть: «Бог не прокляне хорошу людину ні за її думки, ні за її віру». Люди не засуджуються і не спасаються через свої думки, а через свої вчинки.

«Як? – вигукне хтось. – Ви збираєтеся заперечувати вчення про виправдання вірою?» Зовсім ні. Навпаки, я настільки вірю в нього, що стверджую, що **вчення про виправдання вірою – це головна тема Писання, а все інше – лише її частини.** Але вищенаведені висловлювання і тексти підкреслюють, що віра діє (див. Гал. 5:6). Немає більш істинного твердження, ніж це: **«Віра – не заспокійливий, а збуджувальний засіб».** Віра дуже активна і є джерелом усієї духовної діяльності. **Хоча правильно, що на суді розглядатимуться тільки**

вчинки людини, але правильно й те, що якість цих вчинків визначається її вірою. Де немає віри, там не може бути й тривалих діл.

Діла, угодні Богові, – це «добрі діла». Але досконала доброта перебуває тільки в Бозі (див. Марка 10:18). Праведність, якої ми потребуємо, – це праведність Божа (Матв. 6:33). Про Свої дороги Бог говорить: «Бо наскільки небо вище за землю, настільки вищі дороги Мої за ваші дороги, а думки Мої за ваші думки» (Ісаї 55:9). Хто ж тоді може сподіватися принести Богу такі добрі діла, які дорівнювали б Його стандарту? Ніхто, крім тих, хто, подібно до братів Павла, не знає про Божу праведність і досить самовпевнений, щоб вважати таке можливим. Тільки Бог може творити справи Божі. Тому, коли юдеї запитали Христа: «Що ми маємо почати, щоб робити діла Божі? Ісус відповів і сказав їм: Оце діло Боже, щоб у Того ви вірували, Кого Він послав» (Івана 6:28, 29).

Ось слова Павла до филип'ян: «Зо страхом і тремтінням виконуйте своє спасіння. Бо то Бог викликає в вас і хотіння, і чин за доброю волею Своєю» (Филп. 2:12, 13). Отже, Сам Бог чинить ті добрі діла, які, проявляючись у житті людей, роблять їх угодними Йому. Тому Спаситель сказав: «А хто робить за правдою, той до світла йде, щоб діла його виявились, бо зроблені в Бозі вони» (Івана 3:21).

Як же вони проявляються в людях? Це і є «таємниця благочестя». Це таємниця Бога «Хто в тілі з'явився». «Споконвіку було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово... І Слово сталося тілом, і перебувало між нами» (Івана 1:1, 14). Це було зроблено для того, щоб показати можливість Божого перебування в людській плоті. **Таємниця того, що Божі діла виявляються в житті людей – це таємниця втілення.**

У Христі «тілесно живе вся повнота Божества» (Колос. 2:9). Тому, коли Христос у Своїй повноті оселяється в серці по вірі, ця людина «сповнена всякою повнотою Божою» (Ефес. 3:17-19).

Які слова можуть бути більш утішними, або більш надихаючими щодо безмежних можливостей християнського життя, ніж слова: «Яка величезна Твоя доброта, яку заховав Ти для тих, хто боїться Тебе, яку приготував для тих, хто на Тебе надіється перед людськими синами!» (Псал. 31:19) Подумайте про це! **Сам Бог зробив ті добрі діла, з якими ми повинні постати перед Його престолом. А як ми їх отримаємо? Просто довірившись Йому і присвоївши ці добрі справи вірою.** Сам Бог приходить, щоб жити з тими, хто вірить Його слову, і Він живе в них Своїм власним життям. Цієї думки достатньо, щоб наповнити кожную душу любов'ю, радістю і впевненістю.

Християнське життя – це справжнє життя. А життя означає діяльність. Тому жити благочестивим життям означає жити життям, у якому проявляються діла Самого Бога. Апостол Павло сказав: «Та благодаттю Божою я те, що є, і благодать Його, що в мені, не даремна була, але я працював більше всіх їх», а потім він додав: «Правда не я, але Божа благодать, що зо мною вона» (1 Кор. 15:10). І знову: «І живу вже не я, а Христос проживає в мені. А що я живу в тілі тепер, живу вірою в Божого Сина, що мене полюбив, і видав за мене Самого Себе» (Гал. 2:20).

Секрет усієї справи в тому, щоб визнати, що в нас немає нічого доброго, а добрий тільки Бог; що ми – ніщо, а Він – усе; що ми – слабкість, а сила належить Богові; що Бог має владу явити Себе у плоті сьогодні, як і дві тисячі років тому, якщо ми тільки дозволимо Йому це зробити й підкоримо себе праведності Божій. Піднесення приходить тільки через приниження. Християнська активність приходить тільки через пасивне підпорядкування Богові, як глина пасивна в руках гончара. «Не нам, Господи, не нам, але Йменню Своему дай славу за милість Твою, за правду Твою!» (Псал. 115:1).

ЛИСТОПАД

Кого ми будемо слухати?

(Івана 5:24, 25)

«Поправді, поправді кажу вам: Хто слухає слова Мого, і вірує в Того, Хто послав Мене, життя вічне той має, і на суд не приходить, але перейшов він від смерти в життя. Поправді, поправді кажу вам: Наступає година, і тепер уже є, коли голос Божого Сина почують померлі, а ті, що почують, оживуть» (Івана 5:24, 25).

Голос, який ми повинні чути, – це завжди голос Сина Божого. Тільки цей голос дає життя; тільки ті, хто чує цей голос, будуть жити. Коли людина говорить, вона має бути лише устами, а голос – Божим. «Коли хто говорить, говори, як Божі слова» (1 Петра 4:11). Якщо хто говорить від себе, його ми не повинні слухати.

Деякі самаряни увірували в Христа через те, що їм розповіла жінка, яку Христос зустрів біля колодязя. Але «значно ж більш вони ввірували через слово Його. А до жінки казали вони: Не за слово твоє ми вже віруємо, самі бо ми чули й пізнали, що справді Спаситель Він світу!» (Івана 4:41, 42). **Їхня віра була основана на справжньому фундаменті – на слові Христа.** Жодна віра, яка не має цієї основи, не буде міцною.

Коли багато учнів Христа відійшли від Нього, бо не могли прийняти Його слів, Ісус запитав і дванадцятьох: «Чи не хочете й ви відійти?» (Івана 6:67) Петро сказав: «До кого ми підемо, Господи? Ти маєш слова життя вічного. Ми ж увірували та пізнали, що Ти Христос, Син Бога Живого!» (вірші 68, 69). Ніхто, крім Христа, не мав слів вічного життя, і немає іншого й тепер. І ті, хто чує Його слова, вірять і впевнені, що Він – Син Божий. Вони мають знання, яким не володіють інші.

Ісус сказав: «Мого голосу слухають вівці Мої, і знаю Я їх, і за Мною слідком вони йдуть» (Івана 10:27). Справжній Пастир «як вижене всі свої вівці, він іде перед ними, і вівці слідом за ним ідуть, бо знають голос його. За чужим же не підуть вони, а будуть утікати від нього, бо не знають вони чужого голосу» (вірші 4, 5). **Істинний Пастир «свої вівці він кличе по йменню» (вірш 3). Ось як вони знають Його голос. Він говорить до них особисто, до кожного окремо, і вони знають це. Так і ми впізнаємо голос Сина Божого.**

І саме цього голосу, і лише цього, ми маємо слухати. Багато голосів сьогодні кличуть, багато кажуть: «Ось тут!» або «Ось там!», але голос Пастиря відрізняється від них усіх. **Це голос Того, Хто добре знає нас і добре знайомий з нами – з нашим минулим життям, з мотивами, думками і сумнівами наших сердець.** Він знає нас на ім'я; і, якщо ми почуємо Його голос, Він відкриє нам Своє ім'я. І «через віру в Ім'я Його» нас оздоровить, як це сталося з калікою біля Червоних воріт храму (Дії 3:16).

Спасіння і воскресіння

(Івана 5:25-29)

Сила спасіння – це сила воскресіння. Ісус сказав: «Поправді, поправді кажу вам: Наступає година, і тепер уже є, коли голос Божого Сина почують померлі, а ті, що почують, оживуть» (Івана 5:25). Це узгоджується з сильними словами Господа, сказаними через пророка Ісаю: «Нахиліть своє вухо, й до Мене прийдіть, послушайте, й житиме ваша душа!» (Ісаї 55:3). Ті, хто чує голос Сина Божого, житимуть силою нескінченного життя, яке Отець дав Синові мати в Собі (Івана 5:26). Але як ми можемо знати, що така дивовижна річ, як повернення людини від смерті гріха до життя праведності, може бути здійснена? «Не дивуйтесь цьому, бо надходить година, коли всі, хто в гробах, Його голос почують, і повиходять ті, що чинили добро, на воскресення життя, а котрі зло чинили, на воскресення Суду» (вірші 28, 29). Сила, якою людина стає праведною сьогодні – це та сама сила, якою воскреснуть мертві в останній день. А що це можливо і станеться, підтверджується тим, що «Христос воскрес із мертвих» (1 Кор. 15:20). **Тому кожен вісник Євангелія – це просто свідок воскресіння Ісуса.**

Юдейські правителі та Мойсей

(Івана 5:45-47)

Юдейські правителі за днів Ісуса хвалилися Мойсеєм. Того самого Мойсея, проти якого їхні батьки так часто повставали, вони звеличили до рівня божества. Професор Грець говорить про це у своїй «Історії євреїв»: «Його пам'ять та ім'я були дорогі всім юдеям як у Палестині, так і за її межами. Вони клялися іменем Мойсея і не давали цього імені нікому іншому. Їхнє благоговіння зайшло так далеко, що того, хто говорив проти імені Мойсея, вважали за богохульника».

Однак Ісус сказав цим людям: «Не думайте, що Я перед Отцем буду вас винуватити, є, хто вас винуватити буде, Мойсей, що на нього надістесь ви! Коли б ви Мойсееві вірили, то й Мені б ви повірили, бо про Мене писав він. Якщо писанням його ви не вірите, то як віри поймете словам Моїм?» (Івана 5:45-47). Вони не вірили тим самим писанням, говорити проти яких вважали богохульством. Ісус показав, що їхнє сповідування поваги до Мойсея та до інших пророків було всього лише богословською формальністю. Бо, не вірячи Писанням, які вони читали крізь призму традицій своїх шкіл, вони самі й виконали ці Писання, засудивши Христа.

У цьому є урок для нас. **Не теоретична віра в те, що Біблія – від Бога, а підкорення серця і життя їй – ось що головне.** Безліч людей, які називаються євангелістами, готові битися з критиками, доводячи авторитет натхненності Біблії, але водночас не сприймають її як голос Бога, що каже рівно те, що написано, особливо тоді, коли цей голос закликає до практичних реформ у житті. Про Біблію говорять у всьому християнстві, але при цьому християнство стрімко рухається тим самим шляхом відступництва, який Біблія чітко окреслює і від якого застерігає.

Людина, яка відкидає хоча б одне слово Бога, насправді відкидає все Писання; адже це один і той самий голос у всьому.

Це можна проілюструвати на прикладі розвитку так званої біблійної критики. Критики почали зі Старого Заповіту і писань Мойсея. Потім дійшла черга до Ісаї, інших пророків і Псалмів, і вища критика визначала, які частини варто приймати. Тепер критики таким же чином розглядають навіть слова Христа в Новому Заповіті. Христос сказав: «Якщо писанням його [Мойсея] ви не вірите, то як віри поймете словам Моїм?» Христос говорив через Мойсея і пророків так само істинно, як і Своїми власними вустами. Це той самий голос, той самий тон і те саме Євангеліє: «Ісус Христос учора, і сьогодні, і навіки Той Самий!» (Євр. 13:8).

Вільний як птах

(Луки 4:18-21)

Господь Ісус Христос розпочав Своє земне служіння з читання в синагозі в Назареті таких слів із книги пророка Ісаї: «На Мені Дух Господній, бо Мене Він помазав, щоб Добру Новину звіщати вбогим. Послав Він Мене проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння, відпустити на волю помучених, щоб проповідувати рік Господнього змилювання» (Луки 4:18, 19). І потім Він сказав громаді: «Сьогодні збулося Писання, яке ви почули!» (вірш 21).

Звернувшись до місця, звідки Христос читав, знаходимо такі слова: «Дух Господа Бога на мені, бо Господь помазав Мене благовістити сумирним, послав Мене перев'язати зламаних серцем, полоненим звіщати свободу, а в'язням відчинити в'язницю» (Ісаї 61:1).

Єврейський термін, який у книзі пророка Ісаї перекладається як «відчинити в'язницю», має загальне значення «відкриття» і застосовується до відкриття очей сліпим та вух глухим. **Відповідно, Спаситель, читаючи це місце, надав йому подвійного значення**, тож у Євангелії від Луки замість одного значення «в'язням відчинити в'язницю» ми маємо два: «незрячим прозріння» і «відпустити на волю помучених».

Таким чином, весь сенс тексту полягає в тому, що Христос прийшов дати свободу у всіх сенсах цього слова. **У ньому закладена ідея свободи, причому більшою мірою, ніж багато хто усвідомлює**. Ми будемо щедро винагороджені, якщо приділимо цьому тексту кілька хвилин глибшого роздуму, і ще більше годин роздумів після цього.

Слово «свобода» в твердженні в Ісаї 61:1, що Христос був помазаний «полоненим звіщати свободу», походить від давньоєврейського слова, що в буквальному значенні означає «ластівка» (*ред.: а також «голуб»*). Цей іменник утворений від дієслова, яке означає «літати по колу, кружляти в повітрі», подібно до того, як птах літає у небі. Звідси легко зрозуміти, як це слово стало означати «свобода» і «воля».

Таким чином, ми дізнаємося, що біблійна ідея свободи найкраще представлена у вигляді граціозного польоту ластівки в повітрі. **Ми часто використовуємо вираз «вільний як птах», і він точно виражає ту свободу, якою Христос робить нас вільними**. Хіба це не чудово? Яке почуття свободи охоплює душу при одній думці про це!

Гріх – це рабство. Ісус сказав: «Поправді, поправді кажу вам, що кожен, хто чинить гріх, той раб гріха» (Івана 8:34). Грішник не тільки перебуває в рабстві, а й у в'язниці. Апостол Павло каже: «Та все зачинило Писання під гріх, щоб віруючим була дана обітниця з віри в Ісуса Христа. Але поки прийшла віра, під Законом стережено нас, замкнених до приходу віри, що мала об'явитись» (Гал. 3:22, 23). Слово «зачинило» означає буквально «замкнуло разом» або

«ув'язнило всіх разом». Усі грішники перебувають у рабстві, замкнені разом в темниці, засуджені на каторгу.

Кінець гріха – смерть, бо «гріх народжує смерть» (Якова 1:15). Отже, грішник не тільки ув'язнений і приречений на важку, даремну працю, а й постійно відчуває страх смерті. Саме від цього страху позбавляє нас Христос: «Визволити тих усіх, хто все життя страхом смерти тримався в неволі» (Євр. 2:15). Також ми читаємо в Псал. 102:19, 20: «Бо споглянув Він із високости святої Своєї, Господь зорив на землю з небес, щоб почути зідхання ув'язненого, щоб на смерть приречених визволити». Христос каже: «Коли Син отже зробить вас вільними, то справді ви будете вільні» (Івана 8:36).

За допомогою знань, уже отриманих з Ісаї 61:1, ми легко можемо досягнути повноти цієї свободи. Уявіть собі птаха, якого спіймали й посадили в клітку. Він жадає свободи, але жорстокі пруті роблять це неможливим. Хтось приходить і відчиняє дверцята. **Птах бачить отвір, але його так часто обманювали в спробах вирватися на волю, що він вагається.** Зістрибнувши донизу, він виявляє, що його в'язницю справді відчинено, на мить здригається від радості при думці про свободу, потім розправляє крила і мчить у повітрі з таким захопленням, що може бути знайоме лише тому, хто побував у полоні: «То справді ви будете вільні». Вільний, як птах.

Це свобода, яку Христос дає полоненому гріхом. Псалмоспівець мав такий досвід, бо сказав: «Душа наша, як птах, урятувалась із сільця птахоловів, сільце розірвалось, а ми врятувались!» (Псал. 124:7). І це досвід кожного, хто щиро і беззастережно приймає Христа.

Але саме істина дає цю свободу, адже Христос сказав: «І пізнаєте правду, а правда вас вільними зробить!» (Івана 8:32). **Він є істина, і Його слово є істина.** Псалмоспівець говорить: «Правда Твоя правда вічна, а Закон Твій то істина» (Псал. 119:142). І ще він каже: «І буду ходити в широкості, бо наказів Твоїх я шукаю» (Псал. 119:45). Дослівно цей текст можна ще перекласти так: «Буду ходити на просторому місці, бо шукаю Твоїх заповідей»; і це узгоджується з тим, що ми дізнаємося з вірша 96: «Я бачив кінець усього досконалого, але Твоя заповідь вельми широка!» **Божі заповіді формують надзвичайно просторе місце, по якому можуть ходити всі, хто їх шукає. Вони є істиною, а істина дає свободу.**

«Закон духовний» (Римл. 7:14). **Тобто закон – це природа Бога,** бо «Господь же то Дух, а де Дух Господній, там воля» (2 Кор. 3:17). **Оскільки Дух Господа Бога був у Христі, Він міг проголошувати свободу полоненим гріхом.** Тому ми читаємо слова того, хто сам був полоненим рабом, мова про Павла, той хто був «проданий під гріх» (Римл. 7:14): «Тож немає тепер жадного осуду тим, хто ходить у Христі Ісусі не за тілом, а за духом, бо закон духа життя в Христі Ісусі визволив мене від закону гріха й смерті» (Римл. 8:1, 2).

Закон Божий був і є в серці Христа: «Твою волю чинити, мій Боже, я хочу, і Закон Твій у мене в серці» (Псал. 40:8). Із серця «походить життя» (Прип. 4:23),

тому життя Христа – це закон Божий. **Коли люди намагаються дотримуватися закону своїми силами, вони неминуче потрапляють у рабство, так само, як і ті, хто свідомо порушує закон. Різниця лише в тому, що в останньому випадку вони є добровільними рабами, а в першому – мимовільними.** Тільки у Христі знайдена досконала праведність закону, і тому Його життя – це «закон досконалий, закон волі» (Якова 1:25), у який нас постійно закликають дивитися, «дивлячись на Ісуса, на Начальника й Виконавця віри» (Євр. 12:2). **Закон, який прирікає на вірну смерть людину, яка перебуває поза Христом, стає життям і свободою для того, хто у Христі.**

Ми бачили, що «заповідь вельми широка» (Псал. 119:96). **Наскільки вона широка? Так само широка, як і життя Боже. Тому свобода, або «широке місце», у якому може ходити той, хто шукає закон Божий, – це широта Божого розуму, який охоплює весь Всесвіт.** Це і є «воля слави синів Божих» (Римл. 8:21). «Його ж заповіді не тяжкі» (1 Івана 5:3), але, навпаки, є життям і свободою для всіх, хто приймає їх як «правду в Ісусі» (Ефес. 4:21). **Бог не дав нам духа рабства, але покликав нас до свободи, яку Він Сам має, бо якщо ми віримо Його Слову, то ми Його сини – «спадкоємці ж Божі, а співспадкоємці Христові»** (Римл. 8:17).

Тільки Дух Божий може дати таку свободу, як ця. Жодна людина не може дати її, і жодна земна влада не може забрати її. Ми бачимо, що жодна людина не може здобути її своїми власними зусиллями шляхом дотримання Закону Божого. Найбільші людські зусилля не можуть призвести ні до чого, крім рабства. Тому, коли держави встановлюють закони, що зобов'язують людей дотримуватися певних релігійних звичаїв, вони просто накладають на них кайдани, адже релігія за законом означає релігію суто людських зусиль. Вільний не той, хто намагається чинити правильно, а той, хто дійсно чинить правильно. **Але ніхто не чинить правду, крім того, чиї діла творить у ньому Сам Бог.**

Свобода, яку дає Христос, – це свобода душі. Це визволення з рабства гріха. Це і тільки це справжня релігійна свобода. Її немає ніде, крім як у релігії Ісуса Христа. **Людина, яка має цю свободу, вільна навіть у тюремній камері. Раб, що володіє нею, нескінченно вільніший за свого жорстокого господаря, навіть якщо той є цар.** Хіба є такі, хто не прагне свободи, яка є більшою, ніж просто назва?

А тепер ще одне слово підбадьорення для раба гріха, хто втомлений душею через своє рабство, і розчарований через постійні невдалі спроби звільнитися. Свобода – ваша, якщо тільки ви захочете її взяти. Прочитайте ще раз слова Христа, які живі й сьогодні: «Дух Господа Бога на мені, бо Господь помазав Мене благовістити сумирним, послав Мене перев'язати зламаних серцем, полоненим звіщати свободу, а в'язням відчинити в'язницю» (Ісаї 61:1).

Що це означає? Що свободу вже проголошено. Двері вашої в'язниці вже відчинені, і вам залишається тільки повірити в це і виходити, постійно зберігаючи віру. Сьогодні Христос проголошує вам свободу, бо Він зламав пастку і розірвав

кайдани: «Ти кайдани мої розв'язав!» (Псал. 116:16). Він каже вам, що відчинив двері цієї в'язниці, щоб ви могли ходити на волі, якщо тільки ходитимете вірою в Нього. **Саме віра відчиняє двері перед тим, хто замкнений у гріху. Повірте Його слову, оголосіть себе вільними в ім'я Його, а потім зі смиренною вірою стійте у свободі, яку дав вам Христос. Тоді ви пізнаєте блаженство впевненості:** «А ті, хто надію складає на Господа, силу відновлять, крила підіймуть, немов ті орли, будуть бігати і не потомляться, будуть ходити і не помучаться!» (Ісаї 40:31).

Сумнів і вбивство

(Луки 4:21, 22)

Ісус читав пророцтво Ісаї в синагозі в Назареті й почав говорити народові, погляди якого були спрямовані на Нього, промовляючи: «Сьогодні збулося Писання, яке ви почули! І всі Йому стверджували й дивувались словам благодаті, що линули з уст Його.» (Луки 4:21, 22). Дух Господній дійсно був на Ньому, і в результаті Його слова переконали їх. Люди мимоволі відгукнулися на силу Духа.

Але потім з'явилося інше почуття. Вони запитали: «Чи ж то Він не син Йосипів?» (вірш 22). Їх охопив сумнів. Так, слова, прочитані й вимовлені Ісусом, прийшли з силою Святого Духа, і вони визнали їхню благодатну силу; але **вони не могли привести ці благодатні слова у відповідність зі своїм розумінням і досвідом і тому втратили благословення.**

Те саме відбувається знову і знову в наші дні. **Люди чують палаючі слова істини, які змушують їхні власні серця горіти у відповідь, а потім під виглядом «розсудливості» та «обережності» приходять сумніви.** «Не слід поспішати приймати нове». «Хіба хто з старших або з фарисеїв увірував у Нього?» (Івана 7:48). «Почекаймо, побачимо, що з цього вийде». «Ми не можемо бути надто довірливими». **Це та багато іншого утримує багатьох людей від того, щоб слідувати переконанням, яке дає Святий Дух. Розглядаючи справу з людської, критичної, обережної точки зору, вони приходять до висновку, що вплив Духа був просто емоційним поривом, якому було б вкрай нерозумно піддаватися. А їхнім підтвердженням стає той факт, що внаслідок їхніх хибних розрахунків голос Духа замовк і вони більше не відчують відгуку у своїх серцях на слова істини. І таким чином плотська мудрість стає їхньою погибеллю.**

Але це ще не все. Євангельська розповідь каже нам, що ті самі люди, які спершу свідчили про благодатні слова Ісуса, за кілька хвилин схопили Його і намагалися скинути Його з обриву. **Вбивство було в їхніх серцях. Вони не вбили Ісуса тільки тому, що в них не було сили і могутності це зробити.**

Що викликало в них цю швидку й контрастну зміну? **Не що інше, як плекання одного сумніву. Ось застереження для тих, хто вважає, що сумнів – це дрібниця. Кожен сумнів має у собі зародок вбивства. Навіть ті сумніви, які здаються настільки природними, що їх важко назвати сумнівами, а лише проявом належної обережності, якщо продовжувати їх плекати, врешті-решт прокричать: «Розіпни Його».** Сумніватися у свідченні Духа Божого – справа нелегка. Однією з причин, чому Давид був названий людиною по серцю Божому, було те, що він «спішив й не барився» виконати заповіді Божі, коли вони стали йому відомі. (див. Псал. 119:60). Бережіться, щоб не згасити Дух сумнівами.

Ісуса відкинули в Назареті

(Луки 4:16)

«І прибув Він до Назарету, де був вихований. І звичаєм Своїм Він прийшов дня суботнього до синагоги, і встав, щоб читати» (Луки 4:16).

Ми часто чуємо про приклад апостолів і християнської церкви перших століть; і багато хто думає, що якщо ми просто з'ясуємо, що вони робили, то нам не потрібно далі шукати, аби зрозуміти, що маємо робити ми.

Але найбільший з усіх апостолів говорить нам, що апостоли – лише служителі, через яких приходить слово Господнє, і що «той, хто садить, ані хто поливає, є щось, але Бог, що родить!» (1 Кор. 3:7). Павло каже нам, що немає різниці, хто це робить, тому що «не дивиться Бог на особу людини» (Гал. 2:6).

Більше того, Павло відкрито докорив Петрові, тому що той своєю поведінкою ввів багатьох юдеїв у лицемірство, вчиняючи всупереч істині Євангелії: «Коли ж Кифа прийшов був до Антіохії, то відкрито я виступив супроти нього, заслуговував бо він на осуд. Бо він перед тим, як прийшли були дехто від Якова, споживав із поганями. А коли прибули, став ховатися та відлучатися, боячися обрізаних. А з ним лицемірили й інші юдеї, так що навіть Варнава пристав був до їхнього лицемірства. А коли я побачив, що не йдуть вони рівно за євангельською правдою, то перед усіма сказав Кифі: Коли ти, будши юдеєм, живеш по-поганському, а не по-юдейському, то нащо поган ти примушуєш жити по-юдейському?» (Гал. 2:11-14).

Що ж до церкви, то навіть від днів апостолів і до сучасності її історія – це історія відступництва й гонінь на тих, хто твердо дотримується ясного Слова Божого.

То на що ж ми можемо орієнтуватися, щоб знати, яким шляхом маємо йти? Відповідь очевидна: «Для моєї ноги Твоє слово світильник, то світло для стежки моєї» (Псал. 119:105).

Крім того, ми маємо живе втілення цього Слова в Ісусі з Назарету, Який «залишив нам приклада, щоб пішли ми слідами Його» (1 Петра 2:21). «А хто каже, що в Нім пробуває, той повинен поводитись так, як поведився Він» (1 Івана 2:6).

Якщо ми маємо намір «піти слідами Його», то, безсумнівно, повинні дотримуватися і суботнього дня. Адже абсолютно точно, що, якби Ісус був сьогодні на землі, Він чинив би точно так само, як і тоді, дві тисячі років тому.

Який день є суботою?

(Луки 4:16-30)

Немає жодних сумнівів щодо того, в який день Ісус за Своїм звичаєм пішов у синагогу на поклоніння. Це був день, у який юдеї регулярно збиралися на богослужіння. Цей день був і залишається сьомим днем тижня, загальновідомим як субота. Це останній день тижня, за яким у циклі одразу ж слідує перший день тижня, зазвичай званий неділею.

День, який сьогодні майже повністю присвячений справам і який для багатьох є найзавантаженішим днем тижня, – це день, який на самому початку був освячений Богом як день відпочинку і поклоніння. І Той, Хто є початок, свято зберігав його. Заповідь, яку ми отримали, – це стара заповідь, яка була від початку: «А любов ця щоб ми жили згідно з Його заповідями. Це та заповідь, яку ви чули від початку, щоб ви згідно з нею жили» (2 Івана 6).

Ми всі збилися з правильного шляху, і Господь закликає нас шукати давні стежки і ходити ними: «Так говорить Господь: На дорогах спиніться та гляньте, і спитайте про давні стежки, де то добра дорога, то нею ідіть, і знайдете мир для своєї душі!» (Єрем. 6:16). Давні стежки – це сліди Того, Хто від віку й до віку.

Нам кажуть, що після Свого воскресіння Ісус змінив день відпочинку і поклоніння із сьомого дня тижня на перший. Чи є насправді хтось, хто справді вірить, що наприкінці Свого земного служіння Ісус свідомо скасував усе, що робив протягом попередніх років? Яке ж це було б страшне звинувачення у непослідовності проти Сина Божого! Адже Він сам проголосив перед тисячами: «Не подумайте, ніби Я руйнувати Закон чи Пророків прийшов, Я не руйнувати прийшов, але виконати. Поправді ж кажу вам: доки небо й земля не минеться, ані йота єдина, ані жаден значок із Закону не минеться, аж поки не збудеться все. Хто ж порушить одну з найменших цих заповідей, та й людей так навчить, той буде найменшим у Царстві Небеснім; а хто виконає та й навчить, той стане великим у Царстві Небеснім» (Матв. 5:17-19).

І все ж, незважаючи на ці ясні слова, є ті, хто твердить, що Ісус Сам змінив четверту заповідь і навчав людей порушувати її! Про таких говорить Євангеліє від Луки 23:34: «Не знають, що чинять вони».

Якби це було так, то Ісус, згідно з Його ж власними словами, був би найменшим у Царстві Небесному, а не Господом усіх.

Спасіння через життя Ісуса

(Луки 4:16-30)

Тільки смертю Христа ми приведені до Бога і примирені з Ним, «тим більше, примирившись, спасемося життям Його» (Римл. 5:10).

Коли ми вмираємо у Христі, що означає відмову від наших власних шляхів, наших ідей, упереджень і бажань, ми стаємо єдині з Отцем і Сином; тоді життя Ісуса – те саме життя, яким Він жив тут, на землі, у Назареті й інших місцях, – перебуває в нас і рятує нас від усякого падіння в гріх. Він – Праведник, і тільки Його праведність, Його правильні діла, Його послух Закону в нас мають цінність.

Хтось скаже: «Ісус був юдеєм», а тому природно, що Він робив те, що робили юдеї, але це не Його життя як юдея спасає нас. Така думка повністю відкидає Ісуса як Господа; адже все Своє життя Він був Сином Давида і був розп'ятий як Цар Юдейський. Мудреці прийшли поклонитися Йому ще в дитинстві саме як Царю Юдейському, і такий титул був прикріплений до Його хреста.

Ісус не жив подвійним життям; у Нього було тільки одне життя, і саме його Він дає нам. Той самий Ісус, Який був розп'ятий, воскрес, вознісся на небо і Який прийде знову. Тому той, хто відкидає життя Ісуса до Його розп'яття, відкидає також Його жертву, і Його повернення як Царя. Він Сам сказав: «Спасіння від юдеїв» (Івана 4:22), бо Той, Хто є нашим спасінням, є насінням Авраама.

Немає жодного способу уникнути цього висновку, і не варто цього бажати, бо, якщо ми справді хочемо слідувати за Христом, йдучи Його стопами, ми повинні повернутися до того, «що було від початку» (1 Івана 1:1).

Біблійні терміни не застаріли

(Луки 4:16-30)

Урок, що стосується суботи, випливає не тільки з прикладу Христа, яким би важливим він не був. Перед нами книга Євангеліє від Луки, написана через багато років після воскресіння Ісуса християнином під керівництвом Святого Духа для всіх християн до кінця часів. І в ній день, у який юдеї збиралися для поклоніння, названо «суботнім днем».

Якби відбулася якась зміна, то чи не дивно те, що Сам Ісус не сказав про це жодного слова, а автори Нового Заповіту, які писали через багато років після Його воскресіння і вознесіння, не дали ані найменшого натяку на таку зміну?

Якби сьомий день був замінений першим днем тижня, Лука сказав би приблизно таке: «У день, який у той час дотримувався як субота, Ісус пішов до синагоги».

Як легко було б повідомити нас про цю зміну, якби вона справді відбулася. Але якщо вона мала місце, то ми можемо бути впевнені, що Господь обов'язково дав би нам знати.

Тому прості факти такі:

- існує заповідь, що забороняє займатися звичайною працею в сьомий день тижня;
- порушення закону – це гріх;
- з іншого боку, немає ні найменшого сліду будь-якого закону про дотримання першого дня тижня;
- а «де ж немає Закону, немає й переступу» (Римл. 4:15).

Тому нехтувати суботою – гріх, тоді як займатися будь-якою чесною працею в перший день тижня – абсолютно правильно та доречно.

Віра отримує благодіяння

(Луки 4:16-30)

Згадки про вдову із Сарепти і Неємана Сиріянина вчать того, що кожна смиренна і відкритим до прийняття людина буде спасенна. Це той самий урок, що й у розповіді про сотника, який просив Ісуса просто сказати слово, щоб його слуга був зцілений, і про якого Ісус сказав: «Поправді кажу вам: навіть серед Ізраїля Я не знайшов був такої великої віри! Кажу ж вам, що багато-хто прийдуть від сходу та заходу, і засядуть у Царстві Небеснім із Авраамом, Ісаком та Яковом. Сини ж Царства повкидані будуть до темряви зовнішньої буде там плач і скрегіт зубів» (Матв. 8:10-12).

Ісус чинитиме великі діла всюди, де є щире бажання отримати благословення від них, але не просто для того, щоб змусити замовкнути прискіпливу критику. Він не міг зробити багато могутніх справ у Своїй батьківщині через невір'я народу, і не зробив жодного чуда перед Іродом, щоб задовольнити його цікавість.

Яке страшне засліплення приносить упередженість! Коли Ісус уперше заговорив, народ був мимоволі зворушений словами благодаті, які сходили з Його вуст, і вони «все засвідчили Йому» звичним «амінь». Але дуже скоро вони почали сумніватися: «Хто цей чоловік, що говорить такі речі? Ми добре знаємо Його, як і Його матір і братів. Він лише син тесляра, а стверджує, ніби має послання, яке звільнить усіх. Хто Він такий, що береться виконувати пророцтво Ісаї?»

І таким чином вони відвернули від себе Євангеліє свого спасіння. По правді кажучи, Ісус ні на що не претендував. Ту ж саму звістку, яку Він проголосив того суботнього дня, Він доручив нести Своїм послідовникам: «Бо так заповів нам Господь: Я світлом поставив Тебе для поган, щоб спасінням Ти був аж до краю землі!» (Дії 13:47).

Вони могли не тільки бути звільнені того дня, але всі, хто був у домі, могли б вийти з радісними вигуками, несучи іншим добру новину про свободу. Натомість вони намагалися вбити Того, Чії милостиві слова вони щойно засвідчили. Воістину, «настрої народу» – дуже мінлива річ.

Зберігається силою Божою

(Луки 4:16-30)

«І всі в синагозі, почувши оце, переповнилися гнівом. І, вставши, вони Його вигнали за місто, і повели аж до краю гори, на якій їхнє місто було побудоване, щоб скинути додолу Його... Але Він перейшов серед них, і віддалився» (Луки 4:28-30).

Ісус дозволив привести Себе на край пагорба, але лише до певного моменту. Тоді Він здійснив те велике діло, яке вони так хотіли побачити у своїм краї. Він пройшов «серед» розлюченого натовпу, який прагнув Його смерті, і пішов Своєю дорогою. У них не було влади над Ним. Вони не могли вбити Його, бо Його робота ще не була завершена. Хтось сказав: «Кожна людина безсмертна, поки її робота не завершена» (*ред.: авторство приписується Вітфілду деякими пресвітеріанськими виданнями кінця 1800-х рр.*).

Це неправда, бо кожна людина в цьому світі смертна, поки не прийде Господь. **Але це правда, що кожен смертний, який повністю довірився Богові, є захищеним від смерті, доки не виконає справу, на яку був покликаний.** Тому замість того, щоб казати: «Я такий слабкий, що не можу працювати, і думаю, що не проживу довго», слуга Господа має радше сказати: «У мене ще є справа, яку я маю звершити, і тому Бог дасть мені силу й здоров'я, щоб я міг її виконати». «Не помру, але житиму, і буду звіщати про чини Господні!» (Псал. 118:17).

Відійди від мене

(Луки 5:1-8)

«І сталось, як тиснувся натовп до Нього, щоб почути Слово Боже, Він стояв біля озера Генісаретського. І Він побачив два човни, що стояли край озера. А рибалки, відійшовши від них, полоскали невода. І Він увійшов до одного з човнів, що був Симонів, і просив, щоб він трохи відплив від землі. І Він сів, та й навчав народ із човна. А коли перестав Він навчати, промовив до Симона: Попливи на глибінь, і закиньте на полов свій невід. А Симон сказав Йому в відповідь: Наставнику, цілу ніч ми працювали, і не вловили нічого, та за словом Твоїм укину невода. А зробивши оце, вони безліч риби набрали і їхній невід почав прориватись... І кивали вони до товаришів, що були в другім човні, щоб прийшли допомогти їм. Ті прийшли, та й наповнили обидва човни, аж стали вони потопати. А як Симон Петро це побачив, то припав до колін Ісусових, кажучи: Господи, вийди від мене, бо я грішна людина!» (Луки 5:1-8).

Побачивши чудо, Петро сказав: «Господи, вийди від мене, бо я грішна людина!» **Це був вияв природного почуття людського серця, коли присутність Бога змушує його усвідомити свою гріховність.** Це ж саме відчуття виникає в багатьох і сьогодні, коли Дух Божий торкається їх, викриває їх у гріху, і вони не знають, що сказати.

Але Спаситель не відступив від Петра, і в цьому є підбадьорення для всіх грішників, які відчують свою недостойність перед Богом. **Той факт, що Петро усвідомив себе грішною людиною, аж ніяк не став причиною того, що Христос залишив його, але, навпаки, це була саме та причина, чому Христос не міг залишити його.** Ісус пройшов увесь шлях із небес на землю, пожертвувавши всім, що в Нього було, щоб бути з грішниками, узяти їх за руку і вивести з занепаłego стану. І тому Він не міг тоді, та й зараз не може залишити людину, яка усвідомлює себе грішником. **Коли ми відчуваємо й визнаємо свою недостойність перед Ним – це не відштовхує Його, навпаки – це є найбільша підстава для Нього залишитися з нами.**

Спаситель не залишається там, де Його не хочуть. Але між словами Петра і проханням мешканців країни Гергесинської, які прийшли й просили Його піти з їхніх околиць, є величезна різниця. У серці Петра не було ворожнечі до Господа, не було відрази до Божественних принципів, які сяяли в житті Ісуса. Вся його відраза була до самого себе. **Він просив Господа піти, бо бачив себе грішником, а Його – Святим. Це прямо протилежно до тих, хто вважає себе добрим, а Господа – небажаним, незручним чи осудливим.** Саме від цього останнього класу грішників Спаситель іде, тому що вони не відчують своєї потреби в Ньому, і Його благодать не може досягти їхніх сердець.

Тому, коли ми відчуваємо свою гріховність і потребу в Божій допомозі, ми можемо з відвагою приходити до престолу благодаті, представляючи

перед Богом причину, яку Він Сам нам надав, а саме нашу потребу в Ньому. Замість того, щоб думати, що Господь відкине нас за наші гріхи і знищить Своїми судами, ми можемо з впевненістю покладатися на Його власні слова, що «Син Людський прийшов не губить душі людські, а спасати!» (Луки 9:56). І ми можемо набути впевненості із факту, який відкриває нам натхненне слово, що Він приймає грішників заради слави Божої, і тому, просячи Бога прийняти й пробачити нас, ми насправді просимо Його зробити те, що приносить славу Його імені.

Цю думку ми можемо прочитати в посланні Павла до ефесян. Апостол каже: «Бог же, багатий на милосердя, через Свою превелику любов, що нею Він нас полюбив, і нас, що мертві були через прогріхи, оживив разом із Христом, спасені ви благодаттю, і разом із Ним воскресив, і разом із Ним посадив на небесних місцях у Христі Ісусі, щоб у наступних віках показати безмірне багатство благодаті Своєї в доброті до нас у Христі Ісусі» (Ефес. 2:4-7). Так і зараз, приймаючи наймерзенніших грішників, Великий Отець лише готує шлях, щоб явити всьому Всесвіту безмірне багатство Своєї благодаті у віках вічності, – тієї благодаті, що досягає найнижчих глибин гріха й піднімає звідти безпомічного грішника на місце по праву руку від Себе.

Великий Бог не має жодного слова знеохочення для грішника, який усвідомлює свою гріховність. Усім таким Він каже те саме, що колись сказав Петру: «Не лякайся» (Луки 5:10). «Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Івана 1:9).

Працювати разом з Ним

(Луки 5:4-6)

В історії про чудесний вилов риби, описаній у 5-му розділі Євангелія від Луки, ви побачите різницю між працею без Господа й працею разом із Ним. Ісус сказав: «Попливи на глибінь, і закиньте на полов свій невід» (Луки 5:4). Петро відповів: «Наставнику, цілу ніч ми працювали, і не вловили нічого, та за словом Твоїм укину невода» (вірш 5). У результаті вони «безліч риби набрали» (вірш 6).

Це чудо, яке безпосередньо передувало покликанню чотирьох апостолів, було задумане як урок для них і для нас. Ми можемо навчитися з нього, що праця під керівництвом Господа і з Його присутністю принесе великі результати, навіть після того, як набагато серйозніші зусилля в тому ж місці без Нього не дали жодного результату.

У наші дні ми багато чуємо про роботу для Господа, але дуже мало про роботу разом із Ним. Саме про останнє говорить Біблія, тоді як про роботу для Господа вона не згадує. Між цим є величезна різниця. Багато людей, у своєму запалі працювати для Господа, беруться за справи, яких Бог від них не вимагав. Якщо людина задовольняється працювати лише з Господом, така помилка ніколи не буде зроблена.

Той, хто працює для Господа, часто трудиться з усіх сил, але лише власною силою, а потім просить Господа благословити його зусилля. А той, хто працює разом із Господом, просить Господа діяти в ньому, і хотіти, і робити за Своїм благоволінням (див. Филп. 2:13). Тому, хто говорить тільки слова Господа, не потрібно просити Господа, щоб Він «дав силу цьому слову», тому що він знає, що Бог сказав: «Слово Моє, що виходить із уст Моїх: порожнім до Мене воно не вертається» (Ісаї 55:11). Його слово зробить те, що Йому завгодно, і досягне успіху в тому, для чого Він його посилає. «А ми, як співробітники, благаємо, щоб ви Божої благодаті не брали надармо» (2 Кор. 6:1).

Високе покликання

(Луки 5:8)

Коли Петро у своєму човні на Галілейському морі побачив владу Ісуса з Назарету над морем і його мешканцями, він упав перед Господом, кажучи: «Господи, вийди від мене, бо я грішна людина!» (Луки 5:8). Те саме почуття спонукало пророка Ісаю, коли він побачив Господа, що сидить на високому й піднесеному престолі, вигукнути: «Горе мені, бо я занапашений! Бо я чоловік нечистоустий, і сиджу посеред народу нечистоустого, а очі мої бачили Царя, Господа Саваота!» (Ісаї 6:5).

Слід також зазначити, що обидва ці чоловіки, які щиро визнали свою гріховність, одразу ж були прийняті Господом як Його співпрацівники. Петру Господь сказав: «Не лякайся, від цього часу ти будеш ловити людей!» (Луки 5:10); буквально: «Ти ловитимеш людей живими». Але Петро мусив бути наворотений, перш ніж міг зміцнювати братів; і так само вугілля з жертovníка повинно було торкнутися вуст Ісаї та очистити його гріх, перш ніж він міг сказати: «Ось я, пошли Ти мене» на заклик: «Кого Я пошлю, і хто піде для Нас?» і отримати відповідь: «Іди» (Ісаї 6:8, 9).

У цьому надія і дивовижне покликання для кожного грішника. Христос «не прийшов кликати праведних, але грішників на покаєння» (Марка 2:17). Він приймає і спасає грішників, а потім, надавши їм довіру, посилає їх як Своїх представників, щоб вони несли Його вістку милосердя іншим грішникам. **Він бере нас у соратники. Він став плоттю і прийняв природу занепаłego людства, щоб спасти людей; і тому Він доручає цю роботу не ангелам, а тим, хто відчув на собі силу гріхів, що гнітять тих, до кого вони послані.** Працювати з Христом – найвища честь, якої може удостоїтися людина.

Ісус зцілює в Капернаумі

(Марка 1:21-34)

«І приходять вони в Капернаум. І негайно в суботу ввійшов Він у синагогу, і навчати зачав. І дивувались науці Його, бо навчав Він їх, як можновладний, а не як ті книжники» (Марка 1:21, 22). У нас є ще один приклад того, як Ісус дотримувався суботнього дня. Пам'ятайте, що все, що робив Ісус, було прикладом для нас.

Люди кажуть, що часи дуже змінилися відтоді, як Христос був на землі у плоті. У деяких відношеннях це правда, але Господь не змінився: «Ісус Христос учора, і сьогодні, і навіки Той Самий!» (Євр. 13:8)

Якби Він з'явився у плоті сьогодні, то не чинив би інакше, ніж у колишні дні. Крім того, Писання не змінилися. Не було написано нової Біблії. Писання, написані пророками, апостолами й іншими святими людьми, були дані на всі часи. Мова Біблії має бути мовою християн до кінця часів. Ми повинні називати речі тими самими іменами, що й вони. Вони під натхненням Святого Духа назвали день, у який юдеї звикли поклонятися, сьомим днем тижня, суботою; тож ми маємо називати його так само й дотримуватися його.

Хтось може сказати: «Так, я вважаю, що ми повинні казати “субота” замість “неділя”». Але, нічого подібного: неділя – це не субота, і наша назва не може зробити її такою. Неділя – це перший день тижня: «А день сьомий субота для Господа, Бога твого: не роби жодної праці ти й син твій, та дочка твоя, раб твій та невілля твоя, і худоба твоя, і прихोцько твій, що в брамах твоїх. Бо шість день творив Господь небо та землю, море та все, що в них, а дня сьомого спочив тому поблагословив Господь день суботній і освятив його» (Вих. 20:10, 11).

І для тих, хто дотримується суботи, називаючи її насолодою, свяतिною Господньою, честю, є таке благословення, про яке вони й не мріяли. Найбільше блаженство – це йти слідами Ісуса. Ісус навчав з владою. Те саме сказано наприкінці нагірної проповіді: «Бо навчав Він їх, як можновладний, а не як ті книжники їхні» (Матв. 7:29).

Вчителі того часу, книжники, не навчали з владою. Не те щоб вони не були свавільними й не вимагали сліпого послуху. Навпаки. **Найбільш свавільні люди – це ті, у кого найменше істинної влади. Їхні слова не мають справжньої сили, тож вони намагаються компенсувати це пихатою манерою. Немає більш свавільних людей, ніж священники Римо-католицької церкви. Вони вимагають, щоб люди приймали все, що вони кажуть, без запитань; сам факт, що вони сказали це, вважається достатнім.** Але, попри все, вони не навчають із владою. Як приклад можна навести один випадок. Кілька місяців тому автор цієї статті побачив у світській газеті лист одного священника, у якому той повністю зрікався книги, яку нещодавно написав. Він заявив, що все в ній неправильно. Чому так сталося? Лише тому, що його єпископ оголосив книгу

єретичною та наказав йому відмовитися від вчення, викладеного в ній. Ви скажете, що, підкорившись єпископу, священник проявив смирення. Нехай так; але який авторитет може бути у вченні людини, погляди якої залежать від волі іншого?

Той, хто вчить з авторитетом, навчає істині і тільки істини, і він знає, що це істина, так що погрози всіх церковних і державних соборів на землі не зможуть змусити його відмовитися від неї, як це було у випадку з Лютером. У вченні Ісуса не було нічого сумнівного. Він навчав того, що пізнав у Отця, і Йому не потрібно було боятися заявляти про це. Це було Його власне життя, і тому Він міг говорити з силою, яка приносила переконання.

Свідок авторитету

(Марка 1:21-34; Луки 4:35, 36)

Одразу ж після проповіді в синагозі Ісус на практиці продемонстрував авторитет Свого вчення: «І був чоловік у синагозі, що мав духа нечистого демона, і він закричав гучним голосом: Ах, що нам до Тебе, Ісусе Назарянине? Ти прийшов погубити нас. Я знаю Тебе, хто Ти, Божий Святий... А Ісус заборонив йому, кажучи: Замовчи, і вийди з нього! І, кинувши демон того насередину, вийшов із нього, нічого йому не пошкодивши» (Луки 4:33-35). Тоді народ ще більше здивувався і сказав: «Що то за наука, що духам нечистим наказує з владою й силою, і виходять вони?» (вірш 36).

Влада вчення Христа була настільки велика, що навіть біси виходили з людей завдяки Його словам. **Та ж сила і влада мають супроводжувати звіщення Євангелія й сьогодні. Бо диявол діє в синах непокори, і його потрібно виганяти.**

Євангеліє – це сила Бога на спасіння від влади сатани; воно повинно позбавити людину від рабства гріха, а отже, і від диявола, бо «хто чинить гріх, той від диявола» (1 Івана 3:8)

Євангельське вчення, яке не звільняє людину від диявола, не має жодної цінності. Вчення, Христа – це не набір формул чи благочестивих фраз, а сила, яка виганяє нечистого духа з серця людини. Епоха чудес ще не минула. **Учення, здатне вигнати диявола з людини, здатне зробити будь-яке інше потрібне діло.** навпаки, будь-яке вчення, яке не виганяє нечистого духа, не є вченням Христа.

Практичне вчення

(Марка 1:21-34; Луки 4:38, 39)

Вийшовши із синагоги, Ісус увійшов у дім Петра, щоб підкріпитися. Тут був ще один прояв влади, з якою Він навчав. У тещі Петра була сильна гарячка, і всі домашні справи були паралізовані. Вечері не було, бо всі були зайняті доглядом за хворою. «І просили за неї Його. І, ставши над нею, Він заборонив тій гарячці, і вона полишила її. І, зараз уставши, теща їм прислужувала» (Луки 4:38, 39).

Це було практичне вчення. Це була реальна влада. І ця влада не зникла з землі, бо Ісус, Який має всю владу на небі й на землі, перебуває з Своїми вірними послідовниками аж до кінця віку.

Дух страху і невір'я в церкві значною мірою затьмарив цю владу, але вона знову проявиться так само яскраво, як за днів, коли Ісус ходив по Галілеї. Коли народ Божий стоятиме неушкодженим серед моровиць хвороб, що охоплять землю ще до виливання «семи останніх язв», у їхньому вченні буде така влада, яку мають тільки ті, хто навчився в Бога і перебуває в прямому зв'язку з Ним. Життя Ісуса, явлене в смертній плоті, буде свідченням, якому ніхто не зможе ні заперечити, ні протистояти.

Ми читаємо: «А як вечір настав, коли сонце зайшло, то стали приносити до Нього недужих усіх та біснுவатих. І все місто зібралося перед дверима» (Марка 1:32, 33).

Це була субота, і люди чекали, доки вона закінчиться, тобто до заходу сонця, перш ніж привести своїх хворих до Ісуса. Ісус був готовий зцілювати в день суботній, як і в будь-який інший день, бо такі діла не порушували суботу, а були виявом Його вчення. Але народ, принаймні зовнішньо, суворо дотримувався суботи, тож вони чекали до заходу сонця.

Авторитет у Слові

(Марка 1:21-34)

Яка радість, мабуть, була в місті тієї ночі! Ми читаємо, що «все місто зібралося перед дверима. І Він уздоровив багатьох, на різні хвороби недужих, і багатьох демонів повиганяв» (Марка 1:33, 34). А в Євангелії від Матвія сказано, що «**Він словом Своїм вигнав духів**, а недужих усіх уздоровив» (Матв. 8:16).

Тож тієї ночі в місті не залишилось **жодної** хворої людини і **жодного**, хто б залишався під владою диявола. Хіба це не диво? **Ось що робить вчення Христа.** Але чи знайомі ви з ним?

Ісус не дозволив демонам казати, що вони Його знають. Йому були не потрібні свідчення з їхнього боку. Він змусив їх мовчати.

І сьогодні в громадах можна знайти багато агентів сатани, яким «треба уста затуляти» (Тита 1:11). **Та людина, яка це зробить, повинна мати владу.** Це не повинна бути груба сила, чи тілесна, але **влада має бути у сказаному Слові.** Коли Ісус наказував, біси не могли не коритись.

У чому ж була таємниця цієї сили й влади? Відповідь на це запитання міститься в Євангелії від Матвія. Усе це було зроблено, «щоб справдилося, що сказав був Ісаї пророк, промовляючи: Він узяв наші немочі, і недуги поніс» (Матв. 8:17).

Тієї ночі весь тягар хвороб мешканців Капернаума лежав на Ньому (Він ніс їх), але Він не помер, і ніхто не помітив, щоби це Його бодай трохи ослабило Його. Він скуштував смерть і поглинув її Своїм вічним життям. Ця влада була в Його внутрішньому житті. Те саме вічне життя, «що в Отця перебувало й з'явилося нам» (1 Івана 1:2)

Дотик Христа й досі має ту саму силу, яку мав у Капернаумі. Він, як і раніше, бере на себе наші хвороби й гріхи. Його влада нітрохи не зменшилася. Якщо, звісно, Христос живе в наших серцях по вірі до такої міри, що ми «за багатством слави» Його «силою зміцнюємося через Духа Його в чоловікові внутрішнім» і стаємо «наповнені всякою повнотою Божою», і «день-у-день відновляється внутрішній [чоловік]», так що постійно життя Ісуса проявляється в нашій смертній плоті. «Бо завсіди нас, що живемо, віддають на смерть за Ісуса, щоб з'явилося Ісусове в нашому смертельному тілі». «Через те ми відваги не тратимо, бо хоч нищиться зовнішній наш чоловік, зате день-у-день відновляється внутрішній» (Ефес. 3:16, 19; 2 Кор. 4:16, 11).

Тоді ми будемо благословляти Господа душею і тілом, тому що Він простив усі наші провини і зцілив усі наші недуги, викупив наше життя від погибелі й увінчав нас милістю й щедротами: «Благослови, душе моя, Господа, і все нутро моє святе Ймення Його! Благослови, душе моя, Господа, і не забувай за всі добродійства Його! Всі провини Твої Він прощає, всі недуги твої вздоровляє. Від могили життя твоє Він визволяє, Він милістю та милосердям тебе коронує» (Псал. 103:1-4).

Як славно бути повністю підпорядкованим владі Господа Ісуса!

Небажане свідчення

(Марка 1:24, 25)

Коли нечистий дух у синагозі вигукнув до Ісуса: «Я знаю Тебе, хто Ти, Божий Святий», Ісус викрив його, сказавши: «Замовчи, і вийди з нього!» (Марка 1:24, 25). «І духи нечисті, як тільки вбачали Його, то падали ницьма перед Ним, і кричали й казали: Ти Син Божий! А Він їм суворо наказував, щоб вони Його не виявляли» (Марка 3:11, 12). Той, Хто сказав: «Та Я не від людини свідoctва приймаю» (Івана 5:34), природно, не прийматиме свідoctва від бісів.

Свідчення, якого бажає Господь, – це свідчення життя. Він каже, що вшановування Його лише вустами, тоді як серце далеке від Нього, є лицемірним і нечестивим. «Лицеміри! Про вас добре Ісая пророкував був, говорячи: Оці люди устами шанують Мене, серце ж їхнє далеко від Мене! Та однак надаремне шанують Мене, бо навчають наук людських заповідей» (Матв. 15:7-9). «Що звете ви Мене: Господи, Господи, та не робите того, що Я говорю?» (Луки 6:46). І все ж навіть донині чимало релігійних вчителів вважають, що просувають справу Бога, цитуючи свідчення Наполеона та інших, усе життя яких було суцільним запереченням усього благочестивого. Таким Господь каже: «Замовчи». Їхні заступницькі слова тільки шкодять Його справі, оскільки, якщо їх не викривати, вони схиляють людей думати, що самі по собі слова, без вчинків, мають якусь цінність або що їх достатньо, щоб ідентифікувати людину як християнина.

Очищувальний дотик і слово

(Луки 5:12, 13)

«А як Він перебував в одному з міст, ось один чоловік, увесь укритий проказою, Ісуса побачивши, упав ницьма, та й благав Його, кажучи: Господи, коли хочеш, Ти можеш очистити мене! А Він руку простяг, доторкнувся до нього й сказав: Хочу, будь чистий! І зараз із нього проказа зійшла» (Луки 5:12, 13). Це одна з тих історій, які написані, щоб ми знали, що Ісус є Христос, Син Божий, і це переконлива ілюстрація того, що якщо ми віримо, то можемо мати життя в Його імені.

Такого дива зцілення ще не було від початку світу. Від того дня й дотепер медична наука лишається безсилою перед страшною хворобою – проказою. Це була найогидніша і найстрашніша хвороба. Той, хто занедужував, був повністю ізольований від людського суспільства, лише серед таких самих хворих він міг перебувати. Їх вважали вкрай нечистими. У міру прогресування хвороби різні частини тіла відпадали. Це була фактично жива смерть. Людина могла спостерігати, як смерть полює на неї, невпинно наближаючись, вона була абсолютно впевнена в остаточній, повній смерті. Для неї не було жодної надії.

Цей чоловік був «увесь укритий проказою». Очевидно, він перебував на останній стадії хвороби. Вона почала вражати його життєві органи, і він стояв буквально на межі могили. Саме тоді він побачив Ісуса. Коли ми розуміємо, в якому стані він був, тільки тоді можемо оцінити всю глибину віри, що звучала в його словах: «Господи, коли хочеш, Ти можеш очистити мене!». Не було ні найменшого сумніву в тому, що Христос здатний врятувати. Ісус негайно відповів на цей крик віри, сказавши: «Хочу, будь чистий!». І одразу проказа відступила від нього.

Гріх – це важка хвороба, яка вражає життєві сили кожної людини. Подібно до прокаженого, люди сповнені ним. «О люду ти грішний, народе тяжкої провини, лиходійське насіння, сини-шкідники, ви покинули Господа, ви Святого Ізраїлевого понехтували, обернулись назад! У що будете биті ще, коли неслухняними далі ви будете? Хвора ваша вся голова, і все серце боляще... Від підшви ноги й аж до голови нема цілого місця на ньому: рани й гудзі, та свіжі поразки невичавлені, і не позав'язувані, і оливою не порозм'якшувані...» (Ісаї 1:4-6).

Подібно до прокази, гріх – це прогресуюча смерть. «Жало ж смерти то гріх, а сила гріха то Закон» (1 Кор. 15:56), «пожадливість потому, зачавши, народжує гріх, а зроблений гріх народжує смерть» (Якова 1:15). «Знаю бо, що не живе в мені, цебто в тілі моїм, добре; бо бажання лежить у мені, але щоб виконати добре, того не знаходжу... Нещасна я людина! Хто мене визволить від тіла цієї смерти?» (Римл. 7:18, 24).

Прокажена людина була відокремлена. Так і грішна людина відокремлена від Бога. Вона нечиста. «Бо то тільки переступи ваші відділювали вас від вашого

Бога» (Ісаї 59:2). **Але хоча грішник своєю нечистотою відділений від Бога, Бог не боїться наблизитися і торкнутися його.** Ісус сповнився співчуттям, коли побачив бідного прокаженого, і Він такий самий і зараз. «Бо ми маємо не такого Первосвященника, що не міг би співчувати слабостям нашим, але випробуваного в усьому, подібно до нас, окрім гріха» (Євр. 4:15). Тому, подібно до прокаженого, ми можемо приступати «з відвагою до престолу благодаті, щоб прийняти милість та для своєчасної допомоги знайти благодать» (вірш 16). Бо «відкриється джерело для Давидового дому та для єрусалимських мешканців для жертви за гріх і за нечистоту» (Зах. 13:1). І хоча людина сповнена гріха і нечистоти, наш Первосвященник «може Він завжди й спасати тих, хто через Нього до Бога приходить» (Євр. 7:25).

Не лише дотик Ісусу цілющий, але і Його слова мають силу зцілювати. Псалмоспівець говорить протє, як Господь діяв зі Своїм народом колись, що «Він послав Своє слово та їх уздоровив, і їх урятував з їхньої хвороби!» (Псал. 107:20). Марк, описуючи зцілення прокаженого, каже, що Ісус доторкнувся до нього: «Доторкнувся до нього, та й каже йому: Хочу, будь чистий!» (Марка 1:41).

Слово Христа також очищає від гріха, і саме для того, щоб ми усвідомили цю істину, була записана історія про зцілення прокаженого. Чи віримо ми, що слово і дотик Ісуса зробили прокаженого чистим? Тоді ми можемо знати, що те ж саме слово й дотик очистять і нас від гріха. Той, хто не вірить, що Господь може очистити його від гріха, яким би мерзенним він не був, не вірить біблійним свідченням про чудеса Христа. **Але просто сказати, що ми віримо, не означає досягти мети: ми повинні прийняти це очищення.**

Ісус сказав: «Хочу, будь чистий!» Прочитаймо ці натхненні слова: «Благодать вам і мир від Бога, Отця нашого, і Господа Ісуса Христа, що за наші гріхи дав Самого Себе, щоб від злого сучасного віку нас визволити, за волею Бога й Отця нашого» (Гал. 1:3, 4). «Бо сподобалося Отцю вашому дати вам Царство» (Луки 12:32). «Так волі нема Отця вашого, що на небі, щоб загинув один із цих малих» (Матв. 18:14). **Тому ми повинні приходити до Господа з набагато більшою відвагою і впевненістю, ніж той прокажений.** Він знав, що Учитель має силу зцілити його, але сказав: «Коли хочеш». **Бог дав нам стільки доказів Своєї готовності врятувати нас від наших гріхів, що було б зневагою до Його слова, якби ми сказали: «Господи, якщо хочеш, можеш мене врятувати».** «Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне» (Івана 3:16). **Таким чином, Бог показав не тільки Свою готовність, а й глибоке бажання спасти людей.** Він нічого не залишив незробленим і нічого не приховав. «Що ще можна вчинити було для Мого виноградника, але Я не зробив того в ньому?» (Ісаї 5:4). «Що ж скажем на це? Коли за нас Бог, то хто проти нас? Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Римл. 8:31, 32).

Отже, який висновок ми робимо? Тільки цей: «І оце та відвага, що ми маємо до Нього, що коли чого просимо згідно волі Його, то Він слухає нас» (1 Івана 5:14). Ми вже дізналися, що воля Божа – спасати людей від гріха. Саме для цього

Христос прийшов на землю і помер. Не може бути жодних сумнівів у тому, що воля Божа – очистити нас від усякої неправди. Тому ми знаємо: щоразу, коли ми приходимо і просимо про очищення, Він чує нас. Але й це ще не все. «А як знаємо, що Він слухає нас, чого тільки ми просимо, то знаємо, що одержуємо те, чого просимо від Нього» (вірш 15). **Отже, щойно ми просимо з вірою, справа зроблена.**

Слово спасіння вже пролунало. «Для вас було послане слово спасіння цього» (Дії 13:26). Це слово сповнене цілющої сили. **Ми приходимо до Господа, кажучи: «Господи, я знаю, що Ти маєш силу очистити мене, і я знаю, що Ти бажаєш цього». Тоді ми знаємо, що Він чує нас. Нам не потрібно чекати, щоб почути слова: «Хочу, будь чистий», бо вони вже були сказані. «А як знаємо, що Він слухає нас, чого тільки ми просимо, то знаємо, що одержуємо те, чого просимо від Нього» (1 Івана 5:15). Наша віра приймає силу цього слова, і Його праведність стає нашою.**

Хто з нас не потребує звільнення від гріха? Свобода вже наша, якщо ми тільки захочемо її отримати. Тисячі людей кажуть, що вірять, але не знаходять полегшення. Для таких людей чудеса Христа не є реальністю, а лише порожніми вигадками. Коли вони приймуть Слово таким, яке воно є насправді, живе Слово Боже, тоді вони увірують у Господа Ісуса Христа і, увірувавши, матимуть життя в Його імені.

Не боявся заразитися

(Луки 5:12, 13)

Коли прокажений підійшов до Ісуса і сказав: «Господи, коли хочеш, Ти можеш очистити мене», Ісус простягнув руку і доторкнувся до нього. Прокажений був нечистим, і був великий страх заразитися; однак Ісус не побоявся доторкнутися до нього, і Він не постраждав від цього дотику. **Це схоже на зв'язок Христа з гріхом.** «Він тілом Своїм Сам підніс гріхи наші на дерево» (1 Петра 2:24). «Усі ми блудили, немов ті овечки, розпорошились кожен на власну дорогу, і на Нього Господь поклав гріх усіх нас!» (Ісаї 53:6). І хоча Він став гріхом за нас, Він «не відав гріха» (2 Кор. 5:21). «Не вчинив Він гріха, і не знайшлося в устах Його підступу» (1 Петра 2:22). **Він міг вступити в найтісніший контакт із гріхом і не осквернитися ним.** Він приймав грішників, був їхнім другом, вільно спілкувався з найгіршими з них, але водночас був «святий, незлобивий, невинний, відлучений від грішників, що вищий над небеса» (Євр. 7:26). **Так може бути і з нами, якщо Христос живе в нас.** Ми можемо працювати для принижених, стикатися з ними, співчувати їм, як це робив Він, і не осквернятися. **Ми можемо бути «незаплямованими від світу», але при цьому наближатися до нього, як це робив Христос.** Можливо, ми не будемо користуватися великим авторитетом у світі, але це не має значення, якщо ми маємо розум, який був у Христі, що «умалив Самого Себе» (Филп. 2:7).

«Бо ви знаєте благодать Господа нашого Ісуса Христа, Який, будучи багатий, збіднів ради вас, щоб ви збагатились Його убогством» (2 Кор. 8:9).

Охочі та здібні

(Луки 5:12-15)

Усі вчення послань Нового Завіту ілюструються життям Христа. Наприклад, у Посланні до галатів 1:4 ми читаємо, що Христос «за наші гріхи дав Самого Себе, щоб від злого сучасного віку нас визволити, за волею Бога й Отця нашого». Воля Отця була явлена в Сині, і ця воля полягає в тому, щоб ми були визволені від цього нинішнього злого світу.

Це практично показано в чуді очищення прокаженого, про яке йдеться в Євангелії від Луки 5:12-15. Прокажений сказав Христу: «Господи, коли хочеш, Ти можеш очистити мене!» Ісус «руку простяг, доторкнувся до нього й сказав: Хочу, будь чистий! І зараз із нього проказа зійшла».

Тут ми бачимо, який вплив має Божя воля в Ісусі Христі на того, хто підкоряється їй. «Бо це воля Божя, освячення ваше» (1 Сол. 4:3). Як легко виконується ця воля, видно на прикладі очищення від прокази. З цього ми повинні навчитися, як очищатися від прокази гріха. Знаючи, що воля Божя полягає в тому, щоб ми очистилися від гріха, і що Він дав Христу владу над усякою плоттю (Івана 17:2), ми можемо з упевненістю приходити до Нього. Апостол каже: «І оце та відвага, що ми маємо до Нього, що коли чого просимо згідно волі Його, то Він слухає нас. А як знаємо, що Він слухає нас, чого тільки ми просимо, то знаємо, що одержуємо те, чого просимо від Нього» (1 Івана 5:14, 15).

Тому ми можемо приходити до Господа не як прокажений, кажучи: «Господи, коли хочеш, Ти можеш очистити мене!», а так: «Господи, я нечистий, Ти можеш очистити мене, і на те є Твоя воля; тому я знаю, що Ти чуєш і відповідаєш, і я маю очищення від Тебе». Бо обітниця говорить: «Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Івана 1:9).

Зцілювальний дотик

(Луки 5:12, 13)

Одне з найвражаючих чудес Ісуса описане в наступних кількох словах: «А як Він перебував в одному з міст, ось один чоловік, увесь укритий проказою, Ісуса побачивши, упав ницьма, та й благав Його, кажучи: Господи, коли хочеш, Ти можеш очистити мене! А Він руку простяг, доторкнувся до нього й сказав: Хочу, будь чистий! І зараз із нього проказа зійшла» (Луки 5:12, 13).

Проказа була однією з найогидніших і найстрашніших хвороб, відомих давнину. Проказаний був вигнанцем, змушеним триматися осторонь навіть від власної сім'ї. Ця хвороба була повільною, поступовою смертю, частини тіла жертви відпадали одна за одною, доки смерть не закінчувала його страждання.

Жодна інша хвороба не ілюструє влучніше осквернення гріха. І цей чоловік, повний прокази, дуже нагадує той образ, який пророк Ісаї дав грішному людству: «У що будете биті ще, коли неслухняними далі ви будете? Хвора ваша вся голова, і все серце боляще... Від підосви ноги й аж до голови нема цілого місця на ньому: рани й гудзі, та свіжі порazi невичавлені, і не позав'язувані, і оливою не порозм'якшувані» (Ісаї 1:5, 6). Тому, вивчаючи чудо очищення проказеного, ми можемо зрозуміти, як нам виконати Божу настанову: «Умийтесь, очистьте себе!» (вірш 16).

Насамперед проказаний мав упевненість у Божій силі зцілити його. Він сказав: «Господи, коли хочеш, Ти можеш очистити мене!» (Луки 5:12). Це дуже важливий момент. Дуже мало хто справді вірить, що Ісус Христос може очистити їх особисто від гріха. Вони визнають, що Він може спасти від гріха загалом, – що може спасти інших, – але не впевнені, що Він може спасти саме їх. Нехай такі люди навчаться з прикладу сили Господа. Послухайте, що сказав натхненний Святим Духом пророк Єремія: «О Господи, Боже! Ти небо та землю створив Своєю потужною силою та Своїм витягненим раменом, нічого для Тебе нема неможливого!» (Єрем. 32:17).

Той, Хто силою Свого слова привів у буття небо і землю, може зробити все. «А Бог наш на небі, усе, що хотів, учинив» (Псал. 115:3). «Усе, що потрібне для життя та побожності, подала нам Його Божа сила пізнанням Того, Хто покликав нас славою та чеснотою» (2 Петра 1:3). «Тому може Він завжди й спасати тих, хто через Нього до Бога приходить» (Євр. 7:25). Христу дана «влада над тілом усяким» (Івана 17:2).

Ось така Його сила. **У цьому проказаний був упевнений, але він не був певен, чи Господь хоче очистити його.** Він сказав: «Господи, коли хочеш, Ти можеш очистити мене!» (Луки 5:12). **Ми не повинні мати таких сумнівів. Ми знаємо, що Він може, і Він дав нам достатнє запевнення у Своїй готовності.** Ми читаємо, що Христос «за наші гріхи дав Самого Себе, щоб від злого сучасного

віку нас визволити, за волею Бога й Отця нашого» (Гал. 1:4). Воля Божа полягає в тому, щоб ми були освячені: «Бо це воля Божа, освячення ваше» (1 Сол. 4:3).

Христос включає в себе все. Він – «Божя сила та Божя мудрість» (1 Кор. 1:24). Усе, що на небі й на землі, – у Ньому (Колос. 1:16, 17). Тому апостол Павло каже: «Той же, Хто Сина Свого не пожалів, але видав Його за всіх нас, як же не дав би Він нам із Ним і всього?» (Римл. 8:32). **Готовність Бога очистити нас від гріха проявляється в дарі Його Єдинородного Сина саме з цією метою.** «Оце написав я до вас, що віруєте в Ім'я Божого Сина, щоб ви знали, що ви віруючи в Ім'я Божого Сина, маєте вічне життя. І оце та відвага, що ми маємо до Нього, що коли чого просимо згідно волі Його, то Він слухає нас. А як знаємо, що Він слухає нас, чого тільки ми просимо, то знаємо, що одержуємо те, чого просимо від Нього» (1 Івана 5:13-15). Щоб ми могли «приступити з відвагою до престолу благодаті, щоб прийняти милість та для своєчасної допомоги знайти благодать» (Євр. 4:16), знаючи, що «коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Івана 1:9).

Але найбільш вражаюча особливість цього чуда є те, що Ісус доторкнувся до прокаженого. У всій землі не було іншої людини, яка могла б підійти до нього на відстань ярда (*ред.: 0,91 м.*). Але Ісус «фуку простяг, доторкнувся до нього» (Луки 5:13). І з тим дотиком ненависна хвороба зникла.

Варто зазначити, що в багатьох випадках Ісус торкався до тих, кого зіціляв. Коли теща Петра лежала в гарячці, Ісус «доторкнувся руки її, і гарячка покинула ту» (Матв. 8:15). Того ж вечора «всі, хто мав яких хворих на різні недуги, до Нього приводили їх. Він же клав Свої руки на кожного з них, та їх уздоровляв» (Луки 4:40). У Його власній країні люди були настільки невіруючими, що Він «не міг чуда жадного, тільки деяких хворих, руки поклавши на них, уздоровив» (Марка 6:5).

У Євангелії від Матвія ми маємо запевнення, що це зіцілення хворих було, «щоб справдилося, що сказав був Ісаї пророк, промовляючи: Він узяв наші немочі, і недуги поніс» (Матв. 8:17). Ми знаємо, що з Нього виходила зіцілююча сила до тих, хто страждав і прагнув доторкнутися до Нього (Луки 6:19). І Писання запевняє нас, що Він прийняв на Себе їхні хвороби в обмін на Свою зіцілювальну силу.

І тепер ми маємо це блаженне запевнення, що, хоча Він «перейшов на небеса» (Євр. 4:14, пер. з англ.), Він не втратив Свого співчуття до нас, але, як і раніше, «співчуває нам у немочах наших». Він наближається до нас із жалю, тому що «знає Він створення наше, пам'ятає, що ми порох» (Псал. 103:14). У всьому нашому гріху й приниженні ми можемо мати натхненну думку: Ісус не зневажає нас і не соромиться зблизитися з нами якнайтісніше, щоб допомогти.

Пророк, говорячи про Божі стосунки з давнім Ізраїлем, сказав: «Носив їх усі дні в давнину» (Ісаї 63:9). Так і зараз. Як орел носить своїх пташенят на крилах, так і Господь піднімає Свій народ, несучи на Собі всі наші гріхи й печалі. **Він бере їх на Себе, і в Ньому вони зникають**, тим самим шляхом, яким зрештою «смерть знищена буде назавжди» (Ісаї 25:8).

Христос узяв на Себе прокляття, щоб на нас зійшло благословення (див. Гал. 3:13, 14). Хоча Він не знав гріха, але став за нас гріхом, щоб ми стали в Ньому праведністю Божою (див. 2 Кор. 5:21). Він зазнав смерті, на яку ми були приречені, щоб ми могли розділити Його життя. І цей обмін відбувається, коли ми вступаємо в контакт із Ним, сповідуючи, що «Ісус Христос прийшов був у тілі» (1 Івана 4:2). Як багато ми втрачаємо, якщо вважаємо Ісуса чужим або ставимося до віри в Нього як до теорії. Коли ми дізнаємося, що Він ототожнює Себе з нами в нашому занепадлому стані, приймаючи на Себе і від нас наші немочі, яким дорогоцінним стає запевнення: «І ото, Я перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку!» (Матв. 28:20).

Друг прокаженого

(Матв. 8:1-3)

Один письменник, описуючи візит до однієї з лікарень для прокажених на Ямайці, у Вест-Індії, наводить з цього повчальний приклад, адже Господь ставиться до прокази гріха так само, як і до тілесної прокази: Ми ніколи не бачили нічого більш жалісного й огидного. Там були пацієнти з відрізними пальцями, у деяких були відсутні частини ніг, а обличчя являли собою суцільну масу огидного розкладання. Один хлопчик обробляв свою власну ногу, що розкладалася, очищувальним засобом, а потім наносив бальзам. Ми тоді, та й досі, зрозуміли, як ніколи раніше, що означає проказа у Біблії. Інстинктивно ми відверталися від цієї хвороби та страждання, полегшити які було не в наших силах. На Ямайці прокажений може вільно ходити куди завгодно. Він може залишатися в цій лікарні й перебувати в комфорті стільки, скільки сам забажає, але, якщо він захоче повернутися додому й до друзів, його ніхто не обмежуватиме. Враження від нашого візиту до цієї колонії прокажених залишаться з нами назавжди. Ми знову і знову повертаємося думками до цієї теми, особливо як до прикладу того, якою є любов і ніжне співчуття Спасителя до прокажених. Юдеї проганяли прокаженого, і єдиним проявом уваги до нього було те, з яким поспіхом його уникали. За юдейським законом було заборонено доторкатися до прокаженого.

Але було одне серце, настільки велике, що у своєму служінні воно не могло бути огорожене жодними церковними догматами чи звичаями. Одна рука була настільки чиста, що не могла осквернитися. І ось Ісус наблизився до страждальця, поклав Свою ніжну руку на його прокажену плоть і зі спокоєм переможця, але з силою Божою сказав: «Будь чистий!», і проказа залишила його назавжди.

«Хочу»

(Матв. 8:2, 3)

Чоловік, який був сповнений прокази, прийшов до Ісуса, вклоняючись Йому і кажучи: «Коли, Господи, хочеш, Ти можеш очистити мене!» Ісус негайно відповів: «Хочу, будь чистий!»

Фраза «коли хочеш» – це те саме, що «якщо Ти бажаєш» або «якщо маєш волю». А фраза «хочу» – це інша форма висловлення: «Я бажаю» або «Я маю волю».

Прокажений сказав по суті: «Господи, Ти можеш зробити мене чистим, якщо захочеш», і Ісус відповів: «Я бажаю».

Ми читаємо в Писанні: «Бо ми маємо не такого Первосвященника, що не міг би співчувати слабостям нашим» (Євр. 4:15). Чому опис Ісуса такий? «Бо й сам він перейнятий слабстю» (Євр. 5:2). **Нам не потрібно благати Його чи викликати в Ньому співчуття, бо Він уже має це співчуття. Нам не потрібно докладати зусиль, щоб заручитися доброю волею Господа, бо Він уже хоче допомогти нам.** Христос «за наші гріхи дав Самого Себе... за волею Бога й Отця нашого» (Гал. 1:4). «І ходив Він, добро чинячи» (Дії 10:38), і завжди шукав можливість для цього. **Кожне звернення до Нього знаходило Його готовим і бажаючим допомогти.**

Поклавши руку на чоловіка

(Матв. 8:2, 3)

Хоча Ісус міг зцілити будь-яку хворобу одним тільки словом, Він не задовольнився лише цим, коли до Нього прийшов чоловік, уражений проказою, кажучи: «Коли, Господи, хочеш, Ти можеш очистити мене!» (Матв. 8:2). Слів «Хочу, будь чистий!» було б цілком достатньо для очищення, але до них було додано ще дещо. «А Ісус простяг руку, і доторкнувся до нього» (вірш 3). **Слово показало силу Творця, Який «сказав Він і сталося» (Псал. 33:9); дотик показав, що Всемогутній Творець рука об руку зі слабким людством.**

Перше визначення грецького слова, перекладеного як «доторкнувся», – це «прикріпити» або «прив'язати до себе»; прив'язуватися, чіплятися, триматися, вхопитися, схопити, торкнутися. Тож нам не слід уявляти, що Ісус простягнув руку і торкнувся прокаженого лише пальцем з відстані витягнутої руки. Ми можемо побачити, як Він наближається до стражденного і кладе Свою руку йому на плече, як брат братові.

У цьому ми бачимо ілюстрацію до твердження, що Він «приймає... Авраамове насіння» (Євр. 2:16). **Це слово показує нам, що було насправді, а саме що Ісус, Син Божий, ототожнив Себе з людством.** У тій самій главі, де йдеться про те, як Він доторкнувся до прокаженого, ми читаємо, що Він зцілив усіх хворих, «...щоб справдилося, що сказав був Ісаї пророк, промовляючи: Він узяв наші немочі, і недуги поніс» (Матв. 8:16, 17).

Співчуття полегшує страждання, хоча людське співчуття безсиле позбавити від них. Але співчуття Ісуса справжнє, бо це дійсно переживання того ж самого болю. Він «співчуває слабостям нашим» (Євр. 4:15, пер. KJV). Він бере їх на Себе, щоб ми могли звільнитися від них.

«Слово сталося тілом» (Івана 1:14). Яким тілом стало Слово? Людським тілом, і не тілом якоїсь особливої людини чи раси, виключаючи інших, а **тілом людства**, яке однакове у всіх, бо «є один вид плоті у людей» (1 Кор. 15:39, пер. KJV). «Тому мусів бути Він у всьому подібний братам» (Євр. 2:17). **У будь-якому віці, на кожному етапі людського досвіду, у будь-якій хворобі чи немочі Він торкається нас.** «Бо Хто освячує, і ті, хто освячується усі від Одного. З цієї причини не соромиться Він звати братами їх» (Євр. 2:11).

Дотик Господа зцілює. Він сходить на наш рівень, щоб підняти нас на Свій рівень. І Він не розірвав Свого зв'язку з людством, коли вознісся на небеса. Людська тіло, яке Він мав під час Свого земного служіння, було прибито до хреста; саме це тіло не зазнало тління, і в цьому тілі, але вже в прославленому, Він повстав із гробу; і у вічності шрами на Його руках та ногах і рана на Його боці будуть свідчити, що Він – «людина Христос Ісус» (1 Тим. 2:5).

Він став гріхом за нас (див. 2 Кор. 5:21). Тому ми можемо з упевненістю приходити до Нього, навіть перебуваючи в найнижчому стані деградації, знаючи, що Він не зневажає нас, оскільки Він – одне з нами. Це Його ім'я: «З нами Бог». З радістю приймімо Його, щоб з Його присутності ми отримали всі благословення, які Бог приготував для нас.

Відокремтеся від грішників

(Матв. 8:2, 3)

Коли прокажений підійшов до Ісуса і сказав: «Коли, Господи, хочеш, Ти можеш очистити мене! А Ісус простяг руку, і доторкнувся до нього» (Матв. 8:2, 3). Прокажений був нечистою людиною, і була велика небезпека заразитися, проте Ісус не побоявся доторкнутися до нього і не зазнав жодної шкоди від цього дотику.

Це – образ зв'язку Христа з гріхом. Він «тілом Своїм Сам підніс гріхи наші на дерево» (1 Петра 2:24). «Усі ми блудили, немов ті овечки, розпорошились кожен на власну дорогу, і на Нього Господь поклав гріх усіх нас!» (Ісаї 53:6). І хоча Він став гріхом за нас, Він «не відав гріха» (2 Кор 5:21). Він «вчинив Він гріха, і не знайшлося в устах Його підступу!» (1 Петра 2:22). **Він міг вступити в найтісніший контакт із гріхом і не осквернитися ним.** Він приймав грішників і був їхнім другом, вільно спілкуючись із найгіршими з них, але водночас Він був «святий, незлобивий, невинний, відлучений від грішників, що вищий над небеса» (Євр. 7:26).

Так само може бути і з нами, якщо Христос живе в нас. Ми можемо служити зневаженим і занепалим, наближаючись до них і даруючи їм співчутливий дотик, як це робив Він, і не осквернитися. Ми можемо бути «чистими від світу» (Якова 1:27), хоча й наближаємося до нього, як це робив Христос. Можливо, ми не будемо високо оцінені світом за це, але це не має значення, якщо в нас є розум, який був у Христі, Який «умалив Самого Себе» (Филп. 2:7), а якщо буквально перекласти слова з Біблії короя Якова: «made himself of no reputation» – «не користувався репутацією».

Зцілений паралізований

(Марка 2:1-12; Матв. 9:1-8; Луки 5:17-26)

Під час вивчення цього уроку не слід оминати паралельні місця з Матв. 9:1-8 і Луки 5:17-26. У цих описах чуда згадується кілька деталей, яких немає в Євангелії від Марка, і вони суттєво доповнюють урок.

Ця історія дуже коротко викладена і легко запам'ятовується. Ісус повернувся до Капернауму і зайшов у дім, де зазвичай зупинявся, коли був у цьому місті. Звістка про те, що Він у домі, швидко рознеслася, і дім незабаром заповнився людьми, охочими слухати Його. Біля дверей зібрався великий натовп, усі хотіли бодай почути Його голос. Це були люди не тільки з самого міста, бо «сиділи фарисеї й законовчителі, що походилися зо всіх сіл Галілеї й Юдеї та з Єрусалиму» (Луки 5:17).

Таким чином, ми бачимо, що «не в закутку діялось це» (Дії 26:26). «Відкуплення, що в Ісусі Христі» (Римл. 3:24) того дня стало відомим по всій землі. «Сила Господня готова була вздоровляти їх» (Луки 5:17).

Чи скористався хтось із тих, що сиділи там, цією нагодою отримати зцілення, ми не знаємо, але дехто точно не збирався втрачати такий шанс.

Поки Ісус навчав, четверо чоловіків прийшли, несучи п'ятого на ношах, бажаючи підвести його ближче до Ісуса. Той п'ятий був паралізований, абсолютно неспроможний допомогти собі сам. Але натовп біля дверей був тісним, ніхто не хотів поступитися місцем тим, хто прийшов.

Однак віра п'ятох не ослабла. Насилу піднявшись на плоский дах будинку, вони розібрали покрівлю і опустили хворого прямо перед Ісусом. Вони були рішуче налаштовані повернути Його увагу, і їм не стали перешкоджати. Таку віру не можна було ігнорувати, навіть якби жалісливе серце Ісуса не було б зворушене виглядом страждальця. Він сказав паралізованому: «Відпускаються, сину, гріхи тобі!» (Марка 2:5).

Коли ж ті, хто сидів поруч, почали нарікати, говорячи про богохульство, Ісус запитав їх, що, на їхню думку, легше: пробачити гріхи цієї людини чи змусити її встати і ходити. Не дочекавшись відповіді, Він знову звернувся до чоловіка, що лежала на ложі: «Уставай, візьми ложе своє, та й іди у свій дім!» (вірш 11).

І негайно той розслаблений підвівся, узяв постіль свою і пішов, славлячи Бога, а народ говорив: «Дивні речі сьогодні ми бачили!» (Луки 5:26). «Ніколи такого не бачили ми!» (Марка 2:12). «Славив Бога, що людям Він дав таку владу!» (Матв. 9:8).

Ось і вся історія. Але які уроки ми можемо винести з неї? Ми будемо досягати їх у наступні дні.

Головна потреба людини

(Марка 2:1-12; Матв. 9:1-8; Луки 5:17-26)

Першою і найголовнішою потребою кожної людини, незалежно від її стану, є прощення гріхів. Господь завжди чинить найважливіше спершу, тому **перше, що Він зробив для цього чоловіка**, – повідомив йому, що його гріхи прощені. Це головна потреба людини, бо, як ми побачимо, вона включає в себе все інше, «ввійшов до світу гріх, а гріхом смерть» (Римл. 5:12).

Оскільки гріх приніс із собою всі біди та страждання, прощення гріхів усуває всі інші недуги. Ми також дізнаємося, що паралізований чоловік більше переживав через свій гріховний стан, ніж через тілесну хворобу. Прочитайте слова Господа: «Будь бадьорий, сину! Прощаються тобі гріхи твої!» (Матв. 9:2).

Це свідчить про те, що **чоловік був сумним і пригніченим**, і причина його смутку – **усвідомлення власних гріхів**. Все, що йому було потрібно, щоб **знову радіти**, незважаючи на фізичну безпорадність, – **знати, що його гріхи прощено**.

Слова Ісуса принесли спокій тривожному серцю, і чоловік відчув, що **тепер він може померти з миром**. Він прагнув зцілення, щоб жити по-іншому. **Скільки людей прагнуть другого шансу, не усвідомлюючи, що без нового життя від Господа вони не зможуть жити інакше, ніж жили раніше.**

Але тепер гріхи чоловіка були прощені; слова, що оголосили про це, пролунали з такою впевненістю, що він не міг сумніватися. Він повірив і знайшов мир, бо «виправдавшись вірою, майте мир із Богом через Господа нашого Ісуса Христа» (Римл. 5:1).

Протиставлення двох видів мудрості

(Марка 2:1-12; Матв. 9:1-8; Луки 5:17-26)

У той час як сам паралізований вірив, інші сумнівалися. **Якби вони не сумнівалися, то теж могли б зцілитися, бо сила Божа була присутня для їхнього зцілення ще до того, як з'явився цей чоловік.**

Тут протиставляється істинна й хибна мудрість. **Бідний хворий чоловік повірив словам Ісуса і знав, що він прощений; він був упевнений у цьому; в нього увійшла сила – сила Духа, і йому не потрібно було, щоб хтось інший свідчив йому про Христа.** (ред.: відбулося народження згори). Паралізований знав, що Христос – Син Божий, Син Людський, який має владу на землі прощати гріхи. «Хто вірує в Божого Сина, той свідчення має в собі» (1 Івана 5:10).

Але мудреці, що сиділи поруч, почали «міркувати» у своїх серцях. «А книжники та фарисеї почали міркувати й казати: Хто ж Оцей, що богозневагу говорить? Хто може прощати гріхи, окрім Бога Самого?» (Луки 5:21). На їхню думку, це було нерозумно, і вони не хотіли цьому вірити. Особливо зверніть увагу на те, що їхні «міркування» склалися із сумнівів. Це мудрість світу цього, і вона веде до сліпоти, невігластва і безглуздя. Тут використано те саме слово, що й у Римл. 1:21: «...пізнавши Бога, не прославляли Його, як Бога, і не дякували, але знікчемніли своїми думками, і запаморочилось нерозумне їхнє серце».

Людські міркування призводять до незнання Бога, а це найгірший вид глупоти. Це відсутність розуму, бо Бог настільки явно відкривається у Своїх ділах, що той, хто не впізнає Його, – безумний, **який розуміє менше, ніж тварини.**

Проста віра – це найвища форма мудрості. Неграмотний чоловік, який навчився розпізнавати Бога й вірить у Нього, має більше мудрості, ніж найвченіший невіруючий. Це в жодному разі не применшує вченості, навпаки, підносить її, тому що людина, яка вірить у Господа і слідує за Ним, має ключ до «всіх скарбів премудрости й пізнання» (Колос. 2:3), а мудрість цього світу «зникне» (1 Кор. 2:6, пер. KJV), тому що написано: «Я погублю мудрість премудрих, а розум розумних відкину!» (1 Кор. 1:19). Або: «Знищу мудрість мудрих і розуміння розсудливих звезду нанівець» (пер. KJV).

Але Господь ніколи не знищить нічого, що має справжню цінність.

ГРУДЕНЬ

Остерігайтеся «Євангелія сумнівів»

(Марка 2:1-12; Матв. 9:1-8; Луки 5:17-26)

Понад усе остерігайтеся негативного Євангелія, яке взагалі не є Євангелієм. Є багато людей, у яких, здається, немає іншого послання, окрім як застерігати людей від уявних помилок інших. Їхня проповідь завжди негативна.

Їм самим нічого дати, що могло б збудувати чи звільнити, і вони присвячують більшу частину свого часу вишукуванню недоліків у тому, що сказала інша людина. Їхні розмови завжди не дають спокою. Вислухавши їх, люди кажуть: «Ну ось, я вже й не знаю, чому вірити».

Однак не завжди так. Деякі, як той розслаблений чоловік, вірять всупереч розуму, який сумнівається, бо Євангеліє є «сила Божа на спасіння кожному, хто вірує» (Римл. 1:16). Сумнівам у ньому немає місця; нам навіть не слід витрачати час на сумніви, які приходять у вченнях ворога душ людських, але на все слід відповідати ясно: «Написано» (Матв. 4:4).

Ніхто ніколи не бачив, щоб людина, яка сумнівається, раділа в Господі. Не говоріть про сумніви; не розповідайте про те, у що ви не вірите; говоріть завжди слова віри, тому що «Він мудрих лукавством їх ловить» (Йова 5:13).

Розслаблений чоловік не потребував доказів, щоб повірити, що його гріхи прощені; але Ісус хотів показати тим, хто сумнівався, безглуздість їхніх «міркувань». Той, Хто прощає гріхи, зцілює і хвороби. Чоловік міг свідчити у своєму серці, що йому прощено, але не було жодного зовнішнього знаку, який би це засвідчував для тих, хто сидів поруч. Тож, щоб вони знали, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи, Він сказав розслабленому: «Уставай, візьми ложе своє, та й іди у свій дім!» (Марка 2:11).

І негайно той зробив так й пішов зцілений як тілом, так і душею, а ті, хто мудро міркував, залишилися в замішанні.

Сила прощення

(Марка 2:1-12; Матв. 9:1-8; Луки 5:17-26)

З цієї розповіді про зцілення розслабленого ми дізнаємося, що прощення гріхів супроводжується реальною силою. Це «сили незнищального життя» (Євр. 7:16), завдяки якій Ісус сьогодні є нашим Первосвященником. **Він укладає Своє власне життя праведності в усіх віруючих, і це скасовує їхнє колишнє життя гріха, яке вело тільки до смерті.**

Коли ми прощаємо людину, яка вчинила зло, це нічого не змінює в ній; ми прощаємо не заради неї, а заради себе. Якщо ми відмовляємося пробачити кривдника, він від цього не страждає, а страждаємо ми. Ми прощаємо людину не для того, щоб зняти з неї вину, а щоб очистити себе; **бо якщо ми ми не прощаємо, то беремо на себе її гріх і стаємо відповідальними за нього.**

Аде Бог прощає людину, щоб очистити її від вини. Боже прощення не зводиться до порожніх слів, воно дійсно робить людину абсолютно вільною від гріха. Це не просто ігнорування зовнішніх вчинків людини, а викорінення гріховної природи (*ред.: внутрішньої людини*). Воно робить грішника причасником Божественної природи. Ця Божественна природа – життя Боже у Христі, тож разом із нею приходить зцілення тіла до кожного, хто здатен розрізнити це життя в його прояві.

Ті, хто применшують виправдане життя і каже, що, хоча жити таким життям дуже добре, але є дещо набагато вище, таким чином дискредитують праведність Божу, через яку приходить прощення. Вони просто не знають тієї сили, яка є у «відкупленні, що в Ісусі Христі» (Римл. 3:24), яким ми виправдані. Щоправда, багато людей роками живуть певною подобою християнського життя, не пізнавши справжньої радості свободи від гріха, але це не провина Божого виправдання, а вина їхньої власної сліпоти. Вони не пізнали Божого дару.

У прощенні гріхів ми маємо всі дари, які милостивий Бог може дати занеपालому людству. Ми виправдані вірою в Ісуса Христа, Самим Христом; і, даючи нам Христа, Бог неминує дає нам усе.

І немає знака для прощеного, бо він не потребує знака. Йому достатньо самого факту. Але Бог дає знак, за яким інші можуть дізнатися, що Він справді прощає гріхи, аби й вони могли довіритися Його спасінню.

Що це за знак, ми дізнаємося з досвіду зцілення розслабленого. Ісус велів чоловікові встати і йти, щоб ті, хто сиділи поруч, дізналися, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи. Зцілення тілесної хвороби у того, чий гріх прощено і хто пізнав силу цього прощення – силу нового життя, – часто є знаком для світу, що це життя справді є.

Життя Христа не розділене, і оскільки Той, Хто Своїм життям прощає всі наші беззаконня, є Той, Хто тим самим життям зцілює всі наші хвороби. Ці дві дії повинні йти разом (*ред.: ось чому Бог дав Своему народові особливу реформу здоров'я*). Якщо ж цього не відбувається, то це свідчить про нездатність оцінити всю повноту Божого життя, а Слово не дають вільного ходу, щоб воно було прославлене.

Влада, дана людям

(Марка 2:1-12; Матв. 9:1-8; Луки 5:17-26)

Є ще один надважливий урок, який ми повинні винести з випадку зцілення розслабленого. Коли народ побачив, що сталося, то «налякався, і славив Бога, що людям Він дав таку владу!» (Матв. 9:8).

Багато хто читає цей текст недбало, думаючи, що йдеться про владу, дану людині, щоб вона могла ходити. Розуміти так – означає втратити глибину даного уроку.

Ким був Ісус? Він Сам називав Себе «Сином Людським». Ті, хто сидів поруч, знали Його не інакше, як сина теслі. У всіх сенсах цього слова Він був людиною, одним із них, «у всьому подібний братам» (Євр. 2:17).

Він з'явився на землю як Людина – Представник, утілення Божого задуму про людину, досконалу людину. **Він був видимим виявом Бога, і саме такою була первозданна людина. Справді, без Бога в ній людина – ніщо.** Тільки у Христі кожен може досягти «Мужа досконалого» (Ефес. 4:13).

Ким Христос був на землі, тим кожна людина може бути в Ньому, «бо в Ньому тілесно живе вся повнота Божества. І ви маєте в Нім повноту, а Він Голова всякої влади й начальства» (Колос. 2:9, 10). «Бо Бог у Христі примирив світ із Собою Самим, не зважаючи на їхні провини, і поклав у нас слово примирення» (2 Кор. 5:19).

Ми, тобто всі, хто примирився, є «посли замість Христа» (2 Кор. 5:20).

Отже, Бог дав кожній людині, яка прийшла до Нього у Христі, владу сповіщати людям прощення гріхів не від свого імені, а від імені Ісуса: «прощення гріхів через Нього звіщається вам» (Дії 13:38).

Чи бачиш ти сумного і пригніченого грішника, що тужить за свої гріхи? Тоді знайте, що вам дана влада сказати йому: «Будь бадьорий, сину! Прощаються тобі гріхи твої!» (Матв. 9:2).

Так, кожен, хто на власному досвіді пізнав всю силу прощення у своїй душі й тілі, не потребує запевнення в цьому праві, бо не може не ділитися з іншими тим, що так добре знає сам.

Кожна людина, яка жалкує про свої гріхи, свідчить тим самим, що визнає себе грішником і не в силах сама зняти з себе гріхи; і ми маємо право в ім'я Господа проголошувати прощення гріхів кожному, хто їх визнає.

Який це славний дар! У цьому полягає найбільша радість помилуваного грішника: сила, що очищає його від гріха, дає йому право нести цей дар іншим. Прийміть його так само вільно, як він дається, і віддайте Богові славу.

Хвороба гріха

(Луки 5:17-24)

«І сталось одного із днів, коли Він навчав, і сиділи фарисеї й законовчителі, що походили з усіх сіл Галілеї й Юдеї та з Єрусалиму, а сила Господня готова була вздоровляти їх» (Луки 5:17).

Цього разу Ісус показав народу, що найбільша потреба всіх людей – бути зціленим від гріха і що сила, за допомогою якої зцілюються хворі, – це сила прощення гріхів. «Але щоб ви знали, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи, тож каже Він розслабленому: Кажу Я тобі: Уставай» (вірш 24)

Бідолашний чоловік отримав прощення своїх гріхів і був зцілений від своєї недуги. Усі фарисеї та знавці закону також потребували допомоги. Вони знали, що є грішниками, як і кожна людина знає, що вона грішник, хоча не всі чесно визнають це. **Але вони не зцілювалися від гріха, бо не вірили, що сила Господня була присутня, щоб їх зцілити.**

Хтось може сказати: «Але ж у них не було виправдання, бо вони бачили силу, що проявилася на їхніх очах, даруючи життя розслабленому чоловікові. **Правильно, і ми теж не виправдовуємося, якщо не маємо прощення гріхів і сили Його життя, що творить у нас послух. Чудеса Христа були записані не для тих людей, які були тоді, але для нас.** «Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» (Івана 20:31).

Кожна людина сьогодні бачить силу Господа, що діє на її очах. «Спасемося життям Його» (Рим 5:10). Кров Ісуса Христа очищає від гріха. Але «кров є життя» (П. Зак. 12:23, пер. KJV). **Сила Христового життя – це сила прощення й очищення, сила, що виконує волю Божу в тому, хто вірує.** Більше того, кожен грішник, яким би злим він не був, живе завдяки Христу, «бо ми в Нім живемо, і рухаємось, і існуємо» (Дії 17:28). Кожна душа, що має життя або здатність рухатися, має в собі свідчення того, що тільки Христос зберігає життя кожного, хто живе, і забезпечує дихання і все. І якщо людина тільки повірить у це і прийме вірою Христа, то життя Боже очистить її від гріха. Сила Господа прийде до кожної людини, щоб врятувати її від гріха і створити в ній праведність, якщо вона тільки дозволить Богові це зробити. Це дивовижно, але це правда.

Сила прощення

(Матв. 9:2-8)

«І ось, дехто із книжників стали казати про себе: Він богозневажає. Ісус же думки їхні знав і сказав: Чого думаєте ви лукаве в серцях своїх? Що легше, сказати: Прощаються тобі гріхи, чи сказати: Уставай та й ходи? Але щоб ви знали, що прощати гріхи на землі має владу Син Людський, тож каже Він розслабленому: Уставай, візьми ложе своє, та й іди у свій дім! Той устав і пішов у свій дім. А натовп, побачивши це, налякався, і славив Бога, що людям Він дав таку владу!» (Матв. 9:3-8).

Один із найпоширеніших висловів, який можна почути серед тих, хто визнає себе християнином, коли йдеться про релігійні речі, звучить так: «Я можу зрозуміти й повірити, що Бог прощає гріхи, але мені важко повірити, що Він може утримати мене від гріха». Такий людині ще належить дізнатися дуже багато з того, що мається на увазі під Божим прощенням гріхів. Правда, люди, які міркують подібним чином, **часто мають певний мир у вірі, що Бог пробачив або прощає їхні гріхи, але, не розуміючи сили прощення, вони позбавляють себе багатьох благословень, які могли б мати.**

Пам'ятаючи про те, що «це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» (Івана 20:31), ми не просто бачимо чудо. Книжники не вірили, що Ісус може прощати гріхи. Щоб показати, що в Нього є влада прощати гріхи, Він зцілив розслабленого чоловіка. **Це чудо було здійснене з явною метою проілюструвати дію прощення гріха і продемонструвати силу прощення.** Ісус сказав паралізованому: «Уставай, візьми ложе своє, та й іди у свій дім», щоб ті, хто був там, і ми, сьогодні, пізнали, що Він має владу прощати гріхи. Тому сила, що проявилася в зціленні того чоловіка, – це сила, дарована в прощенні гріха.

Зверніть особливу увагу на те, що дія слів Ісуса тривала й після того, як вони були вимовлені. Вони справили зміну в чоловікові, і ця зміна була постійною. Так само має бути і з прощенням гріха. **Поширена думка, що, коли Бог прощає гріх, зміни відбуваються в Ньому Самому, а не в людині. Люди думають, що Бог нарешті перестає щось мати проти того, хто згрішив. Але це припущення ніби вказує, що Бог озлобився проти людини, а це не так. Бог – не людина, Він не тримає образи й не має мстивих почуттів. Він прощає не тому, що в Його серці була якась жорстокість проти грішника, а тому, що в серці грішника є щось.** Бог є праведний – людина не права, тому Бог прощає людину, щоб і вона стала праведною.

Коли Ісус, ілюструючи прощення гріха, сказав людині: «Уставай, візьми ложе своє, та й іди у свій дім», чоловік підвівся, підкоряючись Його слову. **Сила, яка була в словах Ісуса, підняла його і зробила здоровим. Ця сила увійшла в чоловіка і залишилася в ньому, і саме в тій силі, якою було знято параліч, він**

продовжував ходити й жити, якщо, звичайно, зберігав віру. Цю істину ілюструє псаломспівець, коли каже: «Непохитно надіюсь на Господа, і Він прихилився до мене, і благання моє Він почув. Витяг мене Він із згубної ями, із багна болотистого, і поставив на скелі ноги мої, і зміцнив мої стопи» (Псал. 40:1, 2).

У словах Божих є життя. Ісус сказав: «Слова, що їх Я говорив вам, то дух і життя» (Івана 6:63). Слово, прийняте з вірою, приносить у душу Дух і життя Боже. Тому, коли душа, що кається, чує слова: «Будь бадьорий, сину! Прощаються тобі гріхи твої!» – і приймає ці слова як живе слово живого Бога, вона стає іншою людиною, бо в ній зародилося нове життя. **Тільки сила Божого прощення, і тільки вона, утримує людину від гріха. Якщо людина продовжує грішити після отримання прощення, то це тому, що вона не усвідомила всієї повноти благословення, яке було дароване їй у прощенні її гріхів.**

У наведеному випадку чоловік отримав нове життя. Його паралічний стан був просто виявом згасаючого природного життя.. Він був напівмертвий. Слова Христа вдихнули в паралізованого нове життя. Але це нове життя, яке було дано його тілу і дало йому змогу ходити, було лише **ілюстрацією як для нього, так і для книжників того невидимого життя Божого, яке він отримав у словах «прощаються тобі гріхи твої» і яке зробило його новим творінням у Христі.**

Маючи перед собою цю просту і наочну ілюстрацію, ми можемо краще зрозуміти деякі слова апостола Павла, які в іншому випадку «тяжко зрозумілі» (2 Петр 3:16). Спочатку прочитайте Колос. 1:12-14: «Дякуючи Отцеві, що вчинив нас достойними участі в спадщині святих у світлі, що визволив нас із влади темряви й переставив нас до Царства Свого улюбленого Сина, в Якім маємо відкуплення і прощення гріхів». Подібну заяву про викуплення через Кров Христа бачимо і в 1 Петра 1:18, 19: «І знайте, що не тлінним сріблом або золотом відкуплені ви були від марного вашого життя, що передане вам від батьків, але дорогоцінною кров'ю Христа, як непорочного й чистого Ягняти». «І нову пісню співають вони, промовляючи: Ти достойний узяти цю книгу, і розкрити печатки її, бо Ти був заколений, і кров'ю Своєю Ти викупив людей Богові з усякого племені, і язика, і народу, і люду» (Об'явл. 5:9).

Зазначимо два моменти. **Ми отримуємо відкуплення через Кров Христа, і це відкуплення – прощення гріхів.** Але кров – це життя (див. Бут. 9:4; Об'явл. 17:13, 14). Тому Колос. 1:14 дійсно говорить нам, що ми маємо відкуплення через життя Христа. Але хіба Писання не говорить, що ми примирені з Богом смертю Його Сина? Так, і це саме те, про що тут ідеться. Христос «Самого Себе дав за нас, щоб нас визволити від усякого беззаконства» (Тита 2:14). Він «за наші гріхи дав Самого Себе» (Гал. 1:4). **Віддаючи Себе, Він віддає Своє життя. Проліваючи Свою кров, Він виливає Своє життя. Але, віддаючи Своє життя, Він дарує його нам.** Це життя є праведністю, досконалою праведністю Божою, тож, приймаючи його, «стали ми Божою правдою в Нім» (2 Кор. 5:21). Саме прийняття життя Христа, коли ми хрестимося в Його смерть, і примиряє нас із Богом. Таким чином, ми зодягаємося «в нового чоловіка, створеного за Богом

у справедливості й святості правди», «та зодягнулися в нову, що відновлюється для пізнання за образом Створителя її» (Ефес. 4:24; Колос. 3:10).

Тепер ми можемо прочитати Римл. 3:23-25 і побачити, що це не так уже й складно зрозуміти: «Бо всі згрішили, і позбавлені Божої слави, але дарма виправдуються Його благодаттю, через відкуплення, що в Ісусі Христі, що Його Бог дав у жертву примирення в крові Його через віру, щоб виявити Свою правду через відпущення давніше вчинених гріхів». **Усі згрішили. Усе життя було гріхом. Навіть думки були злими.** «Бо зсередини, із людського серця виходять лихі думки» (Марка 7:21). **А мати плотський розум – це смерть,** «бо думка тілесна то смерть» (Римл. 8:6) **Тому життя в гріху – це жива смерть. Якщо душа не звільниться від нього, то все закінчиться вічною смертю. Людина не в силах отримати праведність зі святого Божого закону, тому Бог зі Своєї милості дарує Свою праведність усім, хто вірує.** Він робить нас праведними, це дар за багатством Його благодаті. Він робить це Своім словом, бо Він проголошує Свою праведність усім, хто вірить у Кров Христа, бо в Ньому – праведність Божа, «бо в Ньому тілесно живе вся повнота Божества» (Колос. 2:9). **І це проголошення або викладення праведності Божої на нас є прощення, або усунення гріха. Таким чином, Бог забирає гріховне життя, замінюючи його на Своє власне праведне життя. У цьому і полягає сила прощення гріха. Це «сила незнищального життя» (Євр. 7:16).**

Це початок християнського життя – отримання Божого життя по вірі. Як же воно продовжується? Так само, як і почалося. «Отже, як ви прийняли були Христа Ісуса Господа, так і в Ньому ходіть» (Колос. 2:6). Бо «праведний житиме вірою» (Римл. 1:17). **Секрет християнського життя у непохитному збереженні того дарованого на початку життя, яке приносить прощення гріхів. Бог прощає гріх, усуваючи його. Він виправдовує нечестивця, роблячи його благочестивим. Він примиряє бунтівного грішника з Собою, усуваючи його бунт і роблячи нього вірного та законопослушного підданого.**

Але хтось скаже: «Важко зрозуміти, як ми можемо прийняти життя Бога як реальний факт; адже воно не може бути реальним, тому що ми приймаємо його по вірі». Саме з віри убогий розслаблений отримав нове життя і силу; але чи була ця сила менш реальною? Хіба це не реальний факт, що він отримав силу? Реальний. Але чи можуть це зрозуміти всі? Звичайно, ні, адже це прояв «Христової любові, яка перевищує знання» (Ефес. 3:19). Але ми можемо повірити в це, усвідомити цей факт, і тоді ми матимемо вічне життя, у якому зможемо вивчати цю дивовижну істину. Читайте знову і знову історію про зцілення розслабленого та роздумуйте над нею, поки вона не стане для вас живою реальністю, а потім згадайте, що «це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» (Івана 20:31).

Покликання Матвія

(Матв. 9:9-17)

Усі оповіді розповідають нам про те, що покликання Матвія, або Левія, як його називають Марк і Лука, відбулося відразу після зцілення розслабленого. Проте, як ми бачимо з інших описів, у розповіді Матвія пропущена дуже важлива деталь. Матвій просто каже, що сталося, «як Ісус сидів при столі у домі» (Матв. 9:10), не повідомляючи, у чиєму домі, і нічого не кажучи про саму трапезу. Марк каже, що «Коли ж Він сидів при столі в його домі» (Марка 2:15), тобто в домі Матвія, а Лука каже, що «І справив Левій у своїм домі велику гостину для Нього» (Луки 5:29). **Матвій скромно опускає всі згадки про те, що він зробив.**

«А коли Ісус звідти проходив, побачив чоловіка, на ймення Матвія, що сидів на митниці, та й каже йому: Іди за Мною! Той устав, і пішов услід за Ним» (Матв. 9:9).

Посада митаря, або збирача податків, була прибутковою. Але люди, які обіймали цю посаду, були зневажені й ненависні рештою юдеїв як за те, що вони пригнічували народ, так і за те, що погоджувалися збирати податки для ненависних римлян. Митарі повинні були платити певну суму в римську скарбницю, а потім збирали з людей і ту суму, і ще більше собі на зиск. Звісно, така система неминуче вела до здирництва й несправедливості. Однак це не робило митарів більш негідними, ніж фарисеїв, які були винні в тому самому гріху; але через їхній фох і те, що вони служили завоювникам юдейського народу, викликали презирство в «кращих класів» юдейського суспільства.

Матвій був діловою людиною, але, коли Ісус покликав його, «устав, і пішов услід за Ним». Лука додає ще одну важливу деталь, яку Матвій скромно упустив: «І, покинувши все, той устав, і пішов услід за Ним» (Луки 5:28). **Скільки б ділових людей у наші дні пішло б за Ісусом, якби це вимагало залишити свою справу?** Набагато простіше читати про це і вважати само собою зрозумілим, що так чинили перші учні, ніж робити це самому. Однак і зараз є ті, хто з радістю та готовністю відрікається від усього, аби лише здобути Христа: «Але те, що для мене було за надбання, те ради Христа я за втрату вважав. Тож усе я вважаю за втрату ради переважного познання Христа Ісуса, мого Господа, що я ради Нього відмовився всього, і вважаю все за сміття, щоб придбати Христа» (Филп. 3:7, 8).

Ми говоримо про «жертву Матвія» – вислів, який дуже часто вживається, коли йдеться про людину, що втратила майно заради Христа. Однак таке розуміння повністю некоректне в тому сенсі, у якому його зазвичай використовують. Якщо воно вживається в первісному значенні, коли йдеться про щось, присвячене Господу і, таким чином, стало священним або було принесене в жертву Йому, то воно абсолютно правильне. **Але якщо воно натякає на те, що**

людина зробила якийсь великий і гідний учинок, при цьому нібито зазнавши великої втрати, то воно неправильне. Христос приніс єдину жертву, яка гідна називатися такою. Щоб прийняти цю жертву, людина повинна відмовитися від усього, але це, по суті, означає лише одне – віддати жалюгідне в обмін на безцінне. Христос віддає, а ми лише приймаємо. Хто говорить або думає про те, як багато він віддав для Господа, той не має уявлення про «недосліджене багатство Христове» (Ефес. 3:8). **Людина при здоровому глузді ніколи не буде скаржитися чи вважати за заслугу те, що вона обміняла тирсу на золото.**

Шукачі недоліків

(Матв. 9:9-17)

«І сталось, як Ісус сидів при столі у домі, ось зійшлося багато митників і грішників, і вони посідали з Ним та з Його учнями. Як побачили ж те фарисеї, то сказали до учнів Його: Чому то Вчитель ваш їсть із митниками та із грішниками?» (Матв. 9:10, 11). Лука каже, що вони нарікали, або бурмотіли. **На сході будь-яка людина мала право увійти на бенкет і подивитися, навіть якщо вона не була запрошеним гостем.** Приклад такої свободи ми бачимо в Євангелії від Луки 7:36-50: «А один із фарисеїв просив Його, щоб спожив Він із ним. І, прийшовши до дому того фарисея, Він сів при столі. І ось жінка одна, що була в місті, грішниця, як дізналась, що, Він у фарисеєвім домі засів при столі, алябастрову пляшечку мира принесла...»

Про те, що самі фарисеї не були присутні на бенкеті, свідчить їхнє нарікання на Христа за те, що Він їв із митарями та грішниками. **Вони не прийняли б запрошення в дім митаря, тим паче не сіли б за один стіл із тими, кого вважали грішниками; однак вони завжди були присутні, щоб дорікати Ісусові.** Їхні наступники живуть і донині. Вони присутні на бенкеті, але тільки для того, щоб знаходити вади, а не щоб їсти. Вони приходять на зібрання, але не живляться словом; вони лише вказують на те, що, на їхню думку, не так. І так ці бідні, самовдоволені фарисеї голодують, тоді як інші їдять досхочу. **Краще їсти з митарями і грішниками, ніж стояти осторонь і вишукувати недоліки в тих, хто їсть.** Краще бути серед покірних послідовників Христа, які визнають себе грішниками і тому в них перебуває істина, ніж триматися осторонь і критикувати як бідних грішників, так і Вчителя, що їх приймає (1 Івана 8).

Пошук загублених

(Матв. 9:9-17)

«Чому то Вчитель ваш їсть із митниками та із грішниками?» (Матв. 9:11). Іншим разом, коли всі митарі та грішники збиралися, щоб послухати Ісуса, фарисеї й книжники почали нарікати, кажучи: «Приймає Він грішників та з ними їсть» (Луки 15:1, 2).

Так, саме так, бо Христос не тільки приймає грішників, але «Син бо Людський прийшов, щоб знайти та спасти, що загинуло!» (Луки 19:10).

Одного разу я зустрів молодого чоловіка з вкрай пригніченим виглядом, який тремтячим голосом промовив: «Я загублений».

- Я радий чути, що ви так говорите, – відповів я.

Його здивування було таким сильним, що він не знайшов слів, але воно ясно читалося на його обличчі.

- Так, – продовжив я, – я радий чути, що ви загубилися, тому що ви якраз той, кого шукає Господь; а оскільки Він недалеко, то я впевнений, що Він вас знайде.

Це був новий погляд на справу, і незабаром смуток юнака змінився на радість.

Зверніть увагу, що Ісус не лише шукає, а й спасає. Він «владний спасати» (Ісаї 63:1), тож «всім, що Його прийняли, їм владу дало дітьми Божими стати» (Івана 1:12). Ісус спілкується з грішниками, і «не соромиться Він звати братами їх» (Євр. 2:11), бо Своєю присутністю Він спасає їх від гріхів і дійсно робить їх братами, бо робить їх співспадкоємцями. Марк, описуючи події, пов'язані з покликанням Матвія, говорить: «Багато митників і грішників сиділи з Ісусом та з учнями Його; бо було їх багато, і вони ходили за Ним» (Марка 2:15). Це те саме слово, яке використовує Матвій. Він пішов за Ісусом, і багато інших митарів і грішників також пішли за Ним. Отже, це були грішники, спасенні від гріха. **Грішник, що йде за Ісусом, – це благословенна людина.**

Нове вино в нових міхах

(Матв. 9:9-17)

Існує тенденція позбавляти вчення Христа його індивідуального характеру й робити його тільки загальним, колективним. Так, твердження Ісуса про те, що не можна влити нове вино в старі міхи, а нову тканину пришити на старий одяг, намагаються віднести до релігії загалом. Так, хтось каже: «Час показав, що нове, сильне християнство не змогло успішно залатати дірки в зношеній релігії юдеїв». І ще: «Якщо реформа, започаткована Іваном Хрестителем, ще могла вміститися в стару форму юдаїзму, то християнство – вже ні», забуваючи або не знаючи, що Іван Хреститель був християнином і що його хрещення було християнським хрещенням (див. Марка 2:4; Дії 19:4). Що стосується «зношеної релігії юдеїв», то це була та релігія, яку їм дав Бог, але яку вони відкинули, і тому Христос прийшов не для того, щоб заснувати нову релігію, а щоб возвеличити «що було від початку». Ісус був юдеєм, і Він сказав: «Спасіння від юдеїв» (Івана 4:22).

Усе вчення Ісуса було особистим. «Нове вино», про яке Він говорив, було нічим іншим, як тим, що Господь через Свого пророка вільно запропонував усім: «О, всі спрагнені, йдіть до води, а ви, що не маєте срібла, ідіть, купіть живности, й їжте! І йдіть, без срібла купіть живности, і без платні вина й молока!» (Ісаї 55:1). «Старий одяг» – це «брудні лахміття» (пер. KJV) людської самоправедності: «І стали всі ми, як нечистий, а вся праведність наша немов поплямована місячним одіж» (Ісаї 64:6). Власні справи людини не можуть стати гарним одягом: «Нитки їхні не стануть одежею, і виробами своїми вони не покритяться: їхні діла діла кривди, і в їхніх руках чин насильства» (Ісаї 59:6), але Христос пропонує зовсім новий одяг спасіння, «одежу праведности». «Я радісно буду втішатися Господом, нехай звеселиться душа моя Богом моїм, бо Він зодягнув мене в шату спасіння, і в одежу праведности мене вбрав, немов молодому, поклав Він на мене вінця, і мов молоду, приоздобив красою мене!» (Ісаї 61:10). Ця одежа – це «чистий та світлий вісон» (Об'явл. 19:8). «Раджу тобі купити в Мене золота, в огні перещищеного, щоб збагатитись, і білу одежу, щоб зодягтися, і щоб ганьба нагоди твоєї не видна була» (Об'явл. 3:18). «Натовп великий... стояв перед престолом і перед Агнцем, зодягнені в білу одежу, а в їхніх руках було пальмове віття... Це ті, що... випрали одіж свою, та вибілили її в крові Агнця» (Об'явл. 7:9, 14). Він знімає «брудну одежу» і дає «шати коштовні» (Зах. 3:1-5).

Робота Христа – це не латання дірок, а нове творіння. Нове вино Євангелія, яке було новим за часів Авраама, Мойсея та Ісаї, – це стара-стара історія, яка завжди нова, – не може бути влите в ніщо інше, крім нових творінь. Бо, зауважте, Христос приймає грішників, щоб вони стали Його свідками. Ці митарі та грішники визнали себе грішниками і таким чином очистилися від усякої неправди. «Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всіякої» (1 Івана 1:9). Тоді, сповнені

Духа, вони могли нести благу звістку спасіння іншим. І тепер вони «посуд на честь, освячений, потрібний Володареві, приготований на всяке добре діло» (2 Тим. 2:21). **Фарисеї, які наполегливо твердили, що у них немає гріха, не могли нести світло іншим.** Христос прийшов закликати грішників, а не праведників. **Той, хто наполягає на своїй праведності, не має частки у Христі; і кожен, хто слідує своїми власними шляхами, а не заповідями Господа, тим самим наполягає на тому, що він правий, а Господь – ні.** Це особистий урок для всіх нас: **ми не можемо «пришити» життя Христа до нашого старого гріховного життя.** Дозвольте Йому зробити нас новими, і тоді ми зможемо носити нову одягу, наповнюватися новим вином і співати нову пісню.

Правильне дотримання суботи. Частина 1

(Марка 2:23-28; 3:4, 5; Івана 5:6-16; Івана 9:4-14; Луки 13:10-17)

«І сталося, як Він переходив ланами в суботу, Його учні дорогою йшли, та й стали колосся зривати. Фарисеї ж казали Йому: Подивись, чому роблять у суботу вони, чого не годиться? А Він їм відказав: Чи ж ви не читали ніколи, що зробив був Давид, як потребу він мав та сам зголоднів був і ті, що були з ним? Як він увійшов був до Божого дому за первосвященика Авіятара, і спожив хліби показні, яких їсти не можна було, тільки священикам, і дав він і тим, хто був із ним? І сказав Він до них: Субота постала для чоловіка, а не чоловік для суботи, а тому то Син Людський Господь і суботі» (Марка 2:23-28). І сказав Він: «Коли б знали ви, що то є: Милости хочу, а не жертви, то ви не судили б невинних» (Матв. 12:7).

Це твердження про суботу та її мету походить від Того, Хто створив суботу, бо у Христі все створено (Колос. 1:16, 17), і ніщо, що повстало, не повстало без Нього (Івана 1:1-3); і субота – це спочинок Творця (Бут. 2:1-3). **Творець, Той, Хто створив суботу для людини, – єдиний, Хто може сказати нам, для чого вона дана і як її дотримуватися.** Усі заяви людей про те, що в суботу не можна робити те-то й те-то, – це фарисейські та папські доповнення до Слова Божого, які, оскільки вони є всього лише людськими приписами, завжди помилкові. Тільки Слово Боже має бути мірилом за будь-яких обставин. Той, хто тримається Слова і кого навчає Сам Бог, не помилиться.

«Субота постала для чоловіка» (Марка 2:27), і тому вона не є чимось, що направлене проти неї, як жорстка вимога, чимось, що стримує її, а розрахована на те, щоб допомогти їй в усіх відношеннях. Проте вона «для чоловіка», тобто вона є благословенням для людини тільки тоді, коли та дотримується її. **Коли людина відкидає добро, у неї залишається тільки зло; так і відкинуте благословення залишає людину безпорадною.** Тому, коли говориться, що всі людські доповнення до суботи і тлумачення заповіді не мають жодної цінності, не слід розуміти це так, що будь-яка людина у світі має право порушувати суботу. Заповідь «пам'ятай день суботній, щоб святити його» (Вих. 20:8) залишається чинною, як і того дня, коли її було проголошено з Сінаю.

Зауважте, що Спаситель не виправдовував учнів за порушення суботи, Він прямо сказав, що вони не порушували її, тобто вони були невинні. Бог не схожий на язичницьких божеств, яких треба задобрювати людськими стражданнями. **Він не отримує задоволення від страждань людей, але бажає бачити їх лише щасливими.** Піст на своєму місці правильний і до вподоби Богові, але коли він робиться як покавання, коли людина робить з нього чесноту, то це гидота для Господа. Ісус сказав, що учні, які спокійно вгамовували голод у день суботній, не були винні. Вони зробили те, що було «незаконним» лише за традиціями фарисеїв, але не за Законом Божим. Ісус сказав: «Тому можна чинити добро й у суботу!» (Матв. 12:12), а Він є Той, Хто Своїм послухом Закону Божому звеличив його і зробив його шанованим (див. Ісаї 42:21).

У цих словах: «Тому можна чинити добро й у суботу» і: «Субота постала для чоловіка» – ми знаходимо пояснення багатьох діянь Христа. Перше з цих висловлювань міститься в розповіді Матвія про зцілення чоловіка з сухою рукою (Матв. 12), яке відбувається безпосередньому після того, як учні їли зерна пшениці. Дійсно, вони пішли з поля просто до синагоги, де Ісус звершив це чудо. Фарисеї, знаючи, наскільки Ісус був готовий і прагнув допомагати стражденим, спостерігали за Ним, щоб побачити, чи зцілить Він людину в суботу. Він запитав їх: «У суботу годиться робити добре, чи робити лихе, життя зберегти, чи погубити? Вони ж мовчали» (Марка 3:4). «І споглянув Він із гнівом на них, засмучений закам'янілістю їхніх сердець, і сказав чоловікові: Простягни свою руку! І той простяг, і рука йому стала здорова!» (Марка 3:5).

Отже, субота пов'язана з добром і призначена для добрих справ, бо була створена для людини, для її блага. Але книжники і фарисеї зробили її тягарем для народу; і саме для того, щоб показати її справжню суть, Ісус здійснив стільки чудес у день суботній. У наступній статті ми розглянемо три характерні зцілення, окрім уже згаданого, які сталися в суботу.

Правильне дотримання суботи. Частина 2

(Марка 2:23-28; 3:4, 5; Івана 5:6-16; Івана 9:4-14; Луки 13:10-17)

У 5-му розділі Євангелія від Івана ми читаємо розповідь про зцілення біля купальні Віфесда чоловіка, який страждав на недугу, через яку він не міг ходити протягом тридцяти восьми років: «Як Ісус його вгледів, що лежить, та, відаючи, що багато він часу слабує, говорить до нього: Хочеш бути здоровим? Відповів Йому хворий: Пане, я не маю людини, щоб вона, як порушено воду, до купальні всадила мене. А коли я приходжу, то передо мною вже інший улазить. Говорить до нього Ісус: Уставай, візьми ложе своє та й ходи! І зараз одужав оцей чоловік, і взяв ложе своє та й ходив. Того ж дня субота була» (Івана 5:6-9). «І тому зачали юдеї переслідувати Ісуса, що таке Він чинив у суботу» (вірш 16).

Хоча Ісус знав, як фарисеї ставляться до таких речей, Він все одно продовжував творити добро, причому не менше, ніж в інші дні. Він говорив: «Ми мусимо виконувати діла Того, Хто послав Мене, аж поки є день. Надходить он ніч, коли жаден нічого не зможе виконувати. Доки Я в світі, Я Світло для світу» (Івана 9:4, 5). Проходячи повз, Він «побачив чоловіка, що сліпим був з народження» (вірш 1). Сказавши, що Йому належить творити Божі діла і що Він є світло світу, «Він сплюнув на землю, і з слини грязиво зробив, і очі сліпому помазав грязивом, і до нього промовив: Піди, умийся в ставку Сілоам визначає це Посланий. Тож пішов той і вмився, і вернувся видющим» (вірші 6, 7). «А була то субота, як грязиво Ісус учинив і відкрив йому очі» (вірш 14). І знову серед юдеїв виникли розбіжності з цього приводу.

Іншим разом «навчав Він в одній з синагог у суботу. І ось там була одна жінка, що вісімнадцять років мала духа немочі, і була скорчена, і не могла ніяк випростатись. А Ісус, як побачив її, то покликав до Себе. І сказав їй: Жінко, звільнена ти від недуги своєї. І Він руки на неї поклав, і вона зараз випросталась, і стала славити Бога! Озався ж старший синагоги, обурений, що Ісус уздоровив у суботу, і сказав до народу: Є шість день, коли працювати належить, приходьте тоді та вздоровлюйтеся, а не дня суботнього. А Господь відповів і промовив до нього: Лицеміре, хіба ж не відв'язує кожен із вас у суботу свого вола чи осла від ясел, і не веде напоїти? Чи ж цю дочку Авраамову, яку сатана був зв'язав вісімнадцять ось років, не належить звільнити її суботнього дня від цих пут? А як Він говорив це, засоромилися всі Його супротивники. І тішився весь народ всіма славними вчинками, які Він чинив!» (Луки 13:10-17).

У всіх цих випадках звертає на себе увагу те, що жоден із них не можна назвати терміновим. У жодному з них не було безпосередньої небезпеки смерті, за винятком, можливо, випадку з чоловіком біля купальні Віфесда, але навіть один день довше у хворобі, звісно, не міг би суттєво змінити його становище. Сліпий ніколи б не впізнав різниці, якби Ісус, побачивши його, сказав Собі: «Завтра, або щойно мине субота, Я прийду і зцілю цього чоловіка». Навіть вісім чи десять днів

теж не змінили б багато в його становищі, бо його життю нічого не загрожувало, й він узагалі не сподівався прозріти. Те ж саме можна сказати і про жінку, яка була скорчена, і про чоловіка з сухою рукою. Їхнє фізичне страждання не збільшилося б суттєво, якби Ісус зачекав ще день-два, особливо зважаючи на те, що вони й не сподівались на зцілення. Але Ісус не чекав, коли бачив людей у стражданні, а одразу ж давав їм благословення здоров'я і сили, незалежно від того, який був день. Навіть знаючи, що юдеї стежать за Ним і шукатимуть способу вбити Його за зцілення в суботу, Він не відкладав добру справу.

Ми не можемо читати про ці випадки, не помічаючи, що **зцілення саме в день суботній не було простою випадковістю**. Коли життю людей **нічого не загрожувало**, і вони вже, можна сказати, звикли до своїх хвороб, не просили й не сподівались на зцілення, і коли Ісус знав, що зцілення їх у суботу посилить ворожнечу юдейських начальників проти Нього, і що вони стежать за Ним, можна з упевненістю сказати, що в здійсненні цих чудес у суботній день **був певний задум**. Ісус хотів навчити народ і їхніх провідників уроку, якого ті потребували.

В одному, однак, ми можемо бути впевнені: метою Ісуса не було роздратувати юдеїв або зневажити правителів. Не нехтування небезпекою чи бажання відстояти Свої права спонукали Його діяти всупереч заповітним традиціям старійшин. Ми знаємо, що Ісус часто відходив у інше місце, щоб не викликати гніву правителів, і що Він не прагнув розголошу. Ні, Його єдиним бажанням було творити добро і показати людям, що субота має бути благословенням, а не тягарем. Його робота полягала в тому, «щоб Добру Новину звіщати вбогим... проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння, відпустити на волю помучених» (Луки 4:18), причому не тільки тілом, а й душею і духом. Фізична сліпота, рабство і неміч, від яких страждали люди, були лише свідченням і наслідком духовної сліпоты, рабства і немочі, що гнітять людство. І влада Ісуса над фізичними хворобами була свідченням Його сили визволяти й у духовному сенсі. Він прийшов, щоб являти Отця і відкривати Його ім'я, Яке є: «Господь, Господь, Бог милосердний, і милостивий, довготерпеливий, і многомилостивий та правдивий, що дотримує милість для тисяч, що вибачає провину й переступ та гріх» (Вих. 34:6, 7). **Зцілення тіла було лише знаком, що свідчить про реальність благословенної роботи з прощення гріхів і очищення від усякої неправди** (див. Матв. 9:5, 6).

Але справжня мета суботи – спонукати людей пізнати Господа як Бога, Який освячує: «І також дав Я їм Свої суботи, щоб були вони знаком поміж Мною та між ними, щоб пізнати, що Я Господь, що освячує їх» (Єзек. 20:12). Субота – це Божий спочинок, який Він милостиво розділяє з усіма, хто вірить Йому (див. Вих. 20:8, 9; Євр. 4:3, 4). Субота є символом повного визволення від гріха вже тепер і запорукою та запевненням майбутнього відкуплення як тіла, так і всього творіння, від усякого сліду прокляття. Ті, хто **припиняє зневажати суботу, хто називає її насолодою, а не тягарем**, і правильним дотриманням її вшановує Бога як Творця, що володіє всією владою на небі й на землі, – мають обітницю, що через суботу вони будуть розкошувати в Господі й будуть посаджені на висотах

землі: «Якщо ради суботи ти стримаєш ногу свою, щоб не чинити своїх забаганок у день Мій святий, і будеш звати суботу приємністю, днем Господнім святим та шанованим, і її пошануєш, не підеш своїми дорогами, діла свого не шукатимеш та не будеш казати даремні слова, тоді в Господі розкошувати ти будеш, і Він посадовить тебе на висотах землі, та зробить, що будеш ти споживати спадщину Якова, батька твого, бо уста Господні сказали оце» (Ісаї 58:13, 14). Саме для того, щоб показати всім людям, зокрема й нам, що субота означає свободу від гріха й повноту радості в Господі, Ісус здійснив ці чудеса. Слід особливо відзначити, що наслідком цих чудес було те, що люди раділи й прославляли Бога.

На завершення варто зазначити, що ніколи не було ніяких суперечок або питань про те, який день є суботнім. Заповідь раз і назавжди визначає це, і Біблія не дає підстав для будь-яких розбіжностей із цього приводу. Сьомий день – субота, і фарисеї, і Ісус були згодні в цьому, і не було місця для розбіжностей у цьому питанні. Ісус жодного разу не натякнув, що сьомий день не є суботою, або що Він прийшов змінити його, або що його більше не потрібно дотримуватися так ретельно, як раніше. Він прямо заявив, що прийшов не для того, щоб знищити закон або якусь його частину, а для того, щоб виконати його і показати, як його слід дотримуватися. Його діла любові та милосердя ніколи не здійснювалися заради Його власної вигоди або користі, але тільки для блага інших, навіть ціною особистої втрати. Вони чинилися не для того, щоб показати неповагу до суботнього дня, а, навпаки, для того, щоб надати цьому дню найвищої честі, яку тільки можна було надати, оскільки Його діла представляли суботу як знак найбільшого благословення, яке Бог у Своїй владі дарував людині.

Закон любові

(Матв. 12:1, 2)

Одного суботнього дня Ісус і Його учні проходили через пшеничне поле, прямуючи до синагоги, «а учні Його зголодніли були, і стали зривати колосся та їсти. Побачили ж це фарисеї, та й кажуть Йому: Он учні Твої роблять те, чого не годиться робити в суботу» (Матв. 12:1, 2).

Чи став би Ісус захищати Своїх учнів, якби вони діяли всупереч закону? Аж ніяк, адже Він Сам сказав: «Не подумайте, ніби Я руйнувати Закон чи Пророків прийшов, Я не руйнувати прийшов, але виконати. Поправді ж кажу вам: доки небо й земля не минеться, ані йота єдина, ані жаден значок із Закону не минеться, аж поки не збудеться все» (Матв. 5:17, 18). І ще сильніше Він підкреслив незмінність закону, в тому числі заповіді про святість суботи, промовивши: «Легше небо й земля проминеться, аніж одна риса з Закону загине» (Луки 16:17). Закон був у Його серці: «Твою волю чинити, мій Боже, я хочу, і Закон Твій у мене в серці» (Псал. 40:8). Тому очевидно, що Ісус не співчував беззаконню.

І все ж Він захищав учнів, які зривали колосся в суботу, розтирали зерна в руках і їли, щоб втамувати голод. Це не було, як думають дехто, скасуванням або ігноруванням закону заради вищої потреби – людського голоду. Навпаки, учні діяли цілком у гармонії із Законом. Фарисеям Ісус сказав: «Коли б знали ви, що то є: Милости хочу, а не жертви, то ви не судили б невинних» (Матв. 12:7). Фарисеї неправдиво звинувачували учнів, кажучи, що вони роблять те, що не дозволено в день суботній.

«Бог є любов» (1 Івана 4:8). Його закон – це закон любові. «Та й сказав: Господь від Сінаю прибув, і зійшов від Сеїру до них, появився у світлі з Парану гори, і прийшов із Меріви Кадешу. По правиці Його огонь Закону для них. Теж народи Він любить» (П. Зак. 33:2, 3). Це частина «благословень, якими поблагословив Ізраїлевих синів Мойсей, чоловік Божий» (вірш 1). Благословення Боже – це «повіквічне життя» (Псал. 133:3), а «Його ота заповідь то вічне життя» (Івана 12:50). **Закон Божий – це не щось негативне, а життєдайне. Його не потрібно скасовувати, щоб задовольнити людські потреби.** Ні, неможливо ні на йоту послабити його вимоги; але закон забезпечує задоволення людських потреб. Так, закон існує з єдиною метою – задовольнити бажання кожної живої істоти.

У багатьох людей склалося уявлення, і досить часто вони переймають його від так званих християн, що служити Богові й дотримуватися Його заповідей – означає робити себе нещасним. Це наклеп на Божу доброту і Його батьківську турботу. Слова Господа звернені до нас, щоб «повна була ваша радість» (Івана 16:24). Той, хто знає Господа та Його закон, знаходить у ньому радість. Річ не в тому, щоб змусити себе любити те, що неприємно, бо це не християнство, але в тому, щоб люди виявили, що заповіді Божі «дорожчі вони

понад золото і понад безліч щирого золота, і солодші за мед і за сік щільниковий» (Псал. 19:10). **Істинний християнин радіє в Господі, і йому присміно виконувати Його волю, бо він не може не любити те, що є добрим.**

Згідно з поширеною ідеєю про те, що християнство позбавляє людину всього бажаного в житті, дуже багато людей вважають, що субота – це ярмо рабства, накладене на них. Тому вони повністю відкидають її, **тоді як інші приймають її приблизно так само, як приймають гіркі ліки. Вони думають, що повинні робити це, щоб врятуватися, і неохоче приймають суботу, або шкодуючи себе за важкий шлях, який їм доведеться пройти, або самовдоволено вихваляючись великою «жертвою», яку вони принесли для Господа.** Важко сказати, як назвати таке ставлення до суботи Господньої, але в одному ми можемо бути впевнені: це не є справжнє святкування суботи.

«Бо то любов Божа, щоб ми додержували Його заповіді, Його ж заповіді не тяжкі» (1 Івана 5:3). Тому заповідь про суботу не є тяжкою, «субота постала для чоловіка» (Марка 2:27), а не проти нього. **Це не те, що нав'язується людині, а те, що їй дарується; це не тягар, який їй потрібно нести, а те, що несе її і полегшує її тягарі. Суботу так само не важко зберігати, як і не важко відпочивати.** Відпочинок – це не робота. **Справжнє дотримання суботи – це участь у Божій праці; а оскільки ця праця завершена і досконала, ми знаходимо в ній спокій.** Дотримання Господньої суботи, Божого спокою, – це абсолютна довіра до Нього, що дозволяє Йому творити в нас Свою досконалу волю. Це досконалість віри в Бога.

Бог приготував праведність для тих, хто уповає на Нього: «Яка величезна Твоя доброта, яку заховав Ти для тих, хто боїться Тебе, яку приготував для тих, хто на Тебе надіється перед людськими синами» (Псал. 31:19). Ми стаємо праведними через віру. Він дає праведність. Уся наша власна праведність – наче брудне лахміття; **немає справжньої праведності, крім праведності Божої, а її не можна мати без Нього. Ми не можемо самі по собі мати досконалу праведність, тому що Його присутність дає її нам.** Але «спасені ви благодаттю через віру, а це не від вас, то дар Божий» (Ефес. 2:8). **Таким чином, праведність, яку дає нам Бог, – це вічне життя. Субота – це частина Божого дару праведності.** Насправді, вона є досконалістю Його праведності, бо це – досконалий спочинок у Ньому. **Дотримуватися суботи – означає беззастережно й абсолютно довіряти Богові, спочивати в Його любові. Тому субота приносить нам безкоштовний дар вічного життя у Христі.**

Більше включає в себе менше. Той, хто робить те, що більше, обов'язково зробить і те, що менше. **Як для Господа немає нічого занадто важкого, так для Нього немає і нічого занадто малого. Той, хто вірить, що Бог збереже його життя впродовж усієї вічності, має знати, що Він забезпечуватиме його потреби день за днем сьогодні.** Якщо людина боїться за свою щоденну їжу, це свідчить про те, що вона не довіряє Богові щодо вічного життя, адже безглуздо казати: «Я довіряю Богові, що Він збереже мене у вічності, але не довіряю Йому щодо сьогоднішнього дня». Отже, ми бачимо, що субота Господня – сьомий день

тижня – є великим випробуванням нашої віри в Бога. Більшість людей роблять цей день найзавантаженішим у тижні. **Той, хто довіряє все своє єство Богові на вічні часи, може сподіватися на те, що Він дасть йому хліб насущний, поки він дотримується суботи.** Він побачить, що субота, замість того, щоб бути тягарем, відкриває йому Бога, Який дає всім «життя, і дихання, і все» (Дії 17:25).

Таким чином, ми бачимо, що розповідь про проходження через пшеничне поле в суботній день, а також про чудеса зцілення, які Ісус здійснив у цей день, мають на меті показати нам, що **в суботу Бог віддає Себе нам з усією силою Свого життя.** Урок такий: «Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться» (Матв. 6:33). Не зневажайте і не відкидайте Божі дари. Він дає тільки добре. Він піклується про наш добробут. **Він бажає, щоб ми жили й насолоджувалися життям. Але ми не повинні боятися довіряти Йому.** Не поведьмося так, ніби в Його дарах прихована отрута: ми повинні знати, що субота – це благословенний дар Божий. Вона служить нам на благо як тут, так і у вічності. «Скуштуйте й побачте, який добрий Господь, блаженна людина, що надію на Нього кладе! Бійтеся Господа, всі святії Його, бо ті, що бояться Його, недостатку не мають! Левчуки бідні й голодні, а ті, хто пошукує Господа, недостатку не чують в усьому добрі» (Псал. 33:9-11).

Мета суботи. Частина 1

(Марка 2:27)

«Субота постала для чоловіка, а не чоловік для суботи» (Марка 2:27). Фарисеї встановили суворі правила щодо того, як слід дотримуватись суботи. **Не було жодного врахування обставин** – ці правила мали виконуватись усіма і за будь-яких умов. Будучи лише людськими правилами, вони не могли бути адаптовані до умов життя людей. Для них субота, створена за їхніми власними уявленнями, а не субота Господня, була всім, а людина – нічим. У їхніх очах було набагато краще дати людині померти, ніж зробити щось для її полегшення в суботній день. Таким чином, вони зробили суботу тягарем, тоді як Бог дав її людині для благословення.

Вислів Спасителя про те, що субота створена для людини, зовсім не означає, що вона є іграшкою для людини, що людина може робити з нею все, що їй заманеться; але він показує, що вона призначена для добробуту людини. Її благо – ось головне, що враховується. Бог піклується саме про людину. **Він не створював установ просто так і не вимагає сліпого дотримання, байдуже до того, чи страждає при цьому людина, аби лише зберегти установу.** Бог не тиран. **Він дійсно створив постанови, зокрема й суботу, і хоче, щоб їх дотримувалися, але тільки тому, що їх дотримання корисне для людини.** Бог у Своїй мудрості задумав такі постанови, що дотримання їх, як Він наказав, є єдиним способом, за допомогою якого людина може досягти вищого блага і отримати найбагатші благословення.

Осислимо фразу «субота постала для чоловіка». Зверніть увагу: ці слова Спасителя не вводили чогось нового. Він не сказав, що субота, яку Бог дав спочатку, була тяжким ярмом, але що Він прийшов змінити її, щоб люди могли чинити з нею на свій розсуд, дотримуючись її, якщо їм зручно, і нехтувати нею, якщо вони вважають за потрібне. Ні, «субота створена для людини» (пер. з англ.). Коли Бог дав її людині в Едемі, а також коли виголошував четверту заповідь на горі Сінай, вона була задумана як благословення для людства. Бог, який створив людину, знав, чого вона потребує, і в суботу дав їй те, що підніме її на найвищий рівень.

Так, Христос усунув безглузді й обтяжливі обмеження, які юдеї наклали на суботу, обмеження, які більше порушували її, ніж зберігали. Але, роблячи це, Він лише дав їй засяяти в тому вигляді, в якому Бог її створив. Він аніскільки не відмінив жодного Божого установа, бо Христос «не руйнувати прийшов» (Матв. 5:17). Люди не можуть створити настільки широкі і всеосяжні правила, щоб вони охоплювало всі можливі ситуації. У кожному людському законі є винятки, інакше хтось неодмінно постраждає. **Але не так із Божим законом. Бог знав, як створити такі закони й постанови, які були б застосовані в усіх випадках і при цьому не завдали б нікому шкоди. Не може бути обставин, за**

яких дотримання суботи не було б обов'язком людини, і водночас ніколи дотримання суботи не принесе нікому шкоди. Навпаки, лише в дотриманні суботи людина отримує найбільші благословення.

«І поблагословив Бог день сьомий, і його освятив, бо в нім відпочив Він від усієї праці Своєї, яку, чинячи, Бог був створив» (Бут. 2:3). Бог не просить людину зробити цей день святим: Він зробив це Сам. Бог благословив сьомий день. **Як же міг Бог благословити день, щоб він був більш святим, ніж інші дні? Ми не можемо цього сказати.** Так само можна було б запитати, як Бог міг створити світ. Ми нічого не знаємо про те, як це було зроблено; ми знаємо тільки факт. У цьому ми абсолютно впевнені, тому що про це говорить Біблія. Сьомий день – не просто встановлення суботи, він благословенний. **Тільки він з усіх днів тижня має на собі Божу печатку благословення.** Він відрізняється від усіх інших днів тижня. Тому в дотриманні суботи є особливе благословення, яке не можна знайти в жоден інший день.

Це не означає, що люди не можуть бути благословенні в інші дні тижня, бо не тільки християнин, а навіть нечестивець отримає благословення від Бога в будь-який день. Християнин може і часто отримує більшу міру Духа навіть у будній день. Але це не є тим благословенням, яке Бог помістив у сьомий день. **Лише в сьомий день, коли він дотримується відповідно до Божого задуму, є особливе благословення, якого неможливо отримати в інший день.**

Мета суботи. Частина 2

(Марка 2:27)

Доволі поширена думка, що якщо людина дотримуватиметься не сьомого, а й будь-якого іншого дня, то вона отримає те саме благословення. На доказ цього ті, хто суворо дотримуються першого дня тижня, кажуть, що цього дня вони отримують усі благословення, які могли б отримати в сьомий день. Але вони не можуть цього знати, бо ніколи не дотримувалися сьомого дня. **Не можна заперечити, що вони дійсно відчують благословення у своєму поклонінні, але те, що вони не отримують благословення суботи, так само безсумнівно, як і Біблія.**

Причина цього дуже проста. Річ ніколи не може бути знайдена там, де її немає. Не можна знайти людину в Лондоні, якщо вона знаходиться в Ліверпулі. Хтось може поїхати на мис Доброї Надії в пошуках Північного мису, але ніколи не знайде його там. Він знайде мис, але це буде не Північний мис. Так само, Господь благословив суботний день – сьомий день, і жодного іншого дня Він не благословляв. Благословення, яке Він поклав на сьомий день на самому початку, ніколи не було знято. Воно не може бути зняте за жодних обставин. Тому, якщо хтось хоче знайти благословення суботного дня, він повинен знайти його через дотримання сьомого дня відповідно до заповіді. Багато хто не повірить цьому; вони вважають, що нерозумно думати, ніби між днями є якась різниця. Але хто спробує не за формою, а за духом, на ділі дотримуватися суботи Господньої, той зрозуміє, що це так.

Саме Христос благословив і освятив сьомий день. Оскільки саме Ним було створено все суще, очевидно, що Він також спочив наприкінці шести днів творіння. Він створив, Він відпочивав, Він благословив і освятив. Тому благословення суботного дня – це благословення Христа. Благословення Христа полягає в тому, щоб відвернути людину від беззаконня (Дії 3:26). **Таким чином, субота призначена для того, щоб відвернути людину від гріхів, не лише від гріха порушення суботи, а й від усякого гріха.** Як це можливо? Кілька слів підкажуть відповідь, яку буде розглянуто далі в іншій статті.

Субота – це пам'ятка творіння. Субота була створена з тієї причини, що «шість день творив Господь небо та землю, море та все, що в них» (Вих. 20:11). А оскільки щодня людина може бачити щось із творінь Творця, то субота дана для того, щоб пам'ятати про Бога як про великого Творця. **Якби не суботний спокій, люди забули б Бога. А забувши Бога, вони не можуть скористатися Його силою в перемозі над гріхом.** Тому ми маємо слова Господа про те, чому була дана субота: «І також дав Я їм Свої суботи, щоб були вони знаком поміж Мною та між ними, щоб пізнати, що Я Господь, що освячує їх» (Єзек. 20:12). Бог освятив суботу для людини, щоб людина знала, що Він – Той, Хто освячує, рятуючи від гріха. Саме Христос благословив суботу й освятив її, так що сьомий

день став днем Господнім. Благословення суботи – це благословення Христа, а воно полягає в освяченні, бо Христос «став нам мудрістю від Бога, праведністю ж, і освяченням, і відкупленням» (1 Кор. 1:30). І тут знову ми бачимо, що субота означає освячення.

Субота – це пам'ять про творіння, а викуплення – це творіння. Давид молився: «Серце чисте створи мені, Боже» (Псал. 51:10). «Тому то, коли хто в Христі, той створіння нове» (2 Кор. 5:17). Євангеліє є «сила Божа на спасіння» (Римл. 1:16), а силу Божу видно тільки в тому, що Він створив (вірш 29). Таким чином, сила Євангелія – це сила, що створила світи. Тому субота в пам'ять про створення світу відкриває людині силу Божу, що рятує від гріха. Згадуючи про силу Бога, що виявляється в ділах Його рук, вона нагадує нам слова апостола: «Бо спасені ви благодаттю через віру, а це не від вас, то дар Божий, не від діл, щоб ніхто не хвалився. Бо ми Його твориво, створені в Христі Ісусі на добрі діла, які Бог наперед приготував, щоб ми в них перебували» (Ефес. 2:8-10).

Це і тільки це є метою суботи. Цієї мети можна досягти тільки шляхом дотримання суботи саме так, як Бог від самого початку призначив її дотримуватися.

Він радіє милосердю

(Луки 6:6, 7)

«І сталось, як в іншу суботу зайшов Він до синагоги й навчав, знаходився там чоловік, що правиця йому була всохла. А книжники та фарисеї вважали, чи в суботу того не вздоровить, щоб знайти проти Нього оскарження» (Луки 6:6, 7). Немає нічого дивного в тому, щоб побачити хвору людину в будь-якому зібранні. Чому ж тоді ці фарисеї були особливо насторожі, коли побачили цього хворого серед присутніх? Що змусило їх подумати, що Ісус зцілить його? Те, що це було абсолютно в дусі Ісуса – зціляти кожного стражденного, кого Він бачив. **Яке ж чудове свідчення дали Христу навіть ці ревниві фарисеї!** І яке неймовірне підбадьорення це дає нам! **Ми немічні, але Він відчуває наші немочі, і щоразу, коли Він бачить неміч, Його природне спонукання – зцілити.** Він завжди напоготові, щоб творити добро. Він «кохається в милості» (Мих. 7:18). Тому будьте бадьорі; «тебе вздоровляє Ісус Христос» (Дії 9:34).

Чому це робилося в суботу?

(Луки 6:6-10; 13:10-17; Матв. 9:5-8; Івана 9:1-14; 5:1-17)

Причина, чому ми маємо запис такої великої кількості чудес Ісуса, пояснена так: «Це ж написано, щоб ви вірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» (Івана 20:31).

Ісус не здійснював ці чудеса і з неповаги до суботнього дня, бо Він дотримувався всіх заповідей. Дехто помилково вважає, що Ісус здійснив їх, щоб показати, що суботу можна порушувати в разі крайньої потреби. Але Ісус не порушував суботу, хоча юдеї й звинувачували Його в цьому неправдиво. Порушувати суботу ніколи не є необхідністю, адже Сам Ісус сказав: «Тому можна чинити добро й у суботу» (Матв. 12:12).

Таким чином, ми дізнаємося, що Ісус, замість того, щоб порушувати суботу, як вважали сліпі фарисеї, показував її справжнє значення. Так, Він працював у суботу, але як? Своім Словом. Від моменту створення світу, коли були закінчені небо і земля та все, що наповнювало їх, і «Бог відпочив сьомого дня від усієї праці Своєї» (Євр. 4:4), Він продовжував працювати Словом Своєї сили, яке підтримує все.

Бог дав суботу, щоб ми знали, що Він – Бог, який освячує нас (див. Єзек. 20:12). **Тому, здійснюючи ці чудеса в суботній день, Ісус показував, що субота дана для того, щоб звільняти людей від рабства, а не бути для них ярмом.** Вона є спомином про творчу силу, через яку всі, хто вірує, стають новими створіннями в Христі. «Бо до Його відпочинку входимо ми, що вірували», саме в Божий спочинок (Євр. 4:3).

Бог спочив, коли завершив Свою роботу. Він спочивав на Своєму сильному Слові. Так і ми знаходимо спокій через роботу – не нашу роботу, а Божу. «Оце діло Боже, щоб у Того ви вірували, Кого Він послав» (Івана 6:29). **Але віра, як ми бачили, дає нам спочинок. Божя праця дає нам спокій від гріха, бо ми торжествуємо в ділах Його рук.** «Бо потішив мене Ти, о Господи, вчинком Своім, про діла Твоїх рук я співаю!» (Псал. 92:4).

Тож через ці чуда Христос навчає нас, що субота, навіть той день, який юдеї вважали суботою, але якого вони не дотримувалися за Божою заповіддю, є вінцем Євангелія. Дотримувана так, як Бог дав її нам, вона дозволяє нам бачити Христа як Відкупителя і Творця. Відкупителя, тому що Він – Творець. Субота Господня – пам'ять про творіння – нагадує нам про силу Божу для спасіння кожному віруючому. Вона відкриває нам, як ніщо інше, Христа як Помазанника Святого Духа: «На Мені Дух Господній, бо Мене Він помазав, щоб Добру Новину звіщати вбогим. Послав Він Мене проповідувати полоненим визволення, а незрячим прозріння, відпустити на волю помучених, щоб проповідувати рік Господнього змилювання» (Луки 4:18, 19).

Заповіді блаженства. Частина 1

(Матв. 4:23-25; 5:1-12)

Великих втрат зазнають люди, коли читають Писанняорієнтуючись лише на поділ на розділи. Почавши читати Матв. 5:1: «Побачивши натовп, Він вийшов на гору», ми не отримуємо жодного уявлення про те, чому народ прийшов до Ісуса. Навіть останній вірш 4-го розділу, який включено до цього уроку і в якому говориться: «І багато людей ішло за Ним і з Галілеї, і з Десятимістя, і з Єрусалиму, і з Юдеї, і з Зайордання» (Матв. 4:25), ще не дає нам повної відповіді. Для цього нам треба заглянути ще раніше і прочитати наступне: «І ходив Він по всій Галілеї, по їхніх синагогах навчаючи, та Євангелію Царства проповідуючи, і вздоровлюючи всяку недугу, і всяку неміч між людьми. А чутка про Нього пішла по всій Сирії. І водили до Нього недужих усіх, хто терпів на різні хвороби та муки, і біснуватих, і сновид, і розслаблених, і Він їх уздоровляв» (вірші 23, 24).

Тепер ми знаємо, чому до Нього приходили натовпи народу і як сталося, що в Нього було так багато слухачів, що Він був змушений зійти на гору. Він мав щось дати людям, і це задовольняло їхні потреби. Зверніть увагу на те, що сказано у 24-му вірші: «І водили до Нього недужих усіх, хто терпів на різні хвороби та муки, і біснуватих, і сновид, і розслаблених, і Він їх уздоровляв».

Після цього на Його шляху не залишалося жодної хворої або немічної людини. Це й була проповідь Євангелія Царства, того самого Євангелія, яке повинне бути проповідовано в усьому світі на свідоцтво всім народам, аж доки не прийде кінець. Через Духа Святого Ісус так само реально присутній з нами зараз, як був у Галілеї та Юдеї, і Він несе нам ту саму звістку, з тією ж самою силою. Якщо ми особисто повіримо в Нього, як вірили ті, хто бачив Його тілесно, ми зможемо пережити ті самі благословення. Ісус зцілює кожну хворобу і кожну неміч. Йдіть за Ним зараз, і нехай Він зробить це для вас.

Багато чого залежить від правильного розуміння слова «блаженний», яке так часто трапляється в Нагірній проповіді. Для більшості людей воно має віддалене, «релігійне» значення, яке важко пов'язати з повсякденним життям. Проте це звичайне слово, що означає «щасливий». Воно зустрічається, наприклад, у таких текстах: «Коли знаєте це, то блаженні ви, якщо такє чините!» (Івана 13:17). Павло сказав цареві Агіппі: «О царю Агіппо! Уважаю себе за щасливого, що сьогодні я перед тобою боронитися маю з усього, у чім мене винуватять юдеї» (Дії 26:2).

У греків це слово означало «щасливий» і вказувало на «найвище людське щастя». Так говорили про людей, які мали достаток і були забезпечені. Воно також виражає щастя прославлених святих: «Блаженний, хто хліб споживатиме в Божому Царстві!» (Луки 14:15).

Коли ви читаете про заповіді блаженства, пам'ятайте, що все це щастя, як сказано, є теперішнім надбанням тих, хто перебуває в зазначених умовах. Проаналізуємо тепер заповіді блаженства.

Вірш 3: «Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне».

Це люди, які мають скромну думку про себе і яких зазвичай зневажають самовпевнені люди. Їм нема чим похвалитися, і вони це усвідомлюють; тому вони повністю покладаються на Господа. Їхнє Царство Небесне. Воно належить їм, і це їхня спадщина вже зараз. Коли Ісус почав проповідувати, Він сказав: «Наблизилося Царство Небесне» (Матв. 4:17). Пізніше Він сказав, ще й так: «Бо Божеє Царство всередині вас» (Луки 17:21). Уся радість Царства Небесного вже в цьому житті належить тим, хто є вбогим, зневаженим чи пригніченим. Як шкода, що багато хто з них не вірить у це і не відчуває цієї радості!

Грецьке слово, тут перекладене як «вбогі», буквально означає «жебрак»; воно вказує на крайню убогість. Тут також присутня ідея смирення як протилежність самоствердженню, чого і слід було очікувати від жебрака.

Йдеться про тих, хто не наполягає на своїх правах, бо не відчуває, що вони в нього є. І все ж таки, саме вони мають усе. Той, хто вимагає і отримує свої права, отримує дуже мало, бо ми заслуговуємо на дуже мало. Набагато краще залишити свої «права» в спокої, щоб отримати нескінченно більші дари, які дарує милосердя.

Бог виявляє особливу турботу про бідних. Людям властиво думати, що Бог байдужий до потреб бідних, та й самі бідні часто вважають, що Він не піклується про них; але річ у тім, що в Біблії про бідних сказано більше, ніж про будь-яку іншу верству людей. Їм дані найбагатші обітниці. Так, наприклад: «Чи ж не вибрав Бог бідарів цього світу за багатих вірою й за спадкоємців Царства, яке обіцяв Він тим, хто любить Його?» (Якова 2:5). «Я знаю, що зробить Господь правосуддя убогому, присуд правдивий для бідних» (Псал. 140:12). «Підіймає нужденного з пороку, підносить убогого зо смітників, щоб посадити з вельможами й престол слави їм дати на спадщину» (1 Сам. 2:8).

Бог проголосив благословення для вбогих, але не для багатих, тим самим показуючи, що найкраще використання багатства – це пожертвувати ним на справу Господню.. Церкві в Смирні Господь сказав: «Я знаю діла твої, і біду, і убозтво, але ти багатий» (Об'явл. 2:9). Яке багатство може бути більшим, ніж Царство Небесне?

Тоді є тільки одна відповідь: це станеться після воскресіння. Коли праведники будуть воскреснені з мертвих, а всі нечестиві винищені з землі, тоді лагідні успадкують землю, «зарозкошують миром великим» (див. Псал. 37:9-11).

Саме землю мають успадкувати лагідні. Земля була дана людині на початку (Бут. 1:26-28), а те, «що Бог робить, воно застається навіки» (Екл. 3:14). Він створив землю, щоб вона була населена (Ісаї 45:18), але тільки добрими людьми. Цю мету буде виконано, тому «за Його обітницею ми дожидаємо неба нового й нової землі, що правда на них пробуває» (2 Петра 3:13).

Заповіді блаженства. Частина 2

(Матв. 4:23-25; 5:1-12)

Вірш 4: «Блаженні засмучені, бо вони будуть утішені».

Тут немає жодного обмеження скорботних. Христос не говорить, що певний клас скорботних блаженний, але включає всіх. Христос був помазаний Святим Духом, щоб «перев'язати зламаних серцем» (Ісаї 61:1).

Неважливо, чи сумують вони через гріх, хворобу, смерть, – за себе чи за інших – це благословення належить кожному, хто сумує. Якби люди дійсно в це вірили, то могли б говорити разом із псалмостівцем: «Ти перемінив мені плач мій на радість, жалобу мою розв'язав, і підперезав мене радістю» (Псал. 30:11).

Нехай ніхто не позбавляє себе чи інших розради з цієї обітниці, кажучи, що вона буде лише в майбутньому. Прислухайтесь до слів Писання: «Благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, Отець милосердя й Бог потіхи всілякої, що в усякій скорботі Він нас потішає, щоб змогли потішати й ми тих, що в усякій скорботі знаходяться, тією потіхою, якою потішує Бог нас самих» (2 Кор. 1:3, 4).

Святий Дух – постійна присутність Христа – і є Утішителем. Він не залишає нас, але перебуває з нами повіки, тому втіху Євангелія ми отримуємо постійно в цьому житті.

Але навіть якби хтось і стверджував, що ця утіха майбутня, все ж не можна заперечити, що Господь сказав, що скорботні щасливі. «Блаженні засмучені. Жодна скорбота або причина скорботи не може бути настільки великою, щоб той, хто знає Господа, не міг знайти в ній радості, «але й хвалимося в утисках» (Римл. 5:3). «Тому люблю мені перебувати в недугах, у прикростях, у бідах, у переслідуваннях, в утисках через Христа. Коли бо я слабкий, тоді я сильний (“тому я знаходжу задоволення в немочі”, пер. KJV)» (2 Кор. 12:10).

Якою ж має бути радість на небесах, якщо присутність Бога така славна й утішна, що може зробити радість із печалі?

Зверніть увагу, що це благословення, як і всі інші, не обмежене і не має винятків. Справжні скорботні будуть утішені. Але які скорботні? Усі скорботні, бо тут немає відмінності. Будь-якій скорботі буде покладено край. **Для кожного, хто страждає, здається, що його горе ніколи не скінчиться.** Майбутнє видається йому похмурым і неясним, тому він і сумує. **Не сам теперішній біль чи втрата змушують нас сумувати, а втрата, яку ми очікуємо зазнати в майбутньому.** Про це свідчить той факт, що, якби втрата або горе, хоч би якими великими вони були, були лише короточасними, ніхто б не сумував. Саме похмуре майбутнє, повна відсутність надії змушує людей сумувати. Тепер у нас є впевненість у тому, що «буває увечорі плач, а радість на ранок!» (Псал. 30:5). Це благословення. Ми маємо запевнення, що **причина кожної скорботи незабаром зникне**, а отже, і сама скорбота. Тоді ми вже зараз можемо «тішитися надією» (Римл. 12:12). Незабаром настане час, коли «не буде вже

смерти. Ані смутку, ані крику, ані болю вже не буде, бо перше минулося!» (Об'явл. 21:4).

Звістка Бога Своєму народу – це звістка утіхи. «Утішайте, втішайте народа Мого, говорить ваш Бог! Промовляйте до серця Єрусалиму, і закликайте до нього, що виповнилась його доля тяжка, що вина йому вибачена, що він за свої всі гріхи вдвоє взяв з руки Господа!» (Ісаї 40:1, 2). Благословенна втіха! І належить нам уже зараз. **Звичайно, немає втіхи для тих, хто не повірить у цю звістку. Але повірте обітниці Господній і, ходячи в страху Господньому, ви будете насолоджуватися «втіхою Духа Святого» (Дії 9:31).**

Вірш 5: «Блаженні лагідні, бо землю успадкують вони».

Нині у лагідних не так вже й багато землі, якщо вона взагалі у них є. Якщо хтось хоче мати достаток у цьому світі, то має наполегливо добиватися свого, відстоювати свої права перед тими, хто прагне збагатитися за його рахунок. Але це зовсім не властиво лагідності. Девіз цього світу: «Кожен сам за себе». І лагідні виявляються відтиснутими вбік. І все ж земля належить лагідним. Лагідність була головною рисою Христа, Пророка, подібного до Мойсея, а Йому ніде було прихилити голову.

Де ж тоді благословення, про яке йдеться в тексті? А це «світ прийдешній», який дається лагідним. Це «перше панування», земля, створена заново, яка на початку належала людині. Але ж тоді людина була царем. **Саме так, і лагідні, навіть якщо вони зневажені й принижені “великими” цього світу, все одно є царями.**

Лагідність – це не слабкість і не боягузтво. Уявіть собі першого чоловіка у його богоподібній величі: невинного, чистого, але водночас володаря всього творіння. Уявіть собі Христа перед Пилатом і розлюченим натовпом, або перед одержимими, або як Він утихомирює бурю – і ви побачите досконалий образ лагідності. «Ліпший від силача, хто не скорий до гніву, хто ж панує над собою самим, ліпший від завойовника міста» (Прип. 16:32).

Ця заповідь блаженства – ще одне безумовне запевнення. Тобто тут немає жодних умов чи обмежень. Усі лагідні, а не тільки деякі з них, успадкують землю.

Візьмемо два яскравих приклади: Мойсей і Христос. Обидва вони були зразками лагідності. (див. Числ. 12:3; Матв. 11:29). Скільки землі було у Мойсея? Жодного клаптика. Через свою лагідність він відмовився від перспективи престолу Єгипту і до кінця життя був мандрівником. Нічим він не володів і після смерті. У Христа не було місця, де б Він міг прихилити голову (див. Луки 9:58). Так завжди буває з лагідними. Володіння цього світу належать тим, хто висуває свої вимоги і відстоює свої права, а ще й позбавляє інших їхніх прав. Лагідні й ненастирні люди відтісняються вбік і затоптуються в боротьбі за володіння цією землею. Коли ж лагідні успадкують землю?

Вони не успадковують її зараз і ніколи не успадковували раніше; але вони успадкують її. Чи повинні ми сказати, що світ стає кращим або що з часом він почне ставати кращим, доки не прийде досконале покоління, і що відтоді обіцянка буде виконана? Навіть якби для такої надії була хоч якась підстава, обіцянка Спасителя не здійснилася б, бо всі лагідні минулих віків залишилися б осторонь; а успадковувати землю повинні не просто деякі з лагідних, а всі «лагідні».

Заповіді блаженства. Частина 3

(Матв. 4:23-25; 5:1-12)

Вірш 6: «Блаженні голодні та спрагнені правди, бо вони нагодовані будуть».

Блаженно – відчувати голод і спрагу. Надто мало хто знає, що це насправді означає. Тисячі людей знають, що таке голод і спрага, і якби вони тільки зрозуміли, що фізичний голод – це лише крик ослаблених нервів і м'язів по тому, що може дати тільки безпосередня присутність Бога, вони б відчули щастя голоду.

Через їжу, яку ми можемо бачити, Бог навчає нас цілковитої залежності від Нього. Ми бачимо їжу, яку їмо, але не можемо побачити життя, яке вона містить, те, що становить її справжню суть і робить її цінною для нас.

У Бога є життя, яке нескінченно перевищує те, що міститься в їжі та питті, які Він нам дає, і якщо ми довіримося Йому, то зможемо прийняти нескінченні дари, що їх дарує Його Дух. Тоді навіть їжа і пиття стануть для нас уроками – прикладами того, що ми потребуємо Його праведності та життя. Видиме навчить нас невидимого.

Обіцянка тим, хто прагне праведності, свідчить, що вони будуть насичені. Чим вони будуть насичені? **Очевидно, тим, чого вони прагнуть, а саме праведністю Божою.** А коли вони будуть насичені? Звичайно ж, коли вони зголодніють. «А Тому, Хто може зробити значно більш над усе, чого просимо або думаємо» (Ефес. 3:20), – якщо ми приймемо Його таким, яким Він має бути для нас, ми будемо «наповнені плодів праведности через Ісуса Христа, на славу та на хвалу Божу» (Филп. 1:11).

Вірш 7: «Блаженні милостиві, бо помилувані вони будуть».

Якщо ми подумаємо над текстом, то правильним є і зворотне твердження. Немає нічого випадкового в тому, що милостиві отримують милість, або в тому, що ті, хто немилосердний, не зможуть отримати милість. **Бог дає кожній людині те, що вона бажає і любить.**

Якщо людина проявляє милість, це говорить про те, що вона любить милість, і така людина отримує милість. Якщо ж людина немилосердна, нехай навіть до найменшої істоти, вона показує, що не любить милосердя; і якими б голосними не були її благання про милість, її вчинки заперечують її слова, і та милість, яку вона відкинула, не прийде до неї.

Як Царство Боже всередині нас, так і всі радощі небес повинні виходити зсередини. Ті, хто приймає дар Христа, разом із Ним неминуче приймають і всі добрі речі.

Вірш 8: «Блаженні чисті серцем, бо вони будуть бачити Бога».

Вони побачать Бога, бо їхні очі відкриті, щоб бачити Його. Вічна сила і Божественність, «те, що можна знати про Бога», ясно видно в усьому, що Він створив. Але «Бог є Дух», і «духовне» «розуміється тільки духовно». (Івана 4:24; 1 Кор. 2:13, 14).

Не лише в майбутньому, коли прокляття буде усунене, справдяться слова: «І побачать лице Його, а Ймення Його на їхніх чолах» (Об'явл. 22:4). Але ті, хто знають радісний звук, уже тепер благословенні: «Блаженний народ, що знає він поклик святковий, Господи, вони ходять у світлі обличчя Твого! Радіють вони цілий день Твоїм іменням, і підвищуються Твоею справедливістю» (Псал. 89:15, 16).

Для тих, чії серця очищені Кров'ю Агнця, щодня відкриваються чудеса, які так само приховані від очей скептиків, як кольори веселки від сліпого. Божий Дух дає зір сліпим, «щоб побачив ти Праведника» (Дії 22:14, пер. з англ.).

Вірш 9: «Блаженні миротворці, бо вони синами Божими стануть».

Це цілком природно, бо Бог є «Бог миру» (1 Сол. 5:23).

Немає кращого способу встановити мир, ніж нести його у своєму серці та житті. «Він бо наш мир» (Ефес. 2:14), бо Він віддає нам Своє життя, примиряючи нас із Богом. Найуспішніші миротворці – це не ті, хто втручається в чвари, які їм не належать, а ті, хто сам має мир Божий у своєму серці. «І нехай мир Божий панує у ваших серцях, до якого й були ви покликані в одному тілі. І вдячними будьте!» (Колос. 3:15). «О, коли б ти прислухувався до Моїх заповідей, то був би твій спокій, як річка, а твоя справедливість, немов морські хвилі... Для безбожних спокою немає, говорить Господь» (Ісаї 48:18, 22). Це стосується тільки тих, які слухають заповіді Його.

Тому єдиний спосіб установити мир – це проголошувати і представляти праведність Закону Божого. Проповідники праведності – справжні миротворці.

Заповіді блаженства. Частина 4

(Матв. 4:23-25; 5:1-12)

Вірш 10: «Блаженні вигнані за правду, бо їхнє Царство Небесне».

Переслідувані мають вже тепер те саме, що й убогі духом. «Та ще більшу благодать дає, через що й промовляє: Бог противиться гордим, а смиренним дає благодать» (Якова 4:6).

Що гірше становище людини і що важчі її обставини, то більше благодаті та слави небесної вона отримусь. Бог забезпечує всяку потребу за багатством Своїм у славі Своїй.

Саме усвідомлення цього факту змушує переслідуваних зустрічати гоніння з радістю і йти на страту з радісними піснями, прославляючи Бога навіть серед вогню. Це не бравада, а переповнення небесної радості, яка вже горить у їхніх серцях. Марно намагатися пояснити це тим, хто не знає Господа. Вони повинні самі скуштувати й переконатися, що Господь благий і що немає потреби у тих, хто боїться Його.

Мойсей вважав наругу Христову більшим багатством, ніж усі скарби Єгипту. Він не озирався з тугою на розкіш двору фараона, не марнував час на марні мрії про те, коли ж нарешті зможе скинути з себе важкий тягар і насолодитися блаженством небес. **Ні, він знаходив усе блаженство небес у щоденному колі своїх обов'язків і посеред непосильного тягара,** тому що «він був непохитний, як той, хто Невидимого бачить» (Євр. 11:27).

Невидиме було перед його очима постійно, і коли люди споглядають невидиме, навіть їхні страждання виробляють «у безмірнім багатстві славу вічної ваги» (2 Кор. 4:17).

Більшість християнського світу робить усе можливе, щоб зруйнувати це блаженство. Вони намагаються так усе відрегулювати, щоб не було жодних гонінь. Завдання, яке ставить перед собою так зване «християнське державне управління», – **зробити так, щоб чинити правильно було якомога легше, а чинити неправильно якомога важче.** Цього можна домогтися, тільки пристосувавши релігію до стандартів світу, і тоді зло буде називатися за добром, а добро злом; і в цьому немає благословення, лише прокляття. «Горе тим, що зло називають добром, а добро злом, що ставлять темноту за світло, а світло за темряву, що ставлять гірке за солодке, а солодке за гірке!» (Ісаї 5:20). «Та й усі, хто хоче жити побожно у Христі Ісусі, будуть переслідувані. А люди лихі та дурисвіти матимуть успіх у злому, зводячи й зведені бувши» (2 Тим. 3:12, 13). «Знай же ти це, що останніми днями настануть тяжкі часи. Будуть бо люди тоді самолюбні, грошлюбні, зарозумілі, горді, богозневажники, батькам неслухняні, невдячні, непобожні, нелюбовні, запеклі, осудливі, нестримливі, жорстокі, ненависники добра, зрадники, нахабні, бундючні, що більше люблять розкоші,

аніж люблять Бога, вони мають вигляд благочестя, але сили його відреклися. Відвертайсь від таких!» (вірші 1-5).

Навіть християнські служителі, здається, вважають за норму, що не можна вимагати від людини слідувати своїм переконанням і відпочивати в неділю, якщо це загрожує втратою роботи. Тому вони гаряче закликають до ухвалення закону про недільний день, який змусить усіх роботодавців надавати своїм працівникам вихідний у неділю, щоб ті могли слідувати своїм релігійним переконанням, не зазнаючи при цьому жодних незручностей чи втрат. **Чому вони не бачать, що таким чином рекламують свою релігію, а не релігію Христа.**

Та коли справа доходить до суботи Господньої, сьомого дня тижня, дня, що передує першому дню тижня, суботи «за заповіддю» (Луки 23:56), то одразу ж чуємо, як люди кажуть: «О, я й подумати не можу про те, щоб дотримуватися її, бо втрачу роботу; я не зможу заробити на життя; це дуже непопулярно і незручно». **Але наш урок говорить, що ті, хто страждають за правду, тобто заради заповідей Божих, блаженні.** Бог удосталь здатний зберігати життя Своїх слуг; безсумнівно, Він так само здатен зберегти життя тих, хто слухається, як і тих, хто не слухається. Навіть якщо люди **вмирають за істину Божу, на них чекає благословення**, «Блаженні ті мертві, хто з цього часу вмирає в Господі» (Об'явл. 14:13). **Якщо їх переслідуватимуть до смерті, то вони отримають подвійне благословення. Краще бути мертвим із Божим благословенням, ніж живим під Його прокляттям.**

Ніхто не повинен навмисно шукати переслідувань, бо це було б самообманом. Але коли переслідування приходять за просту слухняність Божим заповідям, тоді «радійте та веселіться, нагорода бо ваша велика на небесах» (Матв. 5:12). Бог усякої втіхи втішає всіх, хто перебуває у скорботі, щоб вони могли втішити інших. «Бо поскільки намножуються в нас терпіння Христові, так через Христа й потішення наше намножується» (2 Кор. 1:5). Тому, каже апостол Павло, «любो мені перебувати в недугах, у прикростях, у бідах, у переслідуваннях, в утисках через Христа. Коли бо я слабкий, тоді я сильний» (2 Кор. 12:10).

Вірш 11, 12: «Блаженні ви, як ганьбити та гнати вас будуть, і будуть облудно на вас наговорювати всяке слово лихе ради Мене. Радійте та веселіться, нагорода бо ваша велика на небесах! Бо так гнали й пророків, що були перед вами».

Це вершина блаженства, так само як вершиною зла є страждання за правду. Пам'ятаючи про це, ніхто не витрачатиме час на спроби відповідати на неправдиві звинувачення або сумувати через них.

Якщо ви намагатиметесь захистити себе від неправдивого звинувачення, вам ніхто не повірить, окрім ваших друзів, які й так не повірять звинуваченню на вас, а тому для них пояснення зайві. Найкращою відповіддю на неправдиве звинувачення є його власна неправдивість, і час це доведе, яким би переконливим воно не здавалося зараз. Тому радійте, знаючи, що це брехня.

Одна жінка якось зі сльозами скаржилася авторові на наклепи проти її чоловіка, який займався християнським служінням, через що й став мішенню

заздрощів. Вона сказала: «Я вважаю, це несправедливо, що таке кажуть, коли в тому немає жодної правди».

На це я відповів: «Вам було б легше, якби ці звинувачення були правдивими? Хотіли б ви знати, що ваш чоловік винен у тому, у чому його звинувачують? Хіба ви не повинні бути раді, що його вороги не можуть знайти нічого, що можна було б пред'явити йому, крім брехні?»

Вона не розглядала цю справу в такому світлі й відчула величезне полегшення. Яка честь уважатися гідним бути зарахованим до пророків, які були до нас! Хто не вважав би за щастя розділити блаженство бути зарахованим до Мойсея та Єремії?! Не ухиляйтеся від жорстоких ударів, які можуть обрушитися на вас. «І не тільки нею, але й хвалимося в утисках, знаючи, що утиски приносять терпеливість, а терпеливість досвід, а досвід надію, а надія не засоромить, бо любов Божя вилилася в наші серця Святим Духом, даним нам» (Римл. 5:3-5).

Але не забувайте одного: благословення, щастя, про які говориться в Нагірній проповіді Христа, – це не те, що ми можемо створити самі, або вимусити в собі, але те, що приходить до нас за дотримання певних умов. Мир Божий не може бути вироблений людськими зусиллями. **Небесна радість повинна виникати спонтанно з джерела вічного життя в нашому серці:** «Ти даєш більшу радість у серці моїм» (Псал. 4:7). Це вигук того, хто пізнав розраду Святого Духа.

Можна удавати радість, але це не справжнє. Радісні люди справді співають і вигукують від радості; але простий спів чи вигуки, навіть голосні, не породжують радості Господньої. Радість Господня сильна і проявляється в перемозі над спокусами диявола. Бог каже: «Радійте!», і коли ми приймаємо Його Слово у своє серце, радість буде там, і нам потрібно буде тільки висловити її: «Блаженний народ, що йому так ведеться, блаженний народ, що Господь йому Бог!» (Псал. 144:15).

Чи щасливі ви? Якщо ні, то чому?

Втіха скорботних

(Матв. 5:4)

«Блаженні засмучені, бо вони будуть утішені» (Матв. 5:4). Є два запитання, які природно виникають при читанні цього тексту, а саме: які скорботні будуть втішені і коли?

Зверніть увагу на те, що обіцянка необмежена. Христос сказав, що Він посланий «потішити всіх, хто в жалобі» (Ісаї 61:2). Бог не проявляє упередженості; Він не виділяє окремих осіб для отримання Своєї благодаті. Ця обітниця стосується кожного скорботного.

Перша й найбільш природна думка, яку викликає слово «скорбота», – це смуток через горе чи втрату. Про те, що Господь утішає скорботних, свідчить усе Його земне життя, і особливо це видно у випадку з вдовою з Наїна й біля гробу Лазаря. У Нього є втіха для всякого горя.

Але смерть є наслідком гріха. «Через одного чоловіка ввійшов до світу гріх, а гріхом смерть» (Римл. 5:12). «Жало ж смерти то гріх» (1 Кор. 15:56). Якби не гріх, не було б і смутку. Тому Господь особливо втішає тих, хто сумує за свої гріхи.

Однак одна річ необхідна: засмучені мають знати цю обітницю. Це очевидно: щоб отримати втіху, потрібно знати, де її шукати. Засмучений повинен повірити в цю обітницю Господа й пізнати Його через неї. **Обіцянка не має жодних обмежень, і немає жодних інших умов, окрім того, що той, хто сумує, повинен вірити і знати Господа. Хто з вірою приймає Слово Господнє, буде втішений, незалежно від того, про що він сумує.**

Коли ж вони втішаться? Нехай Писання відповість на це запитання: «Благословенний Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, Отець милосердя й Бог потіхи всілякої, що в усякій скорботі Він нас потішає, щоб змогли потішати й ми тих, що в усякій скорботі знаходяться, тією потіхою, якою потішує Бог нас самих. Бо поскільки намножуються в нас терпіння Христові, так через Христа й потішення наше намножується» (2 Кор. 1:3-5).

Той, хто страждає з будь-якої причини, може знати, якщо захоче, що він страждає з Христом. «В усякому утиску їхньому тісно було і Йому» (Ісаї 63:9). Навіть якщо страждання відбуваються безпосередньо через гріх, ми можемо мати таку ж упевненість, бо сказано: «Він гноблений був та понижуваний» і: «За провини Мого народу на смерть Його дано» (Ісаї 53:7, 8). Одна лише думка, що Христос розділяє з нами тягар скорботи чи спокуси, вже полегшує її, **тому що відвертає наш погляд від самих себе.**

Але Христос не може бути розділений. **Хто перебуває у Христі, має все, що є в Ньому.** Тож якщо наша віра охоплює Його у стражданнях, тобто якщо ми пам'ятаємо, що «Він немочі наші узяв і наші болі поніс» (Ісаї 53:4), тоді ми нестимемо їх лише в Ньому, **і в Ньому ж будемо отримувати усю втіху, яка є в Ньому.** Як «радість, яка була перед Ним» (Євр. 12:2), дозволила Йому знести хрест і знехтувати ганьбою, так і радість, що є в Ньому, дає нам силу радіти в скорботах.

Голод і спрага

(Матв. 5:6)

«Блаженні голодні та спрагнені правди» (Матв. 5:6). Але, звісно, в цьому не було б благословення, якби ми просто голодували й жадали. Нам не подобається бути голодними і не мати можливості отримати що-небудь поїсти. Нестерпна мука – відчувати спрагу і годинами не знаходити води. Спаситель каже, що голодні та спрагнені праведності блаженні, «бо вони нагодовані будуть». Благословення полягає в тому, що в Нього є такий достаток, що Він одразу ж насичує голодних. «Вни з ситости дому Твого напоюються, і Ти їх напуваєш з потоку Своїх солодоців» (Псал. 36:8). Голодні та спраглі, але при цьому насичені добром і сповнені радості. Господь каже: «Нащо будете важити срібло за те, що не хліб, і працю вашу за те, що не ситить? Послухайте пильно Мене, й споживайте добро, і нехай розкошує у наситі ваша душа» (Ісаї 55:2).

Світло і діла

(Матв. 5:16)

Спаситель сказав: «Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі» (Матв. 5:16). Більшість людей несвідомо міняють порядок слів, вважаючи, що вони свідчать: «Робіть стільки добрих справ перед людьми, щоб вони бачили ваше світло і прославляли – “кого?” – людину». Але світло має сяяти так, щоб люди бачили добрі діла. А що є тим світлом? Ісус сказав: «Я Світло для світу. Хто йде вслід за Мною, не буде ходити у темряві той, але матиме світло життя» (Івана 8:12); тому що Його життя – це світло (див. Івана 1:4). **І коли світло життя Христа сяє в людині, воно показує, що її вчинки «зроблені в Бозі» (Івана 3:21).** Таким чином, **і світло, і добрі діла – від Бога**, і саме тому Бог буде прославлений, коли їх побачать люди.

Проповідь на прикладі

(Матв. 5:16)

Найкращий спосіб показати, що ми не співчуваємо жодному злу, – це чинити по-іншому. Людині суворої чесності немає потреби постійно або періодично виступати проти нечесності, щоб переконати людей у тому, що вона не симпатизує нечесності. **Її життя говорить саме за себе, навіть якщо вона не скаже ані слова.**

Людина, яка не має іншого способу показати свою неприязнь до гріха, окрім як говорити проти нього, перебуває в сумному становищі. Церква або релігійне товариство, вимушене ухвалювати резолюції проти азартних ігор, пияцтва, нечистоти тощо, щоб світ знав, на чому воно стоїть, тим самим визнає, що насправді воно не відокремлене від гріха.

Бути й робити – це найдієвіша проповідь. «Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі» (Матв. 5:16).

Різні види праведності

(Матв. 5:20)

Біблія визнає два типи праведності. У Нагірній проповіді Христос сказав Своїм учням і народові: «Кажу бо Я вам: коли праведність ваша не буде рясніша, як книжників та фарисеїв, то не ввійдете в Царство Небесне!» (Матв. 5:20). **Фарисеї були найкращими людьми в юдейському народі і, можна сказати, в усьому світі, принаймні з погляду зовнішньої поведінки.** Слово «фарисей» означає «відокремлений»; вони отримали цю назву, тому що були відокремлені від простих людей своєю вищою доброчесністю. Вони ревнували за закон, але Ісус сказав Своїм слухачам і нам: «Коли праведність ваша не буде рясніша, як книжників та фарисеїв, то не ввійдете в Царство Небесне!»

Дехто помилково зробив висновок із цих слів, що Ісус критикував фарисеїв за те, що вони надто строго дотримувалися закону, і що Він нібито хоче, щоб ми нехтували законом. Але насправді Він каже, що наша праведність повинна перевищувати їхню праведність. **Тобто вона має охоплювати принаймні те саме, що й їхня, і навіть більше.** Тоді ми повинні дотримуватися закону так само, як і вони, і навіть більше. Як це можливо? Писання пояснює: «Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри, що подібні до гробів побілених, які гарними зверху здаються, а всередині повні трупних кісток та всякої нечистоти! Так і ви, назовні здаєтеся людям за праведних, а всередині повні лицемірства та беззаконня!» (Матв. 23:27, 28). **Господь бажає праведності, що походить із серця.** Він не заперечував проти того, що книжники і фарисеї були зовні праведні; Він не бажає, щоб ми відкрито порушували закон; але Він прагне зовнішнього служіння разом з внутрішнім.

Ці два рівні праведності насправді є двома різними видами праведності. Ці два види праведності позначені Павлом у Посланні до филип'ян: «Тож усе я вважаю за втрату ради переважного познання Христа Ісуса, мого Господа, що я ради Нього відмовився всього, і вважаю все за сміття, щоб придбати Христа, щоб знайтися в Нім не з власною праведністю, яка від Закону, але з тією, що з віри в Христа, праведністю від Бога за вірою» (Филп. 3:8, 9).

У цих словах Павло визнає, що його власна праведність – це не те саме, що праведність, яка приходить від Бога через віру. Перша була такою праведністю, яку мали книжники і фарисеї; друга, та, яку ми повинні мати, набагато перевершує фарисейську, якщо ми хочемо увійти в Царство Небесне.

Одного разу Ісус сказав фарисеям: «Поправді кажу вам, що митники та блудодійки випереджують вас у Боже Царство» (Матв. 21:31). Як таке можливо, що митники й блудниці, найгіршіші, можуть потрапити на Небо легше, ніж ті строгі фарисеї? Природно було б подумати: «Звісно, митники й блудниці мають значно більше зробити, щоб приготуватися до Неба, ніж фарисеї». Лютер пояснив це питання такими словами: «Тому ті, хто прагне до пошуку виправдання за

допомогою закону, знаходяться набагато далі від праведності та життя, ніж митарі, грішники та блудниці. Бо останні не можуть покладатися на свої власні діла, бо розуміють, що вони настільки грішні, що вони не можуть сподіватися отримати благодать і прощення своїми заслугами. **Бо якщо праведність, здобута через дотримання закону, не може виправдати, то як можуть виправдати гріхи, що чиняться всупереч закону?** Тому в даному випадку вони перебувають у набагато кращому становищі, ніж книжники і фарисеї, адже у них немає надії на власні діла, яка дуже заважає істинній вірі в Христа, якщо не знищує її повністю. Навпаки, книжники й фарисеї, які зовні утримуються від гріхів і живуть свято й бездоганно в очах світу, не можуть не мати думки про свою власну праведність, з якою істинна віра в Христа не може співіснувати. І саме тому вони ще більш нещасні, ніж митарі та блудниці, бо ті не пропонують свої добрі діла гнівному Богу в обмін на вічне життя, як це роблять самоправедники, бо в них нема чого принести, вони тільки бажають, щоб їхні гріхи були прощені ради Христа « (Luther on Galatians, chap. 5).

Висловлювання Христа в Матв. 21:31 Павло повторює іншими словами: «Що ж скажемо? Що погани, які не шукали праведности, досягли праведности, тієї праведности, що від віри, а Ізраїль, що шукав Закону праведности, не досяг Закону праведности» (Римл. 9:30, 31). Потім, відповідаючи на запитання «чому?», він продовжує: «Бо шукали не з віри, але якби з учинків Закону» (вірш 32). «Бо, не розуміючи праведности Божої, і силкуючись поставити власну праведність, не покорились праведності Божій» (Римл. 10:3).

Тепер ми бачимо всю картину. Юдеї слідували Закону, і, наскільки можна було судити ззовні, суворо його дотримувалися. Але вони поклалися на власні діла і не підкорялися Божій праведності. **У язичників же, митарів і блудниць, не було добрих діл, на які можна було б покладатися, і тому вони охоче прийняли праведність Божу по вірі.** Ось чому митарі та блудниці приймають Боже благословення легше, ніж фарисеї.

Але чому ж праведність книжників і фарисеїв не може бути зарахована їм? І чому вони не можуть вважатися ближчими до Царства Божого, ніж ті, хто явно живе у гріху? З причини, зазначеної в Римл. 14:23: «Бо не роблять із віри, а що не від віри, те гріх». Як це може бути? Річ у тім, що **проста зовнішня праведність – це максимум, чого може досягти людина самотужки; але це настільки нижче від тієї праведності, якої вимагає Бог, що насправді це гріх.** Це зовсім не справжня праведність. Так говорить Ісая: «І стали всі ми, як нечистий, а вся праведність наша немов поплямована місячним одіж, і в'янемо всі ми, мов листя, а наша провина, як вітер, несе нас» (Ісаї 64:6). Кожен, хто має бодай якийсь правильне уявлення про Бога, мусить визнати цю істину. Чия праведність може зрівнятися з праведністю Бога? Порівняно з Його досконалою святістю, навіть найкраща людська праведність (тобто власна природна чи набута людиною самотійно) – це не більше, ніж брудне лахміття.

Яким же буде стан людини, яка із самовдоволенням дивиться на свої добрі діла й думає, що зможе ними загладити свої гріхи? Вона просто намагається

прикрити один брудний, пошарпаний одяг, ще бруднішим лахміттям. Замість того, щоб удосконалюватися, вона опиняється в ще гіршому становищі.

Павло каже: «А всі ті, хто на діла Закону покладається, вони під прокляттям. Бо написано: Проклятий усякий, хто не триває в усьому, що написано в книзі Закону, щоб чинити оте! А що перед Богом Законом ніхто не виправдується, то це ясно, бо праведний житиме вірою» (Гал. 3:10, 11). Тобто на всіх, хто не дотримується всього Закону, покладено прокляття. Але «всі згрішили, і позбавлені Божої слави» (Римл. 3:23), і більше того, жодна людина не в змозі сама дотримуватися закону, хоч як би вона старалася, «бо тіло бажає протилежного духові, а дух протилежного тілу, і супротивні вони один одному, щоб ви чинили не те, чого хочете» (Гал. 5:17). Тому всі, хто сподівається на свої діла, неминуче опиняються під прокляттям закону.

Як же нерозумно одному грішнику порівнювати себе з іншим; одному думати, що йому не так уже й багато потрібно зробити для спасіння, як іншому, бо він, мовляв, не жив таким злим життям, як цей інший! Обидва були нечестиві, хоча, можливо, і не однаковою мірою; і тому обидва потребують крові Христа, що очищає. Вони не можуть бути врятовані без Христа, «бо під небом нема іншого Ймення, даного людям, що ним би спастися ми мали» (Дії 4:12). Ніщо, крім Крові Ісуса, не може змити гріх. Тому грішники, як великі, так і малі, повинні робити одне й те саме: йти до Христа за очищенням. Одному потрібно зробити стільки ж, скільки й іншому. А оскільки любов Божа у Христі безмежна, Йому так само легко очистити найзавзятішого грішника, як і найбільш благочестивого фарисея.

А коли грішник виправданий вірою, що далі? Тоді «праведний житиме вірою» (Римл. 1:17). «А оце перемога, що світ перемогла, віра наша» (1 Івана 5:4). «Бо кінець Закону Христос на праведність кожному, хто вірує» (Римл. 10:4). **Отже, той, у кого більше віри, житиме найбільш праведним життям. Звичайно, людська праведність після виправдання не має більшої цінності, ніж до нього.** Христос каже: «Бо без Мене нічого чинити не можете ви» (Івана 15:5).

«Через дану мені благодать кажу кожному з вас не думати про себе більш, ніж належить думати, але думати скромно, у міру віри, як кожному Бог наділив» (Римл. 12:3). Наскільки високо має думати про себе людина? Так само, як і праведний Йов, після того як побачив праведність Божу. Він сказав: «Тому я зрікаюсь говореного, і каюсь у поросі й попелі!» («Тому я гребую собою», пер. KJV)» (Йова 42:6). Отже, що ми маємо робити, щоб приготуватись зустріти Христа з миром? Ми повинні змиритися під могутню руку Божу і проявляти багато віри – тієї справжньої віри, яка діє через любов. Тоді Христос стане для нас «мудрістю від Бога, праведністю ж, і освяченням, і відкупленням» (1 Кор. 1:30). «За днів Його Юда спасеться, Ізраїль же буде безпечний. А це Його Ймення, яким Його кликати будуть: Господь праведність наша» (Єрем. 23:6).

Що б зробив Ісус сьогодні?

(Матв. 5:39)

Єдиний спосіб дізнатися, що б зробив Христос, якби Він був сьогодні на землі у плоті, – це вивчити, що Він робив, коли був на землі у плоті в першому столітті.

«А Я вам кажу не противитись злому. І коли вдарить тебе хто у праву щоку твою, підстав йому й другу» (Матв. 5:39). Це слова Господа Ісуса Христа, і тому їм повинні слідувати християни. Той факт, що робити це нелегко або неприродно, зовсім не змінює справу.

Сам Христос у Своїх діях дав нам усі необхідні пояснення до наведеного вище тексту. «Підставив Я спину Свою тим, хто б'є, а щоки Свої щипачам, обличчя Свого не сховав від ганьби й плювання» (Ісаї 50:6). «Бо на це ви покликані. Бо й Христос постраждав за нас, і залишив нам приклада, щоб пішли ми слідами Його. Не вчинив Він гріха, і не знайшлося в устах Його підступу! Коли був лихословлений, Він не лихословив взаємно, а коли Він страждав, не погрожував, але передав Тому, Хто судить справедливо» (1 Петра 2:21-23).

Але Слово Боже проникає як у думки та наміри серця, так і у вчинки; тому заповідь «не противитись злому» означає не тільки те, що ми не повинні завдавати удару у відповідь, а й те, що **ми не повинні бажати цього, не повинні потурати суворим і гірким думкам**. Любов «не думає лихого», або: «не бере зла до уваги» (1 Кор. 13:5). Христос був принижений і страждав, ведений як ягня на заклання, але Він не розкрив вуст Своїх, тільки сказав: «Отче, відпусти їм» (Луки 23:34). Це була ілюстрація до Його власних заповідей. **Слова може вивчити кожен, приклад може наслідувати лише той, у кому живе Дух Христа.**

Досягнення моральної досконалості

(Матв. 5:48)

Повідомляється, що один іспанський герцог наклав на себе руки, бо не зміг досягти моральної досконалості. Це приклад того, як людська природа робить усе, що в її силах. На землі немає людини, яка не мала б настільки ж вагомих причин для самогубства, як цей герцог, і єдина причина, через яку життя людей, які «намагаються зробити все, що в їхніх силах», не закінчується так, як у герцога, полягає в тому, що вони менше дбають про моральну досконалість, ніж він. Людська природа занепала, і жодна її сила чи чеснота не може піднести її до втраченого початкового становища.

Однак є спосіб досягти досконалості, бо Той, Хто сказав: «Отож, будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний!» (Матв. 5:48), знав, що це абсолютно не під силу людині, і тому Він дав їм Свою власну всемогутню силу для досягнення цієї мети. Зверніть увагу на свідчення Павла, який знав цю силу. «Браття, я себе не вважаю, що я досягнув. Та тільки, забуваючи те, що позаду, і спішаючи до того, що попереду, я женусь до мети за нагородою високого поклику Божого в Христі Ісусі» (Филп. 3:13, 14).

Павло цінував моральну досконалість так само високо, як і будь-хто, але, **хоч і не вважав себе досконалим**, не був у відчаї через це, а був повен надії і мужності.. Так і ті, хто шукає досконалості християнським способом. **Коли Христос живе й діє в них, вони знають, що перемога за ними, бо Він уже переміг усіх ворогів. Але без Нього єдиним виходом залишається спроба виробити якусь моральну силу в людській природі, де немає жодної сили, – вивести чисте з нечистого, – і мучити ошукане тіло болісними покараннями, такими як тривалі пости, паломництва й різноманітні форми покаяння, або ж піти коротшим шляхом до того самого результату, яким скористався герцог.**

Проте слова Павла в цьому контексті заслуговують на пильну увагу. Він каже: «Браття, я себе не вважаю, що я досягнув». **Він не дійшов до того місця, де міг би зупинитися й оцінити свою власну досконалість. Він не зупинявся, щоб виміряти свої досягнення і подивитися, наскільки далеко він просунувся, але просто продовжував рухатися вперед «до мети за нагородою високого поклику Божого в Христі Ісусі» (Филп. 3:14).** Він дивився на славу Богу, явлену в Ісусі (2 Кор. 4:4-6), і повністю забув про себе. **Якби він не зробив цього, якби він відвів погляд від Ісуса й подивився на себе, то тієї ж миті повернувся б до того місця, з якого почав. Якби він подивився на себе і побачив, що він досконалий, то побачив би щось далеке від цього.** Зверніть увагу на свідчення Йова: «Якщо б справедливим я був, то осудять мене мої уста, якщо я безневинний, то вчинять мене винуватим» (Йова 9:20). Погляд на себе і споглядання досконалості в собі – ось із чого почалися всі неприємності у всесвіті, адже саме

так чинив сатана, коли, будучи Люцифером, був піднесеним ангелом на небесах (див. Ісаї 14:12-15; Єзек. 28. Прип. 19). Він побачив свою красу і славу, і через це його серце піднеслося (вірш 17), і він спробував установити власне правління і стати рівним Богові. **Але його краса і слава були не його власними, а Божими. Тільки Бог у ньому давав йому його перевагу; а коли Бог відступив від нього і надав його самому собі, залишився тільки диявол.**

Тому ми не повинні шукати, чи досконалі ми в моральному відношенні, чи коли-небудь бачити будь-яку моральну досконалість десь іще, окрім як у Христі. Ми досконалі, коли ми розіп'яті з Христом і Він живе в нас (див. Гал. 2:19, 20). І тоді досконалість не наша, а Його; але Бог у Своїй любові до нас віддає нам усі заслуги і ставиться до нас так, ніби це була наша власна досконалість.

Благочестя без показухи

(Матв. 6:1-15)

«Стережіться виставляти свою милостиню перед людьми, щоб бачили вас; а як ні, то не матимете нагороди від Отця вашого, що на небі» (Матв. 6:1). У деяких рукописах Біблії замість слова «милостиня» в 1-му вірші стоїть слово «праведність», і це, здається, більш правильне тлумачення тексту, оскільки праведність охоплює всі правильні дії, і жодне добре діло, хоч би якого б роду воно не було, не повинно виконуватися з метою здобути людське схвалення. У наступних віршах розглядаються **три напрямки праведності: милостиня, молитва та піст**, і жодне з них не повинно здійснюватися з метою привернути увагу. **Учинок, яким би правильним він не був, утрачає всі ознаки праведності, якщо його роблять просто для показухи.** Це впливає з твердження, що ті, хто чинять таким чином, не мають нагороди від Бога. Показне благочестя – це не благочестя, а просто прояв егоїзму. **Факт у тому, що в подаянні милостині може проявлятися стільки ж егоїзму, скільки й у відмові зробити її.**

«Отож, коли чиниш ти милостиню, не сурми перед себе, як то роблять оті лицеміри по синагогах та вулицях, щоб хвалили їх люди. Поправді кажу вам: вони мають уже нагороду свою!» (вірш 2). Це не означає, як може припустити неуважний читач, що вони отримують нагороду або що на них чекає якась нагорода, але що вони вже отримали свою нагороду. Нова версія перекладу KJV висловлює точну думку словами: «Вони отримали свою нагороду». Вони подавали милостиню, щоб їх бачили люди; люди шукали їх, і це становить їхню винагороду; це вся винагорода, яку вони хотіли отримати.

Повеління у вірші 3 збігається з настановою Павла в Римл. 12:8: «Хто милосердствує то з привітністю»; і ще з його твердженням у Другому посланні до коринтян 9:7: «Нехай кожен дає, як серце йому дозволяє, не в смутку й не з примусу, бо Бог любить того, хто з радістю дає!» Людина, яка дає щедро, за щирим спонуканням, не шукатиме людської похвали. Навпаки, вона скоріше уникатиме загальної уваги, бо, **оцінюючи себе за істинним стандартом, вона зрозуміє, що те, що вона робить, насправді дуже незначне.** Але яким би незначним не був вчинок сам по собі, прихований від очей людей, він не вислизне від погляду Божого, і обітниця говорить: «Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно» (вірш 4).

Те саме правило стосується і молитви. Щира молитва – це бажання серця, звернене до Бога. У ній людина постає як прохач, який відкриває свої нагальні потреби. Така молитва завжди почута; але про тих, хто молиться просто для того, щоб інші хвалили їхню побожність або красномовність, сказано: «Поправді кажу вам: вони мають уже нагороду свою» (вірш 5). Вони не просять з очікуванням або бажанням, щоб їхні прохання були задоволені, і, отже, Бог не звертає уваги на їхні

молитви. **Усе, чого вони бажають від своїх молитов, – це бути почутими людьми, і той факт, що люди їх чують, уже є відповіддю на їхню молитву.** Однак такі молитви – це не просто безневинні слова, які повністю ігноруює Господь; це порушення третьої заповіді, яка каже: «Не призывай Імення Господа, Бога твого, надаремно» (Вих. 20:7). **Це найгірший вид богохульства, бо ті, хто моляться, використовують Ім'я Господа для власного звеличення.**

«А ти, коли молишся, увійди до своєї комірчини, зачини свої двері, і помолися Отцеві своєму, що в таїні; а Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно» (вірш 6). **Це слід розуміти як принцип, а не як буквальну команду для кожного випадку молитви.** Це не означає, що неправильно молитися прилюдно, але не слід молитися прилюдно з метою показати себе. У Біблії ми знаходимо безліч прикладів публічної молитви: Соломон молився перед тисячами людей на посвяченні храму (див. 2 Пар. 6:12, 13). Левити молилися публічно, як це записано в Неем. 9:4-38. Коли Павло відходив від ефеських братів, він молився з ними всіма (див. Дії 20:36). Він також дякував Богові перед усіма пасажирами і командою під час своєї пам'ятної морської подорожі до Риму (див. Дії 27:35). І Сам Христос багато разів молився зі Своїми учнями, а біля могили Лазаря Він молився не тільки в присутності Своїх учнів, а й великої групи юдеїв. Крім того, у 14-му розділі Першого послання до коринтян ми маємо чіткі вказівки щодо публічної молитви. Усе це показує, що публічна молитва не тільки не заборонена, а й приписана як обов'язок. **Але навіть у публічній молитві, якщо вона щира, зберігається дух особистої близькості, бо людина наче замикається на Бозі й певною мірою втрачає думку про тих, хто присутній поруч.**

Одну з найбільш втішних обітниць у Біблії дано в зв'язку з цим для тим, хто молиться таємно, а саме: «Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно» (вірш 6). Це, мабуть, безумовна обіцянка; адже щира молитва в ім'я Ісуса про те, чого людина справді потребує, завжди буде почута. І немає підстав вважати, що хтось звернеться до Бога наодинці з якоюсь іншою метою, ніж щирий намір. Молитва звершується таємно, але нагорода явна. Люди можуть нічого не знати про болісні прохання, але не зможуть не помітити благодаті, щедро дарованої внаслідок цього. Проте не буде зайвим зазначити, що молитва не обов'язково є таємною лише тому, що людина молиться в кімнаті наодинці. Ми знали людей, які робили велике показне дійство зі своїх «таємних молитов». **Вони ретельно слідували за тим, щоб люди знали, коли вони йдуть на молитву, і дуже часто в такому оголошенні не було потреби, бо голос підвищувався до такого рівня, що всі в домі й навколо мали його чути.** Ми не бачимо різниці між такою молитвою і молитвою на розі вулиці. Звичайно, немає нічого поганого в тому, що хтось випадково почує чийось молитву; але той, хто молиться нібито в таємниці, але з очікуванням, що інші помітять його молитву, дуже далекі від виконання настанови Спасителя: «А як молитесь, то не будьте, як ті лицеміри» (вірш 5).

У 7-му вірші наш Спаситель навчає, що багатослів'я не є молитвою. **Бог керується не красномовством людини, а її потребами, а реальна потреба людини часто може бути виражена краще в кількох словах, ніж у багатьох.**

Язичники, як ми читаємо, думали, що будуть почуті завдяки своїй багатослівності. Приклади цього можна знайти в 1 Цар. 18:26 і Дії 19:34. Дехто навіть довів це питання марного повторення до такої крайності, що використовує так зване «молитовне колесо». Написавши прохання, вони прикріплюють його до обода колеса, яке змушують швидко обертатися перед своїм ідолом, і кожен оберт вважається молитвою. Різниця між такою формою молитви та багатьма молитвами сповідуваних християн полягає лише в інтенсивності. У католицьких катехізисах і книжках з релігійного виховання марні повторення фактично навчаються як чеснота. Багаторазове повторення «Ave Maria» (Аве Марія) або «Pater Noster» (Отче наш) вважається великою заслугою, а той, хто вимовляє найбільше молитов, вважається побожнішим. Але такі молитви, навіть попри те, що повторюється сама молитва «Отче наш», позбавлені будь-якої подоби справжньої молитви. Можна навчити папуго повторювати молитву «Отче наш», і він буде бурмотіти її по тисячі разів на день, і все одно це не буде молитвою. Про нерозумність таких марних повторень свідчить твердження: «Бо знає Отець ваш, чого потребуєте, ще раніше за ваше прохання!» (вірш 8). **Ми повинні молитися не для того, щоб Господь знав, що нам потрібно, а для того, щоб привести себе в належний стан для отримання того, чого ми потребуємо.**

Часто в деяких людей виникає запитання: «Який сенс взагалі молитися?» Вони стверджують, що ми не можемо змінити думки Бога, що молитися марно, оскільки Бог знає, чого ми хочемо, перш ніж ми попросимо, а крім того, всесвітом керують незмінні закони, і тому молитва не матиме жодного впливу на ситуацію. На останнє можна відповісти, що не існує законів, які не підкорялися б Богові. **Сказати, що закони природи не можуть бути змінені або припинені, якщо це необхідно для відповіді на молитву, – значить сказати, що Бог обмежений тими речами, якими Він керує, що є абсурдним твердженням.** Більше того, існує безліч прикладів, коли у відповідь на молитву закони природи призупинялися. Як приклад можна навести воскресіння мертвих. Щодо першого заперечення, достатньо сказати, що, хоча Бог і бажає тільки блага Своїм створінням і знає, чого вони потребують, не питаючи їх, Він не примушує людей до того, чого вони не хочуть, навіть якщо вони дійсно цього потребують. І коли людина усвідомлює свою потребу і справді хоче отримати те, що її задовольнить, і відчуває, що не може без цього обійтися, то природним спонуканням буде попросити про це Господа, і тоді Бог дарує Свої особливі благословення.

Молитва «Отче наш»

(Матв. 6:9-13)

У віршах 9-13 міститься вірєць молитви. Представляючи її, Спаситель сказав: «Ви ж моліться отак». Це вказує не на те, що молитву, яка йде далі, треба використовувати незмінно, хоча дуже часто її доречно використовувати, але що вона має слугувати зразком для наших прохань. Оскільки це прохання складено за Божественною мудрістю, то воно обов'язково має охоплювати все, чого потребує людина як у тимчасовому, так і в духовному сенсі. Саме завдяки такій всеохопності молитва «Отче наш» може повторюватися усіма верствами населення, і молодими, і старими, в усі часи. Вона ніколи не старіє. Це єдина молитва, коли-небудь написана, яка гідна того, щоб її повторювали не тільки ті, хто її склав. Тому що це єдина молитва, яку склав для людини Сам Божественний Автор. Молитви, в яких використовуються чужі заготовлені прохання, зазвичай є механічними, і тому позбавлені сутності істинної молитви, що полягає в щирому бажанні конкретної особи у конкретний момент. Коли людина перебуває у скрутному становищі, їй не важко буде скласти власне прохання, і вона не користуватиметься проханнями, складеними кимось іншим. **Молитовник навряд чи був би корисний Петру, коли він тонує у Галілейському морі.**

З цієї молитви ми дізнаємося, що повинні приходити до Бога не як до суворого судді або правителя, якого треба умилювати, **а як до Батька, сповненого співчуття й любові.** Багато людей неправильно тлумачать притчу про несправедного суддю, записану в Євангелії від Луки 18:1-7. У ній суддя спершу відмовляється допомогти вдові, але потім через її наполегливість таки задовольняє прохання. **Часто з цього роблять помилковий висновок: мовляв, якщо ми будемо довго і вперто молитися, то Бог відступить і відповість на повторні прохання. Але притча не призначена для порівняння Бога з несправедливим суддею, а навпаки, дана для контрасту.** Якщо несправедливий суддя, який не боявся Бога і не зважав на людей, задовольнив прохання вдови через її наполегливість, то тим більше Бог помститься за своїх обраних, які щиро благають Його. Ця притча і перші слова молитви «Отче наш» самі по собі достатні, щоб вселити в християн упевненість у тому, що вони моляться не даремно. Додайте до цього той факт, що ми маємо милосердного й вірного Первосвященника, Який співчуває нашим немочам і «випробуваний в усьому, подібно до нас, окрім гріха» (Євр. 4:15), і ми можемо сміливо «приступати з відвагою до престолу благодаті, щоб прийняти милість та для своєчасної допомоги знайти благодать» (вірш 16).

Ми зустрічали твердження, що вираз «Отче наш» має на увазі, що всі люди – брати, тому що діти одного й Того ж Отця. Але це помилка. Павло каже, що всі ми за природою своєю «діти гніву», бо ми «неслухняні» (Ефес. 2:2, 3; 5:6). А оскільки диявол є автором гріха, Христос прямо звинуватив неслухняних юдеїв, з якими Він розмовляв, у тому, що вони є дітьми диявола (Івана 8:44). А в Матв. 13:38-42 Він прямо стверджує, що ті, хто чинить беззаконня, «сини лукавого».

Апостол Іван також розрізняє тих, хто виконує Божі заповіді, і тих, хто їх порушує, і каже: «Цим пізнаються діти Божі та діти дияволові...» (1 Івана 3:10), показуючи тим самим прямий контраст між тими, хто вважає Бога своїм Отцем, і тими, чий батько – сатана. Крім того, з Римл. 8:14-17 і Гал. 4:4-7 ми дізнаємося, що люди стають Божими дітьми через усиновлення, і що ознакою або печаткою цього усиновлення є Святий Дух. Але якби вони за своєю природою були дітьми Божими, то їх не треба було б усиновляти. Павло також заявляє: «А коли хто не має Христового Духа, той не Його» (Римл. 8:9).

«Нехай прийде Царство Твоє» (Матв. 6:10). Це не що інше, як молитва про Другий прихід Христа, бо Його прихід і Царство пов'язані разом (2 Тим. 4:1). Коли Христос був на землі, Він сказав Своїм учням, які думали, що Його Царство повинне з'явитися негайно, що Він подібний до вельможі, що «відправлявся в далеку країну, щоб царство прийняти й вернутись» (Луки 19:11, 12), вказуючи тим самим на Своє повернення на небеса, щоб здобути Своє Царство, та на Свій Другий прихід, щоб зібрати всіх підданих цього Царства. У гармонії з цим ми знаходимо в Дан. 7:13, 14 пророчий опис того, як Христос з'являється перед Отцем і приймає «панування й славу та царство, і всі народи, племена та мови будуть служити Йому». І Сам Христос сказав, що коли Він прийде у славі Своїй з усіма святими ангелами, тоді Він сяде на престолі слави Своєї і скаже праведникам: «Прийдіть, благословенні Мого Отця, посядьте Царство, уготоване вам від закладин світу» (Матв. 25:31-34). Це Царство абсолютно відмінне від Царства слави, на престолі якого сидить Бог Отець і перед яким Христос служить як Первосвященник. **Це Царство вже настало, і якби в молитві «Отче наш» йшлося про це Царство, то було б недоречно використовувати це прохання. Але йдеться про Царство, спадкоємцями якого нині є вірні послідовники Бога, які очікують обіцяного володіння.**

«Нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі» (вірш 10). Воля Божа – це закон Божий, (див. Псал. 40:8 і Римл. 2:17-20), де ми дізнаємося, що **ті, хто знає волю Божу, – це ті, хто наставлений у законі.** Про те, як виконується воля Божа на небесах, ідеться в Псал. 103:20: «Благословіть Господа, Його Ангели, велетні сильні, що виконують Його слово, щоб слухати голосу слів Його!» **Воля Божа буде виконуватися на землі, як на небі, тоді, коли всі діла диявола будуть знищені і коли буде даровано нове небо і нову землю, на яких буде пробувати праведність.** Тоді здійсняться слова пророка: «А народ твій усі справедливі вони, землю впадкують навіки, парость Моїх саджанців, чин Моїх рук на прославлення» (Ісаї 60:21). **Тому, коли людина щиро промовляє цю частину Господньої молитви, це означає повне підкорення волі Божій та щире бажання дотримуватися кожної з Десяти заповідей.**

«І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим» (вірш 12). Тут мається на увазі те, що ясно сказано в Матв. 6:14, 15: «Бо як людям ви простите прогріхи їхні, то простить і вам ваш Небесний Отець. А коли ви не будете людям прощати, то й Отець ваш не простить вам прогріхів ваших». Тому абсолютно марно комусь використовувати цю молитву або сподіватися, що простить його гріхи, якщо він сам не прощає всіх, хто згрішив проти нього. Павло каже: «А ви один до одного будьте ласкаві, милостиві, прощаючи один одному, як і Бог через Христа вам простив» (Ефес. 4:32).

Як молитися

(Матв. 6:5-15)

«А як молитесь, не проказуйте зайвого, як ті погани, бо думають, ніби вони будуть вислухані за своє велемовство. Отож, не вподобляйтеся їм, бо знає Отець ваш, чого потребуєте, ще раніше за ваше прохання!» (Матв. 6:7, 8).

Бог – наш Батько, а ми – Його діти. Його турбота про нас, Його пильність щодо нашого добробуту і Його спроможність виконати все, що задумала Його любов, настільки перевершують турботу й увагу будь-якого земного батька, наскільки Сам Бог перевершує людину. **Обов'язок батька – піклуватися про своїх дітей. «Піклуватися» означає «бачити наперед», дбати заздалегідь. Якби батьки не думали про їжу та одяг для своїх дітей до того, як діти нагадають їм про їхню потребу, діти б голодували й мерзли. Коли голод змушує дитину усвідомити свою потребу в їжі, вона виявляє, що батьки вже подбали про це заздалегідь, приготувавши все необхідне.**

Тому було б безглуздо й манірністю (*дії, позбавлені простоти і природності; манірність*), якби дитина зверталася до батьків з довгими, прикрашеними промовами, просячи їжу, намагаючись усілякими словами переконати їх у своїй потребі, коли батьки вже мають речі, яких діти потребують і які вони готові їм дати. Така поведінка справді була б дуже нешанобливою по відношенню до батьків. Наскільки ж більше це стосується Бога, нашого Небесного Отця, який є Люблячим Батьком для всіх, загальним Годувальником.

Довгі молитви не знаходять виправдання в Біблії. Найдовша молитва в історії – це молитва Соломона під час посвячення храму. Це була велика подія, і молитва охоплює багато тем. І все ж її можна повільно прочитати за шість хвилин. Молитва Ісуса в Євангелії від Івана 17-му розділі може бути прочитана з роздумами за чотири хвилини. З інших молитов, записаних у Біблії, включно з молитвою «Отче наш», жодна не займе й цілої хвилини. Порівняйте молитву Іллі з молитвами пророків Ваала. Вони молилися з ранку до вечора, кажучи: «Ваале, почуй нас», стрибали й різали себе, але, зрозуміло, безрезультатно. Ілля тихо звернувся до Господа з молитвою, що тривала менше ніж півхвилини, і вогонь зійшов і пожер жертву, і дерево, і каміння жертовника, і воду, що була в рові. Язичницькі боги не чують, тож ті, хто довіряє їм, не отримуючи жодного відгуку на свої молитви, повинні багато говорити й примножувати свої слова; але чому слуги живого Бога повинні своїми молитвами створювати враження, що Він подібний до язичницьких богів?

Молитва потрібна не для того, щоб ознайомити Бога з нашими потребами, не для того, щоб Він захотів дати, бо Він знає, що нам потрібно, перш ніж ми попросимо Його, і вже приготував для нас дари. Ми приходимо до Нього тільки у відповідь на Його заклик. Тому справжня молитва – це просто прояв і вираження нашої готовності прийняти блага, які сходять від Отця світів.

Бог не схожий на несправедливого суддю, щоб Його потрібно було просити виконати наші прохання, але Він запевняє нас, що швидко здійснить правосуддя (Луки 18:1-8). **Саме через цю готовність Бога почути нас Його слуги «голосять до Нього день і ніч».** «Люблю я Господа, бо Він почув голос мій у благаннях моїх, бо Він нахилив Своє ухо до мене, і я кликатиму в свої дні!» (Псал. 116:1, 2).

Ми справді читаємо, що Ісус не раз проводив усю ніч у молитві, але це було на самоті, а не в компанії з іншими. Коли люди будуть знати Отця, як Христос, вони також будуть радіти довгим, особистим розмовам з Ним, як друг із другом. Але якщо хтось буде молитися всю ніч тільки тому, що так робив Господь, без Духа, Який вів Його до цього, це буде насмішкою.

Нам також необхідно пам'ятати про заповідь: «Не призывай Імення Господа, Бога твого, надаремно» (Вих. 20:7). Люди можуть вживати ім'я Боже всує і в інших сферах, не тільки в нецензурній лайці. Будь-яке непотрібне повторення «цього славного і страшного імені» – це вживання його всує. Просити про непотрібні речі – значить вживати його всує. Молитися без віри – теж марно носити ім'я Боже. Пам'ятайте, що Бог є, Він знає, Він дбає, Він всемогутній і що Він уже дав нам усе; потім вивчіть Його волю і в простій безпосередності віри зверніться до Бога з вдячністю (див. Филп. 4:6, 7). «Не квапся своїми устами, і серце твоє нехай не поспішає казати слова перед Божим лицем, Бог бо на небі, а ти на землі, тому то нехай нечисленними будуть слова твої!» (Екл. 5:2). «А Господь у Своїм храмі святім, мовчи перед обличчям Його, уся земле!» (Авак. 2:20). «Вгамуйтеся та знайте, що Бог Я» (Псал. 46:10).

Таємна молитва

(Матв. 6:6)

«А ти, коли молишся, увійди до своєї комірчини, зачини свої двері, і помолися Отцеві своєму, що в таїні; а Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно» (Матв. 6:6). Це одна з найбільш визначених і надійних обітниць Слова Божого. Яка втіха, коли людина вирушає на місце священної молитви, знати, що Бог чує її і що її прохання обов'язково буде виконано. Коли людина перебуває на самоті й поруч немає нікого, крім Господа, вона не може молитися так, як могла б молитися на людях. **Якщо вона справді перебуває потай з Господом, вона проситиме тільки про ті речі, які, як вона знає, є правильними. Віч-на-віч із Богом неможливо молитися тільки заради багатослів'я.** Душа смиренно сповідується Богові і, незважаючи на свої невдачі в минулому, сміливо просить про милість і благодать, щоб допомогти в скрутну хвилину, і йде з твердою впевненістю, що прохане вже їй належить.

Релігійне видання

Ваггонер Еллет Джозеф

ЖИТТЯ ТА УРОКИ ІСУСА ХРИСТА

Том 1

Формат 70х100/16. Ум. друк. арк. 18,14. Тираж 200 прим.
Зам. №05-06_25.

Контактні дані та інформація:
Адреса ел. пошти: an.bokertov@gmail.com
Сайт: <https://zhazhda-cerkov.com>

Видавництво «Факт»
Україна, 61166, м. Харків, вул. Бакуліна, 11, оф. 2-26.
+38(050) 323-22-01, publish_fakt@ukr.net
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3172 від 22.04.2008 р

Виготовлено у ФОП В. Є. Гудзинський
Україна, 61072, м. Харків, вул. 23-го Серпня, 27.
+38(057) 340-52-26, fop_veg@ukr.net
Свідоцтво про держреєстрацію: серія ХК № 269 від 23.11.2010 р.